

**T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İSLAM TARİHİ VE SANATLARI ANABİLİM DALI**

**LAİKA KARABEY'İN TÜRK MÜSİKİSİ'NE KATKILARININ
FARKLI BİLEŞENLERİ**

**Cihan ÜNVER ÇABUK
1440208006**

DOKTORA TEZİ

**DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Cenk CELASİN**

ISPARTA – 2021

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YEMİN METNİ

Doktora tezi olarak sunduğum “LAİKA KARABEY’İN TÜRK MUSİKİSİ’NE KATKILARININ FARKLI BİLEŞENLERİ” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim.

Cihan ÜNVER ÇABUK

03/08/2021

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
BEYAN BELGESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
Adı-SOYADI	CİHAN ÜNVER ÇABUK
Öğrenci Numarası	1440208006
Enstitü Ana Bilim Dalı	İSLAM TARİHİ VE SANATLARI
Programı	-
Programın Türü	() Tezli Yüksek Lisans (X) Doktora
Danışmanın Unvanı, Adı-SOYADI	Dr. Öğr. Üyesi Cenk CELASİN
Tez Başlığı	Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne Katkılarının Farklı Bileşenleri
Turnitin Ödev Numarası	1627295746

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 196 sayfalık kısmına ilişkin olarak, 03/08/2021 tarihinde tarafımdan Turnitin adlı intihal tespit programından Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönergesinin 14 üncü maddesinde yer alan filtrelemeler uygulanarak alınmış olan ve ekte sunulan rapora göre, tezin/dönem projesinin benzerlik oranı;

Kaynakçalar hariç, alıntılar dahil, 10 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç;

% 9'dur.

Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir:

(X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylarım.

() Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esasları'nda öngörülen yüzdelik sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.

Gerekçe:

Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlerin ışığı altında tarafımda yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.

03/08/2021
Dr. Öğr. Üyesi Cenk CELASİN

(ÜNVER ÇABUK, Cihan, *Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne Katkılarının Farklı Bileşenleri*, Doktora Tezi, Isparta, 2021)

ÖZET

Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne katkıları, onun yazar, besteci, icracı kimlikleri gibi farklı bileşenler bağlamında incelenmiştir. Özellikle Laika Karabey'in kızı Filiz Ofluoglu tarafından İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'na bağışlanan eserlerin dökümünü veren “Laika Karabey Evrakı Kataloğu”ndan elde edilmiş olan veriler, bu çalışmanın önemli bir kaynağını teşkil etmiştir. Çalışmanın giriş kısmında Laika Karabey'in yaşadığı dönem bağlamında 20. yy. Türk Musikisi genel çerçevede değerlendirilmiştir. Birinci bölümde Laika Karabey'in hayatı “Laika Karabey Evrakı Kataloğu” içerisindeki bilgi ve belgeler doğrultusunda ele alınmıştır. Ayrıca kendisi hakkında çıkan haber niteliğindeki yazılardan istifade edilmiştir. İkinci bölümde onun besteci ve icracı kimliği ele alınmış ve Laika Karabey'in arşivinde bulunan el yazısıyla yazmış olduğu eserlerinin okunaklı bir şekilde bilgisayarda notaya alınmış şekilleri verilmiştir. Öte yandan icracı kimliği üzerinde durulmuş ve bu kapsamdaki görüş ve belgelere yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise Laika Karabey'in yazar kimliği ele alınmış ve bu bağlamda onun yazmış olduğu kitabı, başta Musiki Mecmuası olmak üzere diğer yayınlardaki yazıları değerlendirilmiştir. Belgesel tarama ve görüşme yöntemlerinin kullanılmış olduğu bu çalışmada yazılı, görsel ve işitsel-görsel kaynakların yanı sıra uzman kişilerle yapılmış olan görüşmeler kullanılmıştır. Bu tez çalışması, Laika Karabey ile ilgili olarak doyurucu bir çalışma yapılmamış olması ve bu alanda çalışacak kişilere yol gösterecek olması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Musikisi, Laika Karabey, Besteci, İrcacı, Yazar.

(ÜNVER ÇABUK, Cihan, *Different Components of Laika Karabey's Contributions to Turkish Music*, Ph.D. Thesis, Isparta, 2021)

ABSTRACT

This study, aimed to examine Laika Karabey's contributions to Turkish Music within the context of different components such as her writer, composer and performer identities. Especially, the data obtained from "Laika Karabey Documents Catalogue", which gives a list of the works donated to the Atatürk Library of the İstanbul Municipality by Laika Karabey's daughter, Filiz Ofluoğlu, have been important resources for this study. In the introduction part of the study, 20th century Turkish Music was discussed in the context of the period in which Laika Karabey had lived. The first chapter dealt with the life of Laika Karabey, by taking into consideration of the information and documents found in the "Laika Karabey Documents Catalogue". In addition, writings and news about her life were also consulted. The second part, discussed Laika Karabey's composer and performer identities and her music works found from her archive and written by Laika Karabey's own handwriting has been rewritten in computer format. On the other hand, her performer identity was discussed and opinions and documents within this scope were included. In the third chapter, her writer identity was examined the book written by Laika Karabey and her writings in other publications, especially in *Musiki Mecmuası*, were evaluated. This study, in which documentary analysis and interview methods were used, was based mainly on the written, visual and audio-visual sources as well as interviews with experts. This thesis is important because there has not been a satisfactory study about Laika Karabey and it will guide new researches who will also work in this field.

Keywords: Turkish Music, Laika Karabey, Composer, Performer, Writer.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI	i
YEMİN METNİ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	xvii
KISALTMALAR	xx
ÖNSÖZ	xxi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

LAİKA KARABEY'İN HAYATINA GENEL BAKIŞ

1. HAYATI	11
1.1. Laika Karabey'in Türk Musikisi'ndeki Yeri ve Önemi	12

İKİNCİ BÖLÜM

BESTECİ VE İCRACI OLARAK LAİKA KARABEY

1. LAİKA KARABEY'İN BESTECİ KİMLİĞİ	39
1.1. Eserleri	40
1.1.1. Hicaz Şarkı; "Aşka âşık olmuştum ateşlerde yanan gönlüm"	40
1.1.2. Hümayun Şarkı; "Akşamlar ufuktan süzülüp gittiğin andır"	41
1.1.3. Hicaz Hümayun Şarkı; "Bir bade olsa lezzeti sevdaya benzer"	42
1.1.4. Çok sesli, sözlü eser; "Bir hoş bilirim"	43
1.1.5. Hüseyinî Türkü; "Bursa'nın ufak tefek taşları"	44
1.1.6. Hüzam Şarkı ; "Eflaki tutan nağme değil âh u eninim"	45
1.1.7. Rast Şarkı; "Gideyim Senti Yâre Vuslata Davet Edeyim"	46
1.1.8. Yegâh Şarkı; "Eyvah ne yer ne yar kaldı"	46
1.1.9. Uşşak Şarkı ; "Harim-i vuslatından ayrılırken başlıyor hicran"	47
1.1.10. Kürdili Hicazkâr Şarkı; "Nice yıllar çekerek hicrim tak-i mecal"	48
1.1.11. Segâh Şarkı ; "Ölmek Kaderde var yaşayıp köhnememek lazım"	49
1.1.12. Nihavend Şarkı; "Sevdim seni ruhum gibi sevgili yârim"	50
1.1.13. Şehnâz Şarkı ; "Vefâ şefkat güzellikte zerafet"	51
1.1.14. Hicaz Peşrev	52
1.1.15. Hümayun Saz Semaisi	53
1.1.16. Saba Peşrev	54
1.1.17. Suz-i Dil Peşrev	55

1.1.18. Şehnaz Buselik Saz Semaisi.....	56
1.1.19. Zavil Peşrev	57
2. LAİKA KARABEY'İN İCRACI KİMLİĞİ	58

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAZAR OLARAK LAİKA KARABEY

1. ABC GAZETESİ'NDEKİ YAZISININ DEĞERLENDİRİLMESİ	64
1.1. “1968 Tarihli Münir Nurettin Selçuk Konseri Hakkında Ne Yazdı” Adlı Yazısı.....	64
2. GARPLI GÖZÜYLE TÜRK MUSİKİSİ ADLI KİTABI'NIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	65
3. MUSİKİ MECMUASINDAKİ YAZILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ...68	
3.1. “Üstadlar” Adlı Yazısı	69
3.2. “Çifte Hüviyetler” Adlı Yazısı	69
3.3. “Bilmeden” Adlı Yazısı	69
3.4. “Ne Zaman” Adlı Yazısı	70
3.5. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	70
3.6. “Manevi Zevk” Adlı Yazısı.....	70
3.7. “Bir Hakikât” Adlı Yazısı	70
3.8. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	71
3.9. “İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Hakkında” Adlı Yazısı	71
3.10. “Acaba Neden” Adlı Yazısı	71
3.11. “Nazariyatı Neden ve Nasıl Sevdim” Adlı Yazısı	72
3.12. “Olaylar” Adlı Yazısı	72
3.13. “Konuşma Köşesi Adlı Yazısı	72
3.14. “Ferehnâk Ferahnâktır, Eviç'te Eviçdir” Adlı Yazısı	73
3.15. “Merhum Udi Nevres Bey” Adlı Yazısı	73
3.16. “Asıl Garip Olan Kendileridir” Adlı Yazısı	73
3.17. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	74
3.18. “Çargâh Makamı Tekin Değil midir?” Adlı Yazısı	74
3.19. “Tebdil-i Makam” Adlı Yazısı	74
3.20. “Doğru ilim, İğri İlim” Adlı Yazısı	74
3.21. “Keyfe Göre Kitap ”Adlı Yazısı.....	75
3.22. “Tanburi Hikmet Bey ”Adlı Yazısı	75
3.23. “İlme Düşmanlık” Adlı Yazısı	75
3.24. “Beste-Nigâr Muamması” Adlı Yazısı	76
3.25. “ Musikimize Yersiz bir Düşmanlık” Adlı Yazısı	76
3.26. “İşitilmemiş Bir İddia” Adlı Yazısı	76
3.27. “Acayip Bir Ders Kitabı” Adlı Yazısı	77
3.28. “Musiki Tarihinden Parçalar” adlı makalesi	77
3.29. “Yanlışlar Silsilesi” Adlı Yazısı	77

3.30. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı	77
3.31. “Radyo Türk Musikisi için Şef Arıyormuş” Adlı Yazısı	78
3.32. “Tükenmez Yanlıklar” Adlı Yazısı	78
3.33. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı	78
3.34. “Klasik Türk Musikisi Hangi Musikidir” Adlı Yazısı	78
3.35. “Türk Musiki Tarihinden Parçalar” Adlı Yazısı.....	79
3.36. “Türk Musikisinde Taksim ve Gazel” Adlı Yazısı.....	79
3.37. “İstanbul Radyosunun Faaliyeti” Adlı Yazısı	79
3.38. “Yeni Makam İcat Etmek Hevesi” Adlı Yazısı.....	79
3.39. “Bestekârlık Sıfatı ” Adlı Yazısı.....	80
3.40. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı	80
3.41. “Musiki Nasıl Dinlenir ”Adlı Yazısı.....	80
3.42. “İğneli Sözler Karşısında” Adlı Yazısı	80
3.43. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı	81
3.44. “Müzikalite Nedir” Adlı Yazısı	81
3.45. “Hücumlara Mukabele” Adlı Yazısı.....	81
3.46. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	82
3.47. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı	82
3.48. “Bilgisizce Bir Hücuma Cevap” Adlı Yazısı	82
3.49. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	82
3.50. “Türk Musikisi’nde Yaşama Kabiliyeti” Adlı Yazısı.....	83
3.51. “Musikimiz Hakkında Bir Temenni ”Adlı Yazısı	83
3.52. “Bilgisizlik Örnekleri” Adlı Yazısı.....	83
3.53. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	84
3.54. “Musiki Tarihinden Parçalar” Adlı Yazısı	84
3.55. “Yakışksız Tecavüzler” Adlı Yazısı	84
3.56. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	84
3.57. “Konuşma Köşesi Genç İstidatlar” Adlı Yazısı	85
3.58. “Düzen Meselesi” Adlı Yazısı.....	85
3.59. “Basit Makamlarda En Mühim Notalar” Adlı Yazısı	85
3.60. “Ney Çeşitlerine Dair” Adlı Yazısı	85
3.61. “300 Küsur Sene Öncesinden Kalan Nota Mecmuasına Dair ”Adlı Yazısı...	86
3.62. “Muhabese Adabı” Adlı Yazısı	86
3.63. “ Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	86
3.64. “Nezaketsiz Hücumlara Nezaketli Cevap” Adlı Yazısı.....	87
3.65. “Musikimiz Hakkında Bir Temenni ”Adlı Yazısı	87
3.66. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	87
3.67. “Mecmuamız Dört Yaşına Girerken” Adlı Yazısı.....	87
3.68. “Noksanlarımız ”Adlı Yazısı.....	87
3.69. “Mark Twain ve Musikimiz “Adlı Yazısı	88
3.70. “Faydalı Bilgiler” Adlı Yazısı	88
3.71. “Türklerde Musiki” Adlı Yazısı	88

3.72. “Türk Musikisinde İlerleme Adımlarına Dair” Adlı Yazısı	88
3.73. “Sanatta Milliyet” Adlı Yazısı	89
3.74. “Bir Kadir biliş örneği” Adlı Yazısı	89
3.75. “İstanbul Konservatuarında Islahat” Adlı Yazısı	89
3.76. “Faydalı Bilgiler” Adlı Yazısı	90
3.77. “Ansiklopedi Makalesi Böyle mi Olur” Adlı Yazısı	90
3.78. “Tarih Huzurunda Vazifeye Davet” Adlı Yazısı	90
3.79. “Acemi Avukat” Adlı Yazısı	91
3.80. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	91
3.81. “Milli Ne Varsa Hepsine Düşman” Adlı Yazısı	91
3.82. “Bestekâr Leyla Saz Hanımın Resmi ve Tercümeihali” Adlı Yazısı	91
3.83. “Milli Eğitim Bakanlığı’na Açık Mektup” Adlı Yazısı	92
3.84. “Nota Yazısındaki İhmallerimiz” Adlı Yazısı	92
3.85. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı	92
3.86. “ Sanat Namına Teşekkür” Adlı Yazısı	92
3.87. “Konuşma Köşesi Münekkidlere Dair” Adlı Yazısı	93
3.88. “ Yerde Kullanılmayan Kelimeler” Adlı Yazısı	93
3.89. “ İleri Türk Musiki Konservatuarında İmtihanlar” Adlı Yazısı	93
3.90. “Denizde Su Yokmuş” Adlı Yazısı	93
3.91. “Yerde Kullanılmayan Sözcükler” Adlı Yazısı	94
3.92. “Konuşma Köşesi” Makam, Âvaze, Şube, Terkiib Adlı Yazısı	94
3.93. “Samimi Olanlara Hakikati Kabul Ettirebiliriz” Adlı Yazısı	94
3.94. “ Musikimize Dair Bir Macera” Adlı Yazısı	95
3.95. “Çifte Hüviyetliler ”Adlı Yazısı	95
3.96. “Yeni İlmi Kurulun Faaliyetlerine Dair” Adlı Yazısı	95
3.97. “Musikimizin İlerletilmesi” Adlı Yazısı	95
3.98. “Okuyucuların Alâkalandıkları İki Mesele” Adlı Yazısı	96
3.99. “Alaylılar” Adlı Yazısı	96
3.100. “Yeni Bir İlmi Kurulun Faaliyeti” Adlı Yazısı	96
3.101. “Kemençe Hakkında” Adlı Yazısı	97
3.102. “Mecmuamız Beş Yaşına Girerken ”Adlı Yazısı	97
3.103. “Bir Şükran Borcu” Adlı Yazısı	97
3.104. “ Musikimizi Canlandırabilecek Bir Anket Hakkında” Adlı Yazısı	97
3.105. “Türk Musikisine Hücumlar” Adlı Yazısı	98
3.106. “Keman Yayısı Başları” Adlı Yazısı	98
3.107. “Nezaketsizlik Örnekleri” Adlı Yazısı	98
3.108. “Bir Safsatacının Hücumlarına Mukabele” Adlı Yazısı	99
3.109. “Safsatalara Cevap”Adlı Yazısı	99
3.110. “Musikimizin Saadet Güneşi” Adlı Yazısı	100
3.111. “Oratoryo Nedir” Adlı Yazısı	100
3.112. “Doktorlarımızın Musikişinaslığı” Adlı Yazısı	100

3.113. “Türk Musikisi’ni Sever Görünen Burhan Felek’in Türk Musikisi’ne Zararları” Adlı Yazısı.....	101
3.114. “İstanbul Belediye Konservatuari’nın Tarihçesi” Adlı Yazısı	101
3.115. “Haremli Selamlıklı Konser” Adlı Yazısı	101
3.116. “İlimsiz Bir Yazıya Cevap” Adlı Yazısı	102
3.117. “Zaruri Cevaplar Serisinden” Adlı Yazısı.....	102
3.118. “Münakaşadan Çıkan Neticeler” Adlı Yazısı.....	102
3.119. “Musikimiz İçin Acı Bir Kayıp” Adlı Yazısı	103
3.120. “Yabancılardan Gelen Kadirşinaslık” Adlı Yazısı	103
3.121. “Musikide Neşe ve Hüzün ”Adlı Yazısı	103
3.122. “Bir İtiraf” Adlı Yazısı.....	103
3.123. “Musiki Mecmuası’nda Yeni Simalar Neden Görülmüyor” Adlı Yazısı.....	104
3.124. “Mesut Cemil Jübilesi” Adlı Yazısı.....	104
3.125. “Bir Münekkidi Tenkid” Adlı Yazısı.....	104
3.126. “Belediye Konservatuarının Konseri” Adlı Yazısı.....	105
3.127. “Selenler, Mücennepler” Adlı Yazısı.....	105
3.128. “Yine Münekkidi Tenkid” Adlı Yazısı	105
3.129. “Şark Musiki Cemiyeti Nasıl Teşekkül Etti” Adlı Yazısı.....	105
3.130. “Türk ve Batı Musiki’lerine Kısa Bir Bakış” Adlı Yazısı	106
3.131. “Belediye Konservatuari’nın 1953 Programına Dair” Adlı Yazısı	106
3.132. “Türk Musikisi Tek Sesli Değildir” Adlı Yazısı	107
3.133. “Münekkidi Tenkid Bahsine Zeyl” Adlı Yazısı	107
3.134. “Konuşma Köşesi Belediye Konservatuari’nın Bütçesi Hakkında Birkaç Düşünce” Adlı Yazısı	107
3.135. “Okul ve Musiki” Adlı Yazısı	107
3.136. “Türk Musikisi’ne Taraftarlık Gericilik midir?” Adlı Yazısı	108
3.137. “Bazı Hakikatleri Aydınlatmak İçin” Adlı Yazısı	108
3.138. “Fatihin 500. Yıldönümü Sebebiyle” Adlı Yazısı	108
3.139. “Fatih Devri Musikisi Hakkında Kısa Bir Hülasa” Adlı Yazısı	108
3.140. “ Seyahatteki Musiki Hatıraları” Adlı Yazısı.....	109
3.141. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	109
3.142. “Kasvetli Musiki” Adlı Yazısı.....	109
3.143. “Şaşılacak Bir Dönelik Örneği” Adlı Yazısı	109
3.144. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	110
3.145. “Yenilik İddiaları Etrafında” Adlı Yazısı.....	110
3.146. “ İki Müstesna Kabiliyet Hakkında” Adlı Yazısı	110
3.147. “Sözüm Ona Yenilikler” Adlı Yazısı.....	111
3.148. “Bir Seyahatin Musiki İntibaları” Adlı Yazısı	111
3.149. “Güzel Bir Kararın Çirkin Tabiatı” Adlı Yazısı	111
3.150. “Evcara Faslı Etrafında” Adlı Yazısı	111
3.151. “ Donizetti ve Türk Musikisi” Adlı Yazısı.....	112

3.152. “Hakikat Er geç Kendini Tanıtır” Adlı Yazısı.....	112
3.153. “Merhum Veli Kanık” Adlı Yazısı	112
3.154. “Tuhaftır Hal-i Âlem” Adlı Yazısı	112
3.155. “Muanni Bir Cehalet” Adlı Yazısı.....	113
3.156. “Konservatuar’ın Yakın Tarihinden Bir Yaprak” Adlı Yazısı	113
3.157. “Türk Musikisi’ni Müdafaa Etmek Onu Sevenlerin Borcudur” Adlı Yazısı.....	113
3.158. “Belediye Konservatuarı’nda Kımıldanma İhtiyacı” Adlı Yazısı	113
3.159. “Cehaletin Mantıklısı Müreccahtır” Adlı Yazısı	114
3.160. “Vali’ye Açık Mektup” Adlı Yazısı	114
3.161. “ Mecmuamız Yedi Yaşına Basarken” Adlı Yazısı.....	114
3.162. “Türk Musikisi’nde Çok Seslilik Yolları” Adlı Yazısı	114
3.163. “Gafletler Silsilesi” Adlı Yazısı.....	115
3.164. “Musikide Prozodî” Adlı Yazısı	115
3.165. “Dört Telli Kemençe Hakkında” Adlı Yazısı.....	115
3.166. “İstanbul Belediye Konservatuarı” Adlı Yazısı.....	115
3.167. “Bülent Ecevit’e Cevap” Adlı Yazısı.....	116
3.168. “İstanbul Belediye Konservatuarı Etrafında” Adlı Yazısı	116
3.169. “Maestro Edgar Manas Jübilesi Adlı Yazısı	116
3.170. “Bir Cahile Cevap” Adlı Yazısı.....	117
3.171. “Türk Musikisinin Bir Düşmanı ”Adlı Yazısı.....	117
3.172. “Saadet Güneşi Batmak Üzere” Adlı Yazısı	117
3.173. “Dört Telli Kemençe Üzerine” Adlı Yazısı	117
3.174. “Musiki Terbiyesine Dair” Adlı Yazısı.....	118
3.175. “Türk Musikisi’nin Çilesi” Adlı Yazısı	118
3.176. “Hüzne İhtiyak” Adlı Yazısı	118
3.177. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı.....	118
3.178. “Mevki Sahipleri ve Musiki” Adlı Yazısı	119
3.179. “Tarihe geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı	119
3.180. “Anma Vazifemiz” Adlı Yazısı	119
3.181. “Muhterem Ziya Gökalp ve Musikimiz” Adlı Yazısı.....	119
3.182. “İlkin Nezaket Sonra Tecavüz Adlı Yazısı	119
3.183. “İlim Cimrileri” Adlı Yazısı	120
3.184. “Amerika Birleşik Kuvvetleri Bandosu” Adlı Yazısı	120
3.185. “Konuşma Köşesi Dikkate Değer Bir Mektup” Adlı Yazısı	120
3.186. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı.....	120
3.187. “Konuşma Köşesi İstanbul Radyosu’nda Islahat” Adlı Yazısı	121
3.188. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı.....	121
3.189. “Ben Olsam Ne Yapardım” Adlı Yazısı	121
3.190. “Kıbrıs Hatıraları” Adlı Yazısı	121
3.191. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı.....	122
3.192. “Kıbrıs Hatıraları” Adlı Yazısı	122

3.193. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	122
3.194. “Musikimiz ve Burhan Felek” Adlı Yazısı	122
3.195. “Tarihi Kayıtlar Münasebetiyle” Adlı Yazısı.....	123
3.196. “Arazpar – Puselik Muamması” Adlı Yazısı.....	123
3.197. “Musiki Tarihi’nin Kırıntı Torbası” Adlı Yazısı	123
3.198. “Yegâh Faslı” Adlı Yazısı.....	124
3.199. “Mektepsiz Musiki” Adlı Yazısı	124
3.200. “Kıbrıs Radyosu’nda Konuştuklarım” Adlı Yazısı	124
3.201. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	124
3.202. “Kıbrıs Radyosu’ndaki İkinci Konuşma” Adlı Yazısı.....	125
3.203. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	125
3.204. “Armoni” Adlı Yazısı	125
3.205. “Yersiz Telaş Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı.....	125
3.206. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	126
3.207. “Armoni ”Adlı Yazısı	126
3.208. “Münevver Gençlik ve Musikimiz” Adlı Yazısı	126
3.209. “Konuşma Köşesi Maarif Vekâleti ve Mecmuamız” Adlı Yazısı	126
3.210. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	127
3.211. “Radyo Çalışmaları ve Stajyerler” Adlı Yazısı	127
3.212. “İstanbul Radyosu’nda Konuşma, Büyük İnsan Hüseyin Sadeddin Arel” Adlı Yazısı	127
3.213. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı.....	128
3.214. “Kıbrıs Radyosu’ndaki Konuşmalar” Adlı Yazısı.....	128
3.215. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı.....	128
3.216. “Konuşma Köşesi Hasan Ali’nin Yazısına Cevap” Adlı Yazısı	128
3.217. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı.....	129
3.218. “Konuşma Köşesi Belki Bir İşiten Olur” Adlı Yazısı	129
3.219. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	129
3.220. “Rehavi Faslı” Adlı Yazısı.....	129
3.221. “Bir Mütecavize Cevap” Adlı Yazısı.....	130
3.222. “Konuşma Köşesi Neden” Adlı Yazısı	130
3.223. “Şehnaz Buselik Faslı” Adlı Yazısı	130
3.224. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı.....	131
3.225. “Bize Bizden Başka Büyük Düşman Olamaz” Adlı Yazısı	131
3.226. “Konuşma Köşesi Maarif Vekilinin Dikkat Nazarına” Adlı Yazısı.....	131
3.227. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	131
3.228. “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı	132
3.229. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı.....	132
3.230. “Konuşma Köşesi Memlekete ve Milli Sanata Muzır Kalem” Adlı Yazısı.....	132
3.231. “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı	132
3.232. “Konuşma Köşesi Belediye Konservatuvarı Hakkında” Adlı Yazısı	133

3.233. “Tarihe Mal Olan İki Konferans” Adlı Yazısı.....	133
3.234. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı.....	133
3.235. “Cevapsız Kalmaya Mahkûm Sorular” Adlı Yazısı	134
3.236. “Hüseyin Sadettin Arel’in 1. Ölüm Yıldönümü Nedeniyle Teknik Üniversitede Yapılan Anma’da Laika Karabey’in Konuşması” Adlı Yazısı.....	134
3.237. “İzmir Radyosu’ndaki Konuşma” Adlı Yazısı	134
3.238. “Acı Bir Gün” Adlı Yazısı	134
3.239. “Arel’in 1. ölüm Yılı Münasebetiyle İstanbul Radyosu’ndaki Konuşma” Adlı Yazısı	135
3.240. “Hüseyin Sadettin Arel’i Kaybettik” Adlı Yazısı.....	135
3.241. “Aziz Hocam Hüseyin Saddettin Arel” Adlı Yazısı	135
3.242. “Türk Musikisi Tek Sesli Kalmaya Mahkûm mudur?” Adlı Yazısı.....	135
3.243. “Konuşma Köşesi Yegâh Faslı” Adlı Yazısı.....	136
3.244. “Konuşma Köşesi Mektep Derdi” Adlı Yazısı.....	136
3.245. “Tüylar Ürperten Beddua ” Adlı Yazısı.....	136
3.246. “Dikkate Alınacak Olaylar” Adlı Yazısı.....	137
3.247. “Hüseyin Sadettin Arel’in 1. Ölüm Yıldönümü Nedeniyle Teknik Üniversitede Yapılan Anma’da Laika Karabey’in Konuşması” Adlı Yazısı.....	137
3.248. “Yenilik İhtiyacı” Adlı Yazısı”	137
3.249. “Kaldırmak Değil İslah Etmek Lazım” Adlı Yazısı	137
3.250. “Yeni İstanbul’un Mevlid-i Şerif Beste Müsabakası” Adlı Yazısı.....	138
3.251. “Tarih Kayıtlarından Kırıntılar” Adlı Yazısı.....	138
3.252. “Mecmuamızın Memleket Dışındaki Tesirleri” Adlı Yazısı.....	138
3.253. “Konuşma Köşesi Musiki Kültüründen Mahrumuz” Adlı Yazısı	139
3.254. “Konuşma Köşesi Hakikat Er Geç Meydana Çıkar” Adlı Yazısı.....	139
3.255. “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı	139
3.256. “Türk Musikisi Davası” Adlı Yazısı.....	139
3.257. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	140
3.258. “Ulunay ve Münir Nureddin Selçuk” Adlı Yazısı.....	140
3.259. “Musiki Tenkidi Böyle mi Yazılır” Adlı Yazısı.....	140
3.260. “Konuşma Köşesi Mevlid-i Şerif Müsabakası Münasebetiyle” Adlı Yazısı.....	141
3.261. “Tarih Kayıtlarından Kırıntılar” Adlı Yazısı.....	141
3.262. “Konuşma Köşesi Türk Musikisi’nin Hususiyetleri” Adlı Yazısı.....	141
3.263. “Devrim Ocaklarındaki Musiki Toplantısına ait Malumat” Adlı Yazısı	141
3.264. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	142
3.265. “Laika Karabey’in 22 Ocak 1957 salı günü saat 17.30’da Eski Eminönü Halkevinde Verdiği Konferans” Adlı Yazısı.....	142

3.266. “Konuşma Köşesi Pesendine Faslı’na Ait Tenkit Yazıları” Adlı Yazısı	143
3.267. “Laika Karabey’in 22 Ocak 1957 Salı Günü Saat 17.30’da Eski Eminönü Halkevinde Verdiği Konferans” Adlı Yazısı.....	143
3.268. “Laika Karabey’in İkinci Konferansı” Adlı Yazısı	143
3.269. “Konuşma Köşesi Peyami Safa’ya” Adlı Yazısı	144
3.270. “Laika Karabey’in İkinci Konferansı” Adlı Yazısı	144
3.271. “İstanbul Radyosunda Arel için Konuşma” Adlı Yazısı.....	144
3.272. “Hüseyin Sadettin Arel’in 2. ölüm yılı” Adlı Yazısı	145
3.273. “Musikimize Yeni Bir Saadet Güneşi” Adlı Yazısı.....	145
3.274. “Dini Musiki” Adlı Yazısı.....	145
3.275. Eminönü Halkevinde Verilen bir Konferans” Adlı Yazısı.....	146
3.276. “Konuşma Köşesi Örnek Alınacak Bir Faaliyet” Adlı Yazısı.....	146
3.277. “Şükran Borcu” Adlı Yazısı	146
3.278. “Konuşma Köşesi Hep Aynı Terane” Adlı Yazısı.....	146
3.279. “Konuşma Köşesi Hastalığı Teşhis Lazım” Adlı Yazısı.....	147
3.280. “Konuşma Köşesi Yabancıardan Gelen İltifat” Adlı Yazısı	147
3.281. “Fazilet ve İlme Düşmanlık” Adlı Yazısı	147
3.282. “Konuşma Köşesi Sahipsiz Musiki” Adlı Yazısı	148
3.283. “Konuşma Köşesi Samimiyetsizlik Numunesi” Adlı Yazısı	148
3.284. “Konuşma Köşesi Musikimize Gösterilen Alâka ve Ankara Konseri” Adlı Yazısı.....	148
3.285. “İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Derneği Niçin ve Nasıl Teşekkül Etti” Adlı Yazısı	149
3.286. “Büyük İnsan Hüseyin Sadettin Arel’in Ölümünün 3. Yılı Münasebetiyle İstanbul Radyosu için Hazırlanan ve Okunamayan Yazı” Adlı Yazısı.....	149
3.287. “Seyahat Mektupları 1 Hollanda” Adlı Yazısı	150
3.288. “Seyahat Mektupları 2” Adlı Yazısı	150
3.289. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	151
3.290. “Seyahat Mektupları 3 Amerika” Adlı Yazısı.....	151
3.291. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	151
3.292. “Tarihe Geçmesi Lazım Gelen Sözler - Modern Türk Musikisi” Adlı Yazısı.....	152
3.293. “Seyahat Mektupları 4” Adlı Yazısı	152
3.294. “Seyahat Mektupları 5” Adlı Yazısı	152
3.295. “New York’ta Mevlid Kandili Merasimi” Adlı Yazısı	153
3.296. “Seyahat Mektupları 6 Waldorf Astoria’da Türk Müziği” Adlı Yazısı.....	153
3.297. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	153
3.298. “Amerika Mektupları” Adlı Yazısı.....	154
3.299. “Amerika Mektupları Türk Musikisine Yabancıların Alâkası” Adlı Yazısı.....	154

3.300. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	154
3.301. “Konuşma Köşesi Münekkidi Tenkit” Adlı Yazısı	155
3.302. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	155
3.303. “New York’ta Türk Gecesi” Adlı Yazısı	155
3.304. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	156
3.305. “Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı	156
3.306. “Hicaz Faslı” Adlı Yazısı	156
3.307. “Konuşma Köşesi Süreksan Mektebi” Adlı Yazısı	157
3.308. “Genç İstidatlar” Adlı Yazısı	157
3.309. “Konuşma Köşesi Musikimizin İfade Kudreti Hakkında Bir Kaç Söz” Adlı Yazısı	157
3.310. “Konuşma Köşesi Ankara Yolculuğu” Adlı Yazısı	158
3.311. “Konuşma Köşesi Küçümsenmeyecek Şahsi Teşebbüs ve Gayretler” Adlı Yazısı	158
3.312. “Konuşma Köşesi Büyük Arel’in Ölümünün 5. yılı Münasebetiyle” Adlı Yazısı	159
3.313. “Konuşma Köşesi Alaturka ve Alafranga davası” Adlı Yazısı	159
3.314. “Mecmuamız 12. Yılını İdrak Ederken” Adlı Yazısı	159
3.315. “Konuşma Köşesi Cahit Tanyol’un Her İki Yazısına Cevap” Adlı Yazısı	160
3.316. “Konuşma Köşesi Bir Okuyucumuzdan Aldığım Mektuba ‘Köşem’den Cevap Vermeyi Tercih Ettim” Adlı Yazısı	160
3.317. “Faydalı Bilgiler” Adlı Yazısı	160
3.318. “Konuşma Köşesi Faruk Yener’e” Adlı Yazısı	161
3.319. “Okuyucu Mektuplarına Cevaplar” Adlı Yazısı	161
3.320. “Konuşma Köşesi Yeni Çıkan Bir Dergideki Yazı Münasebetiyle” Adlı Yazısı	161
3.321. “Bir Konser Tenkidi Tahir Faslı” Adlı Yazısı	162
3.322. “Konya’da Mevlana Haftası” Adlı Yazısı	162
3.323. “Konser Tenkidleri Beyati Faslı” Adlı Yazısı	162
3.324. “Münir Nureddin Konseri” Adlı Yazısı	163
3.325. “Nişabürek Faslı” Adlı Yazısı	163
3.326. “Konuşma Köşesi Baba Oğul” Adlı Yazısı	164
3.327. “Konser Tenkitleri Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı	164
3.328. “Uşşak Faslı” Adlı Yazısı	164
3.329. “Segâh Faslı” Adlı Yazısı	165
3.330. “Yahya Kemal’i Anma Konseri” Adlı Yazısı	165
3.331. “Konuşma Köşesi Musikimizin Acınacak Hali” Adlı Yazısı	165
3.332. “Hasan Ali Yücel ve Musikimiz” Adlı Yazısı	166
3.333. “Mahur Faslı” Adlı Yazısı	166
3.334. “Musikimiz Üzerine” Adlı Yazısı	166
3.335. “Konuşma Köşesi İki Felsefe” Adlı Yazısı	167

3.336. “İsmail Baha Süreksan Okulu” Adlı Yazısı	167
3.337. “Konuşma Köşesi Musiki Faaliyetimiz Hakkında bir Fikir” Adlı Yazısı.....	167
3.338. “Konser Tenkitleri Ferahfeza Konseri” Adlı Yazısı.....	168
3.339. “Belediye Konservatuvarı Konseri” Adlı Yazısı	168
3.340. “Bir Davet Dolayısı İle” Adlı Yazısı	168
3.341. “Mevsimin Son Konseri” Adlı Yazısı.....	169
3.342. “Konuşma Köşesi Mektep İhtiyacı Açık Bir Hakikattir” Adlı Yazısı	169
3.343. “Dikkat Çeken Bir Hukuki Teşebbüs” Adlı Yazısı	169
3.344. “Radyolarımızdan Bir Kaç Temenni” Adlı Yazısı	170
3.345. “Konuşma Köşesi Bir Mektuba Cevaplarım” Adlı Yazısı.....	170
3.346. “Türk Musikisi’nden Biyografiler “Ali Bey” Adlı Yazısı	170
3.347. “Radyo Tasarısı Hakkında” Adlı Yazısı	171
3.348. “Bir Yazara Sorularımız” Adlı Yazısı	171
3.349. “Hicazkâr Faslı” Adlı Yazısı	172
3.350. “Şehnaz Faslı” Adlı Yazısı.....	172
3.351. “Tanburi Ali Bey” Adlı Yazısı	172
3.352. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	173
3.353. “Aziz Efendi” Adlı Yazısı.....	173
3.354. “Konuşma Köşesi Şark Musiki Cemiyeti” Adlı Yazısı	173
3.355. “Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı.....	174
3.356. “Lale Oraloğlu - Uyuyan Prenses” Adlı Yazısı	174
3.357. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	174
3.358. “İstek Üzerine Açılan Bir Yardım Kampanyası” Adlı Yazısı.....	175
3.359. “Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı.....	175
3.360. “Dr. Suphi Ezgi - Bir Âlim ve Bestekârımızı Kaybettik” Adlı Yazısı	176
3.361. “İbretle Okuyalım” Adlı Yazısı	176
3.362. “İkili Konser” Adlı Yazısı.....	176
3.363. “Dikkat Çekmesi Lazım Teşebbüsler” Adlı Yazısı	177
3.364. “Dr. Suphi Ezgi” Adlı Yazısı	177
3.365. “Konuşma Köşesi Dikkatle Okuyalım” Adlı Yazısı.....	177
3.366. “Mevsimin Son Konseri” Adlı Yazısı.....	178
3.367. “Bir İzah” Adlı Yazısı.....	178
3.368. “Basın -Yayın ve Turizm Vekili ve Umum Müdürüne Açık Mektup” Adlı Yazısı.....	178
3.369. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı	179
3.370. “Bir Türk Musikisi Enstitüsü Açılması Münasebetiyle” Adlı Yazısı	179
3.371. “Konuşma Köşesi Yanlış Fikirlerle Cevap” Adlı Yazısı	179
3.372. “Genç İstidatlar” Adlı Yazısı.....	180
4. SANAT OLAYI DERGİSİNDEKİ YAZILARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	180
4.1. Sanat Olayı Dergisindeki “Sümer Musikisi” Yazısı.....	180

4.2. Sanat Olayı Dergisinde Yazdığı “Türk Musikisi” Adlı Yazısı	181
5. TÜRK SANATI DERGİSİNDEKİ YAZISININ	
DEĞERLENDİRİLMESİ.....	182
5.1 “Sanatta Milliyet” Adlı Yazısı	182
6. TÜRK YURDU DERGİSİNDEKİ YAZILARININ	
DEĞERLENDİRİLMESİ.....	182
6.1. “Mevlana” Adlı Yazısı.....	182
6.2. “Yunus Emre” Adlı Yazısı.....	183
7. YENİ İSTANBUL GAZETESİ’NDE YAYINLANAN YAZININ	
DEĞERLENDİRİLMESİ.....	184
7.1. “İstanbul Radyosunda Bir Konser” Adlı Yazısı.....	184
8. DİĞER YAZILARI.....	184
8.1. Laika Karabey’in 1957-1958 yıllarında Eminönü halk evinde verdiği Türk Musikisi hakkındaki konferansa ait kendi el yazısıyla yazdığı notların değerlendirilmesi	184
8.2. “Bestekâr Rahmi Bey” Başlıklı Yazısının Değerlendirilmesi.....	187
8.3 “Hamparsum” Notası Başlıklı Yazısının Değerlendirilmesi.....	188
8.4 “Türk Tarihi'nde Musiki” Adlı Yazısının Değerlendirilmesi.....	189
SONUÇ.....	192
KAYNAKÇA.....	196
ÖZGEÇMİŞ	224

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Laika Karabey'in kendine özel hazırladığı nota tablosu.....	12
Şekil 2. Laika Karabey'in Pentatonik başlıklı ders notları	13
Şekil 3. Kamuran Erdoğan'ın Laika Hanım'a gönderdiği 3 Mart 1976 tarihli mektup	14
Şekil 4. 1949-50 öğretim sezonunda İleri Türk Musikisi Konservatuvarında Armoni ve Musiki Tarihi dersine ait Laika Karabey'in içinde bulunduğu öğrenci not çizelgesi	15
Şekil 5. 1950 senesine ait Musiki Tarihi ve Armoni Kontrpuan dersi not çizelgesi ve kontrpuan dersine ait notlar.....	16
Şekil 6. 1953 tarihli Laika Karabey'e Hüseyin Sadettin Arel tarafından verilen vekâletname.....	17
Şekil 7. 1955 tarihli Laika Karabey'e verilen vekâletname	18
Şekil 8. 5 Ocak 1986 tarihli vakıf tescil belgesi.....	19
Şekil 9. 1987 tarihli Türk Musikisi Vakfı'nın kuruluşu ile ilgili yazılar	20
Şekil 10. 1971 tarihli Dünya Gazetesi'nde Laika Karabey Hakkında Bir Haber	22
Şekil 11. 1984 tarihli Tercüman ve Eylül, Ekim 1971 tarihli Cumhuriyet ve Dünya Gazeteleri'nde Laika Karabey hakkında çıkmış haber kupürleri ...	23
Şekil 12. Laika Karabey'in 1958'de ABD'de çeşitli üniversitelerde yaptığı konuşmalara ait metin başlığı	24
Şekil 13. 1 Nisan 1975 tarihli Laika Karabey hakkındaki Hürriyet Gazetesi haber kupürü	25
Şekil 14. Hürriyet Gazetesi'ndeki "Musiki Savaşçısı, Laika Hanım" adlı yazı.....	26
Şekil 15. Laika Karabey'e ait nota denemesi.....	27
Şekil 16. Laika Karabey'e ait TRT ve basın kartı.....	28
Şekil 17. Laika Karabey'in TRT'den Türk Musikisi ile ilgili isteklerini havi maddeler	29
Şekil 18. 10.08.1959 İleri Türk Musikisi Konservatuvarı topluluğunun Laika Karabey idaresindeki konser programı	31
Şekil 19. Laika Karabey ve korosunun vereceği konser kartı.....	32
Şekil 20. Laika Karabey ve Hüseyin Sadettin Arel'e ait çeşitli makamlardaki eserlerin bulunduğu defter sayfası.....	34
Şekil 21. Türk Musikisi ve Laika Karabey adlı Bülent Gözen'in yazısı	35
Şekil 22. Laika Karabey'e ait fotoğraflar	36
Şekil 23. Laika Karabey'e ait fotoğraflar (devam)	36
Şekil 24. Laika Karabey'e ait fotoğraflar (devam)	37
Şekil 25. Laika Karabey'e ait fotoğraflar (devam).....	37
Şekil 26. Hicaz Şarkı; "Aşka âşık olmuşum ateşlerde yanan gönlüm" , eser notası	40

Şekil 27. Hümayun Şarkı; “Akşamlar ufuktan süzülüp gittiğin andır”, eser notası	41
Şekil 28. Hicaz Hümayun Şarkı; “Bir bade olsa lezzeti sevdaya benzer”, eser notası	42
Şekil 29. Çok sesli, sözlü eser; “Bir hoş bilirim”, eser notası.....	43
Şekil 30. Türkü; “Bursa’nın ufak tefek taşları”, eser notası	44
Şekil 31. Hüzzam Şarkı; “Eflaki tutan nağme değil âh u eninim”, eser notası.....	45
Şekil 32. Rast Şarkı; “Gideyim Senti Yâre Vuslata Davet Edeyim”, eser notası	46
Şekil 33. Yegâh Şarkı; “Eyvah ne yer ne yar kaldı”, eser notası	46
Şekil 34. Uşşak Şarkı; “Harim-i vuslatından ayrılırken başlıyor hicran”, eser notası	47
Şekil 35. Kürdili Hicazkâr Şarkı; “Nice yıllar çekerek hicrim tak-i mecal”, eser notası	48
Şekil 36. Segâh Şarkı; “Ölmek Kaderde var yaşayıp köhnememek lazım”, eser notası	49
Şekil 37. Nihavend Şarkı; “Sevdim seni ruhum gibi sevgili yârim”, eser notası.....	50
Şekil 38. Şehnaz Şarkı; “Vefa şefkat güzellikte zerafet” , eser notası	51
Şekil 39. Hicaz Peşrev; eser notası.....	52
Şekil 40. Hümayun Saz Semaisi; eser notası	53
Şekil 41. Saba Peşrev; eser notası	54
Şekil 42. Suz-i Dil Peşrev; eser notası.....	55
Şekil 43. Şehnaz Buselik Saz Semaisi; eser notası.....	56
Şekil 44. Zavil Peşrev; eser notası.....	57
Şekil 45. Laika Karabey Müzik Geceleri Düzenliyor adlı gazete yazısı	60
Şekil 46. Laika Karabey’in 1958’deki New York Konserine ait program broşürü	61
Şekil 47. Laika Karabey’in 1958’deki New York Konserine ait program broşürü (devam)	61
Şekil 48. Laika Karabey’in 1958’deki New York Konserine ait program broşürü (devam)	62
Şekil 49. Laika Karabey’in 1958’deki New York Konserine ait program broşürü (devam)	62
Şekil 50. 1968 tarihli Laika Karabey’in <i>ABC Gazetesi</i> ’nde Münir Nurettin Selçuk hakkındaki yazısı	65
Şekil 51. Laika Karabey Garp Gözüyle Türk Musikisi adlı yazdığı kitabı	65
Şekil 52. Yeni İstanbul adlı gazetede yayınlanan İstanbul Radyosunda Bir Konser adlı yazısı	184
Şekil 53. Laika Karabey’in 1957-1958 yıllarında Eminönü halk evinde verdiği Türk Musikisi hakkındaki konferansa ait kendi el yazısıyla yazdığı notlar	186
Şekil 54. Laika Karabey’in Bestekâr Rahmi Bey hakkındaki yazısı.....	187

Şekil 55. Gazetenin Günün Meseleleri köşesindeki Hamparsum notası adlı yazısı	189
Şekil 56. Laika Karabey'in Türk Tarihinde Musiki adlı yazısı	190
Şekil 57. Laika Karabey'in Türk Tarihinde Musiki adlı yazısı (devam)	190
Şekil 58. Laika Karabey'in Türk Tarihinde Musiki adlı yazısı (devam)	191

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
C.	: Cilt
Dr.	: Doktor
Ed.	: Editör
İBB	: İstanbul Büyükşehir Belediyesi
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
J. J. Rousseau	: Jean Jacques Rousseau
M.Ö	: Milattan Önce
Mr.	: Man
Mrs.	: Woman
Ord. Prof.	: Ordinaryüs Profesör
s.	: Sayfa
St. Micheal	: Saint Micheal
ss.	: Sayfalar
THM	: Türk Halk Müziği
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
vb.	: Ve benzeri
yy.	: Yüzyıl

ÖNSÖZ

Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda hazırlanan “Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne Katkılarının Farklı Bileşenleri” başlıklı doktora tezinde, Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne katkılarının farklı bileşenlerinin neler olduğunun tespit edilerek incelemesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma, Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne olan katkılarının anlaşılması ve gelecekte yapılacak olan çalışmalara kaynaklık etmesi açısından önem taşımaktadır.

Çalışma kapsamında belgesel tarama ve görüşme yöntemleri kullanılmıştır. Bu bağlamda İBB Atatürk Kitaplığı başta olmak üzere, çeşitli arşiv ve kaynaklardan faydalanılmış, uzman kişilerle görüşmeler yapılmış, internet taraması ile elde edilen verilere de başvurulmuştur.

Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne katkılarının, ağırlıklı olarak yazarlığı, besteciliği, icracılığı bağlamında incelendiği bu tez çalışmasının giriş bölümünde Karabey'in yaşamış olduğu 20. yy.'ın başlarında Türk müziği ile ilgili bilgilere yer verilmiş, birinci bölümde Laika Karabey'in hayatı, görev aldığı kurumlar, Türk Musikisi'ndeki yeri ve önemi, özel koleksiyonu ele alınarak, Laika Karabey Evrakı Kataloğu'ndaki özel evrakları, hakkında çıkan gazete, dergi vb. yayınlardaki haber ve yazılar değerlendirilmiştir. İkinci bölümde ise, Karabey'in bestecilik ve icracılık yönleri ele alınmıştır. Üçüncü bölümde Laika Karabey'in yazar kimliği adı altında yazmış olduğu kitap, musiki mecmuasında ve diğer yayınlardaki yazıları değerlendirilmiştir.

Öncelikle tez sürecinde her türlü desteğiyle bana yardımcı olan tez danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Cenk Celasin'e teşekkürlerimi sunarım. Bu süreçte çok kıymetli birikimleri benimle paylaşan, Sayın Özgen Gürbüz, Sayın Refik Hakan Talu'ya, Sayın Suphi İdrisoğlu ve Sayın Ali Şenozan'a, eğitim hayatım boyunca benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen, her zaman yanımda olan sevgili aileme ve dört yaşında olmasına rağmen sabırla tezimi yazmamı bekleyen oğlum Yankı'ya teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Cihan ÜNVER ÇABUK

ISPARTA-2021

GİRİŞ

Tezin konusu doğrultusunda kavramsal çerçevenin çizilmesi ve öncelikli konuların anlaşılabilir olması amacıyla Türk Müzik Tarihine genel hatlarıyla yer verilmesi uygun olacaktır. Türk Musikisi'ne yön veren kişilerden bahsedilmiş, günümüzde yaygın olarak nota kullanılıyor olsa da meşk sistemine de değinilmiştir. Özellikle 20. yy. başlarındaki müzik kurumları ve onların önemi üzerinde durulmuştur. Bunun nedeni ise tez çalışmasına konu olarak kaynaklık eden Laika Karabey'in müzik kültürü açısından ne şekilde bir ortam içerisinde yer aldığına açıkça anlaşılabilmesidir.

Karabey, musikinin Türklerin hayatında önemli bir yer tuttuğunu kaydederek, Türkler için musikinin birçok alanda önemine işaret etmektedir (1963, s. 21-22):

Türkler hayatlarının her safhasında musikiye önem vermişlerdir. Çocukları dünyaya gelir gelmez ezan ile adı verilir, ninnilerle büyütülür, mektebe ilahilerle başlatılır, kış geceleri manilerle, musiki ile vakit geçirilir, karagöz oyunlarında, orta oyunlarında, pehlivan güreşlerinde, düğünlerde, ziyafetlerde, muharebelerde, ibadetlerde, cenaze alaylarında hep musiki vardır. Hatta musiki ile tedavi fikri Türklerde çok daha eskidir.

Uludağ ise, musiki nedir sorusuna çok çeşitli cevaplar verildiğini ve musikinin mahiyetini izah için bir takım tarifler ileri sürüldüğünü ifade etmektedir. Uludağ, J. J. Rousseau'nun "Musiki sesleri kulağa hoş gelecek şekilde terkip etmektir" şeklinde yorumuna işaret etmektedir. Başka bir yerde ise "Musiki, ölçülü sesler vasıtasıyla estetik bir tesir ve heyecan husule getirme sanatıdır" ifadesine yer vermiştir. Uludağ'a göre bu tariflerden anlaşılacağı gibi musikinin iptidai maddelerinin ses ve ölçü vasıtasıyla sese güzellik, çekicilik ve tesirlilik verdiğini, taşların ustaca dizilmesinden mimari eserler, renk ve ışıkların mahirane sıralanışından tablolar, kelimelerin sanatkârane tertip edilişinden edebi eserler meydana geldiği gibi, seslerin intizam ve insicamlı bir şekilde dizilişinden de musiki eserlerin meydana geldiğini, sesler arasındaki tenasüp ve ahengin musikiyi meydana getirdiğini vurgulamaktadır (1999, s.16).

Öztuna'ya göre ise musikide hedef, bütün güzel sanatlarda olduğu gibidir, yani güzelliştir, hedef güzeldir, güzel anlayışı her kültüre göre de değişiklik göstermektedir (1986, s.101). Karabey ise Türk Musikisi'nin en az 6000 yıllık mazisi

olduğunu, Türk dili kadar milli olduğunu ve Türklerin istila ettiği milletleri etkileyerek onların musiki anlayışını değiştirdiğini, artık bilimsel bir gerçek olduğunu sözlerine eklemektedir (1961d, s.35-36). Tarih boyunca Türk büyüklerinin de musikiye önem verdiklerini adeta istiklal ve hükümrانlık alameti olarak gördüklerini belirten Karabey, örnek olarak Kanuni Sultan Süleyman'ın Viyana Seferine giderken ordu ile beraber götürdüğü musikişinaslarla uzun fasıllar icra ettiğini dile getirmekte, Üçüncü Selim zamanında ise musikinin altın çağını yaşadığını belirterek musikiye verilen önemi aktarmaktadır (1954h, s.165-166).

Laika Karabey'in besteci, icracı, eğitimci-öğretici kimlikleri, kurumlardaki görevlerine değinmeden önce, Türk Müziği'ndeki yapılanmaların, müziksel etkinliklerin en azından 19. yy. sonu ve 20. yy. başından itibaren olan durumuna bakmak, bu doğrultuda en eski dönemlerden itibaren genel bir bilgi sunmak gerekli görülmüştür. Musikiyi başlangıcından günümüze kadar altı döneme ayırarak incelemeyi uygun görmüş olan Mustafa Cahit Atasoy, dönemleri şu şekilde tasnif etmiştir: 1- Hazırlık Dönemi: Başlangıçtan Merâgalı Abdülkadir'e (1360-1435) kadar; 2- Klasik Öncesi Dönemi: Merâgalı Abdülkadir'den İtri'ye (1640-1712) kadar; 3- Klasik Dönem: İtri'den İsmail Dede'ye (1778-1846) kadar; 4- Neo-klasik Dönem: İsmail Dede'den Hacı Arif Bey'e (1831-1884) kadar; 5-Romantik Dönem: Hacı Arif Bey'den Hüseyin Saadettin Arel'e (1880-1955) kadar; 6- Reform Dönemi: Hüseyin Saadettin Arel'den günümüze kadar şeklinde ifade etmektedir (1999, s. 775-781). Atasoy'un Reform Dönemi olarak adlandırdığı dönem, Laika Karabey'i daha yakından ilgilendiren bir dönem olması sebebiyle çalışmamızda özellikle üzerinde durulması uygun görülmüştür.

Müziğin bir bilim dalı olması gerektiğini öne süren ve bunun sonucu olarak da seslerin, makamların neden-sonuç ilişkilerini derinlemesine araştırmayı, o ana kadar yazılmış edvarları inceleyerek başlatan ilk kişilere işaret eden Akdoğu, Türk Müziği'ne asırlar boyu kaynak görevini görmüş ve 19. yy.'ın ikinci yarısından itibaren saraydan dışlanmaya başlayan bu sanat dalının kişilerine yine kucak açmış olan Mevlevihanelerdeki, Galata Mevlevihanesi Şeyhi Ataullah Dede Efendi (1842-1910), Yenikapı Mevlevihanesi Şeyhi Mehmet Celaleddin Dede Efendi (1849-1908) ve Bahariye Mevlevihanesi Şeyhi Hüseyin Fahreddin Dede Efendi'yi (1854-1911) vurgulamaktadır (Akdoğu, 1993, s. XII). Akdoğu, bu kişilerin yapmış oldukları

Çalışma ve araştırmaları, maalesef yazılı hale getiremediklerini, fakat tüm bilgi birikimlerini ve bulgularını öğrencileri olan Rauf Yekta (1871-1935), Dr. Suphi Ezgi (1869-1962) ve Hüseyin Sadettin Arel'e aktarmış olduklarını dile getirmiştir (1993, s. XII).

Behar ise Klasik Türk Müziği geleneğinin en çarpıcı özelliğinin yazısızlık olduğunu vurgulayarak, yüzyıllardır binlerce güfte mecmuası yazılmış ya da basılmış olduğunu, fakat müziğin kendisinin yazılmadığını, notaya dklmediğini belirtmektedir (1987, s. 19). Klasik Türk Müziği'nin 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bazı yabancı etkileri özümseyip adapte ettiğini ne süren Behar, Tanburi Emin Ağa'dan Refik Fersan'a kadarki stilistik evrim çizgisi, makam kullanımı, melodik yapı ve biçimlerdeki değişimlerin bunu belgelediğini savunmaktadır (1987, s.120).

Musiki, içerisinde hem gelenekselliği hem de yenilikçi yaklaşımları barındırır. Cumhuriyet ile beraber Türk Musikisi eğitimsel ve yapısal yönden değişik şekillerde tanımlansa da özünde geleneksel anlayışını korumuştur. ağa uygun hale gelmek için Türk Musikisi'nde yapılan Batı rol modelli bir sistem içinde Batı müzik formlarının kullanımı, çok seslilik gibi kavramların "geleneksellikten kopmadan ağı yakalamak" şeklindeki yaklaşımlar, Türk Musikisi'ne bakış açısı konusunda önemli bir ivme kazandırmıştır.

Türk kültürünün önemli yapı taşlarından olan müzik kültüründe kadının ayrı bir yeri olduğu bilinmektedir. Bestecilik, söz yazarlığı, müzik eğitimciliği, icracılık gibi dallarda görev yapmış kadın müzisyenler büyük bir önem arz etmektedir. Esen'e göre kadın kimliği, Türk Müziği'ndeki modernleşme ile birlikte daha etkin ve yetkin bir hale dönüşerek, 19. yy.'ın ikinci yarısından itibaren herhangi bir dine mensup olması durumu gözetmeksizin müzik camiasında bir yer edinmiştir (2019, s.130). Cumhuriyet döneminde Darülbedayi ve Darülelhan gibi kurumlar vasıtasıyla sanatla ilgili meslek dallarında kendilerini yetiştirerek kültürel kimlik kazanmaya başlamış olan kadınlar, icracı, eğitimci, yazar kişilikleriyle çalışma olanağı bulmuş ve Türk Musikisi'ne değerli katkıları olmuştur. Örneğin Dilhayat Kalfa, Faize Ergin, Melahat Pars, Kevser Hanım gibi kadın besteciler Türk müzik kültüründe önemli bir yere

sahiptir. Laika Karabey de kadın besteci, icracı ve yazar kimliğiyle araştırmamız kapsamında ele alınmıştır.

20. yüzyılın başından günümüze kadar geçen zaman dilimi içinde Türk Musikisi adına yapılmış olan gelişmeler dikkati çekmektedir. Ankara Devlet Konservatuvarı'nın biçim ve öğretim programı göz önüne alınarak kurulmuş olan ve Türk Musikisi Konservatuvarı niteliğindeki Darülelhan'ın daha sonra bir takım sebeplerden dolayı İstanbul Belediyesi'ne devredildiği görülür. Bu sıralarda Türkiye'de Radyoculuğun başlamasına rağmen Türk Musiki yayınının yasaklanması derin izler bırakmıştır. O yıllarda çok seslilik ve Türk Musikisi çatışması süregelerek, Tek sesli müziğin ilkel olduğu gibi söylemlerin dile getirilmesi, Türk ve Batı müziği mensuplarının anlaşmazlığa girmesine sebep olmuş, Batı Müziği Mensupları, Türk Musikisi'ni gerici bir anlayışla eşleştirmiş, Alaturka olmakla suçlamışlardır. Alafranga ve Alaturka konusu Cumhuriyetin ilk zamanlarından bu yana en önemli tartışma konularından biri olmuş, Darülelhan'ın programından Alaturka'nın kaldırılması büyük yankı uyandırmıştır.

Özalp'a göre 20. yy.'da Türk Musikisi'ndeki en önemli gelişmelerden biri de Türk Musikisi Nazariyatı'nın incelenmesi ile ilgili yayınlardır. Şeyh Celaleddin Efendi, Hüseyin Fahrettin Dede, Şeyh Ataullah Efendi'nin başlattığı, Rauf Yekta Bey'in yaptığı yayınlarla tanıttığı, daha sonra Hüseyin Sadettin Arel ve Dr. Suphi Ezgi ile ilerlettiği Türk Musikisi Nazariyatı incelemelerinin önemli gelişmelerden biri olduğunu ifade etmektedir. Bu çalışmalar sayesinde musikinin nazari yönü belirlenip, böylelikle "Arel- Ezgi-Uzdilek" sisteminin doğduğunu, musiki tarihine ilk el atan kişinin Rauf Yekta Bey olduğunu vurgulamaktadır. Sonraları Suphi Ezgi, Sadettin Nuzhet Ergun, Sadettin Arel, Mesut Cemil, Ruşen Ferit Kam, Vecdi Seyhun, Sadün Aksüt, Baki Süha Edipoğlu, Mahmut Ragıp Gazımihal, İsmail Baha Süreksan, Recep Hayri Yenigün, Haydar Sanal, Avni Önsan, Yılmaz Öztuna, Emin Ongan'ın bu konuda eserler ve inceleme yayınları hazırladığını belirtmektedir (2000, s. 25).

Özalp'ın vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda, yazarlık gelenekleri içinde gelişen bir başka alanın içinde güfte mecmuaları olduğunu, bu zaman diliminde çok sayıda eserler yayınlanıp, musiki dergileri çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Güfte

Mecmuası olarak Ahmed Avni Konuk'un eski harflerle çıkardığı Hanende, Ali Galip Türkkan'ın Gıda-i Ruh, Şerif İçli'nin güfte kitapları ile Ethem Ruhi Güngör ile Sadun Aksüt'ün Antolojisi en önemlileri olduğunu belirtmektedir. Musiki Dergilerinden Şeyh Baha Pars'ın çıkardığı *Alem-i Musiki*, Mildan Niyazi'nin *Nota Mecmuası*, *Türk Musikisi Dergisi*, *Musiki Mecmuası*, *Musiki ve Nota*, *Kök*, *Ahenk*, *Mızrap* olduğunu, yine bu yüzyıl içerisinde nota koleksiyonu yapanlar arasında Piyanist Esad Efendi, Said Halim Paşa, Abdülkadir Töre, Ali Rıfat Çağatay, Mustafa Nezihi Albayrak, Ali Rıza Şengel, Leon Hancıyan, İsmail Hakkı Bey, Şerif İçli olduğunu vurgulayarak, bunların bir bölümünün dağılıp kaybolduğunu, bir bölümünü de Ankara Radyosu'nun aldığını, Sadettin Arel'in koleksiyonunun ise Türkiyat Enstitüsü'ne intikal edildiğini ifade etmektedir (2000, s. 25).

Bu dönemde yetişen besteci ve icracılar arasında da zengin bir musiki zemini oluşmuştur. Tanburi Cemil Bey, Rauf Yekta Bey, Kaptanizade Ali Rıza Bey, Sadettin Arel, Laika Karabey, Fehmi Tokay, Refik Fersan, Sadettin Kaynak, Faize Ergin, Sadettin Heper, Şerif İçli, Münir Nurettin Selçuk, Kemal Batanay, Selahattin Pınar, Bekir Sıtkı Sezgin, İsmail Baha Süreksan gibi birçok isim besteci ve icracı kimlikleriyle katkı sağlamışlardır.

Atatürk, Türk milli varlıkları arasından saydığı Türk Musikisi'ne sahip çıkmış ve bu konu ise dönemin yazarlarının da dikkat çektiği bir husus olmuştur. Atatürk'ün "Türk Müziği geleneksel çizgisini koruyarak Batı nezdinde benimsenmeli" düşüncesi, birçok makale kitap ve yayında, karşımıza çıkmaktadır.

Kataoğlu'na göre, Cumhuriyet dönemi eğitim, kültür ve sanat hayatı ve bu alandaki kurumların bir bölümü, imparatorluktan miras olarak devralınmış, bazıları da Türkiye'nin Cumhuriyet ve Atatürk devrimlerinin ürünü olarak meydana getirilmiştir (1990, s. 394).

İcra, bestecilik, yazarlık gibi kimlikleriyle yenilikler getirmiş olan ve kayda geçmiş icraları bulunan Tanburi Cemil Bey için Özalp'ın da vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda, yaşadığı devirde, bir virtüöz olarak vasıflandırılan Tanburi Cemil Bey'in, eline aldığı herhangi bir tahta parçasından bile güzel sesler çıkartacak beceriye sahip olduğu ve musikiye yeni bir üslup getirecek kadar yaratıcı bir besteci olduğu anlaşılmaktadır (2000, s. 151).

Tanburi Cemil Bey'in oğlu Mesut Cemil Bey ise, yazarlığı, icracılığı ve şefliği gibi çok yönlü bir musiki insanı olarak karşımıza çıkar. Özcan'a göre, Mesut Cemil, Türk ve Batı Musikisi'ndeki geniş bilgisi, musiki hocalığı, koro yöneticiliği, saz icracılığı, idareciliği ve program yapımcılığı, dili kullanmadaki ustalığı ve yazarlığı ile son dönem sanatçıları arasında farklı bir yere sahiptir. 1930'lu yılların ortalarında kurduğu "Unison Erkekler Korosu" ile toplu icranın ilk ciddi örneklerini vermeye başlamış, Klasik Türk Musikisi Korosu'nda kendi koro anlayışını ortaya koymuş, en önemli hizmetlerinden biri bu sanatın icrasına getirdiği disiplin, teknik ve düzenle birlikte modern anlayış olmuştur (2011, s. 392-393). Klasik Koro uygulamalarını ilk deneyen kişi olan Mesut Cemil, halk önünde koro konseri sergilemesi, daha sonra birçok koronun kurulmasına neden olmuştur.

Özalp, Eski İstanbul Radyosu açıldıktan ve Mesud Cemil iş başına getirildikten sonra Ruşen Kam, Vecihe Daryal ve Cevdet Kozanoğlu'nun da katılması ile musikiye bazı yenilikler getirilmek istendiğini, bu düşüncenin etkisi ile kurulan Klasik Koro'nun, Mesut Cemil'in 1933 yılında temelini attığı, Türk Musikisi Ünison Kurulundaki özellik, bestelerin ileri bir sanat anlayışı ile icra ve ifade esasına dayandığını belirterek, saz ve ses icrasına getirilen bu yenilikle, zamanla niteliği bozulan eski eserlerin aslına uygun bir disiplin içinde çalınıp söylenmesinin başarılı bir girişim olduğunu, musikiye sadelik ve anlaşılabilirlik geldiğini ifade etmektedir (1986, s. 78-79).

Şüphesiz ki müzik konusundaki en önemli atılımlardan biri Darülelhan'ın kurulması olmuş, 1923 yılında tekrar yapılandırılan Darülelhanın, musiki eğitimi süreci, verilen çeşitli konserler, derlemeler, nota yayınlarıyla geniş yapıda bir kurum olduğu anlaşılmaktadır. Derleme çalışmaları ve yayın faaliyetlerinin sürdürüldüğü bu kurumda 1926 yılında Türk Müziği eğitiminin kaldırılması çoğu musiki yazarı tarafından kayıp olarak değerlendirilmiştir.

Paçacı'ya göre, 1826'da başlayan Musiki İnkılâbı, tam yüz yıl sonra, 1926'da Darülelhan'dan Türk Müziği eğitiminin çıkarılması, aynı yıl Türk Musikisi'nin genel eğitim kurumlarından kaldırılması, İsmail Hakkı Bey'in bahsettiği gibi, müziksel kamplaşmaları belirginleştirmiş ve bir şekilde uzantıları günümüze kadar yansımıştır (1994, s. 17-23). Başlangıçta Darülelhan adıyla Avrupa konservatuarlarının

talimatname ve ders programlarını örnek alarak ağırlıklı olarak Türk Musikisi eğitimi veren kurumun, 1926'da Türk Musikisi açısından bahsi geçen kırılmaya uğradığını ve bu kırılmanın 1943 yılında İstanbul Belediye Konservatuarı'nın başına Hüseyin Saadettin Arel'in getirilmesine kadar sürdüğünü vurgulamaktadır (Paçacı, 1994, s. 17-23).

Darülelhan, Cumhuriyetin ilk yıllarında müfredatı, yetiştirdiği müzik adamları, müzik eğitim tarihinde, Şubat 1924'ten Şubat 1926'ya kadar toplam yedi sayı olarak yayımladığı Darülelhan Mecmuası'yla, musiki yayımcılığında, önemli bir yer teşkil etmiştir. Türk Musikisi'ni öğretme ve aktarmada uzun yıllar varlığını sürdüren Meşk geleneğinden bahsedecek olursak, musiki mirasını bugüne taşıyan, öğrencinin taklit yoluyla yorum ve tavır öğrenmesini sağlayan eğitim şekli sistemidir. 20. yy.'a kadar bu yolla musiki öğrenimi gerçekleşmiştir. Bu kültürel miras sadece musikide değil, birçok sanat dalında da kullanılmıştır. Meşk geleneğinin önemli bir uzantısı, Zekai Dede'nin oğlu olan Ahmed Irsoy hakkında Özcan'ın vermiş olduğu bilgiler önemlidir. Ahmet Efendi'nin Tarihi Türk Musikisi Eserlerini Tasnif ve Tesbit Komisyonu'nun ortak yayınladığı eserler arasında "*Darülelhan Külliyyatı*"nın en önemlileri arasında olduğunu belirterek, Ahmet Efendi'nin bestekârlığının bir diğer yönü de unutulmuş bazı eserleri, bestekârlarının üslubuyla veya o üsluba en yakın bir şekilde yeniden düzenleyerek, musiki literatürüne kazandırmış olmasından kaynaklandığını ifade eder (1999, s. 131-132). Kendi eserleriyle beraber pek çok klasik eseri doğrudan Hamamizade İsmail Dede ve Dellalzade İsmail Efendi'den meşk eden ve babasından bizzat öğrenen Ahmet Efendi'nin, bu eserlerin orijinal özelliklerini kaybetmeden gelecek nesillere aktarılmasında sağlam bir köprü vazifesi gördüğünü öne süren Özcan, bestecinin Tarihi Türk Musikisi Eserlerini Tasnif ve Tesbit Heyeti tarafından yayınlanan yüzlerce musiki eserinden birçoğunun kaynak kişisi olduğunu vurgulamıştır (1999, s. 131-132).

Türk Müziği'nde diğer önemli bir isim ise Ali Rıfat Çağatay'dır. Musikinin tanınmasına ve yaygınlaşmasına büyük hizmetlerde bulunmuş ve çok sayıda öğrenci yetiştirerek, Türk Musikisi Ocağı'nı kurmuştur. Bu yıllarda Rauf Yekta Bey ve Ahmet Irsoy ile Türk Musikisi Klasiklerinin yayınlanmasına hız verilmiştir. Özalp'ın, musikiye konser musikisi havasını vermeyi ilk düşünenlerden birinin Ali

Rıfat Çağatay olduğunu, geleneklere bağlı, fakat yeniliğe taraftar olduğu için, klasik formların birçoğunda güzel eserler vermeye devam ettiğini belirterek, Suzidil, Nihavend, Dilkeşhaveran makamlarındaki besteleri, bestekârlıktaki kudret ve maharetini gösterdiğini, musikide bir saz eseri formu olan “Methal”i de ilk kullanılanın o olduğunu, yeniliğe taraftar olması nedeni ile çokseslilik üzerinde durup bazı denemeler yaptığını belirtmektedir (2000, s. 57). Kuramcı ve besteci Rauf Yekta Bey’den söz edecek olursak; Darülelhan’ın kurucuları arasında olan Rauf Yekta Bey, Darülelhan’da Tertip ve Tasnip Heyeti’ne başkanlık ederek, musikinin yasaklandığı yıllarda musikiye yapılan yanlış davranışlar karşısında mücadele etmiştir. Öztuna, Rauf Yekta Bey’in, klasik üslupta iyi bir bestekâr, iyi bir neyzen olduğunu, fakat büyüklüğünün, musiki bilginliğinden kaynaklandığını ve bugünkü Türk Musikisi ilmini kuranlardan ilki olduğunu, bu hususta Ezgi ve Arel’den kıymetli olduğunu ifade etmektedir (1976, s. 170).

Nota kullanımı şekillerinde özellikle 19. yy.’dan itibaren ağırlıklı olarak Hamparsum notası ve Batı müziği notasının da değişik şekillerde kullanıldığı görülmektedir. Ak’ın vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda, 1886 yılında “Nota Muallimi” adıyla bir kitap yayınlayan Notacı Hacı Emin Efendi’nin (1845-1907), bu kitabı ile Batı notasının Türk müzisyenlerde tanınmasını sağlayarak dört yüz kadar eseri batı notasıyla yayınlayıp, bugünkü kullanılan sistemin öncüsü olduğunu ifade etmektedir (2009, s. 28).

Özalp, Batı notası’nın ilk kez Ali Ufki Bey’in kullandığını ve “Mecmua-i Saz ü Söz” adındaki eserini batı notası ile yazdığını belirterek, batı notasının musikide uygulanışından sonra, bu notada bulunan donanım işaretlerinin, Türk Musikisi’nde kullanılan perdeleri karşıladığını vurgulamıştır (2000, s. 219).

Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminden bahsedecek olursak, üç kişinin soy isimlerinden oluşan bu sistem (Sadettin Arel, Suphi Ezgi, Salih Murat Uzdilek), başlangıçta Rauf Yekta’nın başlattığı çalışmaları devam ettirmişlerdir. Eşit olmayan yirmi dört aralık ispat edilerek, Batı Sisteminin Türk Musikisi’nin ihtiyaçlarına karşılık gelmediği için yeni donanım işaretlerini Türk Musikisi’ne kazandırarak bugünkü musiki sisteminin temelini oluşturmuşlardır.

Batı Müziği yönünden bakıldığında, Türk Müziği'nin yurt dışına açılmasında büyük rolü olan ve Türk beşleri olarak anılan bestecilerin ise Türk Müziği'nin çağdaşlaşmasının temelini attıkları açıktır. Aydın şu ifadeleri kullanmaktadır, Cumhuriyet'in kuruluşundan kısa bir süre sonra, bazı yetenekli genç müzisyenlerin Avrupa'nın çeşitli kentlerine müzik öğrenimlerini sürdürmek üzere gönderildiğini, bestecilik eğitimi alan müzisyenlerin; (Cemal Reşit Rey (1904-1985), Hasan Ferit Alnar (1906-1978), Ulvi Cemal Erkin (1906-1972), Ahmet Adnan Saygun (1907-1991) ve Necil Kâzım Akses (1908-1999), Türkiye'ye döndüklerinde modern Türk besteciliği çizgisini oluşturmaya başladıklarını ifade ederek, "Türk Beşleri" olarak anılan bu beş bestecinin, günümüz Türkiyesinin 'ilk besteci kuşağı' olduğunu dile getirmektedir (2003, s.19). Batı Müziği formlarında çok sesli eser vermiş olan Türk Beşleri, konservatuarlarda çok sayıda öğrencinin yetişmesine vesile olmuşlardır.

Türk Musikisi'nin özellikle 20. yy.'daki müzik insanlarının arasındaki temel değerlerden biri Hüseyin Sadettin Arel'dir. Türk Müziği ve Batı Müziği'ndeki özgün eserleri, musiki sisteminin gelişmesi için yenilikçi ve idealist bir yaklaşımı barındırır. Karabey'in de yazılarında sıkça dile getirdiği Arel'in en büyük savunucularından biri olduğu, özellikle tezin üçüncü bölümünde yer verdiğimiz musiki mecmuası yazılarında sıkça karşımıza çıkmaktadır. Hüseyin Sadettin Arel için, Öztuna şu sözleri sarf etmektedir: "Arel Türk Milletinin bin yılda yetiştirdiği en büyük musiki bilginidir. Bugün her müessesede ve musiki eğitiminde onun sistemi geçerlidir" (1986, s.78). Sadettin Arel'in Türk Musikisi dışında Batı Müziği çalışmaları da önemli niteliktedir. Öztuna, Arel'in, Batı Müziği tarzında yüzlerce oda musikisi parçası, sazlar ve sesler için, üçleme, dörtleme, beşleme, altılamalar, piyano parçaları, piyano eşlikli veya eşiksiz söz eserleri, koral eserler, çocuk ve okul şarkıları, liedler, kanonlar, fanteziler, çok sayıda, füg bestelediğini vurgulamaktadır (1986, s. 97).

Sanal, Arel için Türk Musikisi'nin en büyük saz eserleri bestekârı olduğunu söylemenin mümkün olduğunu, saz seMAILerini dört haneden altı haneye çıkardığını, yaptığı konser saz seMAILerini, sazında belirli bir teknik seviyeye erişmiş sanatkârlar için hazırladığını ifade etmektedir. Kemençe beşlemesi gibi bir yeniliği gerçekleştirerek soprano, alto, tenor, bas, kontrbas olmak üzere beş ayrı boy kemençe imal ettirerek, bu sazlar için dörtleme ve beşlemeler bestelediğini vurgulamaktadır.

Türk Musikisi'nde ilk çok sesli musiki örneklerini vermiş, Batı Musikisi formlarını çok sesli Türk Musikisi'ne uygulama çalışmaları yaptığını, kullanılmakta olan donanım, güçlü, dizi, geçki, dörtlü, beşli gibi birçok Türkçe musiki teriminin ilk defa Arel tarafından kullanıldığını ve daha sonra yaygınlaştığını ifade etmektedir (1991, s. 352-354).

Radyo'nun Türkiye'ye girişi, Türk Musikisi'nin benimsenmesi ve yayılmasında önemli bir etken olmuştur. Kitle iletişim araçlarının en önemlileri arasında yer alan radyo 20. yy. başlarında ortaya çıkmıştır. Özalp, 1926 yılından başlayarak yayın hayatına giren Türkiye radyolarının, Türk Musikisi'nin tanıtılması, halka iyi örneklerin sunulması, sistemli bir şekilde sanatçı yetiştirilmesi konusunda çok yararlı hizmetlerde bulunduğunu ifade etmektedir (2000, s. 23).

Yaşadığı dönem bağlamında icracı, besteci, müzik eğitimcisi ve yazar kimliğiyle Laika Karabey, Türk Musikisi'nde bilhassa müzik teorisi, müzik eleştirisi alanlarında da tanınmış bir sanatçıdır. Musiki yazarı ve eleştirmen kimlikleriyle de ön plana çıkan Laika Karabey bir tanbur sanatçısı olarak da tanınmaktadır. Çok sayıda öğrenci yetiştiren Karabey'in musikide Hüseyin Sadettin Arel'in fikir arkadaşı olarak onun müzik ideolojisini müdafaa etmesi kendisini bu alanda otorite kılmıştır. Türk Musikisi'nin konservatuvar seviyesinde ifade imkânı bulmasında da büyük roller oynayan Laika Karabey, tüm bu çalışmaları ile Türk Musikisi'nde ayrı bir yere sahiptir.

Çalışmamızda, Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne katkılarının farklı bileşenlerini yazarlık, bestecilik, icracılık gibi özelliklerinin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bugüne kadar yapmış olduğumuz taramaların da gösterdiği üzere Laika Karabey ile ilgili ciddi akademik çalışmaların yapılmamış olması, ayrıca bu kapsamda yapılacak olan çalışmalara kaynaklık edecek olması açısından bu çalışma önem taşımaktadır. Tez çalışmasında belgesel tarama ve görüşme yöntemlerinden faydalanılmış, bu bağlamda çeşitli kütüphane ve arşivlerden yararlanılmış ve uzman kişilerle görüşmeler yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

LAİKA KARABEY'İN HAYATINA GENEL BAKIŞ

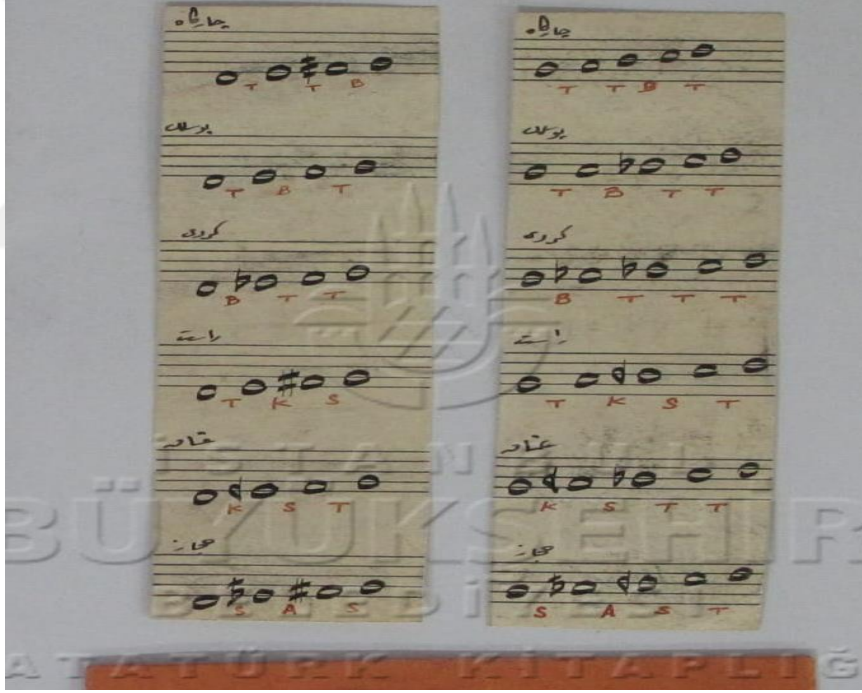
1. HAYATI

Uçar ve Gül, 29.09.1909 tarihinde doğmuş olan Karabey'in doğum yeri ile ilgili olarak İstanbul ve Yemen'in Asir bölgesi olmak üzere farklı kaynaklardaki farklı görüşlere işaret etmektedir. (Uçar ve Gül, 2005, s. IX).

Sekiz yaşında tanbura başlayarak, ölümünden iki üç ay önce Tanburi Cemil Bey'den ders almış ve bu vesile ile Tanburi Cemil Bey'in son öğrencisi olma özelliğini kazanmıştır (Uçar ve Gül, 2005, s. IX). Güçtekin, Laika Karabey'in 8 Ocak 1922 tarihinde Darüelhan'ın İnas Kısmı Müdüriyeti'nden mekâtib-i ibtidâdiye ve taliyede gına dersi verebileceğine dair tasdikname aldığını, Tercüme-i hal varakasında adını “Emine Laika” olarak yazdığını ve Emin Arifi Bey ile evlenerek Karabey soyadını aldığını ifade etmektedir (Güçtekin, 2020, s. 2421). Karabey, Tanburi Hikmet Bey, Hafız Ahmet Irsoy, Leon Hanciyan, Rauf Yekta Bey ve Rahmi Bey'den faydalanmış, Dr. Suphi Ezgi ve Hüseyin Saadettin Arel'den Türk Müziği Nazariyesi ile Garp Musikisi ilimleri öğrenmiştir. Ayrıca Üsküdar Amerikan Kız Koleji'nde, St. Micheal Fransız Erkek Lisesinde ve çeşitli Rum ve Ermeni okullarında uzun yıllar Türkçe, tarih, coğrafya, yurt bilgisi ve müzik öğretmenliği yapmış, İstanbul Konservatuvarı Türk Müziği İcra Heyeti'nde görev alınca öğretmenlikten ayrılmak zorunda kalmıştır (Uçar ve Gül, 2005, s. IX). Kuruluşundan itibaren İstanbul Radyosu'nda Tanburi olarak görev alan Laika Karabey, 1943-48 yılları arasında İstanbul Belediyesi Konservatuvarı'nda beş yıl süre ile nazariyat dersleri vermiştir. 1948 yılında İleri Türk Musikisi Derneği ve Konservatuvarı'nın kuruluşunda Hüseyin Sadettin Arel'in yardımcısı olarak nazariyat, tanbur, armoni dersleri vermiş ve koroyu yöneterek ilk kadın koro şefi ünvanını almıştır (Uçar ve Gül, 2005, s. IX). Karabey, Dr. Suphi Ezgi ve Hüseyin Saadettin Arel'in temelini attıkları Türk Müziği Nazariyesini benimseyen ve bunu pek çok öğrencisine yayan ilk Türk kadın müzisyen olmuştur. Bir kız çocuğu annesi olan Laika Karabey, 21 Aralık 1989'da İstanbul'da vefat etmiştir (Uçar ve Gül, 2005, s. IX).

1.1. Laika Karabey'in Türk Musikisi'ndeki Yeri ve Önemi

Türk Müziği ve tanbur sanatçısı olan Laika Karabey'in bilhassa Türk Musikisi Nazariyatı konusunda Hüseyin Saadettin Arel ekolünün başarılı bir takipçisi olduğu, Arel'in Türk Musikisi'ne getirmiş olduğu yenilikleri çok iyi bir şekilde ifade ve müdafaa ettiği, 1948 senesinde kurulan İleri Türk Musikisi Derneği ve Konservatuvarı'nın öğrencilere, musiki anlayışını senelerce örnekler vererek sürdürdüğü belirtilmektedir (Uçar ve Gül 2005, s. XI). Laika Karabey'e ait olan evraklar onun Türk Musikisine katkılarını ortaya koymak için büyük bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda besteci ve eğitimci kimliğine bir örnek olarak kendine özel hazırladığı bazı dörtlü ve beşliler şu şekildedir: Karabey dörtlü ve beşli aralıkları verdiği tabloda (Bkz. Şekil 1) Çargâh, Buselik, Kürdi, Rast, Uşşak ve Hicaz dörtlü ve beşlilerini belirtmektedir.¹

Şekil 1. Laika Karabey'in kendine özel hazırladığı nota tablosu ²

Eğitim öğretimde kullandığı Pentatonik başlıklı ders notlarında Karabey'in pentatonik denilen dizinin tarihinden ve bu sistemin içinde yapılan değişiklikleri

¹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000018, (20.03.2021).

² İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000018, (20.03.2021).

konu etmektedir. Pentatonik dizinin fa-do-sol-re-la ya da do-sol-re-la-mi beşlilerinden çıkarılan beş sesli dizi olduğunu, en çok İskoç ve Çin’de rastlanıldığını ifade ederek, bu bilgilerin kanıtlanmamış olduğunu belirtmektedir³ (Bkz. Şekil 2).

01.32

ATATÜRK KİTAPLIĞI
LAİKA KARABEY
KOLLEKSİYONU

PENTATONİK

Bazı musiki tarihçileri (meselâ Engel ile Chappel ve daha başkaları) insanların ilk önce (do, re, mi, sol, la) gibi ancak beş sestten ibaret bir dizi kullandıklarına ve eski çağ musikisinin hep böyle beş sesli dizi ile yapıldığına kani idiler. Fakat zaman içinde gelişmeler ve keşifler, bu inancın yanlış olduğunu gösterdi. Gerçi bazı ilkel topluluklarda, özellikle Afrika'nın doğusu ile Asya'nın güneyinde, meselâ Endonezya'da beş sesli dizi üzerine kurulmuş müziğe rastlanılıyor, ama bunu bütün eski çağ musikisine mal etmek yanlıştır.

Pentatonik denilen

fa-do-sol-re-la, ya da
do-sol-re-la-mi

beşlilerinden çıkarılan beş sesli dizi üzerine kurulmuş musiki sistemine en çok İskoç şarkıları ile Çin havalarında rastlıyoruz. İskoçya musikisini inceleyen müzikologlar, pentatonik olmayan İskoç havalarının İskoçyalılara ait olmadığını bile eddia etmektedirler. Acaba bu musiki sistemi eksik telli bir sazın kullanılmasından mı, yoksa okuyan ve çalanların kendi zevklerine göre beş sesli bir diziyi tercih etmelerinden mi doğmuştur? Bunu yanıtlayacak hiç bir bilgi yoktur. Ancak, beş sesli diziye kolaylıktan dolayı pentatonik dizinin kabul edilmiş olması düşünülebilir. Şöyle ki:

do re mi fa sol la si

sesleriyle düzenlenmiş bir sazda hiç bir sesin değiştirilmesine gerek kalmadan, pentatonik dizi üç değişik durumda falsosuz çalınabilir.

Birinci durum İkinci durum Üçüncü durum

(Rakamlar her bir sesin baştaki nota ile olan aralığını göstermektedir)

Eğer yukarıdaki notaları değiştirip, altılıdan başlayarak aşağıya doğru iner ve pest sekizliyi de ilave edersek, minör makamı duygusunu veren bir tertip oluşur.

Şekil 2. Laika Karabey’in Pentatonik başlıklı ders notları⁴

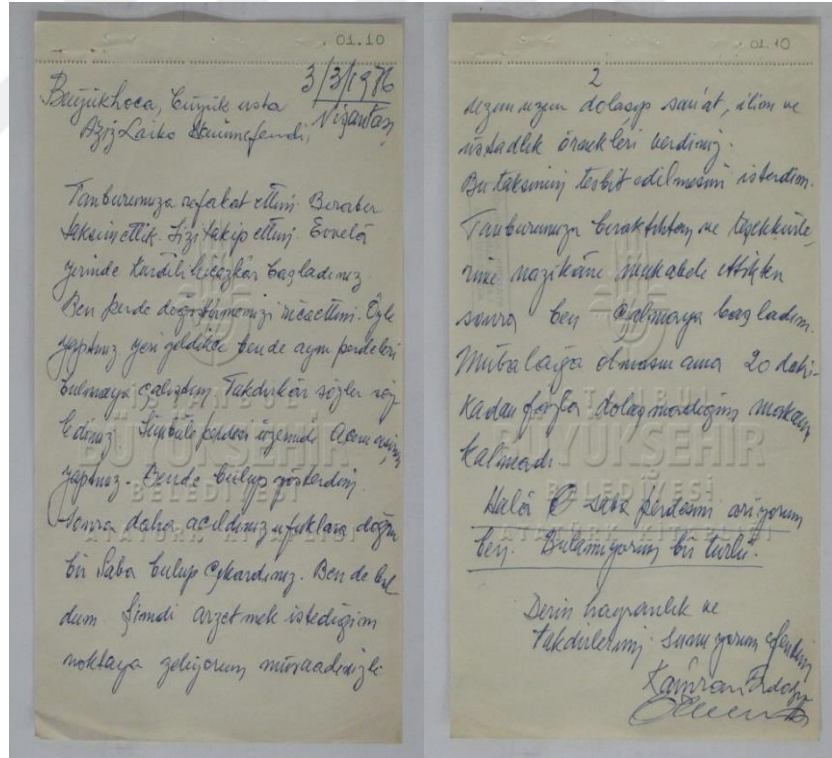
İBB Atatürk Kitaplığı Arşivi’ndeki bilgilere göre Laika Karabey’in öğrencilerinden Kâmuran Erdoğan’ın, 3 Mart 1976 tarihli mektupta eğitimci-öğretici kimliğiyle de öğrencilerinin hafızalarında yer aldığı görülmektedir.⁵ Öte yandan arşivde bu şekilde belirtilmiş olsa da bu kişinin Kâmuran Erdoğan olma ihtimalini de göz önünde bulundurmak gerekir. Laika Karabey’in musiki talebeleri üzerinde nasıl bir etki bıraktığı, birikimlerini ne şekilde aktarmış olduğu ile ilgili olarak Kâmuran

³ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000032, (21.03.2021).

⁴ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000032, (21.03.2021).

⁵ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000010, (25.03.2021).

Erdoğu'nun kendi el yazısıyla bizzat Laika Karabey'e iletmış olduğu iki sayfalık nottan anlaşılmaktadır (Bkz. Şekil 3). "Büyük hoca, büyük usta, Aziz Laika Hanımefendi" hitabıyla başlayan notun içeriği şu şekildedir: "Tanburunuza refekat ettim, beraber taksim ettik, sizi takip ettim, yerinde Kürdilihicazkâr başladınız, ben perde değiştirmenizi rica ettim, öyle yaptınız, yeri geldikçe ben de aynı perdeleri bulmaya çalıştım. Takdirkâr sözler söylediniz, Sünbüle perdesi üzerinde Acemaşiran yaptınız, ben de bulup gösterdim, sonra daha açıldınız ufuklara doğru bir Saba bulup çıkardınız, ben de buldum, şimdi arz etmek istediğim noktaya geliyorum müsaadenizle, uzun uzun dolaşıp, sanat, ilim ve üstadlık örnekleri verdiniz, bu taksimin tespit edilmesini isterdim, tanburunuzu bıraktıktan ve teşekkürlerime nazikâne mukabele ettikten sonra ben çalmaya başladım. Mübalağa olmasın ama yirmi dakikadan fazla dolaşmadığım makam kalmadı. Hala o Saba Perdesini arıyorum ben, bulamıyorum bir türlü. Derin hayranlık ve takdirlerimi sunuyorum efendim." Kâmuran Erdoğu

Şekil 3. Kamuran Erdoğu'nun Laika Hanım'a gönderdiği 3 Mart 1976 tarihli mektup⁶

⁶ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000010, (25.03.2021).

Karabey 1949-50 öğretim sezonunda öğrenci kimliğiyle de İleri Türk Müziği Konservatuari'nda Armoni ve Musiki Tarihi derslerine katılmıştır. Armoni ve Kontrpuan derslerinin katılımcıları arasında; Laika Karabey, Haydar Sanal, Müşerref Başkurt, Refet Kayserilioğlu, Süheyla Güler, Turhan Taner, Burhan Yılmaz yer almaktadır. Laika Karabey'in içinde bulunduğu öğrenci not çizelgesine aşağıdaki şekilde yer verilmiştir⁷ (Bkz. Şekil 4).

İLERİ TÜRK MÜSİKİSİ KONSERVATUARI		1949-1950		KUR: 5.	
İSİM	MART	NİSAN	MAYIS	TEMMUZ	NOT
	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	7 14 21 28	
ARMONİ VE KONTRPUAN Dersi					
LAİKA KARABEY	m m m m m m m m m m m m m				
HAYDAR SANAL	m m m m m m m m m m m m m				
MÜŞERREF BAŞKURT	x x m m m m m m m m m m m m m				
REFET KAYSERİLİOĞLU	m m x m m m m m m m m m m m m				
SÜHEYLA GÜLER	m m x m m m m m m m m m m m m				
TURHAN TANER	m x m m m m m m m m m m m m m				
BURHAN YILMAZ	m m x m m m m m m m m m m m m				
MUSİKİ TARİHİ Dersi					
LAİKA KARABEY		m m m m m m m m m m m m m			
HAYDAR SANAL		m m m m m m m m m m m m m			
MÜŞERREF BAŞKURT		m m m m m m m m m m m m m			
REFET KAYSERİLİOĞLU		x m x m m m m m m m m m m m			
SÜHEYLA GÜLER		x m m m m m m m m m m m m m			
MACIDE AKKAYA		m m x m m m m m m m m m m m m			
CAN T. ATAĞÖV		m m m m m m m m m m m m m			
BURHAN YILMAZ		x m m m m m m m m m m m m m			

Şekil 4. 1949-50 öğretim sezonunda İleri Türk Musikisi Konservatuvarında Armoni ve Musiki Tarihi dersine ait Laika Karabey'in içinde bulunduğu öğrenci not çizelgesi⁸

Yine 1950 senesine ait Musiki Tarihi ve Armoni ve Kontrpuan dersi not çizelgesi ve Kontrpuan dersine ait notlarda Laika Karabey öğrenci olarak yer almaktadır. Karabey'in İleri Türk Musikisi Konservatuari'ndaki Musiki Tarihi, Armoni, Kontrpuan ders yoklaması ve derslere ait notlar toplamda kırk iki sayfadan ibarettir. Örnek olarak tek nüshasını eklediğimiz şekilde, Armoni ve Kontrpuan derslerinin katılımcıları arasında, Laika Karabey, Haydar Sanal, Müşerref Başkurt,

⁷ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000003, (25.03.2021).

⁸ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000003, (25.03.2021).

Refet Kayserilioğlu, Süheyla Güler, Musiki Tarihi Dersi Katılımcıları arasında: Laika Karabey, Haydar Sanal, Müşerref Başkurt, Refet Kayserilioğlu, Süheyla Güler, Macide Akkaya, Cahit Atasoy, Burhan Yılmaz, Turhan Taner, Laika Karabey, Haydar Sanal, Refet Kayserilioğlu, Müşerref Başkurt, Süheyla Güler, Cahit Atasoy, Orhan Akyüz, Sami Toker, Turhan Taner yer almaktadır⁹ (Bkz. Şekil 5).

İ. T. KONSERVATUVARI
Armoni-Kontrpuan Dersi

1949 - 1950

5

No	İsmi	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Laika Karabey																									
2	Haydar Sanal																									
3	Müşerref Başkurt																									
4	Refet Kayserilioğlu																									
5	Süheyla Güler																									
6	Macide Akkaya																									
7	Cahit Atasoy																									
8	Burhan Yılmaz																									
9	Turhan Taner																									
10	Laika Karabey																									
11	Haydar Sanal																									
12	Müşerref Başkurt																									
13	Refet Kayserilioğlu																									
14	Süheyla Güler																									
15	Macide Akkaya																									
16	Cahit Atasoy																									
17	Burhan Yılmaz																									
18	Turhan Taner																									
19	Laika Karabey																									
20	Haydar Sanal																									
21	Müşerref Başkurt																									
22	Refet Kayserilioğlu																									
23	Süheyla Güler																									
24	Macide Akkaya																									
25	Cahit Atasoy																									
26	Burhan Yılmaz																									
27	Turhan Taner																									

2/10/1950 (Tarih Alas. dersleri)

Şekil 5. 1950 senesine ait Musiki Tarihi ve Armoni Kontrpuan dersi not çizelgesi ve kontrpuan dersine ait notlar¹⁰

Laika Karabey *Musiki Mecmuası*'nı sekiz yıl Sadettin Arel ile birlikte, sekiz yıl da kendisi yürütmüştür. Türk Musikisi'nin varlığını sürdürmek amacıyla 1950'li yıllardan itibaren bir çeyrek yüzyıl süreyle müdafaa etmeyi görev bilmiştir. Gürbüz (2020), Laika Karabey'i şu sözlerle tanımlar:

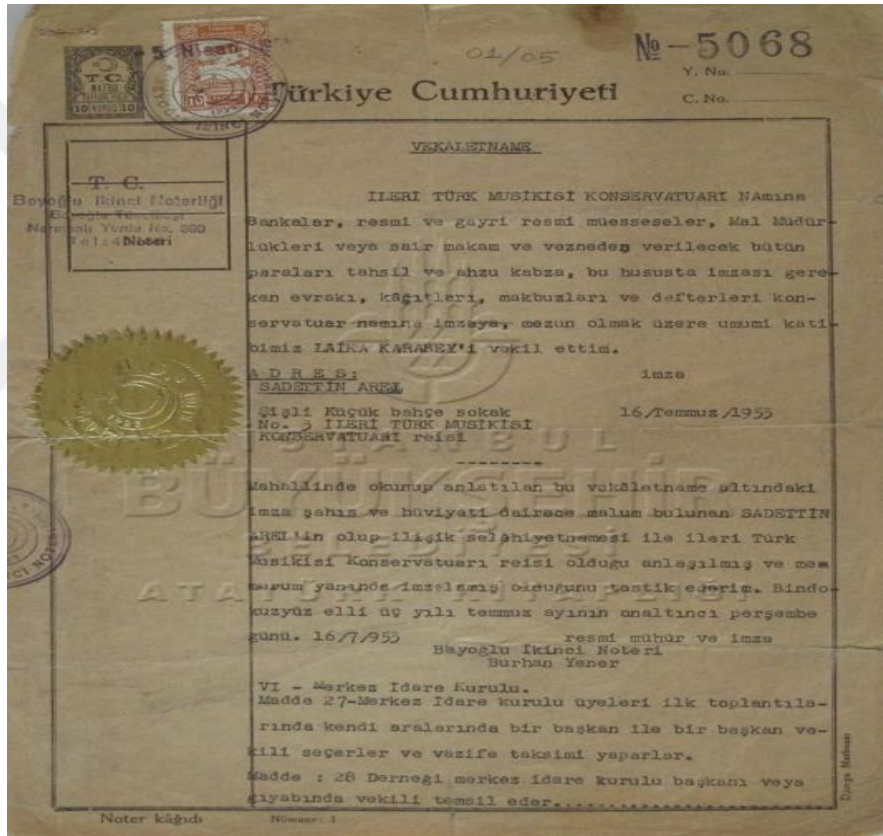
Hocası büyük musiki bilgini, fikir, sanat insanı, besteci, hukukçu, yazar vb. birçok üstün özelliklere sahip olan Hüseyin Sadettin Arel'e gösterdiği büyük sahiplilik, saygı, sevgi ve onun ideallerini gerçekleştirmedeki çabalarını, çalışmalarını anlatacak bir söz

⁹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000004, (25.03.2021).

¹⁰ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000004, (25.03.2021).

bulamıyorum. Vefanın en üst seviyesi herhalde Laika Karabey olabilir, keza Arel'in, Türk Musikisi camiasındaki çekişmelerden bıkip, İstanbul Belediye Konservatuarı'ndan ayrılarak kurduğu İleri Türk Musikisi Konservatuarı'nı yaşatmadaki üstün çabaları, Arel'in bestelerini sık sık seslendirerek, çalınmadığı için anlaşılamayan eserlerini yaşatması, *Musiki Mecmuası*, yazdığı yazılar, eleştiriler ile Türk Musikisi'nde, Laika hocanın, ihmal ve inkâr edilmeyecek derecede çok önemli hizmetleri olmuştur.

Laika Karabey'in Sadettin Arel ile yakın diyalogunun bir göstergesi olarak aşağıdaki belgeler gösterilebilir. Arel'in İleri Türk Musikisi Konservatuarı namına imza yetkisini Laika Karabey'e verdiğini gösteren 1953 tarihli bu belge, (Bkz. Şekil 6) Laika Karabey'e Hüseyin Sadettin Arel tarafından verilen bir vekâletnamedir.¹¹

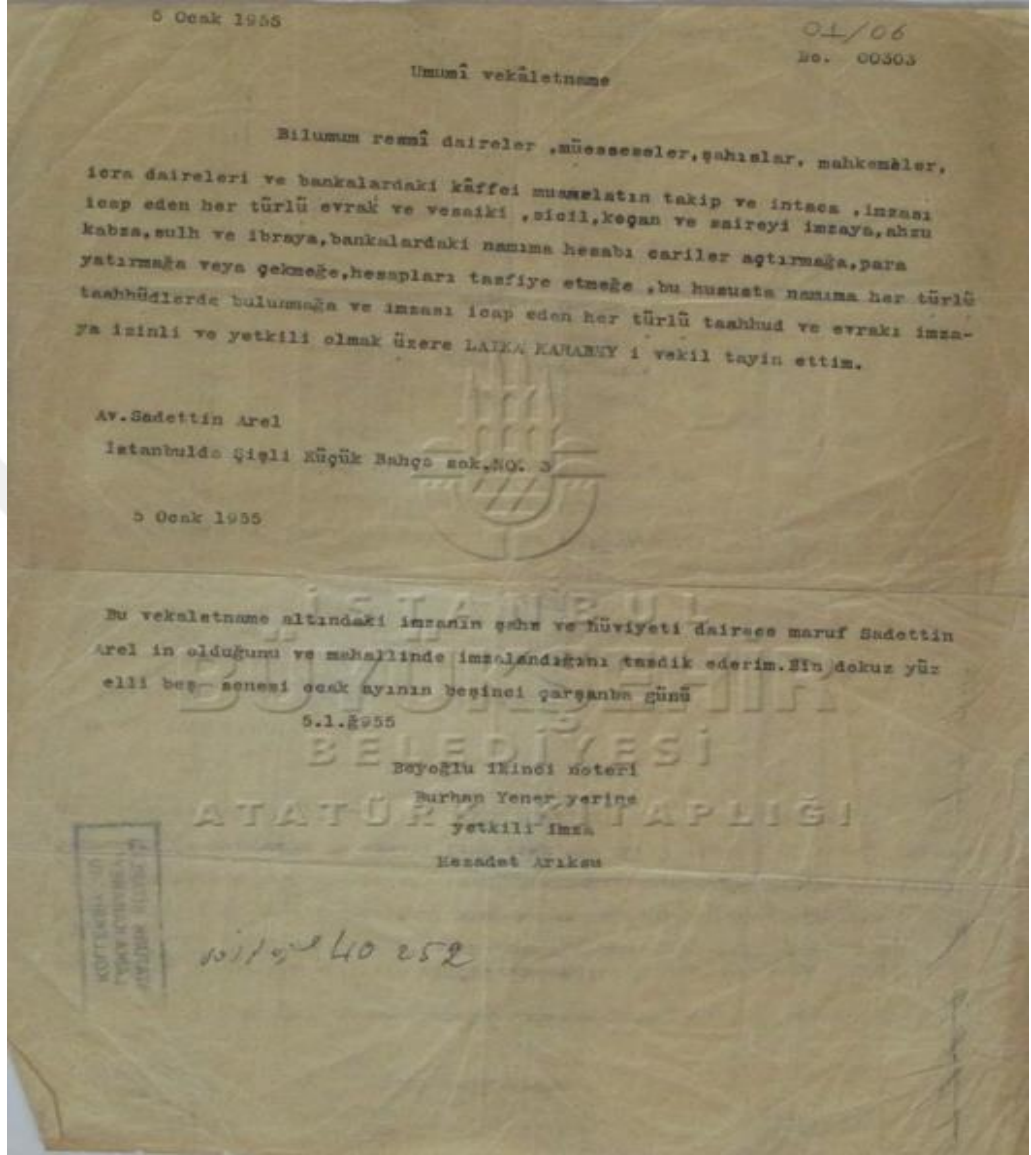
Şekil 6. 1953 tarihli Laika Karabey'e Hüseyin Sadettin Arel tarafından verilen vekâletname¹²

1955 yılında Arel, tekrar Laika Karabey'e vekâletname vermiştir. İleri Türk Musikisi Konservatuarı namına imza yetkisini Laika Karabey'e verdiğini gösteren

¹¹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000005, (15.04.2021).

¹² İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000005, (15.04.2021).

belge, tüm yetki ve sorumluluğunu devrettiği umumi bir vekâletnamedir¹³ (Bkz. Şekil 7).

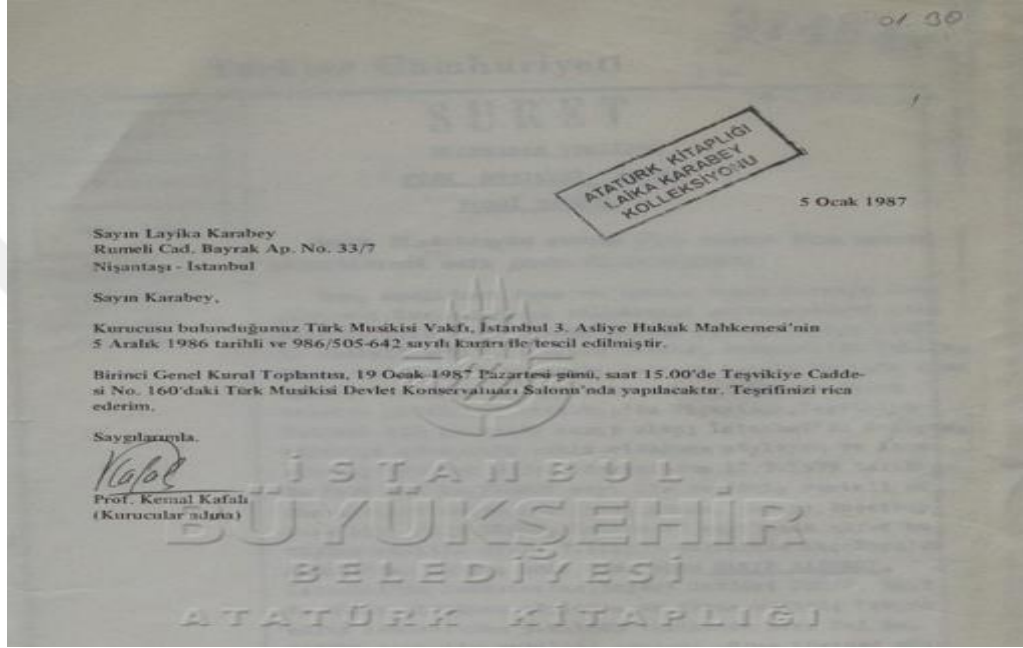
Şekil 7. 1955 tarihli Laika Karabey'e verilen vekâletname¹⁴

Öte yandan Laika Karabey'in Türk Musikisi Vakfı'nın kuruluşu ile ilgili olarak da önemli roller üstlendiği görülmektedir. Kurucusu bulunduğu bu vakfın Beyoğlu 15. Noterinden tasdikli 21 Ekim 1986 tarihli resmi senet ve İstanbul Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 5 Aralık 1986 tarihli vakfı tescil belgesi sunulmuştur. Vakfın

¹³ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000006, (16.04.2021).

¹⁴ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000006, (16.04.2021).

adı “Türk Musikisi Vakfı” olup, gayesi, Türk Musikisi’ni kendine has şekli ile korumak ve geliştirmektir. Ayrıca, Türk Musikisi üzerine araştırmalar yapmak, Türk Musikisi eserlerini aslına uygun bir şekilde muhafaza etmek ve Türk Musikisi’nin tanıtılması, sevilmesini sağlayacak her türlü yayın ve faaliyetin yapılması toplantıların düzenlenmesi vakfın asıl görevleri arasında zikredilmiştir. 5 Ocak 1986 tarihli vakıf tescil belgesi aşağıdaki şekilde verilmiştir¹⁵ (Bkz. Şekil 8).

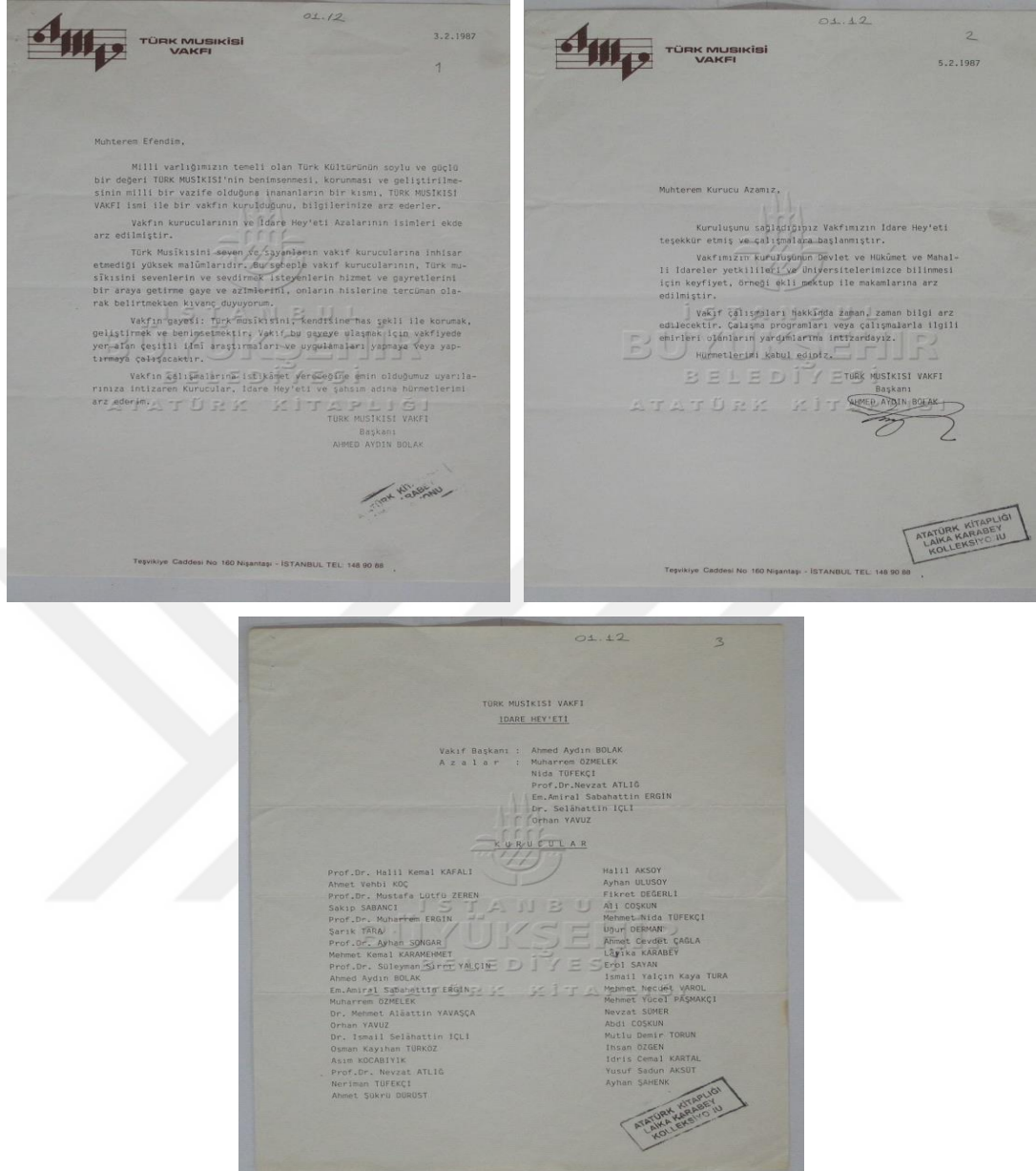
Şekil 8. 5 Ocak 1986 tarihli vakıf tescil belgesi¹⁶

Türk Musikisi Vakfı’nın kurulması ile ilgili 1987 tarihli belgede Vakıf Başkanı Ahmet Aydın Bolak’ın ismi ile Türk Musikisi’nin benimsenmesi, korunması ve geliştirilmesi ve milli bir vazife amacıyla Türk Musikisi Vakfı’nın kurulmasını ve vakfın kurucularının idare heyeti azalarının isimleri verilmektedir. Vakfın amacının anlatıldığı belgede Türk Musikisi’ni kendine has bir şekilde korumak, geliştirmek ve benimsetmek ifadeleri yer almaktadır¹⁷ (Bkz. Şekil 9).

¹⁵ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000030, (16.04.2021).

¹⁶ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000030, (16.04.2021).

¹⁷ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000012, (18.04.2021).

Şekil 9. 1987 tarihli Türk Musikisi Vakfı'nın kuruluşu ile ilgili yazılar¹⁸

Talu'ya (2020) göre 12 Nisan 1971 Pazartesi günü İstanbul Radyosu eski sendika odasında, kendisi ile hayatı ve görüşleri hakkında Neyzen Doğan Ergin, Kemani Yılmaz Özer ve Kanuni Hüsnü Anıl tarafından makara banta kaydedilmiş olan sohbette Laika Karabey şunları ifade etmiştir:

Türk Musiki Cemiyeti kapandıktan sonra artık bizim toplu musiki faaliyetimiz uzun seneler olmadı. Sonra konservatuarda başladık, Sadettin Bey dedi ki, ben her sene aynı dersi

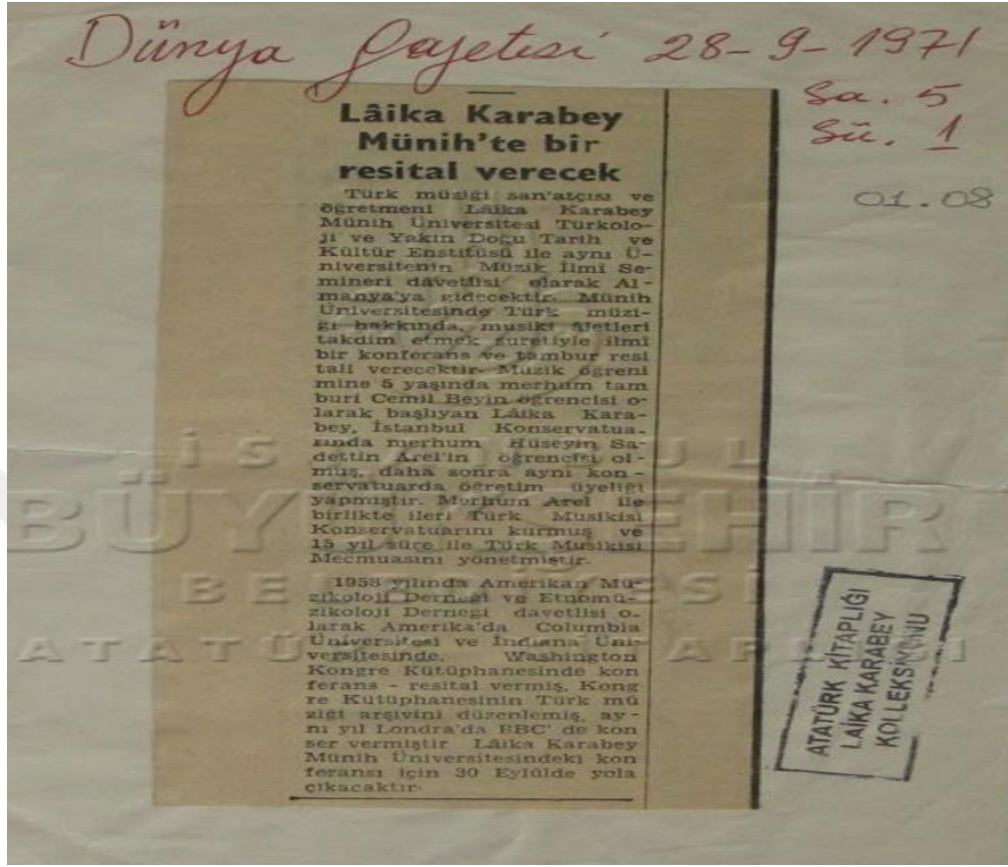
¹⁸ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000012, (18.04.2021).

okutacak değilim ve kendime bir muavin arıyorum. Ben devamını vereceğim benim bu sene verdiğim dersleri de o verecek dedi. O zaman Hadiye Ötügen vardı ki, Sadettin Bey'in Cuma toplantılarına iştirak edermiş ona teklif etti. Hadiye Hanım'ın verdiği cevap Valla beyefendi ben nazariyat anlamıyorum kendim anlamadım ki ders vereyim dedi. Haydarpaşa İstasyonunda Devlet Demir Yollarında bir istasyon müdürü vardı o çok alâkalı idi ona teklif etti, o da maalesef kadromu benim başka yere almışlar burada değilim, zaten yapamazdım bu işi ders verecek kadar dedi. Sadettin Arel, peki, bir imtihan açıyorum dedi. Galiba şimdi olduğu gibi öyle Amerika'da konser derler, hay hay yaparız derim kalkarım, biraz fazla cesurum galiba her şeyde, Woldo Pastoria otelinde de öyle yaptık, hamdolsun sonu iyi bitiyor, cesaretimin ama burada da hemen imtihana girdim baktım başka kimse yok arkamda ve gayet ciddi bir imtihan geçirdik nihayet muavin de olduk. Hakikaten o beş sene Sadeddin Bey'e muavinlik yapışım bana çok şerefli, çok iftihar verici bir vazife idi. Bütün hayatımda on sekiz sene hocalık yaptım, valla Amerikan mektebinde filan hiç biri bana o kadar şeref vermez.

Laika Karabey sayesinde Türk Musikisi'nde çok sesli çalışmalar da yapılmıştır. Karabey, Devlet Konservatuvarı bünyesinde yapılan çalışmalarla Türk Müziği'nin evrensel müzik dünyasında hak ettiği yeri alması için önemli adımlar atılmasını sağlamıştır. Türk Musikisi'ni yazdığı yazılarla, Amerika ve Avrupa seyahatlerinde verdiği konser ve konferanslarla tanıtma imkânı yaratmıştır. Laika Karabey'in on altı yıl yayınladığı *Musiki Mecmuası*, Washington Kongre Kütüphanesi'nde kataloğa geçirilmiştir. Brüksel'de yayınlanan Who's Who in Music (Müzikte Kim Kimdir) Ansiklopedisi'nde yazar olarak yer almıştır. Ayrıca Amerikan Müzikoloji Derneği ile Amerikan Etnomüzikoloji Derneği, kendisini Amerika'ya davet ederek çeşitli konferans ve konserler verdirmiştir (Uçar ve Gül, 2005, s. XII). Yurt dışından gerçekleştirmiş olduğu konferans ve müzik etkinlikleri ile ilgili çeşitli haberler (Bkz. Şekil 10) bu konuda da önemli girişimleri olduğunu ve uluslararası çapta ilgi gördüğünü göstermektedir.

Karabey'in Münih Üniversitesi'nde vereceği konser için 30 Eylül 1971 tarihinde yola çıkacağını belirten gazete yazısında, Karabey'in Münih Üniversitesi Türkoloji ve Yakın Doğu Tarih ve Kültür Enstitüsü ile aynı üniversitenin Müzik İlmi

Semineri'nde davet vermek üzere Türk Müziği ve müzik aletlerini sunarak bir konferans ve tanbur resitali vereceğini beyan etmektedir¹⁹.

Şekil 10. 1971 tarihli Dünya Gazetesi'nde Laika Karabey Hakkında Bir Haber²⁰

1984 tarihli Tercüman ve Eylül, Ekim 1971 tarihli Cumhuriyet ve Dünya Gazeteleri'nde Laika Karabey hakkında çıkmış haber kupürlerine yer verilmektedir. Cumhuriyet Gazetesi'nde Münih Üniversitesi Türkoloji ve Yakın Doğu Tarih ve Kültür Enstitüsü ile aynı üniversitenin müzik ilmi semineri davetlisi olarak Almanya'da Türk Müziği ve Geleneksel Çalgıları da tanıtacağı ve tanbur resitali vereceği, Dünya Gazetesi'nde ise Münih'te bir tanbur resitali vereceğini, Tercüman Gazetesi'nde ise Karabey için Tanburi Cemil Bey'in son öğrencisi olduğunun vurgulandığı ve Karabey'in sıkça dile getirdiği, çok sesli eser yazmanın bir eğitim işi

¹⁹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000008, (25.04.2021).

²⁰ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000008, (25.04.2021).

olduğunu, bunun için Temel Batı Müziği tekniğine hakim olunması gerektiği bilgisinin paylaşıldığı bir yazısı vurgulanmaktadır²¹ (Bkz. Şekil 11).

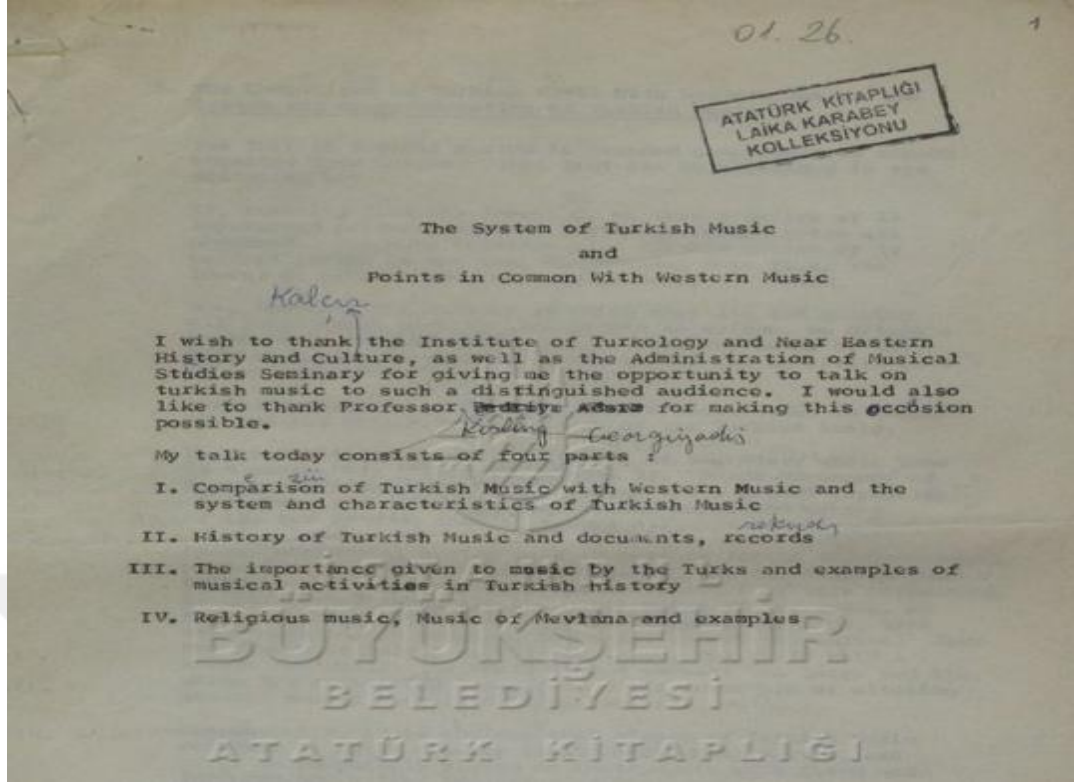
Şekil 11. 1984 tarihli Tercüman ve Eylül, Ekim 1971 tarihli Cumhuriyet ve Dünya Gazeteleri'nde Laika Karabey hakkında çıkmış haber kupürleri²²

Laika Karabey'in 1958'de ABD'de çeşitli üniversitelerde yaptığı konuşmalara ait metin başlığına yer verdiğimiz Şekil 12'de yer alan belgede, Türk Müziği'nin sistemi ve Batı Müziği ile ortak yönlerini ele alacağı konuşmasının dört parçadan oluştuğu görülmektedir. Karabey, birinci kısımda Türk ve Batı Müziği özelliklerinin karşılaştırılmasını, ikinci başlıkta Türk Müziği'nin tarihi belgeleri ve kayıtlarını, üçüncü başlıkta Türklerin müziğe verdiği önemi ve Türk Tarihinde müzik etkinliklerini, son başlıkta ise dini müzik türlerinden örneklerin verileceğini bildirmektedir.²³

²¹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000011, (26.04.2021).

²² İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000011, (26.04.2021).

²³ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000026, (26.04.2021).

Şekil 12. Laika Karabey'in 1958'de ABD'de çeşitli üniversitelerde yaptığı konuşmalara ait metin başlığı²⁴

Yukarıda da görüldüğü üzere Karabey'in yurt dışında yapmış olduğu müzik çalışmaları ile ilgili gazete haberlerinin yanı sıra medyada, hayatı ve sanatçı kişiliğine daha çok vurgu yapılmış olan yazılara da rastlanmaktadır (Bkz. Şekil 12).

1 Nisan 1975 tarihli Laika Karabey hakkındaki *Hürriyet Gazetesi*'nde Laika Karabey'in Türk Musikisi'ni, tanburu ile dünyanın birçok yerinde tanıttığı ifade edilerek, 1975 Dünya Kadınlar Yılında Türkiye'nin Öncü Kadınları başlığıyla yer almaktadır²⁵ (Bkz. Şekil 13).

²⁴ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000026, (26.04.2021).

²⁵ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000009, (30.04.2021).

Şekil 13. 1 Nisan 1975 tarihli Laika Karabey hakkındaki Hürriyet Gazetesi haber kupürü²⁶

Hürriyet Gazetesi’nde yer alan “Musiki Savaşçısı, Laika Hanım” adlı yazı, onun hayatıyla ilgili bilgilerin yanı sıra, musiki ile ilgili dört önemli maddeyi sıralamaktadır; çok sazlılığın çok seslilik olmadığını, Batı Müziği’nin bütün elemanlarının Türk Müziği’nde olduğunu fakat ilim olmadığını, oysa müziğin ilme dayalı olduğunu, Türk Müziği’ni sevmekle gerici, Batı Müziği’ni sevmekle ilerici olunmayacağını ve Türk Müziği’nin kasvetli olmadığını ifade etmektedir²⁷ (Bkz. Şekil 14).

²⁶ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000009 (30.04.2021).

²⁷ <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/150896>, (20.02.2021).

Şekil 14. Hürriyet Gazetesi'ndeki "Musiki Savaşısı, Laika Hanım" adlı yazı²⁸

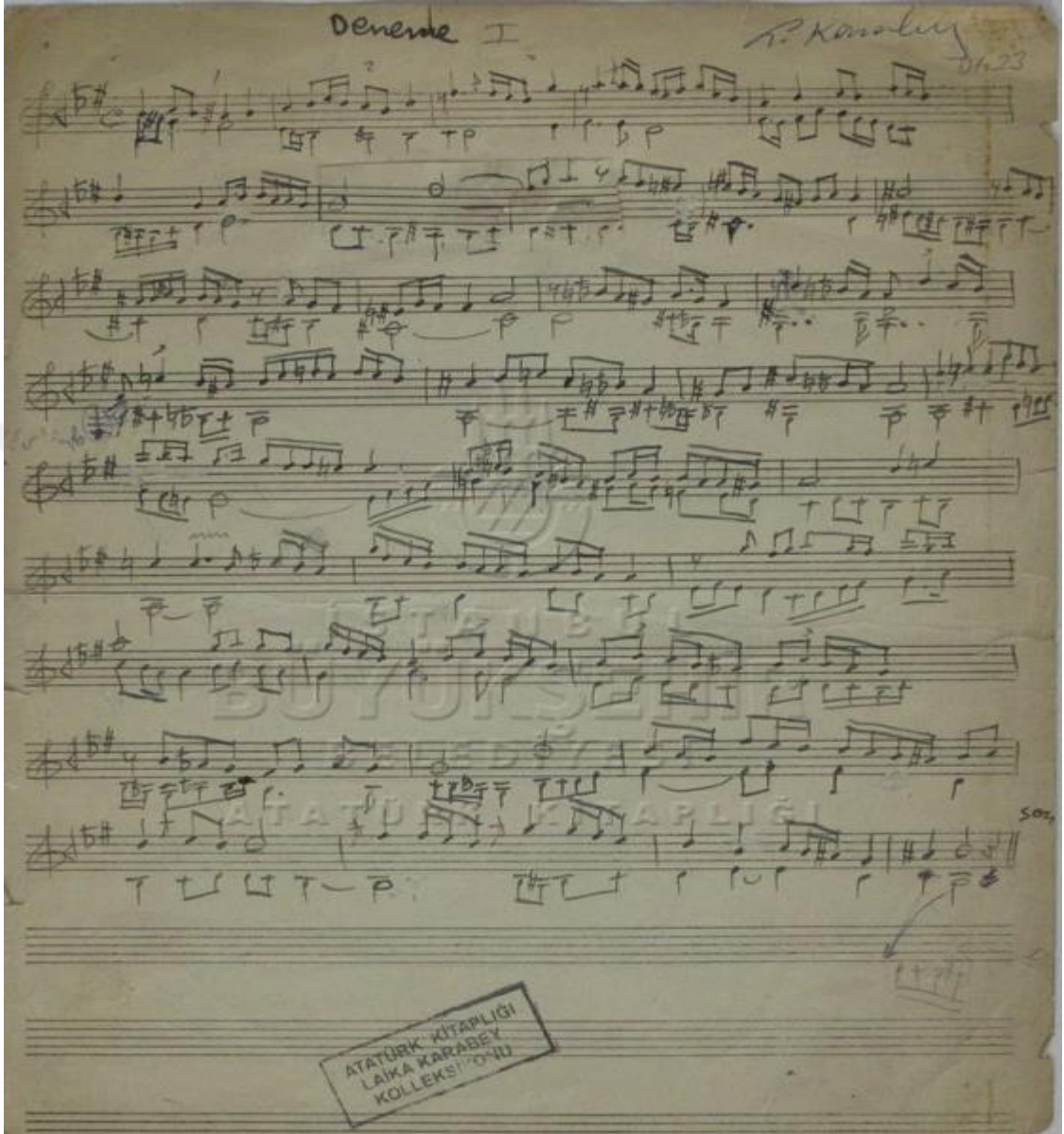
Laika Karabey'in arkadaşı Cahit Atasoy; "Laika Karabey Cumhuriyet'e kanat gerenler adı altında ele alınırken, bilhassa onu Türk Musikisi tarihinde büyük bir kahraman olarak da yâd etmek uygun olur" şeklinde ifade etmektedir.²⁹ İstanbul Radyosu'nda Tanburi olarak görev almış olan ve 1940'lı yıllarda İstanbul Belediyesi Konservatuvarı'nda beş yıl süre ile teori dersleri vermiş olduğu anlaşılan Karabey'in, ayrıca İleri Türk Musikisi Derneği ve Konservatuvarı'nın kuruluşunda Arel'in yanında yer aldığı, Arel-Ezgi sistemini savunduğu, teorisi, metodları ve klasik eserleri ile Türk Müziğinin varlığını yerleştirmeye çalıştığı ve bu konuda da başarılı olduğu belirtilmektedir (Uçar ve Gül, 2005, s. IX). Arel'in Laika Karabey için ne derece önemli olduğu konusunu Talu (2020) şu şekilde ifade etmektedir: "Onun için en büyük bestekâr Arel idi, daha sonra Suphi Bey'di. Türk Müziği'nin ana hatlarının bozulmadan çok sesliliğine taraftardı."

Laika Karabey'in Türk Müziği'ne dair nota çalışmalarının yanı sıra Batı Müziği çalışmaları da yapmış olduğu görülmektedir. Tezin ilgili bölümünde kendisinin müzik eserleri hakkında bilgi verilmiş olsa da aşağıdaki örnek, Laika

²⁸ <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/150896>, (20.02.2021).

²⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=PDh8Yt0oX78>, (10.03.2021).

Karabey'in Türk Musikisi'ni çok sesli olarak ifade etmek için yazmış olduğu Hüzam makamında bir denemeye işaret eder (Bkz. Şekil 15).

Şekil 15. Laika Karabey'e ait nota denemesi³⁰

1948-1962 yılları arasında hiç ara vermeden çıkarttığı ve editörlüğünü yaptığı Türkiye'nin uzun ömürlü sanat ve fikir dergilerinden biri olan aylık *Musiki Mecmuası*'nda birçok yazı yayımlayan Karabey, Türk Musikisi'nin sevilmesi ve sayılması için verdiği uğraşları, yurt dışında da verdiği konferans ve konserlerde de devam ettirerek, kurulması için uğraş verdiği İstanbul Teknik Üniversitesi'ne bağlı

³⁰ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000023, (30.04.2021).

bulunan Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nın, 1976 yılındaki kuruluşundan sonra burada da görev almış ve yeni öğrencilerin yetiştirilmesine katkıda bulunmuştur. Aynı zamanda TRT ve basın kartına da sahip olan Karabey'in, TRT ile ilgili görüşlerini ifade eden yazıları da bulunmaktadır (Bkz. Şekil 16), (Bkz. Şekil 17).

Şekil 16. Laika Karabey'e ait TRT ve basın kartı³¹

Laika Karabey TRT'den Türk Musikisi ile ilgili isteklerinde, nota yazılışı tespit edilmesinin gerekli bir unsur olduğunu, var olan notaların yazım yanlışları ile dolu olduğunu belirterek, sazların kullanışı ile alakalı tanbur perdeleri, kanun mandallarının farklı şekillerde kullanıldığını, musikide bir birlik olması gerektiğini, en büyük arzusunun yeni stajyer alınmasının özellikle saz icrası için gerekli olduğunu ifade ederek, stajyerlerin iyi seçilmesi gerektiğini, basit bir dikteyi bile yapamadıklarını gözlemlediğini, eski eserleri bilen ve bu ilmin kurallarına göre nota basılmasını ve tüm radyolarda çalınması gerektiğini öne sürmektedir.³²

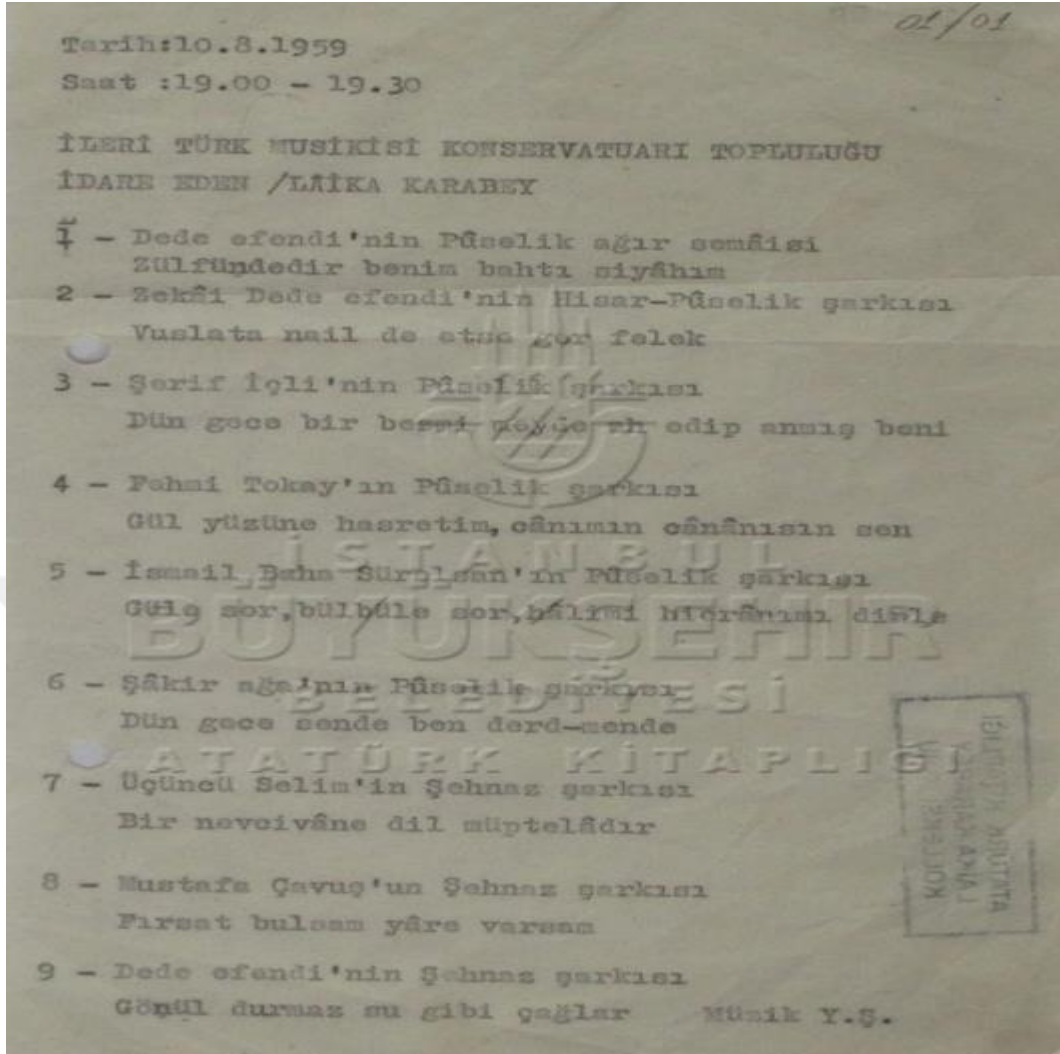
³¹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000025, (01.05.2021).

³² İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000019, (01.05.2021).

Laika Karabey'in eğitim ve öğretim alanında geniş bir yelpazede çalışma imkanı içerisinde olduğu görülmektedir. Üsküdar Amerikan Kız Kolejinde, St. Micheal Fransız Erkek Lisesinde ve Rum ve Ermeni okullarında türkçe, tarih, coğrafya, yurt bilgisi ve müzik öğretmenliği yaptıktan sonra İstanbul Konservatuarı Türk müziği İcra Heyeti'nde görev yapmıştır (Uçar ve Gül, 2005, s. IX). Şenozan (2020) ise Karabey için "Suphi Ezgi ve Hüseyin Sadettin Arel, nazariyatı bilen ve Nazari ve Ameli Türk Musikisi Kitabı'nı yazıp yayınlayan ve Türkiye'de bilimsel musikin yayılmasını sağlayan, öğreten kişilerdir. Bunun da en büyük savunucusu Laika Karabey ve İleri Türk Müziği Konservatuarı'dır" ifadesiyle Türk Musikisi'nde Karabey'in yeri ve önemine dikkat çekmektedir. Bu doğrultuda İleri Türk Musikisi Konservatuarı'nda şeflik yaptığı çoğu kez kayıt altına alınmıştır. Bunlardan biri 10.08.1959 tarihli İleri Türk Musikisi Konservatuarı topluluğunun Laika Karabey idaresindeki konser programıdır (Bkz. Şekil 18).

Karabey'in şefliğini yaptığı konser programı dokuz eserden oluşmaktadır. Buselik ve Şehnaz makamından oluşan eserler Dede Efendi, Şerif İçli, Fehmi Tokay, İsmail Baha Sürelsan, Şakir Ağa, Üçüncü Selim, Mustafa Çavuş'a aittir. Program içeriği şu şekildedir: Tarih:10.8.1959, Saat:19.00-19.30, İleri Türk Musikisi Konservatuarı Topluluğu /İdare eden: Laika Karabey, 1-Dede Efendi'nin Puselik Ağır Semaisi, "Zülfündedir benim bahtı siyahım", 2-Zekai Dede Efendi'nin Hisar-Puselik Şarkısı, "Vuslata nail de etse ger felek", 3-Şerif İçli'nin Puselik Şarkısı, "Dün gece bir bezmi meyde ah edip anmış beni", 4-Fehmi Tokay'ın Puselik Şarkısı, "Gül yüzüne hasretim, canımın cananısın sen", 5-İsmail Baha Sürelsan'ın Puselik Şarkısı "Güle sor bülbüle sor, halimi hicranımı dinle", 6-Şakir Ağa'nın Puselik Şarkısı, "Dün gece bezmi sende ben derd-i mende", 7-Üçüncü Selim'in Şehnaz Şarkısı, "Bir nevcivâne dil müptelâdır", 8-Mustafa Çavuş'un Şehnaz Şarkısı, "Fırsat bulsam yâre varsam", 9-Dede Efendi'nin Şehnaz Şarkısı, "Gönül durmaz su gibi çağlar." ³⁴

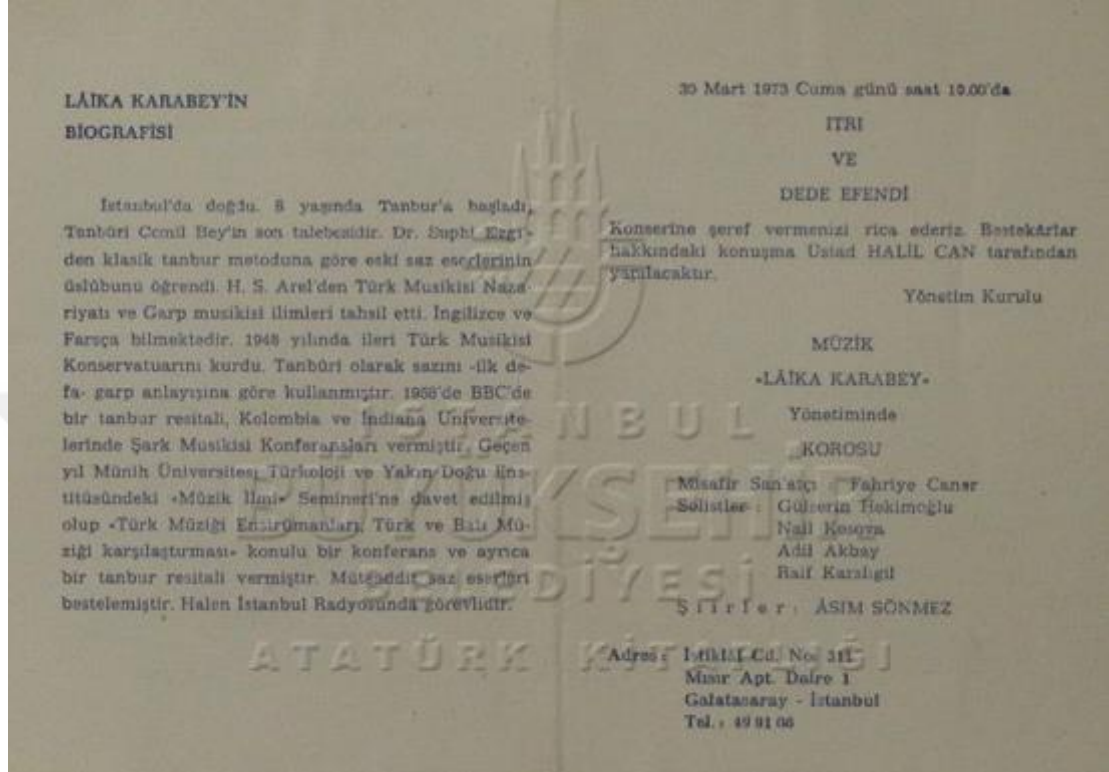
³⁴ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000001, (05.05.2021).

Şekil 18. 10.08.1959 İleri Türk Musikisi Konservatuari topluluğunun Laika Karabey idaresindeki konser programı³⁵

³⁵ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000001, (05.05.2021).

Yine Laika Karabey'in şefliğinde 30 Mart 1973 tarihinde verilmiş olan İtri ve Dede Efendi eserlerinden oluşan konser kartında, İtri ve Dede Efendi başlıklı konserini yönetmektedir³⁶ (Bkz. Şekil 19).

Şekil 19. Laika Karabey ve korosunun vereceği konser kartı³⁷

Gürbüz (2020), Karabey için Garp Musikisi, Türk Musikisi şeklinde bir dönem ortaya çıkan büyük tartışma ve mücadele ortamında, Türk Musikisi'nin en önemli, en etkili savunmalarını büyük bir cesaretle ve etkili bir şekilde yaptığını, gerektiğinde bakanlarla, devlet adamlarıyla "Milli Musiki Mektepleri" açılması için çok sert, cesurca polemiklere girdiğini vurgulamaktadır. Özellikle 1940'lı yıllardan itibaren "mektep" sözcüğünün ağzından hiç düşmediğini, 1976 yılında açılan, şimdi İTÜ'ye bağlı bir eğitim yuvası olan İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nın kurulmasında en önemli pay sahiplerinin başında geldiğini ifade etmektedir.

Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne katkılarının bir diğer önemli bileşeni de müzik ile ilgili önemli belgelerin içerisinde bulunduğu özel koleksiyonudur. Uçar ve

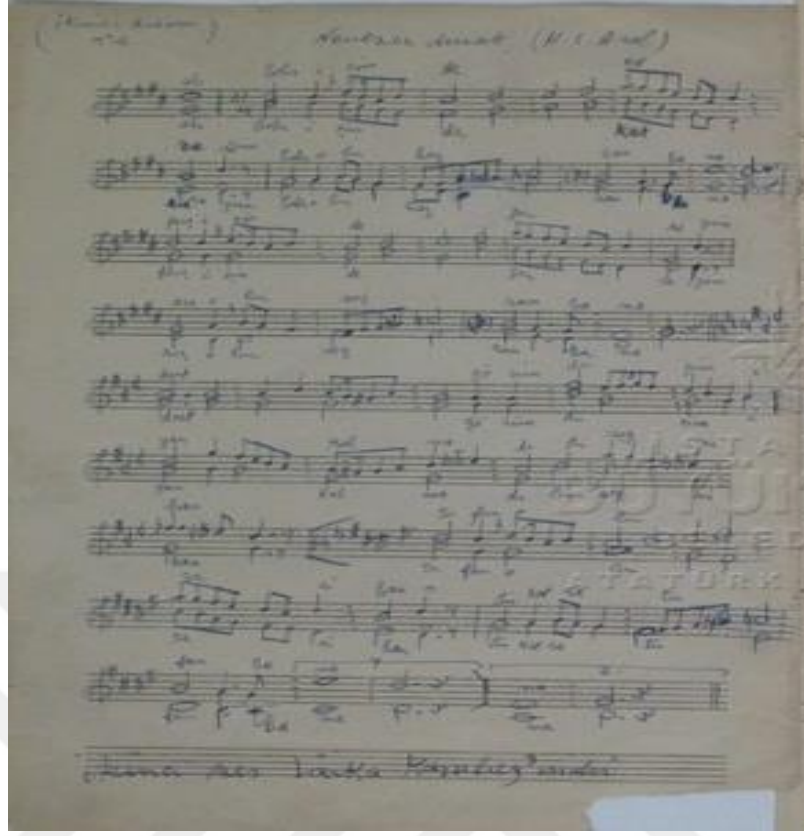
³⁶ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000022, (05.05.2021).

³⁷ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000022, (05.05.2021).

Gül'ün verdiği bilgiler doğrultusunda bu koleksiyonun İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'na bağış yoluyla intikal ettiği, içerisinde Laika Karabey'in kendi evrakı ve bestelerinin yanı sıra, Karabey'e bizzat Hüseyin Saadettin Arel tarafından devredilen evrakın, bestecileri tarafından Karabey'e hediye edilen el yazısı notalar ile Karabey'in kendisi tarafından toplanan notaların olduğu anlaşılmaktadır. Musiki tarihine ışık tutacak malzemeleri haiz olan bu koleksiyon, musiki sahasında çalışma yapanlara, eğitimcilere ve eğitim görenlere rehber olma niteliği taşımaktadır (2005, s. XIII). Bu koleksiyonla ilgili olarak Türk Musikisi'nin yakın tarihinde önemli bir yeri olan Sabahattin Ergin; "Hayatı boyunca hiçbir karşılık beklemeden hizmet vermiş olan Laika Karabey'in hizmeti halen de devam etmektedir. Sahip olduğu bütün müzik varlığı notaları eserleri ve çok değerli kütüphanesi şimdi Atatürk Kitaplığı'nda herkesin yararlanmasına açıktır"³⁸ şeklinde görüşlerini belirtmiştir. Laika Karabey Koleksiyonu şu başlıklar altında toplanmıştır: Karabey'e hediye edilen notalar, Hüseyin Sadettin Arel'in Özel Evrakı ve Fotoğrafları, Kaset, Plak ve Ses Bantları, Yabancı Müzik Kitapları, Yerli Müzik Kitapları ve Defterleri, Musiki ile ilgili Makaleler, Röportajlar, Musiki Mecmuası Parçaları, Hüseyin Sadettin Arel'in Matbu Besteleri, TRT Müzik Dairesi Yayın Notalar, İstanbul Radyosu ve Kütüphanesi Yayını Notalar, İstanbul Belediyesi Konservatuar Müdürlüğü Yayını Notalar, Diğer Matbu Notalar, Diğer El yazısı Notalar (Uçar ve Gül, 2005, s. XIV).

Laika Karabey Evrakı Kataloğu'nun içerisinde yer alan Sadettin Arel ve Laika Karabey'in nota denemelerinin olduğu defterden örnek bir sayfası (Bkz. Şekil 20) aşağıda verilmektedir.

³⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=PDh8Yt0oX78>, (10.03.2021).

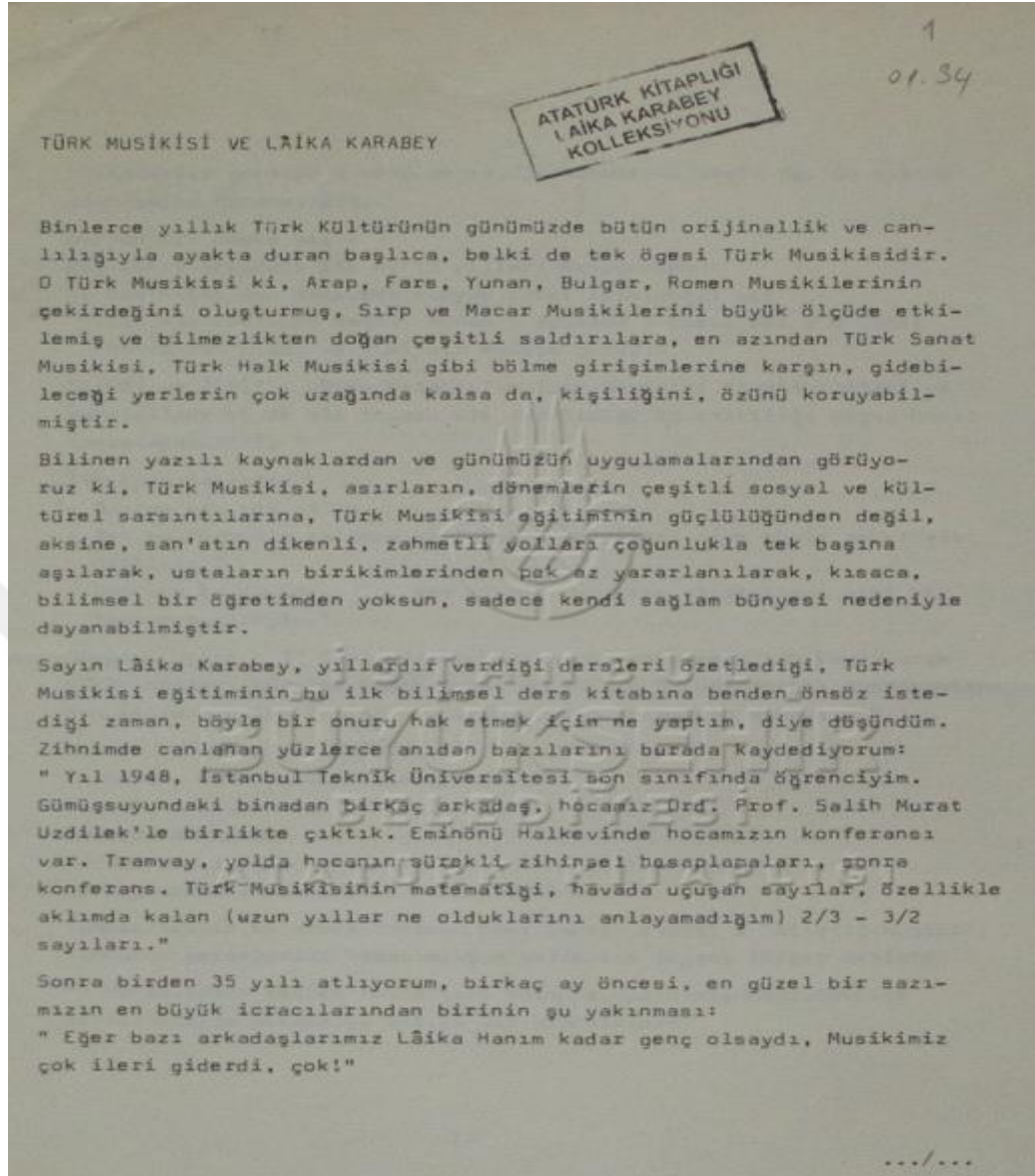

Şekil 20. Laika Karabey ve Hüseyin Sadettin Arel'e ait çeşitli makamlardaki eserlerin bulunduğu defter sayfası³⁹

Öte yandan yazarlık kimliğiyle öne çıkan Laika Karabey'in diğer bazı yazılara da konu olduğu görülmektedir. Bülent Gözen "Türk Musikisi ve Laika Karabey" adlı makalenin ilk sayfasında Laika Karabey'in Türk Musikisi eğitimi ve öğreticiliğini ciddi ve ilmi olarak değerlendirdiğini, tanbur icrasını sade bir üslupla öğrettiğini, Türk Musikisi'nin çok sesliliğe Batı Müziği'nden daha müsait olduğunu vurguladığını ifade etmektedir⁴⁰ (Bkz. Şekil 21).

³⁹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000021, (06.05.2021).

⁴⁰ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000034, (06.05.2021).

Şekil 21. Türk Musikisi ve Laika Karabey adlı Bülent Gözen'in yazısı⁴¹

Karabey'in musiki yaşantısı boyunca seminer, konser, tanbur icrası esnasında çekilmiş fotoğrafları arasında öğrencileri, arkadaşları ve konser verirken çekirmiş fotoğraflarından bazıları (Bkz. Şekil 22-25) aşağıda verilmektedir.

⁴¹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000034, (06.05.2021).

Şekil 22. Laika Karabey'e ait fotoğraflar ⁴²

Şekil 23. Laika Karabey'e ait fotoğraflar (devam) ⁴³

⁴² İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000024, (08.05.2021).

⁴³ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000024, (08.05.2021).

Şekil 24. Laika Karabey'e ait fotoğraflar (devam) ⁴⁴

Şekil 25. Laika Karabey'e ait fotoğraflar (devam) ⁴⁵

⁴⁴ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000024, (08.05.2021).

⁴⁵ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000024, (08.05.2021).

Laika Karabey'in hayatının ve Türk Musiki'ndeki yeri ve öneminin ele alındığı bu bölümde İBB Atatürk Kitaplığı, Laika Karabey Arşivi'nde yer alan pek çok görsel incelenmiş olup, hem yazar kimliği, hem de besteci ve icracı kimliği bağlamında Türk Musikisi'ne birçok katkı sağladığı görülmüştür. Besteci ve icracı kimliği bağlamına örnek olarak hazırlamış olduğu nota tablosu, nazari bilgisinin kuvvetli olduğuna dair bilgi verirken, Dünya Müzik Tarihi hakkında bilgi sahibi olduğu da Pentatonik başlıklı yazısında görülmektedir. Sadece eğitimci olarak değil, öğrenci kimliğiyle yer aldığı görülen Karabey'in armoni, kontrpuan, musiki tarihi dersleri aldığı dikkati çekmektedir. Sadettin Arel ile yakın dialoguna dayanarak İleri Türk Musikisi Konservatuarı'nın sorumluluğunu üstlendiğine dair vekâletnamenin kendisine devredilmesi ve Türk Musikisi Vakfı'nın kurulması için göstermiş olduğu çaba önemli bir tespit niteliğindedir. Karabey'in sadece Türk Müziği üzerine değil Batı Müziği nezninde çalışmalar yapmış olması, yurt içi ve yurt dışında vermiş olduğu konserlerin basında yer alması, icracılık bağlamının yanı sıra şeflik statüsünde Türk Müziğinde vermiş olduğu konserler önem arz etmektedir. Dikkati çeken bir diğer husus ise gazetecilik vasfıyla TRT ve basın kartına sahip olmasıdır. Medyada Karabey'in özellikle sanatçı kişiliğine daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

BESTECİ VE İCRACI OLARAK LAİKA KARABEY

1. LAİKA KARABEY'İN BESTECİ KİMLİĞİ

Besteci kimliği her ne kadar diğer katkılarının yanında daha az gibi görünse de bu konuya odaklanarak yapmış olduğumuz belgesel tarama çalışması sonucunda ulaşabildiğimiz eserleri bize bu konuda yeterince fazla bilgi vermektedir. Makam ve form tercihleri açısından bu eserlerin aynı dönemdeki eserlerden çok farklı olmadığı söylenebilir. Kendisiyle yoğun etkileşimi göz önüne alındığında ağırlıklı olarak besteci kimliği bağlamında en önemli etkiyi Hüseyin Sadettin Arel'den aldığı düşünülebilir. Ayrıca Karabey'in Türk Musikisi hakkında eleştiri yapacak kadar bilgi birikimine sahip olduğu da yazılarından anlaşılmaktadır. Çalışma doğrultusunda birçok arşiv taranmış, ağırlıklı olarak İBB Atatürk Kitaplığı Laika Karabey evrakından faydalanılmıştır. Tüm bu çalışmada elde ettiğimiz bilgi ve kaynaklar doğrultusunda ve aynı zamanda kataloğunda işaret ettiği üzere kendisinin on dokuz eserine ulaşılmıştır. Bu eserler arasında “Bursa'nın Ufak Tefek Taşları” adlı Hüseyini türkünün de verilmiş olması dikkat çekicidir. Çalışmamızda bu eserle ilgili yerde katalog esas alınarak Karabey besteci olarak tanımlanmış olsa da, ayrıca bu konudaki diğer saptama ve görüşlere de yer verilmiştir. Söz konusu eser notalarının tekrar yazılması sağlanmıştır.

1.1. Eserleri

1.1.1. Hicaz Şarkı; “Aşka âşık olmuşum ateşlerde yanan gönlüm”

Hicaz makamında ve şarkı formundaki bu eser curcuna usulünde bestelenmiş, güfthenin kime ait olduğu belirtilmemiştir (Bkz. Şekil 26).

Hicaz Şarkı
Aşka âşık olmuşum ateşlerde yanan gönlüm

Beste: Laika Karabey
Güfte: Anonim

Curcuna

1. 2. (Saz)

AŞ KA A ŞIK OL MU ŞUM AT EŞ LER DE YA NAN GÖN LÜM YA NAN GÖN LÜM

7

AÇ SI NE MI GÖR DE BAK CE HEN NEM DE YA NAN GÖN LÜM CE HEN NEM DE

13

SON

YA NAN GÖN LÜM (Saz) A LEV A LEV YAN AN GÖN LÜM KI VIL CI MI

19

SEN DE GÖN LÜM A LEV A LEV YAN AN GÖN LÜM KI VIL CI MI SEN DE GÖN LÜM

25

(Saz)

Şekil 26. Hicaz Şarkı; “Aşka âşık olmuşum ateşlerde yanan gönlüm” , eser notası⁴⁶

⁴⁶İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000041'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.2. Hümayun Şarkı; “Akşamlar ufuktan süzülüp gittiğin andır”

Hümayun makamında ve şarkı formundaki bu eser aksak usulünde bestelenmiştir. Güftesi Şükufe Nihal’e aittir (Bkz. Şekil 27).

Hümayun Şarkı
Akşamlar ufuktan süzülüp gittiğin andır

Beste: Laika Karabey
Güfte: Şükufe Nihal

Aksak

AK ŞAM LAR U FUK TAN SÜ ZÜ LÜP GIT TI ĞİN

AN DIR DAĞ LAN DI GÖ NÜL

A TE Şİ AŞ KIN NE YA MAN DIR DIR

AÇ MAZ BU VI RAN BAH ÇE DE GÜL BUN CA ZA MAN

DIR DIR

Şekil 27. Hümayun Şarkı; “Akşamlar ufuktan süzülüp gittiğin andır”, eser notası⁴⁷

⁴⁷İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000050’ deki arşiv belgesinden faydalananak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.3. Hicaz Hümayun Şarkı; “Bir bade olsa lezzeti sevdaya benzer”

Hicaz Hümayun makamında, şarkı formunda olan bu eser aksak usulünde bestelenmiştir. Güftesi İsmail Hami Danişmend’e aittir (Bkz. Şekil 28).

Hümayun Şarkı
Bir bade olsa lezzeti sevdaya benzese

Beste: Laika Karabey
Güfte: İsmail Hâmî Danişmend

Aksak

BİR BA DE OL SA LEZ ZE Tİ SEV DA YA BEN ZE

SE SE BİR DİL BER OL SA

HAS RE Tİ SAH BÂ YA BEN ZE SE

BİR DİL BER OL SA HAS RE Tİ SAH BÂ YA BEN ZE

SE HİC RAN Vİ SÂ LE TAR ZİY YE HİS SİY LE YÜZ SÜ

RÜP MEC NU NA KAR ŞI CİN NE Tİ LEY

LA YA BEN ZE SE SON

Şekil 28. Hicaz Hümayun Şarkı; “Bir bade olsa lezzeti sevdaya benzer”, eser notası⁴⁸

⁴⁸İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000044'deki arşiv belgesinden faydalanarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.4. Çok sesli, sözlü eser; “Bir hoş bilirim”

Bu çok sesli eserin, yazıldığı notlardan anlaşıldığı üzere bestesinin Laika Karabey tarafından yapıldığı, güftesinin ise Mustafa Cahit Atasoy tarafından Hüseyin Saadettin Arel için yazılmış olduğu anlaşılmaktadır (Bkz. Şekil 29).

Bir hoş bilirim

Beste: Laika Karabey
Güfte: Mustafa Cahit Atasoy

BİR HOŞ BİLİ RİM HOŞ LA RA BE DEL HER ŞEY E LİN DE Dİ LİN DE GÜ ZEL DE HA Sİ FIR TI NA BO RA

12 SEL HÜ SE YİN SA DET TİN A REL

Şekil 29. Çok sesli, sözlü eser; “Bir hoş bilirim”, eser notası⁴⁹

⁴⁹İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000013'deki arşiv belgesinden faydalananak tekrar yazılmış şeklindedir.

1.1.5. Hüseyini Türkü; “Bursa’nın ufak tefek taşları”

Aksak usulündeki türkü ile ilgili olarak Laika Karabey Evrakı Kataloğu’nda eserin bestesinin Laika Karabey’e, güftesinin ise R. Şengüler’e ait olduğu belirtilmiştir (Uçar ve Gül, 2005, s. 1). Bu konu oldukça dikkat çekicidir. Bu kapsamda söz konusu arşiv belgesi incelendiğinde sağ üst kısımda Laika Karabey’in, alt kısımda ise R. Şengüler’in adının yazılı olduğu görülür. Arşivdeki ilgili evraktan yola çıkarak bu türkü notası Karabey’in eserleri arasında verilmiş olmasına rağmen gerçekte kendisinin “notaya alan”, “derleyen” kimliğine de işaret edebileceği gibi, kendisi tarafından, bir etkinlikte icra edilmek üzere veya eğitim amacıyla yazılmış da olabilir. Öte yandan Gürbüz (2020) kendisiyle yapmış olduğumuz görüşmede TRT Müzik Dairesi THM Müdürü Kubilay Dökmetaş ile görüşmesi doğrultusunda, bu ezgilerin Bursa yöresine ait “Meşeli dağlar meşeli” türküsünün bir varyantı olduğunu, ayrıca, üçüncü kıtanın sözlerinin de "Bursa'nın ufak tefek taşları" ile başladığını belirtmektedir. Bu eserle ilgili yapmış olduğumuz geniş çaplı kaynak taramasındaki bulgular da bu şekildedir. Katalogdaki bilgilere göre düzenlediğimiz ve aşağıda verdiğimiz nota üzerinde besteci Karabey olarak işaret edilmiş olsa da yukarıdaki belirtmiş olduğumuz ihtimalleri de göz ardı etmemek gerekir (Bkz. Şekil 30).

Hüseyini Türkü
Bursa'nın ufak tefek taşları

(Atatürk Kitaplığı Laika Karabey
Evrakı Kataloğu'nda (Uçar ve Gül, 2005)
yer alan bilgiler doğrultusunda)
Beste: Laika Karabey
Güfte: R. Şengüler

Aksak

BUR SA NİN UFAK TEFEK TAŞLARI KE MAN OL MUŞ

O YA RI MİN SÂÇ LA RI KE MAN OL MUŞ O YA RI MİN SÂÇ LA RI

A BENİM ESMEK GÜZELİM
YARIMLE KOLKOLA GEZELİM

Şekil 30. Türkü; “Bursa’nın ufak tefek taşları”, eser notası⁵⁰

⁵⁰İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000014'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.6. Hüzam Şarkı ; “Eflaki tutan nağme değil âh u eninim”

Hüzam makamında ve şarkı formundaki eser sofyan usulünde bestelenmiştir. Güftesi Mehmet İzmen’e aittir (Bkz. Şekil 31).

Hüzam Şarkı
Eflaki tutan nağme değil âh u eninim

Beste: Laika Karabey
Güfte: Mehmet İzmen

Sofyan

EF LA KI TU TAN NAĞ ME DE ĞİL Â HU E Nİ

10. (Saz) 1. (Saz) 2. (Saz) %

NİM KAL LÜT

18. BİM DE CO ŞAN HİS LE RE VA KİF SIN E Mİ NİM FEY LE KE REM KİL GÜ ZE LİM KAL MA Dİ HA LİM

26. (Saz) 1. (Saz) 2. (Saz)

AH AH HA E MİN LİM NİM Meyan

33. 2. (Saz) 3. (Saz)

DUR DİN LE BE NİM ŞAR KI Mİ BİR LAH ZA

41. (Saz)

A ZA LİM DUR DİN LE BE NİM ŞAR KI Mİ BİR

49. (Saz)

LAH ZA A ZA LİM A ZA LİM

57. %

Şekil 31. Hüzam Şarkı; “Eflaki tutan nağme değil âh u eninim”, eser notası⁵¹

⁵¹İBB Atatürk Kütüphanesi Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000051'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.7. Rast Şarkı; “Gideyim Senti Yâre Vuslata Davet Edeyim”

Rast makamında, şarkı formundaki eser nim sofyan usulünde bestelenmiştir. Laika Karabey Evrakı Kataloğu’nda güfte yazarı belirtilmemiştir (Bkz. Şekil 32).

Rast Şarkı
Gideyim Senti Yâre Vuslata Davet Edeyim

Beste: Laika Karabey
Güfte: Anonim

Nim Sofyan

Gİ DE YİM SEM Tİ YA RE VUS LA TA DA VET E DE YİM SAZ SAZ BESTE LE

11 ŞAR KI MI Zİ Dİ YE DES TİN Ö PE YİM GEL MEZ SE YA RİM E GER SE Sİ ME

21 CAN VE RE YİM YİM O KU YUP ŞAR KI MI Zİ NAĞ ME İ CA NAN Dİ YE YİM

Şekil 32. Rast Şarkı; “Gideyim Senti Yâre Vuslata Davet Edeyim”, eser notası⁵²

1.1.8. Yegâh Şarkı; “Eyvah ne yer ne yar kaldı”

Şarkı formundaki ve Yegâh makamındaki bu eser aksak usulünde bestelenmiştir. Güftesi Abdülhak Hamit’e aittir (Bkz. Şekil 33).

Yegâh Şarkı
Eyvah ne yer ne yar kaldı

Beste: Laika Karabey
Güfte: Abdülhak Hamit

Aksak

EY VAH NE YER NE YAR KAL DI Saz Saz

5 GÖN LÜM DO LU A HU ZAR KAL DI GÖN LÜM DO LU A

8 HU ZAR KAL DI Saz ŞİM Dİ BURA DAY DI

11 GİT Tİ EL DEN GİT Tİ EL DEN Saz GİT Tİ E BE DE GE

15 LİPE ZEL DEN GİT Dİ E BE DE GE LİPE ZEL DEN

Şekil 33. Yegâh Şarkı; “Eyvah ne yer ne yar kaldı”, eser notası⁵³

⁵²İBB Atatürk kütüphanesi Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000058'deki arşiv belgesinden faydalanarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.9. Uşşak Şarkı ;“Harim-i vuslatından ayrılırken başlıyor hicran”

Uşşak makamında, şarkı formundaki bu eserin aksak usulünde bestelendiği ve eserinin beste ve güftesinin Laika Karabey’e ait olduğu belirtilmektedir (Bkz. Şekil 34).

Uşşak Şarkı
Harim-i vuslatından ayrılırken başlıyor hicran

Aksak Beste ve Güfte: Laika Karabey

HARİ Mİ VÜS LATİN DAN AY RILIR KEN BAŞ LI YOR HİC RAN

SAZ SE NİN A GU

ŞU NA HAS RET GÖ NÜL DEN ÇIK MI YOR BİR AN DU RUR KEN DE

GE ZER KEN DE İÇİM SE NİN AŞ KIN LA SU ZAN DIR SAZ

DIR SAZ

Şekil 34. Uşşak Şarkı; “Harim-i vuslatından ayrılırken başlıyor hicran”, eser notası⁵⁴

⁵³ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000065’deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

⁵⁴ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000064’deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.10. Kürdili Hicazkâr Şarkı; “Nice yıllar çekerek hicrim tak-i mecal”

Kürdili Hicazkâr makamında ve şarkı formundaki bu eser aksak usulde bestelenmiştir, güftenin kime ait olduğu bilinmemektedir (Bkz. Şekil 35).

Kürdili Hicazkâr Şarkı
Nice yıllar çekerek hicrim tak-i mecal

Beste: Laika Karabey
Güfte: Anonim

Aksak

Nİ CE YIL LAR ÇE KE REK HİC RİM TAK Ü ME

5 CAL CAL BEKLE DİM HER GECE DOĞSUN Dİ YE BİR Bİ RAKİN TA Lİ-I MA SA Zİ MA FER

9 MA HI Vİ SAL SAL BE Nİ SOL DUR DU NİHAYET ŞU HA YAD E DE YİM YAD

14 ZİN YA DÜ ME LAL

17 Aranağme (Saz)

20

Şekil 35. Kürdili Hicazkâr Şarkı; “Nice yıllar çekerek hicrim tak-i mecal”, eser notası⁵⁵

⁵⁵ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000052'deki arşiv belgesinden faydalananak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.11. Segâh Şarkı ;“Ölmek Kaderde var yaşayıp köhnememek lazım”

Segâh makamındaki nim sofyan usulünde olan bu eserin güftesinin Yahya Kemal Beyatlı’nın ölürken söylediği sözlerden alındığı orijinal nota üstünde belirtilmektedir (Bkz. Şekil 36).

Segâh Şarkı
Ölmek Kaderde var yaşayıp köhnememek lazım

Beste: Laika Karabey
Güfte: Yahya Kemal Beyatlı

Nim Sofyan

ÖLMEK KA DER DE VAR YA ŞA YIP KÖHNEME MEK LA ZIM

BİR ÇA RE YOK MU DUR BU NA YA RAB BÜL Â LE MİN

Şekil 36. Segâh Şarkı; “Ölmek Kaderde var yaşayıp köhnememek lazım”, eser notası⁵⁶

⁵⁶ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000061’deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.12. Nihavend Şarkı; “Sevdim seni ruhum gibi sevgili yârim”

Nihavend makamında ve şarkı formundaki bu eser semai usulünde yazılmıştır. Güfte yazarı ise bilinmemektedir (Bkz. Şekil 37).

Nihavend Şarkı
Sevdim seni ruhum gibi sevgili yârim

Beste: Laika Karabey
Güfte: Anonim

Semai

SEV DİM SE Nİ RU HUM Gİ Bİ SEV Gİ Lİ YA RİM SEV Gİ

15 YA RİM AŞKIM LA SA NA Bİ Lİ RİM KÜLFETİ BA

29 RİM KÜLFETİ BA RİM VAZ GEÇE MEM TER KE DE MEM PİR OL SA DA HA LİM

39 HA LİM AH NE O LUR BENDE SEVDİM DİYİVER SEVGİLİ CANIM SEVGİLİ CA NİM

Şekil 37. Nihavend Şarkı; “Sevdim seni ruhum gibi sevgili yârim”, eser notası⁵⁷

⁵⁷ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000055'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.13. Şehnaz Şarkı ; “Vefa şefkat güzellikte zerafet”

Şehnaz makamında ve şarkı formundaki bu eser curcuna usulünde bestelenmiştir. Güftesi Şükufe Nihal’e aittir (Bkz. Şekil 38).

Şehnaz Şarkı
Vefa şefkat güzellikte zerafet

Beste: Laika Karabey
Güfte: Şükufe Nihal

Curcuna

VE FA ŞEF KAT GÜZELLİK TE ZE RA FET HÜS NÜ AN

ON DA A SA LET RU HUNUN TA CI PARILDAR HER ZA MAN

Aranâğme

ON DA

GÜ LER AL NİM DA BİR HA LE UYAR DOSTLAR LA HER HA

Saz

LE

ELİMDE BİR DEMET LÂ LE HA ZAN SIZ AR MA ĞAN ON DA

Şekil 38. Şehnaz Şarkı; “Vefa şefkat güzellikte zerafet” , eser notası⁵⁸

⁵⁸ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000035’deki arşiv belgesinden faydalanarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.14. Hicaz Peşrev

Hicaz makamındaki bu peşrev devr-i kebir usulünde yazılmıştır (Bkz. Şekil 39).

Hicaz Peşrev

Devr-i Kebir

Beste: Laika Karabey

The musical score for Hicaz Peşrev is presented in a single system with 9 staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, as well as rests. Specific markings include 'Teslim' at the beginning of the second staff, '2. Hane' at the start of the fourth and fifth staves, '3. Hane' at the start of the sixth and seventh staves, '4. Hane' at the start of the eighth and ninth staves, and 'Karar' at the end of the ninth staff. The piece concludes with a 'Son' marking.

Şekil 39. Hicaz Peşrev; eser notası⁵⁹

⁵⁹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000040'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.15. Hümayun Saz Semaîsi

Bu saz semaîsi Hümayun makamındadır (Bkz. Şekil 40).

Hümayun Saz Semaîsi

Aksak Semaî

Beste: Laika Karabey

18/8

4

% Mülazime

7

İkinci Haneye

Son Karar

Son

10

İkinci Hane

13

%

Üçüncü Haneye

Üçüncü Haneye

16

%

19

Dördüncü Haneye

Dördüncü Haneye

Yürük Devr-i Hindi

25

32

1. 2. %

Şekil 40. Hümayun Saz Semaîsi; eser notası⁶⁰

⁶⁰ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000045'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.16. Saba Peşrev

Peşrev Saba makamında devr-i kebir usulündedir (Bkz. Şekil 41).

Saba Peşrev

Devri-i Kebir

Beste: Laika Karabey

Şekil 41. Saba Peşrev; eser notası⁶¹

⁶¹İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000059'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.17. Suz-i Dil Peşrev

Peşrev, Suz-i Dil makamında devr-i kebir usulündedir (Bkz. Şekil 42).

Suz-i Dil Peşrev

Devr-i Kebir

Beste: Laika Karabey

Şekil 42. Suz-i Dil Peşrev; eser notası⁶²

⁶²İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000063'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.18. Şehnaz Buselik Saz Semaîsi

Eser, Şehnaz Buselik makamındadır (Bkz. Şekil 43).

Şehnaz Buselik Saz Semaîsi

Beste: Laika Karabey

Şekil 43. Şehnaz Buselik Saz Semaîsi; eser notası⁶³

⁶³İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000036'deki arşiv belgesinden faydalananarak tekrar yazılmış şeklidir.

1.1.19. Zavil Peşrev

Zavil makamındaki bu peşrev nim sofyan usulündedir (Bkz. Şekil 44).

Zavil Peşrev

Nim Sofyan

Beste: Laika Karabey

Şekil 44. Zavil Peşrev; eser notası⁶⁴

Türk musikisine icracı, eğitimci ve yazar olarak da katkı sağlamış olduğu görülen Laika Karabey’in eserleri doğrultusundaki verilere göre, çoğunluğunu kendi el yazısıyla yazdığı ve bu doğrultuda önem arz eden eserlerinden “Harim-i vuslatından ayrılırken başlıyor hicran” adlı Uşşak eserin güfte ve bestesinin kendisine ait olduğu görülmüştür. Hicaz, Zavil, Suzidil ve Saba makamlarında birer Peşrev, Hümayun ve Şehnaz Buselik makamında iki adet Saz Semaisi bestelemiş olduğu görülen Karabey’in on bir adet de şarkı formunda eseri tespit edilmiştir. Bu eserlerinde Hicaz, Uşşak, Kürdili Hicazkâr, Yegâh, Rast, Şehnaz, Nihavend, Segâh, Hicaz Hümayun, Saba, Suz-i Dil, Şehnaz Buselik makamlarını ve Curcuna, Aksak, Sofyan, Nim Sofyan, Semai, Devr-i Kebir ve Aksak Semai usullerini kullanmış olduğu görülmektedir. Güftesi Mustafa Cahit Atasoy’a ait olan “Bir hoş bilirim” adlı sözlü eserini ise çok sesli olarak yazmıştır. Katalogda bestesi kendisine güftesi R. Şengüler’e ait olduğu şekilde belirtilmiş olan Karabey’in, “Bursa’nın ufak tefek taşları” adlı Hüseyini türkü konusunda ise yukarıda belirtmiş olduğumuz ihtimalleri göz önüne almak gerekir. Musiki nazariyatı, tanbur icracılığı, müzik eleştirmenliği,

⁶⁴İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000066’deki arşiv belgesinden faydalananak tekrar yazılmış şeklidir.

yazarlık, müzik eēitimciliēi gibi alanlardaki etkinliklerinin yanı sıra bestecilik alanında da varlık göstermiştir. Karabey'in Türk Musikisi'nde bir kadın olarak bu kimliēiyle de önemli bir yer teşkil etmiş olması dikkat çekicidir.

2. LAİKA KARABEY'İN İCRACI KİMLİēİ

Karabey, müzik alanındaki çeşitli özelliklerinin yanı sıra tanbur icrasıyla da Türk Musikisine önemli katkılar saēlamıřtır. Karabey'in kuruluşundan itibaren İstanbul Radyosunda Tanburi olarak görev alması bu sazın icra ve teknik bilgi birikimine de ne denli hakim olduēunu göstermektedir. Deniz, radyo sanatçılarıyla ilgili makalesinde 20. yy. başlarında Türk Musikisi'ne katkı saēlamıř olan kadın icracılarla ilgili bilgi vermiş ve bu kişiler iēerisinde Laika Karabey'i de vurgulamıştır: O'nun verdiēi bilgiye göre, Radyo'nun 1927 yılına ait programlarında adı geēen ilk kadın Türk Mziēi icracıları arasında, ilk kadın Türk mziēi icracısı udi Hayriye (rs) Hanım, ilk kadın tanburi Laika (Karabey) Hanım, ilk kadın kemenēeci Hadiye şevki (Ötügen) Hanım, ilk kadın kanuni Naime (Sipahi) Hanım, ilk kadın piyanist Vesamet Hanım (Türk musikisi icralarında piyano eřliēi yapmıştır), ilk kadın kemani İrfan şekip Hanım, ilk adı geēen kadın hanende ise Nebile Hanım'dır. Radyo'nun 1927'deki yayınlarında ilk ve tek armonyum ēalan kadın sanatçı ise Neveser (Kkdeş) Hanım'dır (2019, s. 813-832).

Laika Karabey'in konservatuar yılları, radyoda ēalıřtıēı tarihler gibi musiki yaşantısına dair ēalıřmalar yrttēu zamanlarda birēok mesai arkadaşı, meslektaş ve ērencilerinin Karabey'in besteciliēi, icracılıēı ve yazarlıēı konusunda da gözlemlerini paylaştıklarını görmekteyiz. Bu görüşü destekleyen ve izlenimlerini paylaşan iki müzisyenin yorumları bu konuda bilgi verici niteliktedir. Bu hususta Laika Karabey'in icracılıēı baēlamında da Hakan Refik Talu şu bilgileri kaydetmiştir: Laika Karabey ile 1987 senesinde İstanbul Radyosuna girdiēimde tanıştım ve iki yıl Klasik Koro'da beraber tanbur ēaldım. Biz radyo da koroda beraber ēaldık, sene 1987/88. Koroda sadece tanbur ēalardı ama klasik eserlerde yanlışlık varsa şefe müdahale ederdi, özellikle saz eserlerine (Hakan Refik Talu, kişisel görüşme, 1 Ekim 2020). zgen Gürbüz ise Karabey hakkında şunları söyler:

Hoca bir Tanburi idi. Genellikle erkek ergonomisine daha uygun olan bu çok önemli sazımızı icra eden ve o yıllarda az sayıda olan bayan tanburilerimizden birisiydi. Ben de bir tanburi olarak derslerde kendisini çok dikkatle ve bir saz sanatçısı bakış açısıyla dinledim. Ancak hoca altmış yedi-altmış sekiz yaşlarındaydı. Bazı hususları buna göre değerlendirmek gerekir. Sol el tekniği gayet iyi idi. Belki tanburunun eski olan tellerinin etkisiyle çıkardığı ses pek volümlü değildi. Alt üst mızrap tekniğini de iyi kullanarak küçük değerli notaları da net bir şekilde çalabilmekteydi. Nitekim bu özelliğiyle Arel'in çok hareketli ezgilerle dolu eserlerini rahatlıkla icra edebilmiştir (Özgen Gürbüz, kişisel görüşme, 19 Kasım 2020).

Laika Karabey *Musiki Mecmuası*'nda tanbur ile ilgili olarak gerek nazari gerekse teknik yönden sazın icrası hakkında bilgiler de öne sürmüştür. Yazılarında yer verdiği birkaç önemli hususu burada paylaşacak olursak, *Musiki Mecmuası*'nın yirmi beşinci sayısında bulunan "Tanbur Kılavuzu" başlıklı yazısında Tanbur icrası için notada çalış ve parmak kullanış şekillerini, mızrap alışkanlığını kuvvetlendirmek için alıştırma teknikleri gibi örnekler vererek öğrencilerini ve okuyucuları bilgilendirmektedir (1950c, s. 19). Derginin yirmi altıncı sayısının ilgili bölümünde tanbur icrası için çarpmaların çeşitlerini, el alıştırmaları gibi teknikler konusunda örnekler vererek eser icrasına hazırlık sağlamaktadır (Karabey, 1950h, s. 24). Ayrıca Karabey, tanbur icrası esnasında bir sonraki nağmenin göz önüne alınarak parmağın seyre hazır şekilde bulundurulmasının önemine dikkat çekmektedir. Eser icra ederken notalardaki nüans işaretlerine dikkat edilmesi gerektiğini söyleyen Karabey notaların hepsinde nüans işareti olmadığını vurgulamaktadır (1950d, s. 21). Tanbur öğrenmek isteyenlere faydalı olmak isteyen Karabey'in, bazı tanburilerin icrada notaya bakarak çalmanın, köçekçe gibi eserlerin nota ile icrasının zor olduğu konusundaki yaklaşımlarına işaret ederek çeşitli alıştırmaları öğrencilere sunduğu görülür (1950, s. 24). Tanbur icrası tekniği ve eğitimi gibi önemli noktalarda nitelikli bir yaklaşımın içerisinde gördüğümüz Karabey, musikinin aynı zamanda daimi bir bilim haline gelmesinin öğrenme ve öğretmeden geçtiğini gerek yazılarında gerekse icracı ve besteci kimliğiyle adeta ispat etmiştir. Ayrıca aşağıdaki gazete haberinde de vurgulandığı üzere (Bkz. Şekil 45) düzenlemiş olduğu ve ünlü konukları da birlikte icra etmek için davet ettiği, içerisinde solo ve koro icracıların gerçekleştirdiği müzikli toplantılarda icra edilecek olan eserlerin notalarını da etkinlik öncesi çoğaltıp davetlilere vermesi Karabey'in Türk Musikisi'ne ne denli ciddiyetle yaklaştığının da bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Radyodaki görevine son verilen **ALAETTİN ADAY** için **RADYO SANATÇILARI BİRLEŞTİ**

Alaettin Aday

İstanbul Radyosu sanatçısı Alaettin Aday'ın radyodaki işine son verilmesi üzerine İstanbul Radyosu sanatçıları kendi aralarında imza toplayıp, Aday hakkındaki işlemin durdurulması için TRT Genel Müdürlüğüne bir yazı göndermişlerdir.

İstanbul Radyosu sanatçıları, işine son verilen sanatçılar arasında Alaettin Aday'ın, sendikada 3 yıl temsilcilik ettiği ve her yönü ile iyi bir sanatçı olduğunu gözünden tutmuşlar, imza toplamaya başlamışlardır.

TRT Genel Müdürlüğüne gönderilen yazı şöyledir: "Başın Doğan Erden TRT Genel Müdür vekili... Sendikamız İstanbul Radyosu işyeri temsilcisi Alaettin Aday'ın aralık ayı sonunda hizmetine son verileceği haberi, bütün müzisyenleri üzüntüye boğmuştur.

İstanbul Belediye Konservatuarında senelerce hocalık yapacak kadar idealist bir müzisyendir. Ne yönden bakılırsa bakılsın, kadro dışı bırakılması en son düşünülebiyecek bir kısırdır. Bu bakımdan Müzik Dairesinin objektif değil, şahsi ve keyfi hareket içinde olduğu şüphesi doğmuştur. Gerek Alaettin Aday'ın şahsi yönünden, gerekse keyfi tutumun topluma arzettiği tehlike ve TRT ile sanatçıların ilişkisini fazlasıyla zedelemesi yönünden çok önemli olan konuyu inceliyerek haksızlığı gidermenizi bekliyoruz ve ümit ediyoruz - İstanbul Radyosu sanatçıları..."

LAİKA KARABEY
MÜZİK GECELERİ DÜZENLENİYOR

İstanbul radyosu tam - bur sanatçısı Laika Karabey, evinde her hafta müzik geceleri düzenliyor. Karabey'in düzenlediği bu gecelere ünlü sanatçılar, müzikle amatörce uğraşan iş adamlarıyla yüksek dereceli memurlar katılıyorlar. Sanatçının daha önceden seçip tektir ettiği eserlerin notaları, geceye katılan davetlilere dağıtılıyor ve bu seçme eserler ortaklaşa icra ediliyor.

İşte bu toplantılardan biri geçtiğimiz hafta içinde düzenlendi. Karabey'in bu gecesinde Sabri Süha Ansen ve Safiye Ayla gibi ünlü sanatçılarda katılmışlardı... İlgili eserler koro halinde söylenirken, sesine güvenen davetlilerde solo yaptılar. Geçen haftaki toplantı bu yönden oldukça zengindi. Sabri Süha Ansen, "Gündülcü Avcısıym, gurbet kuşuyum" adlı eseri söylerken "Biz besteciyiz ama güzel garbi da söyleriz" cümlesini kabul ettiriyordu geceye katılan davetlilere...

Bir konuk sanatçı

Laika Karabey'in davetini kabul ederek geceye katılan Safiye Ayla da gerek koro, gerekse solo, eserleride

gösterdiği başarıyla "Ben hâlâ varım" diyordu sanki. Laika Karabey düzenlediği bu geceler için şunları söyledi:

"Türk klasik, ve sanat müziğimize bu denli güzel eserlerin bulunması müzimiz yönünden büyük bir kazançtır. Yıllardır Türk Müziğini lamburumla geçerin. Mizrabımı her vuruşunda musikiimize olan sevgim bir kat daha fazıladır. İşte bu anı sık sık yaşamak için bu tür toplantılar yaparak sık sık biraraya geliyoruz..."

● Seraceddin ZİDDİOĞLU

Laika Karabey

BÜYÜK BULMACANIN CEVABI

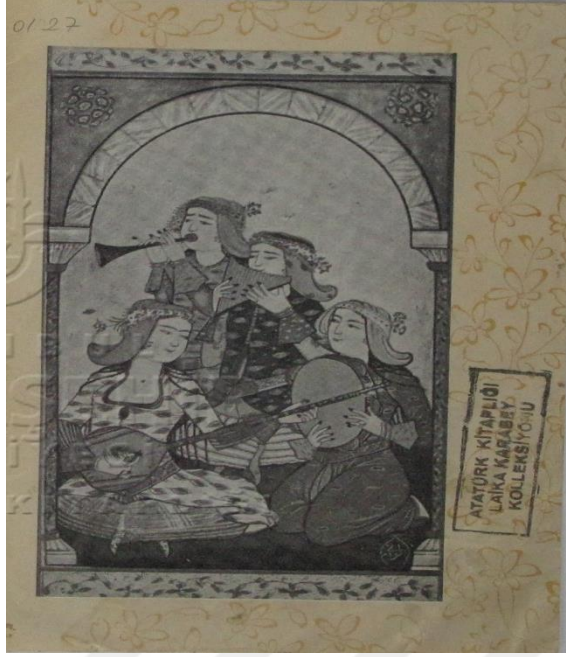
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	C	E	N	A	P	S	A	H	A	B	E	T	T	I	N	A	V	N	I
2	E	A	A	J	K	R	U	P	I	A	M	A	L	K	A	P			
3	M	A	N	A	S	A	K	A	L	L	K	B	Z	Z	L	A	B		
4	A	L	E	V	A	B	I	D	E	A	L	E	M	Z	E	T	A		
5	A	K	E	R	E	D	A	S	H	K	A	S	A	T	O	R	A	E	T
6	B	T	I	N	K	E	R	K	E	R									
7	A	K	E	B	A	N	G	I	R	N	E	B	B	D	I	N			
8	Z	A	M	E	B	A	B	I	L	E	K	A	B	A	L	T	I	N	A
9	E	A																	
10	A	Z	M	A	N	E	S	U	S	A	R	E	K	E					
11	A	N																	
12	B	O	L	A															
13	A	Z	A	P	A	K	T	A	R	A	L	A	K	A					
14	B	Z	L	A	P	O	L	K	A										

Şekil 45. Laika Karabey Müzik Geceleri Düzenliyor adlı gazete yazısı⁶⁵

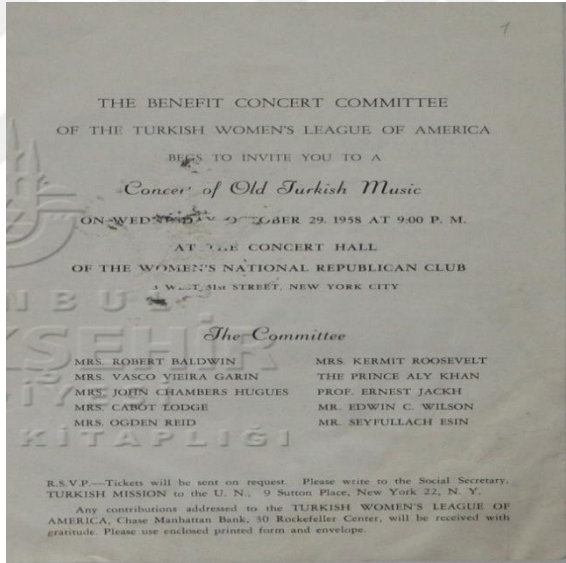
Laika Karabey'in 1958 New York Konserine ait program broşürlerinde Amerika Türk Kadınlar Birliği'nin yardım komitesi başlığıyla Eski Türk Müziği Konserine tanbur icrasıyla katıldığı görülmektedir. Birinci bölümde Rast makamında bir beste, bestesi İtri, güftesi Mevlana Celaleddin Rumi'ye ait olan "Na't-ı Mevlana" ve Sultan Korkut'un bestesi yer alırken, ikinci bölümde Hacı Sadullah Ağa'nın Yürük Semaisi, Dede Efendi'nin Rast Kar-ı Nev'i, Mustafa Çavuş'un Buselik Eseri ile Hüseyin Sadettin Arel'in Köçekçesi icra edilmiştir. İcracılar arasında Karabey ile beraber Dr. İrfan Doğrusöz ile Güntekin Türkkan da yer almıştır⁶⁶ (Bkz. Şekil 46-49).

⁶⁵ <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/169670>, (20.04.2021).

⁶⁶ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000027, (15.04.2021).

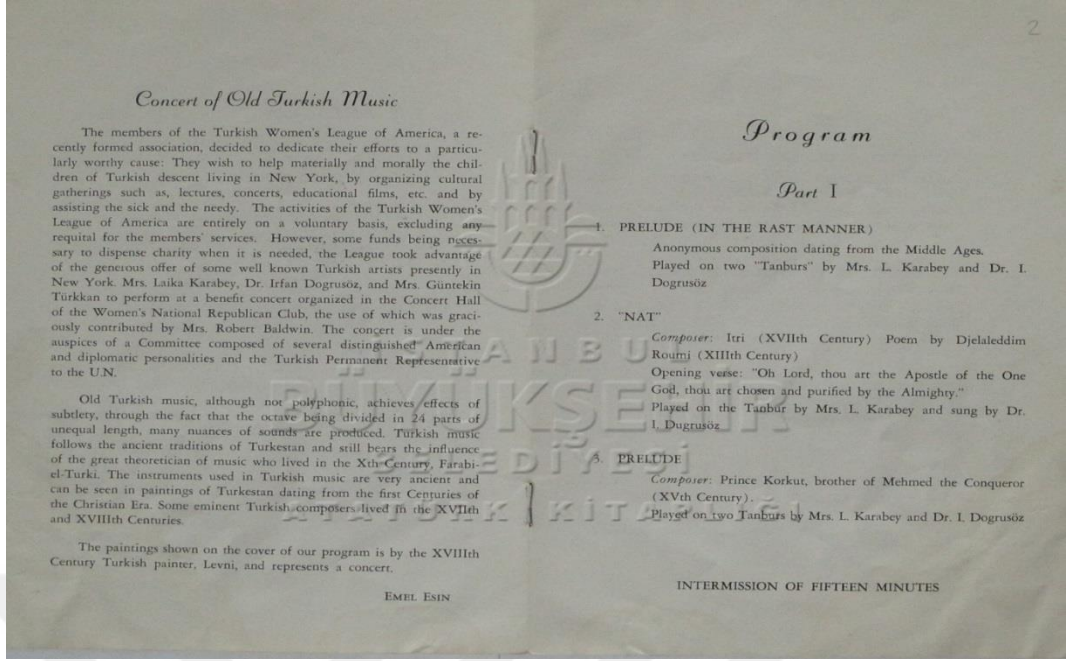
Şekil 46. Laika Karabey'in 1958'deki New York Konserine ait program broşürü⁶⁷

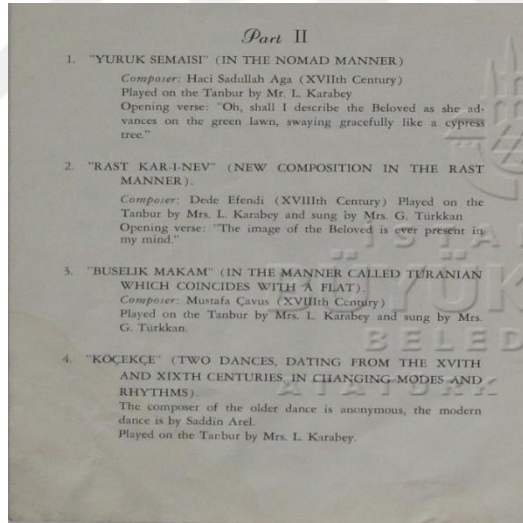
Şekil 47. Laika Karabey'in 1958'deki New York Konserine ait program broşürü (devam)⁶⁸

⁶⁷ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000027, (15.04.2021).

⁶⁸ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000027, (15.04.2021).

Şekil 48. Laika Karabey'in 1958'deki New York Konserine ait program broşürü (devam)⁶⁹

Şekil 49. Laika Karabey'in 1958'deki New York Konserine ait program broşürü (devam)⁷⁰

⁶⁹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000027, (15.04.2021).

⁷⁰ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000027, (15.04.2021).

Karabey'in icracı kimliği bağlamında katkılarının tanbur icrası yönündeki etkileri dikkati çekmektedir. Türk Musikisi'ne yazar kimliğine oranla daha az katkısının olduğu görölmektedir. İcraıcı olarak yurt içi ve yurt dışında dinletilerinin yanı sıra tanbur sazı ile ilgili yazmış olduğu yazıları önem arz etmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAZAR OLARAK LAİKA KARABEY

Yazar kimliği bağlamında Laika Karabey'in, gerek Türk Musikisi'ni gerekse Batı Müziği'ni, bilimsel değerlerle korunmasını amaçlayarak, ömrünü Türk Musikisi'ni yüceltmeye ve layık olduğu rütbeye ulaştırmaya adanmış olduğu söylenebilir. *Musiki Mecmuası*'nda sözünü esirgemedi, doğru bildiklerini savunmakta, her makalesinde dilinden düşürmediği "mektepe" sözü ile Türk Müziği'nde Hüseyin Sadettin Arel'den öğrendiği bilgi ve tecrübeyi gururla aktarmaktadır. *Musiki Mecmuası*'ndaki yazarlığını toplamda on altı yıl sürdürmüştür. Türk Musikisi'ni ayakta tutmaya çalışan bir kadın kimliğiyle, temsilci niteliğinde olan Karabey için Yıldırım, "*Musiki Mecmuası* dergisindeki tek kadın yazarın Laika Karabey olması, gerek yazılarının çokluğu, gerekse Türk Müziği aleyhtarlarına karşı yazmış olduğu eleştiri yazıları ile dergide Arel'den sonra gelen ikinci isimdir" şeklinde yorumlamıştır (2016, s. 3284). Öğrencisi Suphi İdrisoğlu (2020) ise yayınlanan *Musiki Mecmuası*'nın adeta kapışıldığını ve dört gözle beklendiğini, çünkü içinde oldukça yoğun hazineler barındırdığını ifade etmektedir. Laika Karabey'in yazıları, yayınlarının başlıklarının harf sırasına göre sıralandırılmıştır.

1. ABC GAZETESİ'NDEKİ YAZISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

1.1. "1968 Tarihli Münir Nurettin Selçuk Konseri Hakkında Ne Yazdı"

Adlı Yazısı

Laika Karabey, Münir Nurettin Selçuk konserlerinin olumsuz hava koşulları dahi olsa her türlü meslekten insanın konsere katıldığını ve buna şahit olduğunu belirterek, Türkiye'de ikinci bir Münir olmadığını, İstanbul Radyosu'nu böyle bir değeri dışarda bıraktığından dolayı sorumlu tutarak, daha nice emek veren sanatçıların değerlerinin bilinmediğini ifade etmektedir⁷¹ (Bkz. Şekil 50).

⁷¹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000007, (24.01.2021).

Şekil 50. 1968 tarihli Laika Karabey'in ABC Gazetesi'nde Mümin Nurettin Selçuk hakkındaki yazısı⁷²

2. GARPLI GÖZÜYLE TÜRK MUSİKİSİ ADLI KİTABI'NIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şekil 51. Laika Karabey Garp Gözüyle Türk Musikisi adlı yazdığı kitabı⁷³

⁷² İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000007, (24.01.2021).

⁷³ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000020, (02.02.2021).

Karabey'in tespit ettiğimiz tek kitabı olan *Garplı Gözüyle Türk Musikisi*'nin (Bkz. Şekil 51) genel değerlendirmesinde, değindiği başlıklar arasında Tarihi Malumat, Sümer Türklerinde Musiki, Türklerin Musikiye verdiği önem, Türk Musikisi Sistemi ve Batı Musikisi ile ortak nitelikleri, üstünlükleri, Folklor ile Klasik Musiki Münasebetleri ve bu konulara ait nota örneklerini ele almaktadır. Karabey Türk Musikisi'nin altmış asırlık büyük bir tarihi olduğu halde elde bir musiki tarihi olmadığını dile getirerek, Türklerin yaptığını, ürettiğini, fakat yazmadığını, musiki ile ilgili birçok eserin bu sebeple kaybolduğunu belirtmektedir (1963, s. 5).

Sümerlilerin Musiki sisteminden bahseden Karabey, bu konuda kaynak kıtlığından dolayı yetersiz veri olduğunu belirtmektedir. Milattan önce 2800 senesinden kalma bir mezarın içinde keşfedilen ve Amerika'nın Philadelphia Üniversitesi müzesine konulan bir Sümer Flütü bulunduğunu, Sümer Türklerinin nayında bulunan (do, re, mi, fadiyez, sol, la, si) dizisinin, bugünkü Türk Musikisi'nde kullanılmakta olan Pençgah olduğunu ve Sümer Musikisi'nin Dini musiki ve Türk Musikisi'nin, klasik parçaları ile olan benzerliğini belirterek, dizilerinin Pençgâh adını verdiğimiz diziye, form itibarıyla de, zemin-miyan-zemin kullanımının bugünkü kullanım ile benzediğini ve ilahilerin birçoğunda da mevcut olduğunu öne sürmektedir (1963, s. 8-13). Kullanılan sazlar arasında tanbur, lir, harp, kanun, santur, ney, gayda, def, davul, zilli maşa gibi sazların olduğunu ifade etmektedir (Karabey, 1963, s. 14). Tabi ki bunlar bu sazlar ile ilgili olarak kendi kullandığı terminolojidir. Karabey bugün elimizde bir Türk Musikisi tarihi olmadığını, mevcut kitabın en eskisi Osmanlı Padişahı İkinci Murat zamanında, yani on beşinci asır ortalarında yazıldığını vurgulamaktadır (1963, s. 17). Türklerin hayatında, eski zamanlarından beri musikinin önemini gösteren çok delil olduğunu belirtmiş olan Karabey, Türklerin musikiyi, resmi ve askeri teşkilatın içine soktuğunu, sancak, taç, taht gibi hükümdarlık levazımından sayılacak dereceye yükselttiğini öne sürmüştür (1963, s. 20). Karabey, Türklerde nota yazısının Ortaçağdan kalan nazariyat kitaplarında kullanıldığını vurgularken, Ebced notası, Kantemiroğlu notası ve Hamparsum notasını örnek göstermektedir (1963, s. 25-28). Türk Musikisinin Acemlerden, Yunanlılardan, Bizanslılardan alındığı fikrinin ortaya atıldığını söyleyen Karabey, bu iddiaların asılsız olduğunu vurgulamaktadır. İran Musikisi hakkında İranlılar tarafından yazılmış bir kitaba rastlanmadığını, Türklerin

eski kitaplarının Acemce ve Arapça olarak yazılmasından kaynaklanarak, musikisinin de oradan alındığı iddiasında bulunduğunu ifade etmektedir (1963, s. 29-30).

Laika Karabey, Yunan Musikisi ile Türk Musikisi'nde kullanılan diziler arasında benzerlik olmadığını, kullanılan dizilerin farklı olduğunu belirtmektedir (Karabey,1963, s. 37).Notaların Bizanslılardan alındığına dair iddiaların bulunduğunu, Bizans notası Profösörü Psakhas da Bizans notasının simgelerden ibaret sembolik bir stenografi olduğunu, iki üç işaretlik bir notanın uzun bir lahne delalet ettiğini, işaretlere ne anlam verileceğini de üstattan üstada ağızdan intikal eden bilgilerle tayin edileceği iddialarının delilsiz olduğunu ifade etmektedir (1963, s. 42).

Türk Musikisi'ne gösterilen ilginin yetersiz olduğunu, musikimizin kendi huzurumuza çıkaracak durumda olmayıp başka milletlere takdim edilmesinin de mümkün olmadığından söz eden Karabey, bestekârların az olması, eski eserleri dinletecek icracıların yok denecek kadar az olmasının cevabının mektepsizlik olduğunu da vurgulamaktadır (1963, s. 48). Ayrıca Laika Karabey, folklor sistemi ile klasik musiki sistemi arasında ritim, aralık, dizi ve makam bakımından fark olmadığını birini baş tacı edip diğerini dışlamanın yersiz olduğunu belirtmektedir.

Karabey, Klasik Musiki'nin ve Halk Musikisi'nin yirmi dört eşit ses sisteminde birleştiğini ifade etmektedir (1963, s. 46). Türk ve Batı Musikisi sistemlerini kıyaslamanın, ses aralıkları, ritim ve usuller olarak iki temeli olduğunu söyleyerek, Batı Musikisi'nin, do majör ve la minör adlı iki diziden oluştuğunu, bütün sistemin bunlar üzerine kurulduğunu, Türk Musikisi bünyesinde bu iki dizinin mevcut olduğunu ve do majörün karşılığının çargâh, la minörün karşılığı ise buselik adını taşıdığını dile getirmektedir. Karabey, Batı Musikisi'nde ne yapılmışsa Türk Musikisi'nde de yapılmasında bir engel olmadığını ve Batı Musikisi'ndeki armoni, kontrpuan, füğ gibi musiki zenginliklerinden yararlanmanın mümkün olduğunu vurgulamaktadır (1963, s. 48). Türk Musiki ile ilgili bir diğer rahatsız olduğu konu ise Türk Musikisi'ne yakıştırılan tekke, meyhane, saray musikisi gibi söylemlerin yer almasıdır. Karabey'e göre;

Bir musikin her sınıfa hitap etmesi suç değil meziyettir, Tekke Musikisi diye küçümsemeye hakkımız yoktur. Batı Musikisi de kiliselerde terakki etmemiş midir? En kıymetli Batı bestekârları kiliselerde vazifeli kimselerdir, Dini Musikimiz tekkelerde oluşmuş, Abide eserler olan Durak, Naat, Ayin, Miraciye, İlahi ve Şaireler, tekkelerde yetişen değerler tarafından bestelenmişlerdir (1963, s. 49-50).

Karabey son olarak Türk Musikisi'nin Türk'ün öz malı olduğunu, başka milletlerden alınmadığını, Batı Musikisi'nin bütün unsurlarının Türk Musikisi'nde var olduğunu, Türk Musikisi'nin kasvetli olmadığını ifade ederek, Türk Musikisi'ne taraftarlığın asla Atatürk İnkılabı'na muhalif bir hareket olmadığını ve Türk Musikisi'nin ömrü biteceğine yeniden başlayacağını ve ne zaman mektepleşirsek o zaman hayatına önemli bir adım atmış olacağını vurgulamaktadır (1963, s. 55).

Laika Karabey'in kitabı, o dönem musiki çevresinde ilgi görmüş ve yakın arkadaşı Sabahattin Ergin, Karabey'in eserlerini şu sözlerle değerlendirmiştir; Laika Karabey'in *Garplı Gözüyle Türk Musikisi* adlı eserinin önsözünde; Musikisiz millet olamaz gerçeğini vurguladığını, bu sebeple de kendi öz kültürümüzün toprağında bütün dünyanın hayranlık duyacağı çağdaş bir Türk Müziği'ni geliştirmek onun yaşamında tek amaç olduğunu, Laika Karabey'in tüm hayatını ve gücünü bu amaca adadığını ifade etmektedir.⁷⁴

3. MUSİKİ MECMUASINDAKİ YAZILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Laika Karabey'in *Musiki Mecmuası*'nda yazdığı yazıları, tarih sıralamasına göre verilmiş olup, makalelerin genel konuları ise Sadettin Arel ile ilgili bilgi ve aktarımları, İleri Türk Musikisi Konservatuvarı ile ilgili yazıları, *Musiki Mecmuası*'nın yıldönümleri ile ilgili yazıları, dönemin yazarlarının musiki ile ilgili görüşleri hakkında övgü ya da eleştiri yazıları, dönem bestecileri hakkındaki yazıları, yurt dışındaki Türk Musikisi ile ilgili etkinlik, görüş ve eleştiri yazıları, çıktığı seyahatlerden musiki notları, musiki tarihinden bestekârlar ve bilgileri aktardığı yazıları, kemençe, tanbur, ney gibi sazlarla ilgili eğitici yazıları, diğer musiki kuruluşlarının faaliyetleri hakkındaki eleştiri ya da övgü yazıları yer almaktadır. Yazılarında sert bir üslupla dönemin bestecileri, yazarları, devlet görevlileri gibi

⁷⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=PDh8Yt0oX78>, (10.03.2021).

kişiler hakkında zaman zaman eleştirilerde bulunarak, kullanılan ifadelerin çoğunu, kendi kişisel yorumları oluşturmaktadır.

3.1. “Üstadlar” Adlı Yazısı

Üstad kelimesinin, musiki alanında yetersiz kimselere söylenmesinden duyduğu rahatsızlığı dile getirmektedir. Laika Karabey’e göre üstad kelimesinin değeri kaybolmuştur. O, halk dilinde doğru kullanılmadığı için bir hususiyetinin kalmadığını vurgulayarak, musikiden anlamayan, birkaç küçük eser ezberleyip söyleyen kimselere denmesinin, gerçek üstad kelimesini hak edenlere yapılan bir saygısızlık olarak görmektedir (1948a, s. 2, 27).

3.2. “Çifte Hüviyetler” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Konservatuvarı’nın aleyhinde yazılan yazılar hakkında kendilerine yönlendirilen birkaç eleştiriden bahsetmektedir. Yüksek Sanatkârlar Cemiyeti adıyla kurulan derneğin kurucularından birilerinin, nazariyat dersinin önemsiz olduğunu, Sadettin Arel’e övgüler yağdırırken onun nazari yönden eksik olduğunu ve kendisine yönelik bütün idarenin bir bayana bırakılması, hatta cahil olduğu şeklinde konuşmaları, yazısında belirterek bu konudaki görüşlerine yer vermektedir (1948b, s. 6-8).

3.3. “Bilmeden” Adlı Yazısı

Cumhuriyet Gazetesi’nin 3 Nisan 1948 tarihli nüshasında “Kendi Kendimize Tenkid” adlı bir yazıya gönderme yaparak, musiki, armoni, nazariyat bilmeden bu ilimde ilerlenemeyeceği ve bu konuda konuşmanın yersiz olduğunu, nazariyat sözünün muhtelif anlamlarını dile getirerek, hem Batı hem de Türk Musikisi’nde nazariyat bilgisi ve ders içeriklerinden bahsetmektedir. Musikinin gelişigüzel çalıp okumaktan ibaret olmadığını ve nazari bilgisiyle yüzlerce gencin Anadolu’da bilgilerini hevesle naklettiklerini anlatmaktadır (Karabey, 1948c, s. 6-8).

3.4. “Ne Zaman” Adlı Yazısı

Karabey, başka dergilerdeki musiki ile ilgili yazılarda, dürüst ve samimi olunmadığını ve kendisinin Garp Musikisi ve Türk Musikisi’ni ayrı ayrı değerlendirdiğini, her ikisinin de birbirinden alacağı fikirlerin olduğunu ve esas olanın müspet ilim olduğundan bahsetmektedir. Ayrıca sadece kendi görüşlerine uygun bir ekolün değil, ilmin taraftarlığını yaptıklarını, yeni başlayan bir dergideki musiki ile ilgili konuşmaların yersiz olduğunu vurgulamaktadır (1948d, s. 8-9).

3.5. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Milletin dayandığı temellerden birinin duygu birliği olduğunu, duygu birleştirici unsurların ön safhasında ise musikinin geldiğini ve bütün duygulara tercüme olduğunu söyleyerek musikiyi tanımlayan Karabey, Osmanlıdan o zamana musikinın kullanış şekline bahsederek 1940-50’li yıllarda musikinın sanattan uzak eğlence vasıtası olarak görülmesinden duyduğu üzüntüyü dile getirmekte, İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nın kurulmasının, Türk musikisine gösterilen hakiki sevginin bir ürünü olduğunu belirtmektedir (1948e, s. 5-6).

3.6. “Manevi Zevk” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 28 Haziran 1948 Sivas’tan bir Halk Evinde Türk Musikisi kolunun kurulduğuna dair bir mektup geldiğini ve mektupta *Musiki Mecmuası* sayesinde epey bir yol aldıklarının bildirildiğini belirtmektedir. Bu durumdan manen büyük bir zevk aldığını belirtirken, *Musiki Mecmuası*’nın memleketin ücra köşelerine kadar ulaşması konusundaki sevincini paylaşan Karabey’e göre *Musiki Mecmuası*’nın kurulması sadece bu amaç içindir ve bütün temennisinin bu ilme ilginin genişlemesi ve bu yönde mesai harcanmasıdır. *Musiki Mecmuası* gibi İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nın da bu amaçla kurulduğunu dile getirmektedir (1948f, s. 8-9).

3.7. “Bir Hakikât” Adlı Yazısı

Hakkı Süha Gezgin’in *Vakit Gazetesi*’nde Laika Karabey’in “Sadettin Arel ve Musikimiz” adlı yazısı yer almaktadır. Yazıda Arel’in Konservatuar’dan

çekilmesinin ardından duyduğu üzüntüyü, Konservatuarı Arel'den mahrum etmenin Türk Musikisi'ni derinden etkileyeceğini ve Arel'in üstün musiki bilgisi ve musiki ilmine verdiği gayreti hayranlıkla anlattığını belirtmektedir (1948g, s. 6).

3.8. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bir sınıf musiki ile uğraşanların, musikiyi sadece kazançlarına alet etmelerini doğru bulmamakta, bir kısmının da alkışlanmayı sanatkârlık sanmalarından duyduğu rahatsızlığı dile getirmektedir.ERCÜMENT EKREM TALU'nun *Son Saat Gazetesi*'ndeki yazısını paylaşarak, yazarla aynı düşüncede olduğunu, musiki ve içki aleminin birlikte anılmasından duyduğu rahatsızlığı ve içi dolu bir musikinin gerekliliğini, İleri Türk Musikisi'nin boşlukları dolduracağını dile getirmektedir (1948h, s. 8-9).

3.9. “İleri Türk Musikisi Konservatuarı Hakkında” Adlı Yazısı

Musiki Derneği Solfej Öğretmeni Haydar Sanal'ın İleri Türk Musikisi hakkında okuduğu hitabeyi yayınlayan Karabey, hitabede musikin, fertleri cemiyet halinde birleştirici bağlara sahip olduğunu ifade etmekte fakat bu bağlamda musikide geri kalmışlık yönüne dikkat çekilmektedir. Bestekârların ve icrakârların hem ilim hem de amel bakımından yetersiz olduğuna işaret ederek, musikin piyasa metası haline geldiğini ve halkın zevkine göre hareket edildiğini düşünmektedir. Karabey bu görüşleri savunarak, İleri Türk Musikisi Konservatuarı'nın bu açığı kapatarak Türk Musikisi'ni ve kültürünü ileri seviyeye taşıyacağını ve bu anlayışı kavrayan ilgili ve bilgili halk kitleleri oluşturacağını dile getirmektedir (1948i, s. 7-8).

3.10. “Acaba Neden” Adlı Yazısı

Konservatuara öğrenci seçiminde yazım olarak basit notaların icra edilmesinde zorlanıldığını ve notasız müzik eğitiminin nasıl mümkün kılınır olduğunu anlayamadığını belirten Karabey, musiki ile ilgilenenlerin ilme düşman olmalarını, alaylı diye tabir edilen ve musikiyi geride bırakacak vaziyette olmalarına anlam veremediğini, nota ve nazariyat bilmeden musiki olmayacağını, dünyanın hiçbir yerinde nota bilgisi olmadan müzik yapılamayacağı, “ilme bu derece düşmanlık neden” şeklindeki ifadelerle dile getirmektedir (1948, s. 9-11).

3.11. “Nazariyatı Neden ve Nasıl Sevdim” Adlı Yazısı

Karabey, Kantemiroğlu için yurt dışında bir üniversitede çalışma yapan Prof. Felicien Brinzeu tarafından hazırlanan bir etütle ilgili olarak kendisiyle görüşme yapılmak istendiğini ifade etmektedir. Görüşmeyi kabul eden Karabey’in görüşme sonucunda, sorulan sorulara vakıf olmadığını anlaması neticesinde Türk Müziği nazariyat dersleri almaya başladığı zamanı anlatan süreci bu yazısında dile getirmektedir. Daha sonra çalışmayı yapan Profesör’ü Hüseyin Sadeddin Arel ile görüştürerek yapılacak çalışma için tüm gerekli bilgileri Arel’den sağladığı için bu kişinin Kantemiroğlu için yapılan etütü Arel’e ithaf ettiğini dile getirmiştir. Karabey (belki de tevazu göstererek), Türk Müziği nazariyatı konusunda yetersiz olduğu, Nazari bilgisini gayret ettikçe öğrendiğini, iyi çalıp söylemek için nazari bilginin önemli olduğunu, hem nazari hem ameli çalışmaların gerekliliğini vurgulamaktadır (1949a, s. 9-11).

3.12. “Olaylar” Adlı Yazısı

Bestekâr Hoca Rakım Elkutlu’nun ölüm haberinin ardından yazdığı yazıda Karabey, Rakım Elkutlu ile ilgili anılarından ve onun eserlerinden bahsetmektedir. Kalbinin temizliği ve yeri doldurulamaz bir bestekâr olduğunu belirterek, saziyla eşlik ettiği bir eserini zevkle yorumladığını dile getirmiştir (1949a, s. 20).

3.13. “Konuşma Köşesi Adlı Yazısı

İleri Türk Musikisi Konservatuarı’nın ilk umumi heyet toplantısı ile ilgili görüşlerini bildiren Karabey, İdari Raporda derneğe kaydedilen üyeleri ve musiki sevenlerin gayreti üzerine mesleki çalışmaların başladığını, saz eksiklerinden dolayı gerekli materyallerin temin edilerek eksikliklerin giderilebileceğini belirtmiştir. Ayrıca Türk Musikisi’nde polifonik bir yaklaşım içinde ele alınan kemençe beşlemesinin çalışmalara başladığını da önemle vurgulamıştır. Dernekte derslerin ücretsiz verildiğinin de altını çizen Karabey, İleri Türk Musikisi Konservatuarı’nın devamlılığını, maddi manevi bir bütünlük içinde çalışmalarını gayretle sürdüren musiki severlere bağlamaktadır. “Türk Musikisi’nin ilmi yolda ilerlemesi bu kudretle oluşacaktır” sözleriyle Karabey’in, Türk Musikisinin gerek icra gerekse teorik

yönündeki çabalarını göstermesi açısından önemli vurguları içeren bu yazısında, eğitim öğretim süreçlerinin yanı sıra Batı müziği armonisi, çok seslilik ve Türk Musikisinin buluşturulması konusundaki düşüncelerine dair önemli izler de gözlenebilmektedir (1949b, s. 9).

3.14. “Ferehnâk Ferahnâktır, Eviç’te Eviçdir” Adlı Yazısı

Karabey, bir musiki çalışmasında kendisine yöneltilen makamlarla alakalı bir soruya istinaden nazariyatın birkaç usul vurmaktan çok daha fazlası olduğunu, makam bilmenin önemi ve musikiyle uğraşanların, daha çok musikinin ilmiyle alakalı olmaları gerekliliğini savunmaktadır. “İçinde sanat heyecanı olan ve öğrenmek isteyen tüm yeteneklere nazari bilgiyi irdeleyerek anlatmak musikide önemli bir kıstastır” şeklinde yorumlayarak, musikinin öğrenme ve irdeleme ilmi olduğunu belirtmektedir. Bu yazıda dikkati çeken en önemli husus “nazari bilginin nesilden nesile ulaşmasını ve musikiyi sağlam temellere dayanmasını sağlamak birincil koşuldur” cümlesi ile ifade edilmiştir (1949c, s. 9-10).

3.15. “Merhum Udi Nevres Bey” Adlı Yazısı

Udi Nevres Bey’in kişiliğinden ve Türk Musikisi’ne katkılarından bahseden Karabey, icracı yönünü ve insanlığının çok kuvvetli olduğunu anlattığı yazısında Nevres Bey’in gerekli önemi görmediğini belirterek, adını takdir ve hürmetle andığını dile getirmektedir (1949c, s. 20).

3.16. “Asıl Garip Olan Kendileridir” Adlı Yazısı

Musikinin birkaç şahsın mevcudiyetine bağlı olmadığını, “bizler ebedi değiliz fakat sanat ölümsüzdür” ifadesi ile yorumlayan Karabey, Konservatuar kurulduktan bugüne kadar gerek saz, gerekse söz sahasında birbirinin yerini tutacak gençler yetiştiğini ve musikide iyi yetişmiş bir neslin metodlu ders görmelerinden kaynaklı olduğunu söylemektedir. Karabey, İleri Türk Musikisi Konservatuarı ile ilgili iyi niyetli duyumlar almadığını fakat konservatuarın bilimsel bir temel aldığını ve bilim ışığı parladıkça bilginin ışığından faydalanmak isteyen gençlerin hep var olacağını belirtmiştir. Karabey musikinin öğrendikçe çoğaldığını öngördüğü temele

dayandırdığı musikin, sadece bilimsel verilere dayanması gerekliliğini gözler önüne sermektedir (1949d, s. 7,10).

3.17. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Karabey, İtri Mustafa Efendi hakkında görüşlere yer vererek kendisinin hem musikişinas hem de Mevlevi olduğu yönündeki görüşünü beyan etmektedir (1949e, s. 8-9).

3.18. “Çargâh Makamı Tekin Değil midir?” Adlı Yazısı

Çargâh makamına uğursuzluk veya tevdi etmenin yanlış olduğunu, Batı Müziğinde do majöre karşılık gelen bu makamdan binlerce eser olduğunu dile getiren Karabey, ayrıca Peygamber efendimizin daima çargâh makamında kuran okuduğu rivayetinin de hiçbir tarihi kaynakta olmadığını vurgulamaktadır. Laika Karabey, Musiki Nazariyatı bilgisinin önemini vurgulayarak bir dizinin çargâh perdesinden başlayınca zararlı olduğunu fakat rast ve acemaşiran perdesinden başlayınca zararsız olabileceğini, bu duruma ise ilimden uzak düşüncelerin inanabileceğini ifade ederek, nazari bilginin temelinde musiki biliminin olduğunu belirtildiği bu yazıda gerçek bilginin üretmek ve çalışmak olduğunu da vurgulamaktadır (1949f, s. 6-8).

3.19. “Tebdil-i Makam” Adlı Yazısı

Karabey, burada İleri Türk Musikisi Konservatuarı’nın bulunduğu bina ile bir siyasi partinin de aynı binada olması neticesinde, parti yandaşı olarak görüldüklerini ve böyle bir şeyin olmayacağını, tek amellerinin musiki olduğunu anlatmaktadır. Sanatı siyasete karıştırmadan hoşgörülü bir şekilde herhangi bir partinin binasının da kullanılabileceği, konserlerde de verilebileceği şeklindeki görüşlerini dile getirmiştir (1949g, s. 7).

3.20. “Doğru ilim, İğri İlim” Adlı Yazısı

Türk Musikisi’ne sahip çıkılmasının nazari bilgiye erişmeden olamayacağını anlattığı bu yazıda Karabey, *Türk Musikisi Dergisi*’ndeki usuller ile ilgili verilen bazı

bilgilerde yanlışlık olduğunu örneklerle göstermektedir. Nazariyat bilmeden musiki ile uğraşmayı, yazma bilmeden okumaya benzeterek anlatan Karabey, yazısında bir ilim ile uğraşıp kaideleri bilmemenin, telafisi mümkün olmayan bir noksanlıkla değerlendirildiğini dile getirmektedir (1949h, s. 6-8).

3.21. “Keyfe Göre Kitap ”Adlı Yazısı

Karabey, Tanbur metodu yazma teşebbüsünde bulunan bir meslektaşı hakkında nazari bilgilerin yetersizliği ve isteğe göre metot yazılmaya çalışmasının yanlış olduğunu, vasıflı veya vasıfsız kişilerin önem vermesi gereken şeyin, bilginin araştırılarak yazılması gerektiği konusuna vurgu yaparak belirtmektedir. Ayda bir çıkan musiki dergisine bile bakılmadan, bir kere gözden geçirmeden bilgi sahibi olunmadığının üzerinde duran Karabey, bu tür cahilliklerden musikin kurtarılmasını ve bununda gençlerin elinde olduğunu vurgulamaktadır (1949ı, s. 6-7).

3.22. “Tanburi Hikmet Bey ”Adlı Yazısı

Tanburi Hikmet Bey’in hayatı hakkındaki anılarından bahsettiği bu yazısında Karabey, Tanburi Hikmet Bey’in öğrencisi olduğunu, nasıl titizlikle çalıştığını, bir eseri yedi ses üzerinden çalmadan, bir saza hakim olunmayacağını ve öğrencilerini de bu şekilde çalıştırdığını anlatmaktadır. Hayranlıkla dinlediği eserlerinden bahsederek, ölümüne kadar kendisinden faydalandığını ve duyduğu üzüntüyü paylaşmaktadır (1949ı, s. 21-22).

3.23. “İlme Düşmanlık” Adlı Yazısı

Karabey, Bursalı bir okuyucusunun gönderdiği bir mektuba karşılık, bir sanatı icra etmenin başka, o sanatın getirdiği imkanları bilmenin başka olduğunu belirterek okuyucusuna yanıt vermektedir. O’na göre sadece musiki nazariyatını bilmenin, kimseyi bestekâr yapmadığını, önemli olan kaideleri bilmek ve genişletmek olduğunu öne sürerken, Batı Musikisi ile de iştirak halinde olunması gerektiğini bilhassa belirtmektedir. Ayrıca bunun bir ders olarak İleri Türk Musikisi Konservatuari’nda okutulduğunu da dile getirmektedir. Yazısında, bilgisiz olmanın bir meziyet olmadığını, nazariyat bilmeden yol kat edilmediği olmak üzere iki önemli husus dikkat çekmektedir (1949i, s. 5-7,20).

3.24. “Beste-Nigâr Muamması” Adlı Yazısı

Laika Karabey bu yazısında, Bestenigâr makamının donanımına hangi işaretlerin koyulduğunu, Bestenigâr makamı icra edilirken kullanılan perdeleri, ayrıca Batı Müziği’nde Bestenigâr makamının ne şekilde olduğunu da aktarmaktadır. Yirminci asrın ortalarında bir makamın hangi notalarla yazılması gerektiğini tartışmaktan üzüntü duyduğunu ve Bestenigâr makamının gerekliliklerini dile getirmektedir. Karabey, nazariyatla az dahi meşgul olmanın türlü hatalardan koruduğunu belirterek, bazı cahil düşüncelerin musikinin bir nizama bağlı olmadığı ve kulaktan kulağa ameli olarak yapıldığı, bir musiki metodunun bulunmadığı gibi asılsız sözleri yayanları da iftira atmakla suçlamaktadır. Musikiyi korumanın, öğrenmeyi ve anlamayı isteyen bir nesille olacağını vurgulamaktadır (1949j, s. 6-8).

3.25. “Musikimize Yersiz bir Düşmanlık” Adlı Yazısı

Cumhuriyet Gazetesi’nin Serbest Sütun adlı kısmında Nurettin Şazi Kösemihal imzalı bir yazıya istinaden Karabey, bu yazının tek bir hedefinin olduğunu, bunun da Avrupalılaşmak için Türk Musikisini bırakıp Batı Müziğini kabul etmenin gerekli olduğu vurgusunun yapıldığını belirtmektedir. Yazarın Türk Musikisi ile hiç meşgul olmadığını, Türk Musikisi’nin tarihine, tekniğine ve kıymetine vakıf olmadan yaptığı yorumlara eleştirel bir şekilde yaklaşarak, asıl meselenin “Milletçe Türk Musikisini bırakıp bırakmamamızdır”, diyerek bir vazgeçiş olmadan Batı ve Türk Musikisi değerlerini eş zamanlı benimsemek konusundaki gerekliliği de dile getirmiştir (1949k, s. 6-7,24).

3.26. “İşitilmemiş Bir İddia” Adlı Yazısı

Türk Musikisi Dergisi’nde Doğu Anadolu Halk Musikisi adlı Celil Berkman’ın yazdığı makaleyi ele alarak Karabey, Milli Musikinin, Türk Musikisi adı altında bir sanat dalı olduğunu, Folklor Musikisi’nin bir Halk Musikisi olduğunu, ayrıca Pastoral bir musikiye de dağ halkının Kaval Musikisi adını verdiğini ve memlekette Avrupa Musikisinin yer tuttuğunu ifade etmiştir. Karabey Celil Berkman’ı garip, karanlık ve birbirine uymaz ifadelerle değerlendirdiğini belirterek,

onun söylediklerinde tutarlı bir yol izlemediğini, daha ayrıntılı ve doğru bir şekilde okuyucuları aydınlatmasını istemektedir (1950a, s. 6-8).

3.27. “Acayip Bir Ders Kitabı” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi için 1949 senesinde “Folklor ve Etnografya Kılavuzu” yayınlandığı, öğrencilerin, folklor araştırmalarına kılavuzluk etmek üzere basılan kitabın musiki ile ilgili kısımlarındaki yanlışlıklardan bahsederek bu yanlışları belirtmeye mecburiyet duyduğunu ifade etmektedir. Karabey, her bilgiden faydalanmak isteyen genç nesli, yanlış yollara sevk etmeyi düşünenlere eleştirel bir şekilde yaklaşmıştır (1950b, s. 6-9,20).

3.28. “Musiki Tarihinden Parçalar” adlı makalesi

Hüseyin Sadeddin Arel’e ait Musiki Tarihi dersinde not aldığını belirtirken Karabey, aralarında tanbura-i türki, kemençe, gıyık ve pipa gibi halk sazlarının icra şekli ve biçimlerini anlatan bilgilere yer vermektedir (1950b, s. 23).

3.29. “Yanlışlar Silsilesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nin folklor araştırmaları için kılavuz olarak seçip bastırmış olduğu bir risalenin, musiki ile ilgili kısmındaki yanlışlara vurgu yapmaya devam etmiştir. Bu doğrultuda Ragıp Kösemihal'in yorumlarına eleştirel bir şekilde yaklaşırken, özellikle Klasik Türk Musikisi'yle, Halk Musikisi arasındaki farklar, musikide kullanılan dizilerin ve artık ikili aralığın Halk Musikisi'ndeki kullanımları gibi konulardaki fikir ayrılıklarına kanıtlarıyla birlikte yer vermiş, bu risalede öne sürülen fikirlerin de gerçeğe zıt olduğunu vurgulamıştır (1950c, s. 6-7,23).

3.30. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, tanbur icrası için parmak kullanma şekillerini, mızrap alışkanlığını kuvvetlendirmek için de alıştırma teknikleri gibi örnekler vererek eser çalmaya hazırlık sağlamaktadır (1950c, s. 19).

3.31. “Radyo Türk Musikisi için Şef Arıyormuş” Adlı Yazısı

Karabey okuduğu bir makalede yer alan, İstanbul Radyosu Türk Musikisi neşriyatını idare etmek üzere adı geçen iki ismin, Münir Nurettin Selçuk ve Mesut Cemil Tel’in şeflik hususuna dair bazı görüşlerini bu yazısında bildirmektedir. Münir Nurettin Selçuk gibi çok kıymetli bir sanatkârın bu konuda ne düşündüğünü bilmediğini fakat Mesut Cemil Tel gibi müzikalitesi yüksek birinin bu kıymetli görevi yerine getirmesi halinde dinleyici ve musiki dünyasının canlanacağı ve haz duyacağı bir durum olarak memnuniyetini dile getirmektedir. Makale sahibinin düşüncesinin aksine Mesut Cemil Tel’in layıkıyla bu işi yapacağı yönünde olumlu görüşlerini dile getirmektedir (1950c, s. 21-22).

3.32. “Tükenmez Yanlıklar” Adlı Yazısı

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nin folklor tetkikatı için basılan ders kitabı ile ilgili eleştirilerine devam ettiği bu yazısında Karabey, Ragıp Kösemihal’in halk şarkılarının fonografla tespiti için bazı açıklamalarına cevap vererek, Batı Müziği ile uğraşanların halk türkülerini notaya almaktan uzak durmalarını, ister Klasik Türk Musikisi ister Halk Müziği olsun Türk Musikisi parçalarını notaya alacak kişilerin Türk Musikisi’ni temsil etmiş kişiler olmaları şeklindeki yorumları ile ders kitabı yazarı ile fikir ayrılıklarını öne sürerek kendi musiki anlayışını yansıtmadığını dile getirmektedir (1950d, s. 5-6).

3.33. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, tanbur icrası için çarpmaların çeşitlerini, el alıştırma gibi teknikleri, örnekler vererek açıklamaktadır (1950d, s. 21).

3.34. “Klasik Türk Musikisi Hangi Musikidir” Adlı Yazısı

Paris’te bir müzik festivali tertip edildiği ve orada çalınmak üzere Türkiye’den de klasik eserler gönderilmesi istenildiğini ve yaşayan dört Türk bestecinin, Batı Musikisi’ndeki dizi ile yazdıkları polifonik ve orkestral parçalardan bir kaçının gönderildiğini dile getiren Karabey, bu duruma eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşarak, Klasik Türk Musikisi denilince İtri’nin Neva Kâr-ı gibi eserlerin olması

gerektiği ve Paris'e gönderilen eserlerin bu tarifi dışında kaldığını dile getirmektedir. Gerçek Türk Musikisi'nden eserlerin gönderilmesinin melodi, makam, üslup ve ölçü bakımından farklı birer inceleme konusu olduğunu belirtmektedir (1950e, s. 5-6).

3.35. “Türk Musiki Tarihinden Parçalar” Adlı Yazısı

Laika Karabey bu yazısında, Sadettin Arel'in Musiki Tarihi dersinde almış olduğu notlardan yola çıkarak, geçmişten günümüze kullanılan nota yazılarından bahsetmektedir (1950e, s.19).

3.36. “Türk Musikisinde Taksim ve Gazel” Adlı Yazısı

Taksim ve Gazel'in önemini vurgulayarak, bunların yavaş yavaş ortadan kaybolduğunu, yapılan taksimlerin de ehli olmayan kişiler tarafından kusurlu olduğunu belirten Karabey, Batı Müziği'nde böyle bir doğaçlama tekniğinin olmadığını da vurgulayarak Türk Musikisi'ndeki taksim ve gazellerin akıl ve mantıktan ziyade gönülden yapılan musiki eserleri olduğunu vurgulamaktadır (1950e, s. 20).

3.37. “İstanbul Radyosunun Faaliyeti” Adlı Yazısı

İstanbul Radyosundaki bir takım eleştirilerden dolayı oluşturulan heyetin ilimle hiçbir ilgisi olmayan bir zümreden seçildiğini ifade eden Karabey, bu sebeple de doğru karar verme hususunda bilgi vasıtalarının radyoyu daha da yanlışla sürüklediğini vurgulamaktadır (1950e, s. 21).

3.38. “Yeni Makam İcat Etmek Hevesi” Adlı Yazısı

Musikişinasların yeni makam bulma heveslerinin kulağa pek hoş gelmeyen, birçok anlamsız ve gereksiz makamlar türemesine yol açtığını söyleyen Karabey, musikide şed makamların neredeyse el değmeden kaldığını yeni makam üretmek yerine mevcut makamları bir sanatkâr kudretiyle kullanmanın daha kıymetli olduğunu vurgulamaktadır (1950f, s. 5-6).

3.39. “Bestekârlık Sıfatı ” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bestekâr, üstad, dahi gibi ünvanların kolay kullanıldığından yakınmaktadır. Şeyhülislam Esat Efendi’nin Atrab’ül Asar adlı eserinde bin adete yakın eseri bulunan Hafız Post’a bestekâr dediğini vurgulamaktadır. Bestekârlığın kıymetinde rol oynayacak olgunun eserin orijinallik ve estetik başarısı olduğunu, ayrıca bestekâr sıfatının dehayı ve bilgiyi nefsinde birleştirilmiş olanlara daha uygun olacağını dile getirmektedir. Birkaç eser türetip bestekâr ünvanını kullananların Hafız Post gibi büyük üstaplara haksızlık olduğunu anlatmaktadır (1950f, s. 10).

3.40. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, tanbur icrası esnasında bir sonraki nağmenin göz önüne alınarak, parmağın seyre hazır şekilde bulundurulmasının önemine dikkat çekmektedir. Eser icra ederken notalardaki nüans işaretlerine dikkat edilmesi gerektiğini söyleyen Karabey, notaların hepsinde nüans işareti olmadığını vurgulamaktadır (1950f, s. 21).

3.41. “Musiki Nasıl Dinlenir ”Adlı Yazısı

Bir musiki eserinin icrası sırasında terbiye ve nezaket kuralları gereği yanındaki ile konuşulmaması, eserin icrasının devamında yenilip içilmesi gibi nezaketsizliklerin yapıldığını söyleyen Karabey, musiki bilenlerin bir eserin icrasını dinlerken alacağı hazzın, bilmeyenlere oranla kıyas götürmeyeceğini vurgulamaktadır. Bilinmeyen ve üslubu büsbütün yeni olan eserlerin dinleyiciye ulaştığında bir yabancılik hissi yaratmasının normal olduğunu ve alışma süresinin bestekârın ve icracının hüneriyle muvaffakiyete dönüşeceğini aktarmaktadır (1950f, s. 24).

3.42. “İğneli Sözler Karşısında” Adlı Yazısı

Kişilerin musiki zevklerini kendilerinin ilgilendirdiğini, seçimlerinde hür olduklarını vurgulayan Karabey, Batı Musikisi’ne “Muasır Medeniyet Müziği” adı verilmesinden dolayı rahatsızlığını dile getirmektedir. Genellikle Türk Musikisi’ne tek seslilik eleştirisi getirildiğinden yakınan Karabey, aslında Türk Musikisi’nin çok

sesliliğe Batı Müziğinden daha çok elverişli olduğunu belirtmektedir. Sadettin Arel'in konferanslarında, makalelerinde Türk Musikisi'nin Batı Musikisi'nden bir hayli zengin ve çok sesliliğe uygun olduğunu dile getirdiğinde kimsenin itiraz etmediğini de önemle vurgulamaktadır (1950g, s. 5-7).

3.43. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı

Karabey, tanbur kılavuzu ile ilgili bu yazısında uygulayıcılara yönelik olarak mızrap ve parmak pratiği ile tekrarların önemini izah etmektedir (1950g, s. 21).

3.44. “Müzikalite Nedir” Adlı Yazısı

Bir saz ve söz eserinin farklı icracılar tarafından dinlenildiğinde her iki icrada teknik bir hata yapılmamasına rağmen bir diğ erinin neden daha çok takdir gördüğüne izahat getiren Karabey, müzikalitenin yeteneğe bağlı olup eğitim ve çalışmayla geliştirilebileceğini vurgulamaktadır. Virtüözlüğün şart olmadığını nice virtüöz icrasının bir makine faaliyetinden öte gidemediğini, fakat müzikalitenin yanına eklenen virtüözlüğe takdirlerini esirgemediğini vurgulamaktadır (1950g, s. 22).

3.45. “Hücumlara Mukabele” Adlı Yazısı

Karabey, Nurullah Taşk ıran'ın aynı mecmuadaki musikiyi dünya tekniği içine sokmak ve musikinin milli varlık ve hususiyetlerini korumak ana fikri ile özetlediği yazısına itiraz etmektedir. Musikinin Batı Musikisi tekniğine uygulanınca musikinin aslından uzaklaşacağını, Taşk ıran'ın bu duruma yazısında açıklık getirmediğini söylemektedir. Uşak, Karcığ ar, Evç, Irak, Rast, Neva, Hüseyini gibi makamların tamperamanlı bir sazla icra edildiğinde özünün, ruhunun kaybolacağı bilinmeden Türk Musikisi'nde yenilik ve bilgid en bahsetmenin gerçekçi olmadığını vurgulamaktadır. Nurullah Taşk ıran'ın koma farklarını halkın mikroskopa göreceği teknik gereksizlikler gibi nitelemesini eleştirerek, halkın ve dinleyicinin mikroskopa ihtiyacı olmadığını, bu nüansları kulağıyla rahatlıkla ayırt ettiğini de vurgulamaktadır (1950h, s. 5-8, 19-20, 22).

3.46. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Sultan Veled ve Meragalı Abdülkadir hakkında okurlara temel bilgiler veren Karabey, doğum tarihi 1226 olan Sultan Velet’in, Mevlana Celaleddin-i Rumi’nin oğlu olduğunu, Farsça büyük bir divanı ve farsça İpditname, İntihaname, Rebabname isimli eserlerinin bulunduğunu, Meragalı Abdülkadir’in ise doğduğu tarihin net olmadığını, 1434 veya 1435 senesinde öldüğünün bilindiğini belirtmektedir. Fatih zamanında İstanbul’a geldiği rivayetlerinin doğru olmadığına değinen Laika Karabey, Meragi’nin ölümünün Fatih’ten on sekiz yıl önceye rastladığına açıklık getirmektedir. Karabey, Abdülkadir Meragi’nin kendi eserlerinin Ebced harfleriyle yazıldığı bir eserin bulunduğunu, ancak günümüze ulaşmadığını vurgulamaktadır (1950h, s. 20-21).

3.47. “Tanbur Kılavuzu” Adlı Yazısı

Tanbur öğrenmek isteyenlere faydalı olmak isteyen Karabey, bazı tanburilerin tanbur icrasında notaya bakarak çalmanın, köçekçe gibi eserlerin nota ile icrasının zor olduğunun söylenmesine itiraz ederek, muhtelif alıştırması öğrencilere sunmaktadır (1950h, s. 24).

3.48. “Bilgisizce Bir Hücuma Cevap” Adlı Yazısı

Karabey, önceki yazılarında Nurullah Taşkıran’a verdiği yanıtlar üzerine Baha Çalt’ın verdiği “Ne yazık ki radyomuzda Medeni Müzik Yayınlarına bazı Alaturka tiryakicileri gazetelerde başyazı yazarak hücum etmektedir” beyanına itiraz etmektedir. Baha Çalt’ın ifadelerine yönelik ortaya atılan fikirlerin ve ifadelerin aynı derecede bozuk olduğunu dile getirerek, derin bir musiki bilgisi olmadan ses perdeleri, oktav, polifoni gibi konulardaki görüşlerini yadırgadığını, güçlü ve bilimsel desteklerle ortaya koymaktadır (1950, s. 6-8).

3.49. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Türk Musikisi’nin en eski devirlerinden bestekârlara yer verdiği bu yazısında Karabey, Solak Zade ve Nâne Ahmet Çelebi’yi tanıtmaktadır. Solak Zade’nin İstanbul’da doğup ve 1658 yılında İstanbul’da vefat ettiğini, Dördüncü Murad,

Birinci İbrahim, Dördüncü Mehmed devirlerinde ün saldığını dile getiren Karabey, devrinin meşhur sazendesi olan Solak Zade'den günümüze güfteli bir eser kalmadığı ama on beş kadar Peşrev ve iki saz semaisi olduğunu vurgulamaktadır. Evliya Çelebi'nin Seyehatnamesi'ne atıfla Nâne Ahmet Çelebi'nin ise şöhretli olduğunu aktarmaktadır. Sultan Mehmet zamanında ününün doruğa ulaştığını vurgulamaktadır (1950₁, s. 21).

3.50. “Türk Musikisi’nde Yaşama Kabiliyeti” Adlı Yazısı

Bu yazısında yabancıların Türk Musikisi'ne olan ilgilerini ve onların musikiye verdiği kıymeti dile getiren Karabey, Türk Musikisi sevmeyenlerin Batı Medeniyetine tamamıyla girme taraftarı olanlardan oluştuğunu belirtmektedir. Aydın Türk gençliğinden gelecek için umutlu olduğunu vurgulayarak, musikiyi en çok yıpratın olgunun, bilgili bestekârların azalması olduğunu aktarmaktadır (1950₁, s.22).

3.51. “Musikimiz Hakkında Bir Temenni ”Adlı Yazısı

Laika Karabey'in iktidar sahiplerine önerilerini sunarak, musikinın mektepsiz ilerleyemeyeceği Türk Musikisi'nin ise Türk Konservatuarları'ndan kovulduğunu çarpıcı bir şekilde ifade etmektedir. Çözüm önerisi olarak Ankara ve İstanbul Konservatuarları'nda yetkin hocaların bulunduğunu öne sürerken onlardan faydalanılması gerekliliğini savunmaktadır (1950₁, s. 23).

3.52. “Bilgisizlik Örnekleri” Adlı Yazısı

Dönemin musiki aleminin güncel tartışmalarına yoğunlaşmaktadır. Laika Karabey bu yazısında, Baha Çalt'ın ‘Türk Musikisi, Türk Halk Musikisinin folklor halinden çıkarılarak Batı Müziği içinde yepyeni bir değer kazanıyor’ sözlerine tepkisini dile getirmektedir. Karabey'e göre Türk Musikisi ile hiçbir taraftan ilişkisi bulunmayanların, Halk Musikisi'nin Klasik Musiki'den farklı bir şey olduğunu söylemelerini doğru bulmamaktadır. Karabey ayrıca Türk Musikisi için kullanılan Alaturka tabirini de bir hayli yadırgadığını vurgulamaktadır (1950_i, s. 6-8).

3.53. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Bu yazıda, devrin önemli bestekârlarından Ebu Bekir Ağa, Emin Ağa ve Hacı Sadullah Ağa’ya yer veren Karabey, Ebu Bekir Ağa’nın Üçüncü Sultan Ahmet döneminin musikişinaslarından biri olduğunu, Nedim’in birçok şiirini bestelediğini ve günümüze otuz dört eserinin intikal ettiğini dile getirmektedir. Emin Ağa’nın ise tanburi olduğunun düşünüldüğünü, 1750-1814 senelerinde yaşamış olduğunu ve dokuz eserinin günümüze ulaşabildiğini ifade etmektedir. Hacı Sadullah Ağa’nın da 1760 senesinde İstanbul Fatih’te doğduğunun tahmin edildiğini, Padişah Üçüncü Selim tarafından iltifat gördüğünü ve 25 eserine ulaşıldığını vurgulamaktadır (1950i, s. 21, 23-24).

3.54. “Musiki Tarihinden Parçalar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, okurlara Kantemiroğlu notası olarak bilinen nota yazım şekline örnekler vererek, Ebced notası gibi Kantemiroğlu notasının da sekizli taksimat açısından yetersiz olduğunu vurgulamaktadır (1950i, s. 21-24).

3.55. “Yakışsız Tecavüzler” Adlı Yazısı

Daha önceki bazı yazılarında da karşılaştığımız üzere Karabey, Baha Çalt’ın Türk Musikisi için ifade ettiği alaturkacılar, tek sesli müzik gibi tabirlerine tepki göstermektedir. Baha Çalt’ın üslubuna dikkat çekerek, kendisinin musiki konusunda derinlemesine analizler yapacak bir şahsiyet olmadığını da sık sık vurgulamaktadır (1950j, s. 6-8).

3.56. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Büyük bestekârları kısaca tanıttığı bu yazısında Tab’i Mustafa Efendi, Kara İsmail Ağa ve Seyit Ahmet Ağa yer almaktadır. Karabey, Tab’i Mustafa Ağa’nın 1760’lı yıllarda Galata’da yaşamış olduğunun tahmin edildiğini, hanende, sazende, şairliği ve hattatlığının olduğunu söylemektedir. Yüzden fazla eser bestelediğinin bilindiği fakat on, on beş tanesinin günümüze ulaştığını dile getirmektedir. Kara İsmail Ağa’nın, Edirne civarında Hasköy’de doğduğunu, Üçüncü Sultan Ahmet devrinde tanındığını ve günümüze yedi eserinin ulaştığını belirtmektedir. Seyit

Ahmet Ağa'nın ise Amasya doğumlu olduğunu, Üçüncü Selim zamanında tanındığının, 1794 tarihinde vefat ettiğini ve eserlerinden bir kaçının günümüze intikal ettiğini vurgulamaktadır (Karabey, 1950j, s. 23).

3.57. “Konuşma Köşesi Genç İstidatlar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, musikinin ilerlemesini istemeyen kesime rağmen nazariyata ve polifoni ile ilgili bilgilere hakim genç istidatların yetiştiğini görmekten duyduğu memnuniyeti dile getirmektedir. Genç musikicilere örnek olarak 19 Ekim 1950 akşamı İstanbul Radyosu'nda dinlediği Sami Toker'i örnek göstermektedir. Karabey, Sami Toker'de gördüğü en büyük kıymetin bilhassa bestekârlığa olan kabiliyeti olduğunu söylemektedir. Sami Toker'in İleri Türk Musikisi Konservatuvarı'nda nazariyat dersleri aldığını ve talebeleriyle gurur duyduğunu vurgulamaktadır (1950k, s. 5-6).

3.58. “Düzen Meselesi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, sazların akordunda temel olarak la sesinin karar alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Genel olarak bazı sazandelerin la sesi karar alındığında tellerin çabuk koptuğu eleştirilerine katılmamaktadır. Vermiş olduğu bir bilgi de diyaazon la'sı dört yüz otuz beş çifte kararında iken 1939'da toplanan milletler arası bir heyet tarafından 440 çifte ihtizaza çıkarıldığı bilgisini paylaşmaktadır (1950k, s. 6).

3.59. “Basit Makamlarda En Mühim Notalar” Adlı Yazısı

Musiki sever okurlarının sorularına itina ile yanıt vermeyi faydalı bulan Laika Karabey, bir okurunun orta sekizlide basit makamları bir cetvel şeklinde görebilme talebini yanıtlayarak cetvel örneği sunmaktadır (1950k, s. 10).

3.60. “Ney Çeşitlerine Dair” Adlı Yazısı

Karabey, neylerin isimlerini ve düğâh deliğinden çıkardıkları seslere göre sınıflandırılmasını kayıt altına alınmasını uygun görmektedir (1950k, s. 19).

3.61. “300 Küsur Sene  ncesinden Kalan Nota Mecmuasına Dair ”Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Cumhuriyet Gazetesi*’nin 31 Ekim 1950 tarihli nüshasında İngiltere’de bulunan British Museum’da    yüz on sene öncesinden kalma bir nota mecmuası bulunmasının, dönemin musiki çevrelerinde yoğun ilgi gördüğünü anlatmakta ve okurlarının ve musiki çevrelerinin merakına yönelik açıklamalarda bulunmaktadır. Tesadüfen bulunan eserin kendisi değilse bile kopya edilmiş bir örneğinin yurda getirilmesinin mümkün kılınmadı ını okurlara anlatmaktadır. Karabey’e göre eserin Türkiye’de olmasının gerekli olduğunu ve bu yol içinde de Unesco ile i birli inde bulunması gerektiğini vurgulamaktadır (1951a, s. 5,8).

3.62. “Muhabese Adabı” Adlı Yazısı

Bu yazısında dönemin güncel musiki tartışmalarına yanıt veren Laika Karabey, tek sesli müzik eleştirileri üzerinden yobazlı a, gericili e kadar bir hitapta bulunan eleştirilere  z ld   n  ve musiki tartı malarındaki zeminin musikiyi bilenlerle yapılması gerektiğini belirtmektedir (1951a, s. 10).

3.63. “ Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Karabey’in, geçmiş zamandaki büyük bestekârlara yer verdiği bu yazısında Küçük İmam,  engi Zafer ve Kassam Zade’yi ele aldığı görülür. Asıl adı Mehmet olan Küçük İmam’ın, İstanbul doğumlu ve 4. Sultan Mehmet döneminde ya adı ını belirtmiştir. Be  yüzden fazla eseri bulunan bestek rdan günümüze birkaç eserinin gelebildi ini belirten Karabey, arşivleme konusundaki ihmalk rlıktan bahsetmektedir.  engi Zafer’in  enk sazı çalan ve lak bını da bu suretle alan bestekârın 4. Murad’ın Bağdat Seferinden sonra İstanbul’a getirdiği on iki musiki inastan biri olduğunu belirtmektedir. Günümüze ulaşan tek eserinin d yek usulündeki Muhayyer Peşrev olduğunu aktarmaktadır. Kassam Z de’nin ise    nc  Sultan Selim zamanında ya amı  olduğu ve    eserine ula abildi ini belirtmektedir (1951a, s. 22).

3.64. “Nezaketsiz Hücumlara Nezaketli Cevap” Adlı Yazısı

Türk Musikisi’nin Çok Sesliliğe Batı Musikisi’nden daha elverişli olduğunu vurgulayan Karabey, güncel musiki tartışmalarının terbiye ve nizam içinde yapılmadığını dile getirmektedir (1951b, s. 5-7).

3.65. “Musikimiz Hakkında Bir Temenni ”Adlı Yazısı

Laika Karabey, Türk Musikisi eğitiminin yaygınlaşması ve Türk çocuklarına kendi müziklerinin bilimsel ve metodik bir şekilde öğretilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Karabey, milletleri birbirine bağlayan unsurların ırk, dil, din ve sanat olduğunu dile getirmektedir (1951b, s. 8-9).

3.66. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Bu yazısında, İstanbul Radyosu’nda sunulan konserlerin yazılı bir örneğini paylaşan Karabey, büyük bestekârlarla ilgili bilgi vermeye devam etmektedir. Şakir Ağa ve Mustafa Çavuş, bu yazısında yer alan bestekârlar arasındadır. Şakir Ağa’nın 17. yy.’ın sonu ve 18. yy. başlarında yaşamış olduğunu tahmin edildiğini, Sultan II. Mahmut’un müezzin başlığını yaptığını belirterek, Ferahnâk makamını icat ettiği bilgisini paylaşmaktadır. Mustafa Çavuş’un ise 1688-1760 yılları arasında yaşadığının tahmin edildiğini, bilinen şarkılarının güftesinin de kendisine ait olduğunu söylemektedir. Bugüne ulaşan otuz altı eserini Dr Suphi Ezgi’nin bir araya getirip yayınladığını aktarmaktadır (1951b, s. 10).

3.67. “Mecmuamız Dört Yaşına Girerken” Adlı Yazısı

Musiki Mecmuası’nın üçüncü yılını başarıyla doldurduğu bilgisini gururla paylaşan Karabey, dergide fedakârca emeği geçen Sadettin Arel’e ayrıca teşekkür etmektedir (1951c, s. 3-4).

3.68. “Noksanlarımız ”Adlı Yazısı

Laika Karabey, bilim sahasında olunduğu kadar uygulama sahasında da eksiklerin olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca yaylı sazların yay kullanımına ait

yabancı donanım işaretlerinin Türk Musikisi'nde yaygın olmadığını dile getirmektedir (1951c, s. 5-7).

3.69. “Mark Twain ve Musikimiz “Adlı Yazısı

Laika Karabey, 18 Aralık 1950 tarihinde Peyami Safa'nın *Ulus Gazetesi*'nde çıkan “Alaturkanın Sahibi” başlıklı bir yazıyı Mark Twain'in gülmece öykülerine atıfta bulunarak eleştirmektedir. Twain'in öyküsündeki çiftçiliği hiç bilmeyen ve çiftçilik hakkında kesin yargıları olan karakteri Peyami Safa'ya benzeten Karabey, Peyami Safa'nın hiç vakıf olmadığı Türk Musikisi 'ne dair ilmi ve tarihi hatalar yaptığını vurgulamaktadır (1951c, s. 7-9).

3.70. “Faydalı Bilgiler” Adlı Yazısı

Okurların sorularına cevap veren Karabey, ney imalatının nasıl olması gerektiği konusunda sorusuna teknik bilgilerle açıklama yapmaktadır (1951c, s. 25).

3.71. “Türklerde Musiki” Adlı Yazısı

Yeni İstanbul Gazetesi'nde yazdığı bazı yazıları *Musiki Mecmuası*'nda yayınlandığını anlatan Laika Karabey, yazısında Türklerin tarihin her döneminde kendi musikisi olan bir ırk olduğuna vurgu yapmaktadır. Sümerlilerin Türk ismini taşımadığını fakat ırk özelliğiyle Türk olduklarını belirten Laika Karabey, Sümerlilerin Lir, Arp, Tanbur, Ney, Kanun, Santur, Def ve Davul kullandıklarını aktarmaktadır. Yazıda Türklerin ayrıca muharebelerde musikiyi kullandıklarını ve askerin maneviyatını yükseltme hususunda musikiden, bilhassa vurmali sazlardan faydalandıklarını görüp taklit ettiklerini aktarmaktadır (1951d, s. 6-7,24).

3.72. “Türk Musikisinde İlerleme Adımlarına Dair” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, bazı okur sorularına yanıt aramaktadır. Genellikle Türk Musikisi'nin çok seslilik altyapısı ile ilgili sorular Ankara Devlet Konservatuarını bitirmiş, bestekârlıkla uğraşan İhsan Usmanbaş tarafından iletilindiğini belirtmektedir. Verdiği yanıtlarla Sadettin Arel'in görüşlerine de yer veren Karabey, tamperamansız ses çıkarmaya müsait ve maksada uygun ne kadar saz

varsa hepsi Türk Musikisinde kullanılabilir söylemlerinde bulunmaktadır. Piyanonun Türk Musikisi'ne adaptasyonunun eksik perdeleri tamamlanarak uygun olabileceğini belirten Karabey, şimdiye kadar kulağı tek sesli müziğe alışmış dinleyicilerin bu yeni üslupları başta yadırgayacağını düşünüleceğini dile getirerek, cura, saz, bağlama gibi halk çalgılarının hemen hemen bütün tellerine vurularak çalınmasını çok sesliliğe yatkınlık olarak tanımlamaktadır (1951d, s. 10,19-21).

3.73. “Sanatta Milliyet” Adlı Yazısı

Bu yazısında her milletin kendine mahsus kültürü ve milliyeti bulunduğu ve evrenselliğe mal oluşun bestekârın dehasıyla takdir olunduğunu ortaya koyan ve mimariden örnek veren Karabey, yüksek bir deha sahibi bir İngiliz mimarın eski bir İstanbul evini yapamayacağını, kezâ bir Türk mimarın da bir kiliseyi birebir yapamayacağını vurgulamaktadır. Musikide kullanılan kompozisyonların her millette farklı olduğunun ve bu farkların kökünü milliyetten aldığını dile getirmektedir (1951e, s. 5-6, 24).

3.74. “Bir Kadir biliş örneği” Adlı Yazısı

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Rockefeller Vakfı'nın üst düzey yöneticilerinden Mr John Marshall'ın Türkiye ziyareti sırasında İleri Türk Musikisi Konservatuvarı'nı ders esnasında ziyaret etmesinden duyduğu memnuniyeti dile getiren Karabey, Marshall'ın yoğun randevularına rağmen konservatuvarı ziyaret ettiğini, icra edilen notaları merakla takip ettiğini aktarmaktadır. Ayrıca Türkiye'deki yöneticilerinden de ilgi görmeyi umduğunu sitemkâr bir şekilde vurgulamaktadır (1951e, s. 10,22).

3.75. “İstanbul Konservatuvarında İslahat” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Vatan Gazetesi*'nin 5 Nisan 1951 tarihli nüshasında İstanbul Belediye Konservatuvarı'nın ıslahatı söz konusu olduğunu ve bu konudaki görüşlerini beyan etmektedir. İstanbul Belediye Konservatuvarı'nın gayesinin ne olmasının gerektiğinin bilinmesi ve bu gayelerin arasında Batı Musikisi'ni bütün detaylarıyla öğretmeye çabalanmasını ve Batı Musikisi'ne vakıf müzisyenler yetiştirilmelidir şeklinde yorumlayan Karabey, bu durumun Türk Musikisi içinde geçerli olduğunu

vurgulamaktadır. Fakat hiçbir teşebbüs ve vasıta olmadığını da belirtmektedir. İstanbul Belediye Konservatuarı'nın ismine layık olacak şekilde eksiklerinin tamamlanması ve evrensel düzeyde sanatkar yetiştirecek hale getirilmesi gerekliliğini vurgulamaktadır (1951e, s. 19, 23).

3.76. “Faydalı Bilgiler” Adlı Yazısı

Okur sorularına cevap veren Karabey bu yazısında, önce yaylı tanburda kullanılacak olan yayın iyi bir kemençe yayı olabileceği gibi, keman ya da viyolonsel yayı da olabileceğini aktarmaktadır. Yaylardan derece derece yükselen sesler alınabileceğini belirten Karabey, keman konusunda gelen sorulara ise sol-re-la-mi şeklinde akortlanmasının artık değişmez bir hakikat olduğunu ve bu durumun artık tartışılmaması gerektiğini vurgulamaktadır (1951e, s. 20, 23).

3.77. “Ansiklopedi Makalesi Böyle mi Olur” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İslam Ansiklopedisi'nde yayınlanan ‘Gına’ kelimesinin açıklamasındaki “bizdeki gınaya en yakın gelen karakterleri haiz musiki şekli uzun havalardır” cümlelerine tepki göstermektedir. Karabey, musiki ile münasebeti olmadığını öğrendiği bir kişinin bir ansiklopedi ciddiyetinde açıklama yaparken musikiye gönderme yapmasını yadırgamaktadır. Ayrıca aynı yazarın Türk Musikisi İran ve Arap tesirleri altında kalmış saray musikisi olarak değerlendirmesinden de rahatsız olduğunu belirtmektedir. Karabey, İran Musikisinin iz bırakmadan ortadan kaybolduğunu, Arap Musikisi'nin de doğrudan Türklerden alındığını vurgulamaktadır (1951f, s. 5-7).

3.78. “Tarih Huzurunda Vazifeye Davet” Adlı Yazısı

İstanbul Radyosu'nda yeni programların düzenlenmesi konusunda yapılan bir toplantıya iştirak edenlerin çoğunun musiki ehli olmadığını savunmaktadır Karabey, aynı toplantıda musiki ehli olanların ise farklı seviyelerde bu işten anladıklarını ve bu komitenin sağlıklı kararlar alamayacağını, *Musiki Mecmuası*'nın okurlarının huzurunda tarihe not düşmek istediğini vurgulamaktadır (1951f, s. 20, 23).

3.79. “Acemi Avukat” Adlı Yazısı

Laika Karabey, ismini vermediği bir yazarın bir mecmuada çıkan ‘Türk Musikisi’ne Divan Musikisi adı verilmeli çünkü bu musiki şarkılarla, türküleri birbirinden ayırıyor” sözlerini içeren yazısına olan tepkisini dile getirirken, öncelikle çok yanlış bilinen şarkı kelimesinin şark ile hiçbir münasebetinin olmadığını vurgulamaktadır. (1951f, s. 21).

3.80. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Türk Musikisi’nin ünlü bestecilerini dile getirdiği bu yazısında Karabey, Dilhayat Hanım ve Zaharya’yı konu almaktadır. Dilhayat Hanım’ın Üçüncü Sultan Selim devrinde yaşadığı, yüzden fazla eser meydana getirdiği fakat yedi adet eserinin ulaştığını belirtmektedir. Zaharya’nın Gayrimüslim olup Türk kültürünü ve sanatını benimsemiş bir üstat olduğunu ve kendisinden on adet güfteli eser ulaştığını belirtmektedir (1951f, s. 22).

3.81. “Milli Ne Varsa Hepsine Düşman” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, daha önceki yazılarında görüşlerine karşı çıktığı Baha Çalt’ın, döneminin bir mecmuasında yayınlanan yazısına itirazını dile getirmektedir. Baha Çalt’ın Münir Nurettin Selçuk’un Arap ülkesinde konserler verdiği sırada Arapça şarkılar okumasının doğru olmadığı, “Biz çöle değil, Batı’ya yakınız” şeklindeki görüşünü eleştirerek, Karabey’in Çalt’a cevap olarak, Türk Musikisi’nin aydınlanmasının önünde engel teşkil eden yaygın görüşlere üzüldüğünü dile getirmektedir (1951g, s. 6-8).

3.82. “Bestekâr Leyla Saz Hanımın Resmi ve Tercümeihali” Adlı Yazısı

Laika Karabey bu yazısını bestekâr Leyla Hanım’a ayırmaktadır. Leyla Hanım’ın 1850-1936 yılları arasında yaşadığını, çok küçük yaşlarda piyano eğitimi alarak musiki hayatına adım atıp ömrünü musikiye adadığını, birçok sözlü ve saz eserinin olduğunu, çoğunun güftelerini kendisinin yazdığını, musikiye sevgisinden dolayı Saz soyadını aldığını ve ölüm döşegindeyken bile musiki heyecanını hiç bırakmadığını dile getirmektedir (1951g, s. 23-24).

3.83. “Milli Eğitim Bakanlığı’na Açık Mektup” Adlı Yazısı

Dönemin Milli Eğitim Bakanı’nın İstanbul’daki bir toplantıda “Milli olan her şey bizindir” sözünden yola çıkarak Karabey, Milli Eğitim Bakanı’na yazdığı bir mektupta, Türk Musikisi’nin de milli bir zenginlik olduğunu ve henüz bir fiili teşebbüste bulunulmadığını aktarmaktadır. Son zamanlarda radyolarda Türk Musikisi yayınlarının artmasını ve İstanbul Konservatuvarı’nda nazariyat dersinin olmasını olumlu bulsa da bu adımların yeterli olmadığını dile getirmektedir. Karabey mektubunda, Musiki Mektepleri açmanın kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu vurgulamaktadır (1951h, s. 3-4).

3.84. “Nota Yazısındaki İhmallerimiz” Adlı Yazısı

Karabey, notaların doğru yazılmadığından yakınmaktadır. Radyo İdarelerinin ve Konservatuar’ların kendi muhitlerinde kullandığı notaları ilmi kurallara uygun intizamlı bir şekilde yazdırıp bastırması gerektiğini önemle vurgulamaktadır (1951h, s. 5-6).

3.85. “Asırlar Boyunca Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Tanburi Isak’ın hayatından bahsetmektedir. Doğum tarihi bilinmeyen Tanburi Isak’ın Musevi asıllı bir bestekâr olduğunu, III. Sultan Selim’e tanbur hocalığı yaptığını, eserlerinin çoğunun kaybolduğunu ve günümüze elli yedi eserinin ulaştığını belirterek, ölümünün 1814 yılına tekabül ettiğini dile getirmektedir (1951h, s.22).

3.86. “ Sanat Namına Teşekkür” Adlı Yazısı

Dönemin Cumhurbaşkanı’nın İstanbul ziyareti sırasında kendisiyle bir görüşme gerçekleştirdiğini yazısında aktaran Karabey, görüşmede İleri Türk Musikisi Konservatuvarı için yer temini talebinde bulunulduğunu ve Cumhurbaşkanının (Celal Bayar) Eminönü Halk Evi’nin birkaç odasının tahsisi için İstanbul Valisi ile görüşüleceğini söylediğini dile getirmektedir (1951ı, s. 3).

3.87. “Konusma Köşesi Münekkidlere Dair” Adlı Yazısı

Dönemin musiki eleştirmenlerini ele aldığı yazısında Karabey, birçok münekkid olduğunu ve yazılarının da birbirlerine zıt fikirlerden oluştuğunu aktarmaktadır. Ayrıca bazı musiki eleştirmenlerinin asıl konseri bir tarafa bırakarak dinleyicilerin geliş gidiş, oturuş kalkış gibi durumlarını uzun uzun tasvir etkilerini ve bu yazılara da adına tenkit denilmesini eleştirmektedir (1951i, s. 6-7).

3.88. “Yerinde Kullanılmayan Kelimeler” Adlı Yazısı

Laika Karabey Tepebaşı Konservatuvarı konserlerinin sunumunda “Konservatuvar Türk Musikisi İcra Heyeti” tabirinin kullanımının uygun olmadığını, oradaki sazandelerin gazino sanatkarlarından oluştuğunu belirtmektedir (1951i, s. 3)

3.89. “İleri Türk Musiki Konservatuarında İmtihanlar” Adlı Yazısı

Musiki severlere İleri Türk Musikisi’ndeki Konservatuar sınavları hakkında bilgiler veren Karabey, Öğrencilerin aldığı eğitimden memnun kaldığını belirten Karabey, mülakatlarda öğrenciler tarafından gösterilen başarıdan duyduğu gururu okurlarıyla paylaşmaktadır (1951i, s. 19-20).

3.90. “Denizde Su Yokmuş” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, 1951 tarihli *Müzik Görüşleri Dergisi*’nde Halil Bedii Yönetken’in yayınladığı bir yazıya tepki göstermektedir. Söz konusu yazarın makalede Balkan Müziğinden örnekler verilmesine ve Batı Müziği’nin majör ve minör tonlar üzerine kurulu bir müzik olmayışı, halk ve kilise ezgilerinin çoğunun majör ve minörden başka tonlar üzerine bestelendiğini anlatmaktadır. Laika Karabey yazıdaki Balkan Müziği örneklemesinin Bulgar Müziği olduğunu söylemekte ve daha dün Türkiye’nin bir vilayeti olduğunu söylediği Bulgaristan’daki Türk Musikisi kalıntılarının Türk Musikisine örnek diye sunulmasına şiddetle karşı çıkmaktadır (1951i, s. 6-7).

3.91. “Yerinde Kullanılmayan Sözcükler” Adlı Yazısı

Laika Karabey, önceki yazılarında da değindiği bazı sözcüklerin anlamlarını karşılamayan bir şekilde kullanılmasından duyduğu rahatsızlığı dile getirmektedir. Bunlara örnek olarak çeyrek ses, üstad, dahi gibi örnekleri belirtmektedir. İstanbul Belediye Konservatuvarı’na Türk Musikisi Konservatuvarı denmemesi gerektiğini, orada okutulan nazariyatın, konservatuar düzeyinde olmadığını, buradaki sazandelerin gazino kültürü içerisinde olduğunu, gerçek anlamda musiki severleri tatmin etmeyeceğini belirtmektedir (1951i, s. 9-10).

3.92. “Konuşma Köşesi” Makam, Âvaze, Şube, Terkib Adlı Yazısı

Okurların sorularını yanıtlayan Laika Karabey, bir okurunun Makam, Şube ve Avaze, Terkib kavramlarının bilimsel anlamları ile ilgili sorusunu cevaplamaktadır. Ortaçağ Nazariyatçılarının Türk Musikisi’nde on iki burca tekabül etmek üzere on iki tane makam bulduğunu dile getirmektedir. Hıdır Bin Abdullah’a atıf yapan Karabey onu yedi avazeyi Geveşt, Nevruz, Şehnaz, Hisar, Gerdaniye, Selmek, Maye olarak sıraladığını söylemektedir. Meragalı Abdülkadir’e göre de şubelerin yirmi dört tane olduğunu ve bunların Dügâh, Segâh, Çargâh, Pençgâh, Aşığra, Nevruz, Mahur, Beyati, Hisar, Nevruz-i Beyati, Nühüft, Uzzal, Evç, Nikriz, Müberka, Rekb, Saba, Humayun, Zavili, Isfahanek, Bestenigar, Nihavend, Huzi ve Muhayyer olduğu yönündeki nazariyat bilgilerini okurlarıyla paylaşmaktadır (1951j, s.7-9).

3.93. “Samimi Olanlara Hakikati Kabul Ettirebiliriz” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, müzik eleştirileri de yapan dış hekimi Fikri Çiçekkoğlu’nun yazılarının subjektif temellere dayandığı ve teknik hiçbir mahiyet taşımadığı konusunda tepkilerini dile getirmektedir. Karabey, Türk Musikisi’ni gericilikle veya açık ya da örtülü bir şekilde özdeşleştirme çabalarına her zaman karşı çıkmaktadır. Fikri Çiçekkoğlu bir sonat yazmanın, bir senfoni yazmanın bir saz semaisi bestelemekten daha zor olduğu yönündeki görüşüne dikkat çeker. Laika Karabey, sonat, senfoni yazan çoğu bestekârın kendi musiki terbiyelerinden geçtiği vurgusuyla Fikri Çiçekkoğlu’nun tezlerini boşa çıkarmaya çalışarak, subjektif olmakla

suçladığı Çiçekoğlu’nu, İleri Türk Musikisi Konservatuari’na davet etmekte ve bilimsel çalışmaları yerinde gözlemlemesini tavsiye etmektedir (1951j, s. 19-20).

3.94. “Musikimize Dair Bir Macera” Adlı Yazısı

İleri Türk Musikisi Konservatuari’nın yeni bir binaya ihtiyacı olduğu konusunu Cumhurbaşkanına arz ettiğini hatırlatarak yazısına başlayan Laika Karabey, iş için Ankara’ya gittiğinde dönemin Demokrat Parti Meclis Grubu Başkanı Refik Şevket İnce ile görüştüğünü ve daha sonra dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri ile de bir görüşme gerçekleştirdiğini aktarmaktadır. Yazıdaki temel vurgu noktası ise bütçesizliktir (1951k, s. 8, 19).

3.95. “Çifte Hüviyetliler ”Adlı Yazısı

Laika Karabey, musiki dünyasındaki ikiyüzlülükten şikâyet etmektedir. İsmi vermediği bir kadın sanatkârın destekleyicisi olan bir ismin konuk olduğu bir radyo programında sıkça övgülerle anılmasından duyduğu rahatsızlığı dile getirerek, destekleyici gibi unsurların o dönemde musiki ile özdeşleşmediği ve takdir görmediğini dile getirmektedir (1951k, s. 19).

3.96. “Yeni İlmi Kurulun Faaliyetlerine Dair” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuari’nda yepyeni bir ilmi kurul oluşturulduğunu ve bu heyetinin Konservatuar ile hiç meşgul olmamış bazı kişiler arasından tayin olduğunu vurgulayan Karabey, kurulun usul, diyez bemol kullanımı gibi nazari bilgiler konusunda yanlışlarının olduğunu dile getirmektedir (1951k, s. 20-22, 26).

3.97. “Musikimizin İlerletilmesi” Adlı Yazısı

Karabey, hükümetlerin Türk Musikisi’nin ilerlemesi konusunda yardımların olması gerektiğini, aksi takdirde güç ve meşakətli olacağını belirtmektedir. Birçok sanatkârın manen bağlı olduğu Konservatuar’a madden de bağlanması gerektiğini ama bunun pek mümkün olmadığını bir takım örneklerle açıklamaktadır. Aylarca provaları yapılan eserlerin konserine birkaç gün kala sazandelerin hayatlarının devamı için şehir değiştirdiklerini ya da piyasa diye tabir edilen gazino vs. gitmek

zorunda oldukları için bu eserleri konser repertuarından çıkarmak zorunda kaldıklarını aktarmaktadır. Karabey ayrıca hükümetlerin milli sanata olan bağlılıklarının görünür kılınması gerektiğini vurgulamaktadır (1952a, s. 6-7).

3.98. “Okuyucuların Alâkalandıkları İki Mesele” Adlı Yazısı

Okurların sorularını yanıtlayan Karabey, radyo yayınlarının artırılması yönünde gelen talebe bu konuda karar alıcı olmadıklarını, yayın konusunun radyo idaresinin elinde olduğunu belirtmektedir. Okurların İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’na bina temini ile ilgili yazılanlarla da ilgilendiğini gözlemlediği anlaşılan Karabey, dönemin İstanbul Valisi Fahreddin Gökay’ın bu konuda kendisine verdiği sözü de yazısında belirtmektedir (1952b, s. 5).

3.99. “Alaylılar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, dönemin *Vatan Gazetesi*’nin 17 Ocak 1952 tarihli sayısında Yüksek Ticaret Okulu’nun 70. Kuruluş yıldönümü ile ilgili haberdeki Okul Müdürü Prof. Nihat Sayar’ın “Ordumuzu nasıl alaylı zabitten kurtarmışsak, alaylı tüccarla çok daha şiddetle mücadele etmeliyiz” özetindeki sözlerini alıntılarlamaktadır. Bundan sonrasına dikkat çekmek için büyük harflerle devam ettiği yazısında tüm musiki aleminin alaylı ve şöhretlilerin ellerinde olduğunu aktarmaktadır (1952b, s. 6).

3.100. “Yeni Bir İlmi Kurulun Faaliyeti” Adlı Yazısı

İstanbul Konservatuvarı bünyesinde kurulan bir ilmi kurulun usul ve nota yazımlarını eleştiren Laika Karabey, küçük usullerin daha küçük parçalara bölünmesini ve notaya alınacak eserlerde diyez, bemol işaretlerinin kullanılmaya gerek olmadığı iddiasına tepki göstermektedir. Karabey, sözü geçen ilmi kurulun yazdıkları gibi okuyup icra etmediklerini, yanlış yazıp doğru icra ettikleri konusundaki varsayımını öne sürer. Ayrıca burada bir çarpıklığı da işaret edilerek, İstanbul Belediye Konservatuvarı İlmi Kurulu Türk Musikisi Nazariyatı derslerinde nota yazımı konusunun öğrencilere doğru olarak öğretildiğini, fakat icra kısmında eksik işaretli notalarla tatbik edildiğini belirtir (1952b, s. 7-8).

3.101. “Kemençe Hakkında” Adlı Yazısı

Karabey, kemençenin sol- re -la şeklindeki akort ve tel sisteminin musikinin o dönemdeki ses ihtiyaçlarını tam olarak karşılamakta zorlandığını aktarmaktadır. Kemençenin yenileşmeye tabi tutulması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu vesile ile Konservatuar’a da kemençe öğrenmek isteyen bir çocuğa dört telli sol-re-la-mi düzeninde akort edilen bir ses sistemine sahip kemençe uyguladığını ve Arel’in Mini Mini Nihavend Peşrevinin başarıyla icra edildiğini vurgulamaktadır (1952b, s. 25-26).

3.102. “Mecmuamız Beş Yaşına Girerken ”Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, beşinci yılına giren Musikisi Mecmuasının İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nın en değerli hizmetlerinden birisi olduğunu vurgulamaktadır. Başka bir kurumdan destek almadıklarını hatta çeşitli engellemelere rağmen yayıncılığa devam etmeye çalıştıklarını vurgulamaktadır. *Musiki Mecmuası*’nın memleketin her köşesine “seyyar bir hoca” olarak girdiği ve özellikle genç bestecilere faydalı olmaya çalıştıklarını dile getirmektedir (1952c, s. 3-4).

3.103. “Bir Şükran Borcu” Adlı Yazısı

Laika Karabey bu yazısını, hem İleri Türk Musiki Konservatuvarı’nda hocalık yapan hem de *Musiki Mecmuası*’nda yazıları olan Sadettin Arel’e bir şükran ifadesi olarak yazdığını belirtmektedir. Mecmua’nın beş yaşına girmesi devamlılığının sağlanmasında Arel’in özverili katkılarını olduğunu vurgulamaktadır (1952c, s. 6-7).

3.104. “ Musikimizi Canlandırabilecek Bir Anket Hakkında” Adlı Yazısı

Dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri’nin “Türk Kültür Eserleri Serisi” yayınlama girişini ele aldığı bu yazısında Karabey, Bakanlığın dönemin aydın kişilerine danışarak görüşlerinin sorulması gerektiğini vurgulamaktadır. Eserin musiki ile ilgili bölümler için dört madde de görüşlerini sıralamaktadır; Söz ve saz eserlerinin doğru notalarını bir koleksiyon halinde neşretmek; Eskiden kalma nazariyat kitaplarının yeniden basımı, Batı Musikisi derslerinin sadece

Konservatuar’da öğretilmesinin dışına çıkılıp, tabandan halka yayılması; halk şarkılarının yeniden derlenmesi ve nota yazım işinin ehli kişiler tarafından yapılmasını sağlamak olmak üzere dört madde de görüşlerini sıralamaktadır. Karabey, bina tahsisini için haber beklediği dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri’ye övgülerini sunarak yazıyı sonlandırmaktadır (1952c, s. 8-9).

3.105. “Türk Musikisine Hücumlar” Adlı Yazısı

Türk Musikisini Atatürk İlke ve İnkılaplarının önünde bir engel olarak gören bir topluluğun varlığından şikayetçi olan Karabey, Türk Gençlerinin Türk Musikisi’ne daha fazla ilgi gösterdiklerini vurgulamaktadır. Türk Musikisi’ne düşmanlık edenlerin musikiyi bilmeyenler olduklarını aktaran Karabey, Atatürk’ün isminin olur olmaz yerlerde kullanılmasından rahatsızlık duyduğunu yineleyerek şu sözleri paylaşmaktadır; “Atatürk bugün hayatta olsaydı ve *Musiki Mecmuası*’ndaki ilmi mübahaseleri okuyup da Türk Musikisi’nin içinde ne kadar hazineler saklı bulunduğunu anlasaydı bir Türk Musikisi Konservatuarı açmayı asla ihmal etmezdi” (1952d, s. 38-40).

3.106. “Keman Yayı Başları” Adlı Yazısı

Okurların keman icrası ile ilgili sorularına yer veren Laika Karabey, ilk olarak yay itme hareketlerine dikkat çekmektedir. “Yayın yukardan aşağı çekilişi daha kuvvetli ve daha parlak, aşağıdan çekilişi ona nispetle daha sönük ve kuvvetsizdir” yargısını ortaya koymaktadır. Uzun notaların tek yayla çalınması, kesik kesik olmaması gerektiğini öne sürerken, güfteli eserlerin icrasında güftenin ses bağlılığına göre hareket edilmesinin önemini aktarmaktadır (1952d, s. 42).

3.107. “Nezaketsizlik Örnekleri” Adlı Yazısı

Karabey, dönemin musiki çevrelerince Türk Musikisi’nin Konservatuar’larda okutulup okutulmaması gibi bir konunun tartışıldığını dile getirmektedir. Karabey her zaman söylediği gibi ilk olarak Türk Musikisi’nin düşmanlarının musikiyi bilmedikleri ve öğrenmek için hiçbir çaba harcamadıklarını belirtir. Türk Musikisi karşıtlarının Tarihi Türk Musikisi diye bir tabir kullandıklarını, böylelikle yaşayan bir musikiyi adeta ölü gibi göstermek istediklerini belirten Karabey bu durumdan

duyduğu yazdığı rahatsızlığı dile getirmektedir. Türk Musikisinin “mahalli müzik” olarak nitelendirilmesine “bu nasıl bir mahalle ki Batı Müziğinin bütün elemanları bir köşede barınıyor” diyerek tepki göstermektedir. Karabey herkesin kendi inanişında hür olduğunu, yanılmanın beşeri bir olay olduğunu, eleştirirken terbiye sınırlarının aşılmması gerektiğini vurgulamaktadır (1952e, s. 71, 74).

3.108. “Bir Safsatacının Hücumlarına Mukabele” Adlı Yazısı

Laika Karabey, dönemin mecmualarında sürdüğü anlaşılan Adnan Saygun ve Sadettin Arel arasındaki tartışmalara cevap vermektedir. Yazısında Sadettin Arel’in Saygun’a hocalık ettiğini, bir bestekârın hocasını eleştirmesini ahlak sorunu olarak gördüğünü dile getirirken, Adnan Saygun’un üslubunu sert bir şekilde eleştirerek, Saygun’un Türk Musikisi bilgilerinden yoksun olduğu kadar, genel kültür açısından da yetersiz kaldığı yönünde görüşünü sunmaktadır (1952f, s. 102, 106).

3.109. “Safsatalara Cevap” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Adnan Saygun’a yanıtlar vermektedir. Saygun’un “Bizim musikimizin zenginliği delilsiz, burhansız” diyerek inkâr mahiyetli sözü üzerine, Saygun’un Oratoryosunda gücünün yettiği kadar Türk Musikisi’nden faydalanmaya çalıştığını ve burada kendisiyle çeliştiğini ifade etmektedir. Batı Musikisi her türlü ihtiyacı karşılayacak zenginlikte ise Saygun’un bu duruma neden gerek duyduğunu sorgulamaktadır. Saygun’un tartışma tarafı olarak kendisine Sadettin Arel’in seçmesine karşı koyan Karabey, Arel’in hem Batı Musikisi hem de Türk Musikisi’ne üstün bir bilgi birikimiyle hakim olduğunu altını çizerek vurgulamaktadır. Karabey, Türk Musikisi eğitiminin teorik ve pratik olduğunu, Saygun’un Konservatuar’larda Türk Sazlarının eğitiminin yapılmasına karşı durduğunu vurgulayan Karabey, öğrencilere kendi musikilerinin kendi sazları olmadan öğretilmeyeceğini vurgulamaktadır. Ayrıca Türk Musikisi’nin polifonisinin ithal değil kendi içinden çıkması gerektiğini aktarmaktadır (1952g, s. 135-138, 156).

3.110. “Musikimizin Saadet Güneşi” Adlı Yazısı

Karabey, dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'nin devrin aydınlarına gönderdiği bir anketi okurlarıyla paylaşmaktadır. Üç yüz kadar kişinin yanıt verdiği anketle ilgili konular hakkında kırk katılımcının bulunduğu bir toplantının Ankara'da yapıldığını anlatmaktadır. Anketin musiki ile ilgili kısımlarını okuyucularla paylaşan Karabey, Farabi'nin Kitab-ül Musika-i Kebir, Meragalı Abdulkadir'in Cami-ül Elhan gibi kitapların Türkçe'ye çeviri kararı alındığı, ayrıca Dr Suphi Ezgi'nin koleksiyonu ve daha önceki mecmualarda adı geçen tek nüshası British Museum'da bulunan Ali Ufki Nota Mecmuasının büyültülerek basılması gibi notaların ve koleksiyonların yayınlanma kararını memnuniyetle karşılamaktadır. Karabey koleksiyondaki eserlerin plaklara okunup çalınması işinin ehil müzisyenler tarafından yapılmasını umduğunu belirtmektedir. Milli Eğitim Bakanına övgüler sunduğu yazısının sonunda “İşte şimdiden tercini görmeye başladığımız saadet güneşi o zaman tam ihtişamı ile doğmuş olacak ve nurlarını ufuklara saçacaktır” şeklinde düşüncelerini dile getirmektedir (1952h, s. 166-168, 170).

3.111. “Oratoryo Nedir” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, oratoryo kelimesini katolik dini içinde doğmuş bir tür olduğunu belirterek, Adnan Saygun'un Yunus Emre için bestelediği ilahiler serisine Yunus Emre Oratoryosu ismini vermesinden duyduğu rahatsızlığı dile getirmektedir (1952h, s. 184).

3.112. “Doktorlarımızın Musikişinashğı” Adlı Yazısı

Laika Karabey, işittiği bir rivayeti konu almaktadır. Doktorlardan oluşan bazı kişilerin ses ve saz sanatçılarına Radyo'da eser icrası sırasında isimleri sunulurken doktorluk ünvanlarının açıklanmaması için Radyo İdaresine müracaatta bulunulmasını önerdiğini, fakat toplantıdaki diğer doktorların buna karşı çıktığını dile getirmiştir. Bestekârlık hatta nazariyat kitabı yazarlığı mertebesine erişmiş doktorlarımızın olduğunu söyleyen Karabey, Türk Musikisi'nin cehalet zindanından kurtulması ve her zaman memnuniyet duyulması gerektiğini vurgulamaktadır (1952h, s. 185).

3.113. “Türk Musikisi’ni Sever Görünen Burhan Felek’in Türk Musikisi’ne Zararları” Adlı Yazısı

Dönemin ünlü gazetecisi Burhan Felek’in Türk Musikisi’ne taraftarmış gibi görünüp zararının dokunduğunu belirten Karabey, Burhan Felek’in bir zamanlar muhataplarına Türk Musikisi mi? Batı Musikisi mi? gibi sorular sorup yanıtlar aldığına işaret etmekte, Felek’in aldığı yanıtlara yer vermediği, buna gerekçe olarak gazetede yer olmadığını iddia etmekte olduğunu, bunun üzerine kendisinin de Burhan Felek’e bir yazı gönderdiğini fakat bu yazının gazetede neşredilmediğini dile getirmektedir. Burhan Felek’in musikiye karşı samimiyetsizliğinin herkese zahmet vererek aldığı cevapları sırf fikir ve temayülüne uymadığı için yayınlamamasını doğru bulmadığı anlaşılmaktadır (1952ı, s. 198-200, 220).

3.114. “İstanbul Belediye Konservatuarı’nın Tarihçesi” Adlı Yazısı

Dönemin musiki çevrelerince önemle takip edilen İstanbul Belediye Konservatuarı’nın yenilenmesi projesi ile ilgili görüşlerini aktardığı bu yazısında Karabey, ilk olarak Konservatuar’ın Batı Musikisi bölümünde devamlı bir koro ve bir orkestra kurulduğunu ve orkestranın şefliğine Sadettin Arel’in önerisiyle Cemal Reşit Rey’in getirildiğini dile getirmektedir. Ancak Laika Karabey Cemal Reşit Rey’in şef yardımcılığı bölümüne sekiz, dokuz senedir kimseyi getirmediğini, yabancı kökenli bir şefin yeni şefler konusunda daha faydalı olacağını vurgulamaktadır (1952ı, s. 217, 219).

3.115. “Haremli Selamlıklı Konser” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İleri Türk Musikisi Konservatuarı’na devam eden bir öğrencisinin eğitimini bitirip Konya’da bir görev aldıktan sonra kendilerine yaptığı ziyarette Konya’daki musiki hareketinin yokluğundan yakındığını anlatmaktadır. Konya’da Mevlana’nın ölüm yıl dönümü vesilesiyle gidilen bir konserde sahnenin perde ile kapalı olduğunu ve konser icrası sırasında perdenin hiç açılmadığını dile getirerek bu uygulama sonucu konsere dinleyici olarak katılanlarının çoğunun konseri terk ettiklerini belirtmektedir. Bu duruma gericilik diyerek kızgınlığını dile

getirmekte, öğretmenlerin gerilik alışkanlıkları ile savaşmaları gerektiğinin de altını çizmektedir (1952i, s. 218-219).

3.116. “İlimsiz Bir Yazıya Cevap” Adlı Yazısı

Neşet Halil Öztan isimli musikişinas bir doktorun, kendisi hakkında bir gazetede yayınlanan yazısına tepki gösteren Laika Karabey, Neşet Halil Özkan'ın yazısında kendisi için mizaç ve temayülleri herkes tarafından bilinen, icrakârlıkta başarı gösteremeyen bir hanım olarak tanımlanmasına yanıtlar vermektedir. Nazari bilgisinin çok iyi düzeyde olduğunu vurgulayan Karabey, Öztan'ın, zamanında bir musiki derneği kurduğunu ve bu derneğe kadınları kabul etmeme şartını koyduğunu vurgulamaktadır. O derneğin artık olmadığına işaret ederken, İleri Türk Musikisi Konservatuvarı'nın günden güne büyüyüp geliştiğini dile getirmektedir (1952i, s. 230-231).

3.117. “Zaruri Cevaplar Serisinden” Adlı Yazısı

Karabey, Neşet Halil Öztan ile olan tartışmaların kapsamında bu sefer daha önce *Milliyet Gazetesi*'nde yer alan bir yazısını *Musiki Mecmuası*'nda yayınlamaktadır. Burada ilk yazıdan farklı olarak Karabey, tartışma kültürüne dair “bizde ilmi olmak gayesiyle başlayan tartışmalar ekseriyetle iki tarafın birbirine hakaret etmesiyle devam eder” şeklinde yorumlamaktadır (1952i, s. 231, 247).

3.118. “Münakaşadan Çıkan Neticeler” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, Dr. Neşet Halil Öztan'la olan karşılıklı tartışmalarına yanıt vermeye devam etmektedir. Sonradan öğrendiğine göre bu kişinin İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda İlmi Kurul Başkanı olduğunu dile getirmektedir. İlmi kurulda Sadettin Arel'in de bulunduğunu ve onun sadık bir öğrencisi olduğunu ve Arel'e saygı ve hürmet gösterirken, kendisine karşı bu kadar acımasız olmasını anlatmaktadır (1952i, s. 247-248).

3.119. “Musikimiz İçin Acı Bir Kayıp” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, o günlerde vefat eden Avni Zaimlerden bahsetmektedir. Avni Zaimler’in *Musiki Mecmuası*’nda yazdığı bir yazıyı paylaşarak, yazıda Avni Zaimler’in musikinin ilerlemesinin ilim düşmanlarının bertarafıyla olabileceğini, sistem ve metotlara göre tanzim edilmiş okulların tesis edilmesi gerektiğini yoksa bu girişimlerin boşa gideceği doğrultusundaki görüşlerine işaret etmektedir (1952j, s. 259-261).

3.120. “Yabancıardan Gelen Kadirşinashık” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Amerika’nın sesi radyosunun yayınlarında zaman zaman Türk Musikisi’ne ait plaklar dinletildiği, burada çalışan Erdal Sağmanlı isminde bir gencin Sadettin Arel’i evinde ziyaret ettiğini belirtmektedir. Sağmanlı’nın Amerika’nın Sesi Radyosu’nda yayınlamak üzere Arel’in saz eserleri ile kaydedilmiş plaklarını istediğini vurgulamaktadır. Kayıt yapılarak radyo için hazırlandığını anlatan Karabey, aynı ilgi ve hürmeti kendi ülkelerinde göremediklerini, aksine çalışmalarının baltalandığını konusundaki görüşlerini aktarmaktadır (1952j, s. 263-264).

3.121. “Musikide Neşe ve Hüzün ”Adlı Yazısı

Bir doktorun aktardığı Almanya da geçen bir olaydan bahseden bu yazıda, Almanya’da tahsili sırasında odasında tıraş olurken bir şarkı okuduğunu, o sırada ev sahibinin bu icrayı duyduğunu ve bir yerinin mi ağrıdığını, neden inlediğini sormasıyla duyduğu şaşkınlığı anlatan Karabey, buradaki Alman ev sahibinin şaşkınlığına hak vermektedir. Bir aşk sevincini anlatan Hüzam makamında bir eserin dua mahiyetine sokulduğunu, hüznün her zaman neşeye tercih edilmemesi ve musikinin kasvetten kurtarılması gerektiğini ifade etmektedir (1952j, s. 266, 283).

3.122. “Bir İtiraf” Adlı Yazısı

Laika Karabey, önceki sayılarda tartışmalarda bulunduğu Dr. Halil Öztan’ın bir yazısına yanıtlar vermektedir. Öztan’ın “musiki eğlence yerlerinde icra edilmekten kurtarılmalı” özetindeki yazısını ele alan Karabey, Belediye

Konservatuarı'ndaki icra heyeti üyelerinin eğlence yerlerinde hanendelik ve sazendelik yaptığını, Öztan'ın bu durumu bile yeni öğrendiği halde büyük bir musiki otoritesiymiş gibi kendisine sataşması konusunda haksız olduğunu dile getirmektedir (1952k, s. 289-290).

3.123. “Musiki Mecmuası’nda Yeni Simalar Neden Görülüyor” Adlı Yazısı

Bir tanıdığı ile olan sohbetinden kaynaklandığı görülen yazısında Karabey, neden yeni icracılar görülmediği sorusuna yanıtlar aramaktadır. Karabey Belediye Konservatuarı'nın iki konserine gittiğini, ikisinin de takdir edilecek bir düzeyde olmadığını vurgulamaktadır. Karabey gerçek icracıların yetiştiğini ancak okulsuzluğun da devam ettiğini vurgulamaktadır (1952k, s. 290-291).

3.124. “Mesut Cemil Jübilesi” Adlı Yazısı

21 Kasım 1952 tarihinde meslek hayatının kırkınıcı yılını kutlayan Mesut Cemil Bey için tertiplenen özel gece hakkında izlenimlerini aktaran Karabey, İstanbul Belediye Başkanı ve İstanbul Valisi'nin de katıldığı geceye çok yoğun bir ilgi olduğunu hatta yaklaşık beş yüz kişinin yer bulamayıp geri döndüğünü aktarmaktadır. Bu gecede konuşma yapan Peyami Safa'nın Türk Musikisi yerine Alaturka ifadesini kullanmasına tepki göstermektedir. Gecede sahne alan koronun kusursuz olduğunu, Şef Mesut Cemil'in otoritesinin tam olduğunu söyleyen Karabey Mesut Cemil'in altı ayrı kıyafet giydiği ile ilgili ilginç bir detayı da paylaşmaktadır (1952k, s. 311-312).

3.125. “Bir Münekkidi Tenkid” Adlı Yazısı

Laika Karabey, dönemin müzik eleştirmeni Refi Cevat Ulunay'ı ele almaktadır. Kendisine ulaştırılan bir yazısında belli başlı hatalar gördüğünü, bu hataları musikiyle uğraşan kimselerin yapmaması gerektiğini dile getirmektedir. Ulunay'ın İstanbul Belediye Konservatuarı konserinin içeriğini değerlendirirken, bazı hatalarına ve dil yanlışlarına işaret etmektedir (1953a, s. 321-324).

3.126. “Belediye Konservatuvarının Konseri” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 4 Ocak 1953 tarihinde Taksim Belediye Gazinosu’nda dinlediği İstanbul Belediye Konservatuvarı İcra Heyeti konserini yerinde takip ettiğini ve bu konserde iki kemancının yan yana oturtulup gelişigüzel yay çekmelerinin teknik bir yanlış ve metotsuzluk olduğunu vurgulamaktadır. Hükümet yardımı görmeyen pek çok korodan daha ilmi ve ahenkli konserler dinlediğini belirten Karabey, Belediye Konservatuvarı’nın, koristler arasında kura çekerek solist belirleme uygulamasının hiçbir yerde örneği olmayan bir uygulama olduğuna işaret etmektedir (1953a, s. 327-328).

3.127. “Selenler, Mücennepler” Adlı Yazısı

Okurların musiki ilmi konusundaki sorularına özenle cevap veren Karabey, selen kavramını tanımlamaktadır. “Bizim münferit zannettiğimiz her ses hakikatte tek değildir, kulağımıza gelen her sesin gerek tiz tarafında gerekse pes tarafında salkım salkım başka sesler bulunur, buna Selen denir” şeklinde açıklamaktadır. Bu durumun tabiatın kulağımıza gelen sesleri armonize ederken insanlara verdiği bir armağan olduğunu vurgulamaktadır (1953a, s. 343-344).

3.128. “Yine Münekkidi Tenkid” Adlı Yazısı

Mecmua’nın geçen sayılarında eleştirdiği dönemin müzik eleştirmeni Refi Cevat Ulunay’ı bu yazılarında da eleştirmeye devam etmektedir. Ulunay’ın İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın bir konserini izlediğini ve bu konserdeki izlenimlerini gazeteye aktarırken kullandığı “Sanatkârlar ellerindeki notaları yanlışsız okudular” ifadesine tepki gösteren Karabey Ulunay’ın nota bilmediği halde böyle yargılara varmasını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmektedir. Ulunay’ın Türk Musikisi icra edilirken notasız da olabileceği şeklindeki değerlendirmesine ise şiddetle karşı çıkmaktadır (1953b, s. 353-355, 375).

3.129. “Şark Musiki Cemiyeti Nasıl Teşekkül Etti” Adlı Yazısı

Laika Karabey, musiki öğrenimine ilk başladığı yer olan Şark Musiki Cemiyeti hakkındaki bazı anılarına yer vermektedir. Cemiyet Kadıköy’de Yoğurtçu

Parkı'nda açıldığında zamanın en iyi icracı ve hocalarının orada bulunduğunu ifade etmektedir. Keman'da Leon Hancıyan, Ud'da Nevres Bey, Tanbur'da Tanburi Cemil Bey'in yeğeni Hikmet bey olduğunu anlatmaktadır. Cemiyetin bir dönem ikiye ayrıldığını, birçok hocayı kaybettiklerini vurgulayan Karabey, cemiyetin kapanmaması için elinden geleni yaptığını, hatta kurumu tek başına yönetmek zorunda kaldığını da ifade etmektedir (1953b, s. 356-360).

3.130. “Türk ve Batı Musiki’lerine Kısa Bir Bakış” Adlı Yazısı

Bu yazıda, Türk Müziği'nin zenginliklerini her zaman delilleriyle anlattığını ifade eden Karabey, Batı Müziği'nin majör ve minör olarak artık eskimeye yüz tutan iki makamlı sistemin Türk Musikisi'nde zaten var olduğunu dile getirmektedir. Majör ve minör makamları Batı Musikisi'nde on ikişer yere göçürülmesi mümkünken Türk Musikisi'nde majörün on yedi ve minörün ise on dokuz yere göçürülmesinin mümkün olduğunu, Türk Müziği'nin zenginliğine bir örnek olarak göstermektedir. Karabey zengin musiki hazinesine bir örnek teşkil edecek opera veya senfoni yapılmadığı yorumlarına ise bu şekilde eser yazacak bestekârlarımızın olmadığını ve aynı şekilde okulsuzluktan bu eserleri hakkı ile icra edecek sazandelerin bulunmadığını dile getirmektedir (1953c, s. 5-6).

3.131. “Belediye Konservatuarı’nın 1953 Programına Dair” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı'nın yıllık programını ele almaktadır. Programda icra heyeti üyelerinin artırılacağı, yeni dersler ilave edileceği, nazari derslere devam edenlerin kabiliyetinin artması için çalışılacağı belirtilmektedir. Laika Karabey İstanbul Belediye Konservatuarı'nın icra heyeti üye sayısının artması ile sanat kalitesinin yükselmesi arasında bir bağ olmadığına işaret ederken, bunun bir çözüm olmadığını belirtmektedir. Müziğin tek sesli kaldığı takdirde kalabalık korolara gerek duyulmadığını belirtirken, Müziğe ilk başlayanların öncelikle solfej öğrenmeleri gerektiğini, bunun için bir düzenleme yapmaya gerek olmadığını ifade etmektedir (1953c, s. 7-9).

3.132. “Türk Musikisi Tek Sesli Değildir” Adlı Yazısı

Laika Karabey yazısında, İleri Türk Musikisi Konservatuarı’nın 25 Ocak 1953 günü Aksaray’daki Türk Ocağında verilmiş olan ve Çok Sesli Türk Musikisi parçalarının icra edildiği konsere yer vermektedir. Konserin halk tarafından çok takdir gördüğünü dile getiren Karabey, musikinin zenginliğini gözler önüne serildiğini ifade etmektedir. Benzer faaliyetlerin Kemal İlerici şefliğinde yapıldığını belirten Karabey, bu faaliyetleri gönülden desteklediğini dile getirmektedir (1953c, s.23-24, 27).

3.133. “Münekkidi Tenkid Bahsine Zeyl” Adlı Yazısı

Önceki bazı yazılarında olduğu gibi bu yazısında da dönemin müzik eleştirmeni Refi Cevad Ulunay’ı eleştirmeye devam eden Karabey, Ulunay’ın basit müzik terimlerini bilmediğini savunan Karabey, modülasyon anlamında ifade edilen geçki kelimesinin yanlış kullanıldığını belirtmektedir (1953c, s. 25, 26).

3.134. “Konuşma Köşesi Belediye Konservatuarı’nın Bütçesi Hakkında Birkaç Düşünce” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 11 Mart 1953 tarihli *Milliyet Gazetesi*’nde yayınlanan yazısında belirttiği, İl Genel Meclisince kabul edilen İstanbul Belediye Konservatuarı’nın bütçesinde Türk Musikisi İcra heyetinin maaşlarına devlet katkısının dahil edilmesi ve folklor eserleri için tahsisat ayrılacak olması dışında pek çok çabanın boşa çıktığını belirtmektedir. Folklor eserlerinin araştırılması ve toplanmasının faydalı bir girişim olduğunu ancak bu önemli işin ehil ve layık olan kimselere bırakılmasının önemini vurgulamaktadır (1953d, s. 35-36, 42).

3.135. “Okul ve Musiki” Adlı Yazısı

Okullarda Türk Musikisine yer verilmemesinin aykırı ve isabetsiz bir karar olduğunu vurgulayan Karabey, çocukların köylerde, kasabalarda, tarlalarda kulaklarının hep Türk Musikisi ile dolduğunu fakat okullarda bu gerçeğin değiştiğini ve Türk Musikisi’nden hiç bahsedilmediğini dile getirmektedir. Bu hususta yeterli hoca bulunamayacağı konusunda eleştirileri olduğunu söyleyen Karabey, bu boşluğu

İleri Türk Musikisi Konservatuarı hocalarının doldurabileceğini aktarmaktadır (1953d, s. 41, 42).

3.136. “Türk Musikisi’ne Taraftarlık Gericilik midir?” Adlı Yazısı

Laika Karabey, son dönemlerde radyolarda Türk Musikisi yayınlarının arttığına fakat bunun direkt olarak musikiye faydası olmayacağına işaret eder. Karabey Türk Musikisi’nin şimdiki sefaletinden kurtarılması için dinlenmeye değer sayıda sanatçılara ihtiyacı olduğunu fakat musikinin iyi yetişmiş musikişinaslardan mahrum olduğunu vurgulamaktadır. Yazısında bahsettiği bir diğer hususta kendilerini bestekâr diye tanımlayan bazı kişilerin nota bilmediklerini aynı zamanda da on beş, yirmi beste hacmini aşamadıklarını dile getirmektedir (1953d, s. 55).

3.137. “Bazı Hakikatleri Aydınlatmak İçin” Adlı Yazısı

Ankara’da yayınlanan bir dergide Nurullah Ataç’ın Türk Musikisi ile ilgili yazdığı bir yazıya yanıt veren Laika Karabey, yaygın bilinen ve yazılanın aksine Türk Musikisi’nin tek sesli olmadığını, bestekârların ve icracıların onu tek sesli kullanmaya alışık oldukları için çok seslilik yoluna gitmediklerini dile getirmektedir. Batı Musikisi içeriğinin Türk Musikisi sistemi içinde olduğunu ve bu basit gerçeği müzik eğitimi olmayanların bile anlayabileceğini vurgulamaktadır (1953d, s. 56).

3.138. “Fatihin 500. Yıldönümü Sebebiyle” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul’un Fethinin 500. Yılı sebebiyle Fatih Sultan Mehmet’in divanından bazı şiirlerin alınıp bestelenebileceğini dile getirmektedir. Fatih’in divanının âşıkane şiirlerle dolu olduğunu ve bu sayede Büyük Sultanın ince duygularını kendi zamanlarına aktarmanın mümkün olabileceğini anlatmaktadır (1953e, s. 76-77).

3.139. “Fatih Devri Musikisi Hakkında Kısa Bir Hülâsa” Adlı Yazısı

İstanbul’un Fethi yıldönümü kutlaması çerçevesinde Radyo’da okunan Fatih Devri Musikisi’ne ait kısa bir tarihçeyi aktaran Karabey, Fatih Devri Musikisi’ne dair yeterli kaynağın günümüze ulaştığını ama maalesef notasızlık nedeniyle bu

eserlerin kendi zamanlarına ulaşmadıklarına işaret etmektedir. Rast, Irak, Isfahan, Gerdaniye, Dilkeşhaveran gibi makamların ve Sofyan, Türk Aksağı, Aksak, Devri Kebir, Evfer, Semai, gibi usullerin Fatih devrinde ve daha evvelden de kullanıldığını aktarmaktadır (1953e, s. 92-93).

3.140. “ Seyahatteki Musiki Hatıraları” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bir ay boyunca Türkiye Turizm Kulübü’nün düzenlediği Akdeniz seyahatine katıldığını, bir takım izlenimlerini aktarmak istediğini belirtmektedir. Gezinin genel olarak muntazam tertiplendiğini yalnız bir ay süren yolculuk boyunca tek bir salon orkestrasından ibaret yapılan musiki faaliyetinin vapur halkı için yeterli gelmediğini dile getirmektedir. Salonda kendi müziğimizin neden dinletilmediği türünde şikayetleri duyduğunu da belirtmektedir (1953f, s. 157, 162).

3.141. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Arel tarafından verilen musiki tarihi derslerinde tuttuğu notları paylaşan Karabey, nota yazımının ilk olarak eski Yunanlılar tarafından kullanıldığı bilgisinin doğru olmadığını, Yunanlılardan evvel Sümer Türklerinin nota kullandıklarını dile getirmektedir (1953f, s. 160-161).

3.142. “Kasvetli Musiki” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Türk Musikisi sevenlerin Hüzzam, Segâh, Saba, Bestenigâr gibi hüznü eserleri dinlemeye yatkın oldukları tespitini yapmaktadır. Bu talebi bilen bestekârların eserlerinde Hüzzam ve Saba gibi makamlara öncelik verdiğini belirtmektedir. Karabey, neşeli makamları neşeli bestelerle, hüznü makamları hüznü ifade eden bestelerde kullanmanın daha uygun olacağını vurgulamaktadır (1953f, s. 175).

3.143. “Şaşılabacak Bir Dönellik Örneği” Adlı Yazısı

Laika Karabey İleri Türk Musikisi derneğinin bina arayışlarına dair çabalarını ve sonuçlarını paylaşmaktadır (1953g, s. 187, 190).

3.144. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Yazısında Hüseyin Sadettin Arel’in musiki tarihi derslerinden notlar paylaşan Karabey, telli sazların hayatımıza av yayından girdiğini belirterek gerilmiş bir telden çıkan güzel sesi fark eden insanoğlunun yaya birkaç tel ekleyip küçük bir kutu ile bir sap bağlayarak telli sazları icat etmesinin akla uygun olduğunu vurgulamaktadır (1953g, s. 209-210).

3.145. “Yenilik İddiaları Etrafında” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Vatan Gazetesi*’nin 8 Eylül 1953 tarihli nüshasında İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın 1953-54 senesi için hazırladığı faaliyet raporuna dair çıkan bir yazıyı değerlendirmektedir. Burada konservatuar ilmi kurulunun “ya meyhane ya konservatuar” diye özetlenebilecek olan icra heyeti üyelerinin içkili gazinolarda ve meyhanelerde çalınmasının yasaklanması kararını memnuniyetle karşılandığını aktarmaktadır. Karabey, piyasanın muayyen kişilerinin musiki safhalarının her tarafını istila ettiğini ve bu durumun yeni sazende ve hanende yetişmesinin önünde bir engel teşkil ettiğini belirtmektedir (1953h, s. 220, 224).

3.146. “İki Müstesna Kabiliyet Hakkında” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, o dönem henüz çocuk yaşlarda göze çarpacak derecelere varan Paris’te eğitimleri devam eden Suna Kan ve İdil Biret’le tanışmalarını ve kısa sohbetlerini anlatmaktadır. İdil Biret’in ailesini önceden tanıdığı için görüşmelerinin kolay olduğunu ve annesinin anlattığına göre, kundakta iken piyano çalınca dinleyip piyano durunca ağlamaya başladığını belirtmektedir. Paris Konservatuvarı on yaşından evvel öğrenci kabul etmediği için İdil Biret’in özel ders aldığını ve on yaşına gelince konservatuara girerek yüksek solfej eğitimini kısa bir zamanda bitirdiğini belirtmektedir. Karabey dönemin bir diğer harika çocuğu Suna Kan’a da yer vermektedir. İlk konserini dokuz yaşında Ankara’da bir resital olarak verdiğini altı ay sonrada Ankara Radyosunda Mozart’ın La Majör Konçertosunu çaldığını aktarmaktadır (1953h, s. 224-225).

3.147. “Sözüm Ona Yenilikler” Adlı Yazısı

Laika Karabey, musiki camiasında konuşulan musikide reform tartışmalarına tepki göstermektedir. Ankara Radyoları’ndaki değişikliğin gibi faydasız bir gayret olduğunu anlatmaktadır. İstanbul Belediye Konservatuarı’ndaki yenilenme hareketlerine karşılık ise yeni olan tek şeyin yeni şikayetler olduğunu belirtmektedir. Laika Karabey, İleri Türk Musikisi Konservatuarı olarak polifonik Türk Musikisi konseri icra ettiklerini ve bu konsere yenilikçi kesimin hiç ilgi göstermemesini eleştirmektedir (1953i, s. 252).

3.148. “Bir Seyahatin Musiki İntibaları” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, yaz aylarında yaptığı Avrupa ve Akdeniz gezilerinden izlenimlerini aktarmaya devam etmektedir. Fransa’nın Villefranche limanına vardığı zaman Ermeni asıllı bir kişinin kendisiyle görüşmek istediği bildirilince tanıştıkları bu kişinin bir Türk Musikisi hayranı olduğu, kemençe çaldığı ve hatta üç telli kemençenin ses aralığı Paris çevrelerince az bulununca kemençeye bir tel daha aktarıp icrada çok başarılı olduğunu aktarmaktadır. Karabey, bu konuda duyduğu sevinçle paylaşmaktadır (1953i, s. 271)

3.149. “Güzel Bir Kararın Çirkin Tabiatı” Adlı Yazısı

Dönemin Milli Eğitim Bakanlığı’na okullarda Türk Musikisi tarihine ait kısa bilgiler verilmesi kararına değinen Karabey, müfredatta kullanılacak eserleri henüz görmediğini, ama duyumlara göre kitapta Türk Bestekârı diye tanıtılacak bestekârların Türk Musikisi’ni bilmediklerini iddia etmektedir (1953i, s. 283-284).

3.150. “Evcara Faslı Etrafında” Adlı Yazısı

Laika Karabey bu yazısında bir gazetede okuduğu yazıya tepki göstermektedir. Yazıda Türk Musikisi’nde yapılacak olanların yapıldığını, artık halka Batı Müziği eğitimi verilmesi ana fikrine karşın Karabey’in burada, Türk Musikisi’nde yapılacak çok şeyin olduğu konusundaki fikrini öne sürdüğü görülür. Ayrıca 15 Kasım 1953’de İstanbul Belediye Konservatuarı’nın gerçekleştirdiği konserde Evcara faslının çok ilgi görmediğini, bunun sebebi olarak ise de aralıkların

hakkı ile muhafaza edilmemesi, seslerin birbiriyle ısınmaması gösterilmektedir (1953i, s. 287-288).

3.151. “Donizetti ve Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, tarihte Osmanlı Saray Müzikasının islahı için İkinci Sultan Mahmut tarafından 1831 tarihinde İstanbul’a getirilen ve yirmi yıl İstanbul’da kalan Donizetti’nin Türk Musikisi’ne ilgi gösterdiğini ve Şevk-Efza makamında dört haneli bir peşrev bestelediğini dile getirmektedir. Ayrıca Karabey on sekizinci asır bestekârlarından Hacı Numan Ağa’nın da bir Şevk-Efza peşrevi bulunduğunu ve bu eseri Donizettiye ait peşrevden çok daha güzel bulduğunu anlatmaktadır. Buradaki farkın Donizetti’nin bestekârlık kudretinin Numan Ağa’dan az olması değil, birinin Türk Musikisi üslubuna girmemiş olması, diğerinin varlığının ise bu atmosfere bağlı olmasından kaynaklandığını belirtmektedir (1953i, s. 288-289).

3.152. “Hakikat Er geç Kendini Tanıtır” Adlı Yazısı

Dönemin etkin gazetecisi Burhan Felek’in İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nın icra heyeti korosunun konseri üzerine yazdığı övgü dolu yazıdan memnuniyet duyduğunu ve bunu Sadettin Arel’e borçlu olduklarını dile getiren Laika Karabey, vaktiyle Burhan Felek’in İleri Türk Musikisi Konservatuvarı hakkında İl Genel Meclisine sunduğu olumsuz raporun özellikle Konservatuar’ın ilmi çabalarını sekteye uğrattığını, “keşke o zaman Burhan Felek yapılan işlerin sanat kıymetini araştırmadan böyle bir işe ön ayak olmasaydı” şeklinde serzenişte bulunmaktadır (1954a, s. 318-320).

3.153. “Merhum Veli Kanık” Adlı Yazısı

Karabey, o günlerde hayatını kaybetmiş klarnet sanatçısı Veli Kanık’ın vefatından duyduğu üzüntüyü dile getirmektedir (1954a, s. 321).

3.154. “Tuhaftır Hal-i Âlem” Adlı Yazısı

Laika Karabey, musiki hakkında icra ve nazariyat bilmeyenlerin sürekli eleştiri halinde olmalarını ve kendilerine ilmi bir yazı gerektiğinde yine bu

eleştirdikleri üstatların yayınlarına başvurmadan başka çareleri olmaması konusundaki çelişkiyi okurlarıyla paylaşmaktadır (1954a, s. 322).

3.155. “Muanni Bir Cehalet” Adlı Yazısı

Laika Karabey, o dönem bir gazetede çıkan Nureddin Şazi Kösemihal imzalı bir yazıya tepki göstermektedir. Türk Musikisi’nin Doğu Musikisi olmadığını vurgularken yazarın bu konuda fikir sahibi olmadığını, sadece Türk Bestekârlar’ın güzel eserler yapmaya önem verip çok sesliliğe ihtiyaç duymadıklarını yineleyerek ifade etmektedir (1954a, s. 336-337, 341).

3.156. “Konservatuar’ın Yakın Tarihinden Bir Yaprak” Adlı Yazısı

O dönemde musiki çevrelerince yaygın olarak tartışılan piyasa müzisyenlerinin icra heyeti üyeleri arasında yer alması konusunu dile getiren Karabey, piyasa üslubunun metotsuzluğa dayandığını, Klasik Musiki’nin ise temelinin metot olduğunu vurgulamaktadır. Piyasacı diye tabir edilen müzisyenlerin senelere dayanan alışkanlıklardan kurtulması için temelden bir eğitime girmeleri gerektiğini vurgulamaktadır (1954a, s. 339-341).

3.157. “Türk Musikisi’ni Müdafaa Etmek Onu Sevenlerin Borcudur” Adlı Yazısı

Karabey, Atatürk’ün Türk Musikisi’ni kaldırıp yerine Garp musikisi getirmesi rivayetlerine değinerek bu söylemleri yalanlamaktadır. Ankara’daki musiki severlerin İleri Türk Musikisi Konservatuarı İcra Heyeti olarak kendilerinden bir konser istediklerini, bu konser için küçük tiyatro sahnesini kullanıma açtıklarını ve 1953 senesinde orada bir konser vermiş olmalarına rağmen bu teşebbüse izin verilmemesinden duyduğu üzüntüyü dile getirmektedir (1954b, s. 348-349, 354).

3.158. “Belediye Konservatuarı’nda Kımıldanma İhtiyacı” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuarı konserlerindeki sanat kalitesinin gün geçtikçe daha da düştüğünü savunan Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı’nın resmi bir kurumdan ödenek alan tek konservatuar olduğunu, konservatuarların sanat

kalitesinin yükselmesinin toplumun musikide gelişmesine örnek teşkil edeceğine dikkat çekmektedir. Bu tespitleri yaparken İstanbul Belediye Konservatuvarı'nın o dönemki şefi Nevzat Atlığ'ı eleştirilerinin dışında tuttuğunu, sorunların daha eskiye dayandığını vurgulamaktadır (1954b, s. 368, 372).

3.159. “Cehaletin Mantıklısı Müreccahtır” Adlı Yazısı

Laika Karabey, dönemin musiki çevrelerince dile getirilen “Avrupalılar bizim sola dönük bemole güler” şeklindeki yaklaşımlara tepki göstermektedir. Bu sözleri edenlerin yirmi dört sesin nasıl on iki perde ile gösterileceğini dahi bilmeyen insanlardan oluştuğunu söylerken, cehaletin bile mantıklısını tercih ettiğini vurgulamaktadır (1954b, s. 369, 372).

3.160. “Vali’ye Açık Mektup” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul Belediye Konservatuvarı için belediyeden üç yüz elli bin lira ödenek alındığını, ayrıca Konservatuar'da bilimsizliğin ve metotsuzluğun devam ettiğini, İstanbul Valisi'ne bir mektupla bu durumdaki şikayeti ilettiğini belirtmektedir (1954b, s. 372).

3.161. “Mecmuamız Yedi Yaşına Basarken” Adlı Yazısı

Musiki Mecmuası'nın yedinci sayısına özel olarak yazdığı yazıda derginin kuruluşundan bu yana Türk musikisinin lehine büyük gelişmeler kaydedildiğini anlatan Karabey, hiç bir ekonomik yardım almadıkları halde her türlü engelleme ve cahilce saldırı ile karşılaştıklarını belirterek, *Musiki Mecmuası* için çok önemli katkılarda bulunan Hüseyin Sadettin Arel'e şükranlarını sunmaktadır (1954c, s. 3).

3.162. “Türk Musikisi’nde Çok Seslilik Yolları” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Türk Musikisi'nin kendi bünyesinden doğan çok sesliliğe son zamanlardaki çabalarla yavaş yavaş kavuştuğunu dile getirmektedir. Bu kapsamdaki yöntemi Batı Musikisi'nden aynı şekilde almak yerine makamların durak ve güçlülerini kendi vazifelerinde bırakmak, aralıkları hiç değiştirmeden, Türk

Musikisi'nin kurallarına dayandırmak gerektiğini vurgulamaktadır (1954c, s. 5-6, 23).

3.163. “Gafletler Silsilesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey o dönem bir gazetede yayınlanan ve Türk Musikisi'ni Enderun Müziği, Alaturka gibi tanımlarla ifade eden bir makaleye tepki göstermektedir. Türk Musikisini türlü söylemler içine hapsedmeye çalışmanın büyük bir hadsizlik olduğunu vurgulayan Karabey, Türk Musikisi'nin beşikten mezara kadar hayatının her evresinde Türk milletine refakat ettiğini, beşikteki çocuğun kulağına okunan ezanın, mektebe başlatılırken teganni edilen ilahilerin kısacası yaşamın her alanında yeri olan Türk Musikisi'nin enderun, alaturka gibi tabirlerle yabancılaştırılmaya çalışıldığı konusunu önemle vurgulamaktadır (1954c, s. 7-10, 26).

3.164. “Musikide Prozodi” Adlı Yazısı

Milli Eğitim Bakanlığı ve İstanbul, Ankara Belediyeleri kanalından Ankara ve İstanbul Belediye Konservatuarları'na aktarılan ödeneklerin adı geçen konservatuar kurumları tarafından hakkı ile kullanılmadığına işaret eden Karabey, bu kurumların nazari anlamda yetkin kişiler yetiştiremediğini de belirtmekte, ayrıca adı geçen Konservatuarlar'ın müfredatlarında okuttukları kitapların genç nesillere musikiyi sevdirmek bir tarafa, yetişkinlerin var olan musiki zevklerini rahatsız edecek yayınlar yapıldığını dile getirmektedir (1954d, s. 35-36).

3.165. “Dört Telli Kemençe Hakkında” Adlı Yazısı

Üç telli kemençenin dört telli olarak kullanılması yönünde önemli uygulamaları olan Laika Karabey, üç telli kemençenin icra içindeki transpoze esnasında ses aralığı uygun olmadığı için sık sık tiz sekizlisine çıkmak zorunda kalmanın kulaklarda iyi bir tesir bırakmadığının altını çizmektedir (1954d, s. 56).

3.166. “İstanbul Belediye Konservatuarı” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı'nın gelişmesi için başvurulacak yöntemleri kendi bakış açısıyla paylaşmaktadır. Öncelikle

Konservatuari'nın bir konser müessesesi değil, akademik bir bilgi yuvası olduğunun altını çizmektedir. Yeni yetişen öğrencilere örnek olmak adına seçilmiş sanatçılardan oluşan bir icra heyetinin varlığına ihtiyaç olduğunu söyleyen Karabey, öğrenci koroları hatta ikili, üçlü, dörtlü takımlar halinde oda musikisi grupları oluşturma'nın faydalarına değinmektedir (1954d, s. 57-58, 60).

3.167. “Bülent Ecevit’e Cevap” Adlı Yazısı

Laika Karabey, dönemin *Yeni Ulus Gazetesi* yazarı olan Bülent Ecevit'in bir yazısına tepki göstermektedir. Bülent Ecevit'in Atatürk'ün Türk Musikisi'ne memlekette yer vermek istemediğine dair bazı sözler söylediğini belirten Karabey, milli sanatta yenilikler yapmakla, onu temelden yok etmenin ayrı şeyler olduğunu, Atatürk'ün her alanda olduğu gibi Türk Musikisi alanında da yeniliklerin önünü açtığını vurgulamaktadır (1954e, s. 67-68, 90).

3.168. “İstanbul Belediye Konservatuari Etrafında” Adlı Yazısı

İstanbul Belediyesi Konservatuari'na ilişkin eleştirilerine devam eden Karabey, musiki çevrelerince konuşulan Konservatuar İcra Heyeti'ndeki bazı sazandelerin istifaları hakkında görüş ve duyumlarını dile getirmektedir. İstifa edenlerin İcra Heyeti'nde daha baskın olan piyasa sazandelerine tepki olarak korodan ayrılan sazandeler olduğunu vurgulamaktadır (1954e, s. 69-71).

3.169. “Maestro Edgar Manas Jübilesi Adlı Yazısı

4 Nisan 1954 Pazar akşamı Atlas sinemasında dinlediği Maestro Edgar Manas'ın jubile konserindeki izlenimlerini paylaşan Karabey, koro şefi Mamigonyan'ı yüz yirmi kadar sanatkârı bir araya toplayıp hiçbir menfaati olmaksızın eserleri kopya edip koroyu çalıştırdığı için takdir ve tebrik etmektedir. Dönemin İstanbul Valisi Fahrettin Kerim Gökay'ın gecede yaptığı konuşmada musikinin birleştirici özelliğine vurgu yaptığını aktaran Karabey, Vali Bey'den bu konser için gösterilen lütuf ve himayeyi Türk Musikisi çalışmaları için de görmek istediği temennisini dile getirmektedir (1954e, s.74).

3.170. “Bir Cahile Cevap” Adlı Yazısı

Refi Cavad Ulunay’ın bir yazısına tepki gösteren Karabey, 11 Nisan 1954 tarihinde Taksim Belediye Gazinosundaki konserin tenkidini yazan Ulunay’ın aslında bir tenkid değil, bir nevi konser dedikodusu yazdığını vurgulamaktadır. Sözde Türk Musikisi’ne taraftar görünen Ulunay’ın bilgilerinin, hiçbir ilmi esasa dayanmadığı için hep şahıslarla meşgul olduğunu eleştirmektedir (1954f, s. 99-101).

3.171. “Türk Musikisinin Bir Düşmanı ”Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Enstitüsü isminde bir müessese kurulmuş olduğunu bu kurumun çeşitli bilim sanat dalları arasında Türk Musikisi adı altında bir şube tesis ettiğini okurlarına aktarmaktadır. Kuruluşun musiki bölümüne Hüseyin Sadettin Arel, Mesut Cemil Tel, Ercüment Berker, Suphi Ezgi, Salih Murat Uzdilek’in seçildiklerini belirtmektedir. Karabey konu üzerine Refi Cavad Ulunay’ın “İstanbul Enstitüsünün Türk Musikisi şubesinde görülen zatlar musiki aleminde bir otorite olarak zikredilemez” sözüne sert bir şekilde tepki göstermektedir. Karabey, Ulunay’ı yapılan her iyi duruma baştan muhalif olmakla suçlamaktadır (1954f, s. 104, 117).

3.172. “Saadet Güneşi Batmak Üzere” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, 1952 senesinin temmuz ayında o dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri başkanlığında bir kongre toplandığını hatırlatmaktadır. O dönem musiki mevzuna dair toplanan komisyonun başkanlığına Hüseyin Sadettin Arel’in seçildiğini ve komisyonun musiki ilmi için çok doğru bir karar aldığını belirtmektedir. Yazıdan, Karabey’in o dönem çok umutlandığını ama Tevfik İleri’nin Milli Eğitim Bakanlığı’ndan ayrılması ile bütün işlerin tamamıyla durduğunu ifade etmektedir (Karabey, 1954f, s. 120-121).

3.173. “Dört Telli Kemençe Üzerine” Adlı Yazısı

Okur mektuplarındaki sorulara itina gösteren Karabey, Yusuf isminde bir okurun İzmir’de dört telli bir kemençe bulamadığını, buradaki saz ustalarının üç telli bir kemençeyi dört telliye çeviremediklerini içeren mektubunu yayınlamaktadır.

Mektuptan sonra Karabey, Yusuf isimli kişiye dört telli kemençe hediye etmiştir (1954f, s. 123).

3.174. “Musiki Terbiyesine Dair” Adlı Yazısı

Laika Karabey, çocukların musiki öğrenmesinin önemine ve şartlarına değinmektedir. Çocukların bir psikolojik devresi olduğuna, bu durumda ilkokulun sonu ile ortaokulun sonuna doğru olan devrelere tekâmül ettiğini vurgulamaktadır. Karabey çocuklara okullarda musiki terbiyesi vermek için onların etrafında bir musiki çevresi oluşturulması gerektiğini dile getirmektedir. Musiki çevresinin ise plaklarla, radyolarla yahut doğrudan musiki öğretmenlerinin çocukların ruhuna hitap etmeleri ile mümkün olabileceğini belirtmektedir (1954g, s. 133-134).

3.175. “Türk Musikisi’nin Çilesi” Adlı Yazısı

Türk Musikisi’nin kendi vatanında birkaç cahil tarafından aşağılandığı konusundaki tespitini yaptığını aktaran Karabey, devlet kanalıyla gerçek anlamda konservatuarlar kurulması gerektiğini, var olan İstanbul Belediye Konservatuarı gibi kurumların bu görevi yerine getirmediğini belirtmektedir (1954g, s. 134).

3.176. “Hüzne İştîyak” Adlı Yazısı

Milli sanatın hükümet tarafından destek görmediği halde, halk tarafından çok sevildiğini ve dimdik ayakta durduğunu belirten Karabey, halka seçilmiş güzel eserler sunarak, halkın zevklerine rehberlik etmek gerektiğinin önemini vurgulamaktadır. Hüzne alışmış kulakların zamanla değiştirilmesinde de bestekârlara görev düştüğünü dile getirmektedir (1954g, s. 135).

3.177. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı

Karabey, musiki arşivine katkısının olmasını umduğu Hızır İlyas Efendi’nin “Letaif-i Vekayi-i Enderun” isimli eserinden bazı bölümleri paylaşmaktadır. Alıntı yapılan bölümlerde II. Sultan Mahmut’un Türk Musikine rağbet gösterdiğini, Enderun’dan da kıymetli bestekâr ve icracıların yetiştiği bir dönemi aktarmaktadır (1954g, s. 152, 155).

3.178. “Mevki Sahipleri ve Musiki” Adlı Yazısı

Laika Karabey, tarih boyunca Türk büyüklerinin de musikiye önem verdiklerini adeta istiklal ve hükümlanlık alameti olarak gördüklerini belirtmektedir. Kanuni Sultan Süleyman’ın Viyana Seferine giderken ordu ile beraber götürdüğü musikişinaslarla uzun fasıllar icra ettiğini dile getirmektedir. Ayrıca, Üçüncü Selim zamanında musikinin altın çağını yaşadığını aktarmaktadır (1954h, s.165-166).

3.179. “Tarihe geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı

Bu yazısında, Nevzat Atlığ’ın bazı sözlerini değerlendirmektedir. Oldukça eleştirel bir dille konuya yaklaşan Karabey, Nevzat Atlığ’ın şefliğini yaptığı koronun saz heyetini yayınlamış, bu ekibin yıllardır hiç değişmediğini hatırlatmıştır (1954h, s.167).

3.180. “Anma Vazifemiz” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul’un fethinin yıldönümünde yapılan anmalara değinmekte ve bu etkinliklerin yetersiz olduğunu düşünmektedir. Karabey kendi sanat tarihimizin çok ihmal edildiğini, eski bestekârların kapkaranlık bir meçhuliyet içinde olduklarını aktarmaktadır. Radyo programlarında, gazetelerde hatta kitaplarda eski musiki alimlerini, halka anlatmanın önemine değinmektedir (1954h, s. 169).

3.181. “Muhterem Ziya Gökalp ve Musikimiz” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Ziya Gökalp’in bir kitabına atıfta bulunarak kitabın Türk musikisi ile ilgili bölümüne tepki göstermektedir. Kitapta özetle Türk Musikisi’nin Farabi vasıtasıyla Bizans’tan, hakiki Türk Musikisi’nin ise halk melodilerinden alındığı iddia edilmektedir. Karabey, Ziya Gökalp’in kıymetli bir bilim adamı olduğunu fakat musiki gibi hiç bilmediği konularda beyan vermemesi gerektiğini öne sürmektedir (1954h, s. 170).

3.182. “İlkin Nezaket Sonra Tecavüz Adlı Yazısı

Laika Karabey, eleştirel bir dille Gültekin Oransay’dan bahsetmektedir. Mecmua’nın yetmiş beşinci nüshasında Bülent Ecevit ile girdiği tartışmayı hatırlatan

Karabey, Gültekin Oransay'ın üslubunun bir anda değiştiğini ve sert bir tavır takındığını aktarmaktadır (1954h, s. 184).

3.183. “İlim Cimrileri” Adlı Yazısı

Bildiğini başkasına aktarmayan, bir ilme dair elindeki kaynaklardan başkalarının faydalanmasına izin vermeyen insanları, ilim cimrileri olarak tanımlayan Karabey, Muradnâme isimli eski bir el yazması kitabın aslının Afyon Ziraat Bankası Müdürü Fahri Bilge'nin elinde olduğunu öğrendiklerini ve görmek istediklerinde kitabın lüzumlu sayfaları kopya edip gönderebileceğini fakat bu sözünü yerine getirmediğini aktarmaktadır. Karabey, ilim cimrilerinin kendilerinin hiçbir işine yarayamayacak bilgileri paylaşmayı esirgeyenlerden dolayı duyduğu üzüntüyü dile getirmektedir (1954i, s. 197-199).

3.184. “Amerika Birleşik Kuvvetleri Bandosu” Adlı Yazısı

Karabey, 20 Ağustos 1954 tarihindeki Amerika Birleşik Devletleri hava kuvvetlerinin 94 kişilik orkestrası ile verdiği konseri izlediğini ve güzel bir etkinlik gecesi yaşadığını dile getirmektedir. Bando heyetinin repertuarını takdir ettiğini belirten Karabey, orkestranın her kesimden insanı memnun edecek eserler seçtiğini belirtmektedir (1954i, s. 201).

3.185. “Konuşma Köşesi Dikkate Değer Bir Mektup” Adlı Yazısı

Laika Karabey, okurlarından Yusuf Sencer isimli müzisyenin mektubuna yer vermektedir. Okur mektubunda yaygın olarak gazetelerde yazan müzik eleştirmenlerinin layık olmadıkları payelerle Türk Musikisi'ne saldırdıklarından ve mektep, ilim düşmanlığı yaptıklarından bahsetmekte ve Yusuf Sencer isimli okurun Türk Musikisi'nin sorunlarının dedikodu ve hakaretlerle değil, ilmi çalışmalarla çözülebileceğinden bahsettiğine işaret etmektedir (1954i, s. 228-229).

3.186. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı

Bu yazıda Laika Karabey, tarihi bilgilere yer vermektedir. Verdiği örneklerden biri de; Enderun-u Hümayun'da Saray mektebindeki usta süvarilerden

yeniçeri Şakir Gaddar'ın aciz kimseleri gücü yettikçe dövdüğünü, fakat Kemani Ali Ağa'yı bir vesile ile iyice tekdir ve tahkir ettikten sonra zavallının başına iskemleyi geçirdiğini anlattığı, tarih sayfasından notlara yer vermektedir (1954i, s. 232).

3.187. “Konuşma Köşesi İstanbul Radyosu’nda Islahat” Adlı Yazısı

Dönemin İstanbul Radyosu’ndaki bazı yeniliklerden söz eden Karabey, yetkili makamların İstanbul Radyosundaki Türk Musikisi bölümü için Münir Nureddin Selçuk’u görevlendirmiş olmasını olumlu karşıladığını aktarmaktadır. Alınan ilk kararlardan birisinin kadroda bulunan sanatçılara düzenli kurslar verilmesi olduğunu, bazı sanatçıların bu karara tepki gösterdiğini belirtmektedir. Laika Karabey sanatçıların bu tepkisinin haksız olduğunu, ilmin kıymetini bilen insanın kurs görmek istememesinin yersiz olduğunu vurgulamaktadır (1954j, s. 260-261).

3.188. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel tarafından İleri Türk Musikisi Konservatuari’nda verilen dersleri yerinde dinleyerek notlar aldığını belirtmekle beraber, burada da Filazof Pitagoras’ın (Pisagor) nota yazımı ile ilgili bazı temel bilgilerini aktarmaktadır (1954j, s. 264).

3.189. “Ben Olsam Ne Yapardım” Adlı Yazısı

Münir Nureddin Selçuk’un, İstanbul Radyosunun Türk Musikisi bölümüne müsteşar olması, o dönemki musiki çevrelerinde yankıları sürerken Laika Karabey Münir Nureddin Selçuk’a yön verebileceği düşüncesiyle yazısında bazı önerilere yer vermektedir. Radyodaki solistlerden piyasaya daha çok iş yapanlara Klasik Türk Musikisi okutmamak, konservatuar programının Türk Musikisi saz ve söz programına konulup buradan yetişecek gençlerden ileride radyo yayınlarından faydalanmak gibi önerileri bunların başında gelmektedir (1954j, s. 279, 284).

3.190. “Kıbrıs Hatıraları” Adlı Yazısı

Bu yazısında Laika Karabey, Kıbrıs Radyosunun davetlisi olarak konser ve konferanslar vermek üzere gittiği Kıbrıs’ta edindiği izlenimlerini aktarmaktadır.

Kendisini Kıbrıs Radyo İdaresinin Muavini Şule Orfi hanımın karşıladığını birlikte Mavsa'da bulunan Namık Kemal'in sürgündeyken kaldığı yere bir saygı ziyaretinde bulunduklarını dile getirmektedir (1954j, s. 280, 284).

3.191. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, tarihin içinden bazı bilgilere yer vermektedir. Beş altı sene başçavuşlukta bulunmuş olan Rakkas İbrahim Ağa'nın Birinci Abdülhamit zamanında yaşadığını, has odaya geçme zamanı gelmişken istemediğini ve çalgıcılık ile öteden beriden para alıp geçinmeyi adet edindiğini, bu sebeple yine başçavuşluk mesleğinde devam etmesi rica edilince mevki itibarıyla onun aşağısında bulunanların kızdığını ve söylenmeye başladıklarını dile getirmiştir (1954j, s. 282).

3.192. “Kıbrıs Hatıraları” Adlı Yazısı

Kıbrıs gezisinden notlar ve izlenimlerini aktaran Laika Karabey, Kıbrıs Radyosu'ndaki konseri ve konuşması Salı günü olduğu için Pazartesi gününü Kıbrıs'ta gezmeye ayırdıklarını ve bu vesileyle Kıbrıs Müftüsü Dâna Efendi'yi ziyaret ettiklerini yazmaktadır. Kıbrıs Lisesi'ni Bitirenler Derneği Başkanı Hazım Bey ile tanıştıklarını hatta derneğin bir müzik kolunun kendilerine kısa bir dinleti de sunduklarını dile getirmektedir (1954k, s. 291-292,313).

3.193. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Hüseyin Sadettin Arel'in İleri Türk Musikisi Derneği Konservatuarı Türk Musikisi bölümünde verdiği nazariyat derslerinde tuttuğu notlarını aktarmaya devam ederken Karabey, Eski Yunan Musikisinde her büyük filozofun musikiye el atmasının değişikliklere neden olduğunu dile getirmektedir (1954k, s. 297-298).

3.194. “Musikimiz ve Burhan Felek” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı Türk Musikisi bölümündeki ıslahat çalışmaları üzerine gazetelerde bazı yazıların yayınlandığını, bunların arasında Burhan Felek'in yazısının yine ilmi değerlerden uzak olduğunu altını çizmektedir. Burhan Felek'in Türk Musikisine dost olarak görünüp, musikinin terakki alanlarına

çelme taktığını dile getirerek, o dönem Radyo Musiki Kurulu'na danışman olarak atanan Münir Nureddin Selçuk'un icraatlarından musiki camiasının memnun olduğunu, Burhan Felek gibi dışarıdan yapılan yorumların maksatlı ve faydasız olduğunu aktarmaktadır (1954k, s. 312-313).

3.195. “Tarihi Kayıtlar Münasebetiyle” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İlyas Efendi'nin Enderun Tarihi adlı eserine atıfta bulunmaktadır. Karabey bu kaynaktan eskiden “fiske daire” denilen bir def kullanıldığını bu defin küçük olduğunu ve fiske vuruşlarıyla icra edildiğini aktararak, tarihi kayıtlardaki bu kırıntı halindeki bilgilerin derlenip toparlanmasının önemini vurgulamaktadır. Ayrıca Türkler'de bir orkestra şefinin idaresi ile harekete geçen heyetlerin tarihten beri var olduğunu, Batı aleminin Mızıka ile birlikte onu da Türklerden aldığını dile getirmektedir (1955a, s. 323-324).

3.196. “Arazpar – Puselik Muamması” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarının 21 Kasım 1954 yılında bir Arazpar Puselik faslı icra ettiğini, bunun da dönemin musiki eleştirmenleri tarafından tartışma haline getirildiğini, bu tür tartışmaların musikin gelişimi için sağlıklı tartışmalar olmadığını belirterek, Türk Musikisi'nin bir çatı mektebe ihtiyacı olduğunu, bu durum gerçekleştiği zaman böyle tartışmalara gerek kalmayacağını öne sürmektedir (1955a, s. 324).

3.197. “Musiki Tarihi'nin Kırıntı Torbası” Adlı Yazısı

O dönem *Cumhuriyet Gazetesi*'nde yer alan Tahsin Sungur isimli bir kişinin gazeteye gönderdiği bir mektupta Türk Musikisi'ni “ölü bir müzik dalı” olarak tanımlamasına tepki gösteren Karabey, Türk Musikisi'nin sürekli gelişme gösteren bir sanat dalı olduğunu ve asla ölü olarak nitelendirilemeyeceğini belirtmektedir. Karabey burada her zaman sitem ettiği mektepsizlik konusunu da dile getirerek, ilgili makamların bir musiki mektebi açmakta geç kaldığını, musikin uzun zamandan beri bilimden ve metottan mahrum yaşamaya çalıştığını öne sürmektedir (1955a, s. 326-327).

3.198. “Yegâh Fash” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 10 Ekim 1954 Pazar günü İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın Münir Nureddin Selçuk şefliğinde verdiği konsere izleyici olarak katıldığını belirtip izlenimlerini aktarmaktadır. Halkın, özellikle üniversite talebesi gençlerin konsere çok yoğun ilgi gösterdiğini yazan Karabey, biletlerin çok çabuk tükendiğini ama salondaki onca kalabalığa rağmen konser sırasında salonda neredeyse nefes sesinin dahi duyulmadığını dile getirmektedir. Bu kadar sevilen Türk Musikisi’nin hak ettiği mekteplere kavuşmasının bir zorunluluk olduğunu belirterek, konserde zaman zaman ses ve saz arasında uyumsuzluklar olduğunu söyleyen Karabey, yine de güzel bir konser olduğunun ve Münir Nureddin Selçuk’un koroyu iyi bir yere getirdiğinin altını çizmektedir (1955a, s. 327).

3.199. “Mektepsiz Musiki” Adlı Yazısı

Türk Musikisi Konservatuvarı’ndan istifade edilmediği şeklindeki yaklaşımlara tepki gösteren Karabey, var olan İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın gerçek anlamda bir Konservatuar olmadığını ancak üçüncü, dördüncü mertebe bir Batı Müziği Mektebi olabileceğini belirtmektedir. Laika Karabey, bu kurumun Türk Musikisi ile tek bağının Türk Musikisi İcra Heyeti olduğunu, onun da tek vazifesinin konser vermek olduğunu dile getirmektedir. Bu sebeple gerçek anlamda bir Türk Musikisi Konservatuvarı’na ihtiyaç olduğunu musikinin yaşaması için bunun gerekli olduğunu vurgulamaktadır (1955a, s. 330).

3.200. “Kıbrıs Radyosu’nda Konuştuklarım” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, bir davet üzerine gittiği Kıbrıs’ta, Kıbrıs Radyosu’nda yaptığı konuşmalardan bir bölüm yayınlamaktadır. Konuşmada özetle Türk Musikisi’nin ses ve ritim açısından Batı Musikisi’nden çok daha zengin olduğu vurgulanmaktadır (1955a, s. 345).

3.201. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel’in İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nda verdiği derslerden aldığı notları paylaşmaya devam etmektedir.

Karabey, Aristoksenoz adlı Filozofun ses aralıkları ile ilgili bilgilerini paylaşmaktadır (1955a, s. 346).

3.202. “Kıbrıs Radyosu’ndaki İkinci Konuşma” Adlı Yazısı

Kıbrıs Radyosu’nda yaptığı konuşmasına bu yazısında da yer veren Laika Karabey, bu konuşmada özellikle vurguladığı nokta Türk Musikisi’nin Türk malı olduğu ve asla başka milletlerden alınmadığıdır. Yunan ve Arap ses sisteminin Türk Musikisi’nden alındığını ve hatta bozuk ve kötü bir kopyası olduğunu ifade ederek, tarih boyunca Türklerin çeşitli sebeplerle başka kültürlerle iletişim kurduğunu ve bu etkileşimde baskın kültür olduğuna işaret etmektedir (1955b, s. 355-356, 360, 376).

3.203. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, Hüseyin Sadettin Arel’den dinlediği dersler esnasında aldığı notları aktarmaya devam etmektedir. Eski Yunan Müziği’ndeki ses aralıklarını konu etmektedir (1955b, s. 375-376).

3.204. “Armoni” Adlı Yazısı

Armoni derslerinin hocasız öğrenilemeyeceğini ama okurların bu konuda yoğun ısrarları üzerine kısa bilgiler vermeye karar verdiğini aktaran Karabey, diyaazon sesi gibi bazı nadir müstesnaların dışında ne kadar ses varsa hepsinin tabiat tarafından armonileşmiş olarak oluştuğunu, tali seslere selen, asıl seslere de temel adının verildiğini ifade etmektedir (1955b, s. 377-378).

3.205. “Yersiz Telaş Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı’nın Maarif vekilliğine (Milli Eğitim Bakanlığı) devrini olumlu karşılamaktadır. Ancak 23 Şubat tarihli *Milliyet Gazetesi*’nde Refi Cevdet Ulunay’ın “Bu karar Türk Musikisinin kalbine uzanan hançerin ta can evine, kabzaya kadar yerleştirilmesidir” şeklindeki yazısına tepki göstererek, Ulunay’ın telaşının yersiz olduğunu, “Türk Musikisi Konservatuarı yok ki devir işi onu endişelendirsin. Konservatuar binası içinde icrayı ahenk eden meyhane sanatkarlarından müteşekkil bir heyet için bu kadar yaygara koparmaya ne

gerek var” diyerek tepkisini dile getirmektedir. Laika Karabey İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın Milli Eğitim Bakanlığı’na devrinin çok isabetli bir karar olduğunu ve neticelenmesini umduğunu belirtmiştir (1955c, s. 388-390).

3.206. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Hüseyin Sadettin Arel’den dinlediği dersler esnasında aldığı notları aktarmaya devam eden Karabey, bu sayıda Eski Yunan notalarından örnekler sunmaktadır (1955c, s. 392-393).

3.207. “Armoni ”Adlı Yazısı

Laika Karabey, Türk Musikisi Ses Sistemi hakkında bilgiler vermektedir. Çargâh ’tan başlayan sıralı ses tablosunu yayınlanmaktadır (1955c, s. 405).

3.208. “Münevver Gençlik ve Musikimiz” Adlı Yazısı

Ankara Üniversitesi’nden iki gencin kendisini ziyaret ettiğini, bir Musiki Enstitüsü açmak teşebbüsünde oldukları için kendilerinden musiki açısından yardım istediklerini aktaran Karabey, gençlerin temennisi milli sanata layık olduğu değeri vermek ve ilim ve metoda bağlı sanatkârlar yetiştirmek iken bu girişimlerinin bazı engellere takıldığını anlatmaktadır. Bunların başında konser salonu bulmak gibi zorlukların olmasını, Türk Musikisi için devletin malı olan küçük ve büyük tiyatroların kapılarının kapalı olmasını acı verici olarak nitelendirmektedir. Laika Karabey, bu öğrencilerin Musiki Enstitüsünü açmak ve geliştirmek üzere kararlı olduklarını ve engellemelere rağmen yollarından dönmeyeceklerine inandığını vurgulamaktadır (1955d, s. 415-416, 433-435).

3.209. “Konuşma Köşesi Maarif Vekâleti ve Mecmuamız” Adlı Yazısı

Karabey, Milli Eğitimi Bakanlığından *Musiki Mecmuası*’na bir mektup gönderildiğini, mektupta derginin 10, 12, 33, 45, 46, 52, 61, 73, 77, 79, 81 sayılarının incelendiğini ve içinde polemiği tahrik eden ve şahısları hedef tutan yazılar olduğu sebebiyle derginin Bakanlıkça aboneliğın iptali uygun görülmüştür denildiğini öne sürmektedir. Laika Karabey, söz konusu yazılarda bir hücum olmadığını aksine

hepsinin bir müdafaa içerdiğini belirterek, *Musiki Mecmuası*'nın memlekette gördüğü hizmetin aşikâr olduğunu, ileride yazılacak olan musiki tarihinde herkesin hak ettiği değeri bulacağına inandığını dile getirmektedir (1955d, s. 418-420).

3.210. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Hüseyin Sadettin Arel'den dinlediği dersler esnasında aldığı notları aktarmaya devam etmektedir. Bu nüshada eski Yunan sazlarından lir ve aulosu ele alarak, Eski Yunan lirlerinin yapımı hakkında kaplumbağa kabuğu, yaban keçisi boynuzu, koyun kursağı gibi materyallerden faydalandığını belirtmektedir (1955d, s. 432).

3.211. “Radyo Çalışmaları ve Stajyerler” Adlı Yazısı

O dönem İstanbul Radyosu'nun sanat danışmanlığını yapan Münir Nureddin Selçuk'la yaptığı kısa bir söyleyişe yer veren Karabey, Selçuk'a “Kaç stajyeriniz var, günde kaç saat çalışıyorlar, gördükleri derslerin içeriği nedir, ders süreleri ne kadardır?” gibi sorulara gelen cevaplar vasıtasıyla, Münir Nureddin Selçuk'un on stajyerleri olduğunu, her gün iki üç saat çalıştıklarını aktarmaktadır. Eser meşki ve ses çalışmaları dersine bizzat girdiğini aktaran Selçuk'un vasatın üzerinde bir eğitim sergilediğini vurgulamaktadır. Laika Karabey'in stajyerlerin ücretini merak etmesi üzerine Münir Nureddin Selçuk ikiyüzelli lira olarak yanıtlamıştır. Münir Nureddin Selçuk da Laika Karabey gibi musikimizin ilerlemesi için “mektep, ilim ve metot” üçlüsünün kaçınılmaz olarak uygulanması gerektiğini düşündüğünü dile getirerek, Laika Karabey yazısının sonunda musikide radyo harici kalmış kıymetli sanatkârlar olduğunu, ancak iktisadi sebeplerle bu kişilere radyo kapılarının kapalı olduğu tespitini yaptığını dile getirmektedir (1955e, s. 443, 448, 463).

3.212. “İstanbul Radyosu'nda Konuşma, Büyük İnsan Hüseyin Sadeddin Arel” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel hakkında İstanbul Radyosu'nda yaptığı konuşmaya yer vermektedir. Karabey, Arel'in sadece Türk Musikisi'ne değil Batı Musikisi'ne de derin vakıflığı olduğuna, batı ses sistemi ile yazılmış sonatları, piyano için yazılmış eserleri olduğuna dikkat çekerek, Arel'in yalnız musiki alimi değil;

kıymetli bir hukukçu, kudretli bir muharrir ve düşünür olmasının yanı sıra, bunların hepsinin üstünde faziletli ve eşsiz bir insan olduğunu belirtmektedir (1955f, s. 478).

3.213. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, Arel’in ders notlarını paylaşarak, eski Yunanlılarda musikinin, halkın umumi ve hususi yaşayışının içinde hatta merkezinde olduğunu, ibadetler, ziyafetler, düğünler, cenaze alayları, üzüm toplamaları dahil her zaman günlük yaşamın içinde olduğunu vurgulamaktadır (1955g, s. 517-519).

3.214. “Kıbrıs Radyosu’ndaki Konuşmalar” Adlı Yazısı

Kıbrıs Radyosu’nda yaptığı konuşmaların bir bölümüne yer veren Karabey, Türklerin tarihte hiçbir milletin yapmadığı şekilde musikiye asalet payesi verdiğini ve musikiyi hükümdarlık alameti saydıklarını dile getirerek, yaygın kanaatin aksine musikinin çok sesliliğe müsait olduğunu, Batı Musikisi’ndeki majör ve minörün dışında on bir tane daha basit makam ve ayrıca mürekkep makamlarla zenginleşmiş bir sanat dalı olduğunu aktarmaktadır (1955h, s. 527-532).

3.215. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel tarafından İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nda okutulan musiki tarihi derslerinde tuttuğu notları paylaştığı yazısında, Hint musikisinin ses aralıklarına değinerek, bir dizi içinde on iki perde kullanıldığını ve bunlara ‘svara’ adı verildiğini belirtmektedir. Bir tizlik ya da pesliğin, Türk Musikisi’nde yarım ses kabul edilebilecek miktarda yapıldığını aktarmaktadır (1955i, s. 560-562).

3.216. “Konuşma Köşesi Hasan Ali’nin Yazısına Cevap” Adlı Yazısı

4 Eylül tarihinde *Cumhuriyet Gazetesi*’nde yayınlanan Hasan Ali Yücel’in bir yazısına yanıt veren Laika Karabey, Hasan Ali Yücel’in ‘Türk Musikisi nedir?, Türk Musikicileri kimlerdir?, Hangi eserleri ne zaman, niçin dinleriz?’ şeklindeki sorularına tepki göstererek, oldukça eleştirel bir dille bu konudaki fikirlerini beyan etmiştir (1955i, s. 584-586).

3.217. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı

Hüseyin Sadettin Arel tarafından İleri Türk Musikisi Konservatuarı’nda okutulan Musiki Tarihi derslerinde tuttuğu notları aktaran Karabey, Mecmua’nın bu sayısında Hint Musikisi tarihindeki ses sistemlerini anlatan tablolara yer vermektedir (1955i, s. 597-598).

3.218. “Konuşma Köşesi Belki Bir İşiten Olur” Adlı Yazısı

Bu yazısında Hüseyin Sadettin Arel’i anarak başlayan Karabey, Arel’in kendisinden konferans istendiği zaman daha önce ele alınmamış mühim konular üzerinde seçenekler sunduğunu ama konferansı düzenleyenlerin ısrarla musiki konusu üzerinde konferans istediklerinden yakındığını aktarmaktadır. Laika Karabey, kendi sosyal çevresinde de aynı hareketlere mazur kaldığını her zaman konunun musikiye odaklandığını ve bu sohbetlerde de alaylı musiki faaliyetlerinin yetersizliği hakkında konuşulduğunu belirtmektedir. Laika Karabey bir anı aktarmaktadır: Bir gün İngiliz Kültür Heyeti Reisi Mr. Lake’yi İstanbul Belediye Konservatuarı konserine davet ettiğini, konser heyetinin içinde üç tane tanbur olduğunu ve göze çarpacak şekilde sazlarını birbirlerine zıt bir şekilde tutuklarını, Mr. Lake’in bunların vazifeleri ayrı olup olmadığını sorması üzerine Karabey, İngiliz misafire metotsuzluktan diyemediği için ayrı ayrı ekollerden yetişmiş sanatkârlar olduklarını söyleyerek, konuyu geçiştirmeye çalıştığını belirtmektedir (1955j, s. 612-614).

3.219. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel tarafından İleri Türk Musikisi Konservatuarı’nda okutulan musiki tarihi derslerinde tuttuğu notları okurlarına aktarmaktadır. Bu notlarda Hint musikisindeki ölçü kavramı hakkında bilgiler yer almaktadır (1955j, s. 625-626).

3.220. “Rehavi Faslı” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı’nın mevsimin ilk konseri olan “Rehavi Faslı” konserindeki izlenimlerini aktarmaktadır. Laika Karabey, korodaki kadın ve erkek seslerinin sazları bastırdığını ve bu sebeple

kadronun teşkilinde sorun olduğunu belirterek, çözüm olarak da erkek seslerinin artırılması gerektiğini aktarırken, daha güzel ve polifonik eserler dinleyebilmek temennisiyle konserin hazırlayıcı ve icracılarına teşekkür etmektedir (1955j, s. 628).

3.221. “Bir Mütecavize Cevap” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Milliyet Gazetesi*’nde yazan dönemin müzik eleştirmeni Cevdet Ulunay’a tepki göstermektedir. Ulunay’ın “Devrine taraftar olan sözüm ona bazı Türk musikişinasları var, bunlar Konservatuardan vakti ile kovuldukları için kalpleri gazez ve kin dolu bir takım zavallılardır” sözleri ile aslında isim vermeden kendisini hedef aldığını belirtmektedir. Karabey bu duruma karşı çıkarken bu kişi ile ilgili görüşlerini eleştirel bir şekilde dile getirmektedir (1955j, s. 630).

3.222. “Konuşma Köşesi Neden” Adlı Yazısı

Bu yazısında trenle yaptığı bir seyahatte tanıştığı Cambridge Üniversitesi Tarih Profesörü Mr. William Langer ve eşiyle görüşmelerini aktaran Karabey, Musikiye olan ilgileri nedeniyle kendilerini Ankara Radyosuna davet ettiğini, orada İngilizce bilen bir teknisyen tarafından, radyonun gezdirildiğini, viyola çalan Langer ve Necdet Varol’un da katılımıyla kanun, tanbur ile kısa bir dinleti verdiklerini, Amerikalı profesörün çok etkilenerek Amerika’da konser vermelerini istediğini aktarmaktadır. Ayrıca Karabey, milli varlıkların kıymetinin bilinmesi gerektiğini “neden” başlığı adı altında yenilikçi dileklerini ifade etmektedir (1955k s. 640-641).

3.223. “Şehnaz Buselik Faslı” Adlı Yazısı

Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı tarafından İstanbul Radyosunda sunulan Şehnaz Buselik Faslı konserine değinmektedir. Laika Karabey, koronun şefi ve konserin hazırlayıcısı Münir Nureddin Selçuk’un az duyulmuş eserler seçtiğini ve bu yüzden seyirci tarafından anlaşılmasının zaman aldığını belirterek, sololar kısmında ise Hakkı Derman’ı beğendiğini aktaran Laika Karabey, yeni sanatkarlar yetiştirmenin Konservatuar’ın asli görevi olduğunu fakat buna gereken itinanın gösterilmediğini dile getirmektedir (1955k, s. 642, 654).

3.224. “Musiki Tarihinden Notlar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel’in Musiki Tarihi dersinde aldığı notlarını paylaştığı bu yazısında, Hint Musikisindeki ölçü vuruşları için kullanılan te, ta, ke gibi tabirlerin Hindistan’daki Türklerin bulunduğu dönemden kalmış olabileceğini vurgulamaktadır (1955k, s. 646-647).

3.225. “Bize Bizden Başka Büyük Düşman Olamaz” Adlı Yazısı

Ankara seyahati sırasında Ankara Radyosu’nu bir hafta kadar dinleyebildiğini, aynı plakları işitmekten bıktığını dile getiren Karabey Radyo’nun günün her saati hasret, hicran, hayattan şikayet, ölümü dilemek, gibi sözlerden oluşan şarkılar seçmesi sebebiyle neredeyse musikiden nefret duyduğunu belirtmektedir (1955k, s. 648).

3.226. “Konuşma Köşesi Maarif Vekilinin Dikkat Nazarına” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, son Ankara ziyaretinde Ziraat Bankası Genel Müdürü Mithat Dülge’yi ziyaret ettiğini ve bir münasebetle kendisine Amerika’dan gelen mektupları gösterdiğini aktarmaktadır. Bu mektuplar üzerine Mithat Dülge, İstanbul Belediye Konservatuvarı’nda Türk Musikisi okutulup okutulmadığını sorduğunu, Karabey, okutulmadığını söyleyince Dülge’nin Milli Eğitim Bakanı ile görüşmesini tavsiye ettiğini dile getirmektedir. Laika Karabey bu durumun üzerine Amerikalı müzikseverlerden gelen mektupları Musiki Mecmua’sında yayınlamaya karar verdiğini belirtmektedir. Ayrıca Dr Johanna Spector’dan gelen mektupta Türkçe yayınları takip etmenin kendileri için zor olduğunu bu sebeple *Musiki Mecmuası*’na abone olmak istediklerini gururla dile getirmektedir (1956a, s. 3, 5-6).

3.227. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel’in Musiki Tarihi dersinde aldığı notlarını paylaştığı bu yazısında, Hint müziğinde kullanılan çalgılara verilen genel isimlere yer vermektedir. Bunlar arasında Tata’nın genel olarak telli sazlara verilen isim olduğunu, Suşhira’nın Nefesli sazlara dendiğini, Avanaddha’nın ise üzeri deri

ile örtülü vurmalı sazlar (davul, def) sınıfında yer aldığı gibi bilgilere yer vermektedir (1956a, s. 11-12, 25).

3.228. “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 6 Ocak 1956 tarihinde *Cumhuriyet Gazetesi*’nde yayınlanan “N” imzalı bir yazıya tepki göstermektedir. Yazıda, mecliste basın yayın bütçesi görüşülürken, Muğla Milletvekili Natık Poyrazoğlu’nun Türk Müziği’ne ayrılan sürenin artırılmasını ve Ankara’da bir Türk Müziği Konservatuvarı’nın kurulması önerisine “N” imzalı kişinin karşı çıktığını belirterek, “Tarihi bağlarımızı kopardığımız, dedelerimizi küçümsediğiniz, maziye ve varlıklarımızı inkâr ettiğimiz için her gün ileriye değil geriye gidiyoruz” şeklindeki yorumuyla eleştirisini dile getirmektedir (1956a, s. 19-20).

3.229. “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar” Adlı Yazısı

Bu yazısında musiki tarihinden notlar vermeye devam eden Laika Karabey, Üçüncü Selim devrinde kahvecibaşıliktan, mabeyinciliğe terfi eden Rüstem Efendi’nin ilmiye rütbesi İstanbul payesine çıkarıldığını, bunun üzerine musiki ile meşgul olan Hüseyin ismindeki kölesinin saraya takdim edildiğini ve Hüseyin’in kısa zaman içinde sarayda makbul bir hanende olduğunu ifade etmektedir (1956a, s. 21).

3.230. “Konuşma Köşesi Memlekete ve Milli Sanata Muzır Kalem” Adlı Yazısı

Karabey, daha önce sık sık yazılarına tepki gösterdiği *Milliyet Gazetesi* yazarı Ulunay’ın, genel musiki kavramlarına hakim olmadan, musiki eleştirmenliği yapmasının çok yanlış olduğunu belirtmektedir (1956b, s. 38, 46).

3.231. “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı

5 Ocak 1956 tarihli *Forum Dergisi*’ndeki Bedii Sevim imzalı bir yazıyı paylaşan Karabey, Yazıda Meclis Plan Bütçe Komisyonundaki radyolarda Türk Musikisi yayınlarının arttırılmasına istinaden yapılan tartışmaların yer aldığını, Yazar Bedii Sevim’in Türk Musikisi’nin Cumhuriyet’ten evvel mevcut olmadığını, Atatürk

devrimlere girişirken Ankara’da Devlet Konservatuvarı’nın özü olan bir müessesenin Musiki Muallim Mektebinin temellerini attığını, gerçek manada Türk bestecilerinin Cumhuriyet devrinde yetiştiğini söylemenin yanlış olmadığı yönündeki görüşünü ortaya koymasının üzerine, *Forum Dergisi*’ne bu yazıya istinaden bir yanıt göndermektedir. Karabey mektubunda, radyolarda Türk Musikisi saatlerinin arttırılmasına yapılan itirazın yerinde olduğunu belirterek, asıl itirazının “Atatürk’ten evvel Türk Musikisi yoktu” sözüne olduğunu vurgulayarak, bu görüşe karşı mehterlerden, askeri mızıka takımlarından söz etmektedir (1956b, s. 40-41).

3.232. “Konuşma Köşesi Belediye Konservatuvarı Hakkında” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın Ocak 1956’da İstanbul Radyosu’nda verdiği konsere değinen Laika Karabey, konser programını, repertuar seçimi üzerinden eleştirerek konserin pazar günü olduğunu fakat seçilen eserlerin bu tatil gününe yakışmayacak derecede ağır ve insanı hüzne sokan eserler olduğunu belirtmektedir. Karabey ayrıca İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın da İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nda kendilerinin yaptıkları gibi çok sesli denemelere yer vermesi gerektiğini dile getirmektedir (1956c, s. 68, 88).

3.233. “Tarihe Mal Olan İki Konferans” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, Hüseyin Sadettin Arel’in 1927 senesinde İzmir Türk Ocağında verdiği konferansa yer vermektedir. Konferansta Laika Karabey, Arel’in orijinal bir musikimiz olduğunu, bunun kıymetini bilmemiz gerektiği yönündeki görüşlerini dile getirmektedir (1956c, s. 70, 76).

3.234. “Musiki Tarihi Notlarından” Adlı Yazısı

Hüseyin Sadettin Arel’in dersleri esnasında tuttuğu notlara yer vermeye devam eden Karabey, bu yazısında Eski Roma Müziğinden bahsederek, eski Romalılarda müziğin bir saz müziğinden ziyade danslarda ve tiyatro oyunlarında ölçüyü göstermek için kullanıldığını dile getirmektedir (1956c, s. 74-75).

3.235. “Cevapsız Kalmaya Mahkûm Sorular” Adlı Yazısı

Laika Karabey o dönem İstanbul Radyosu’nda yapılan bir toplantıdan bahsederek, toplantıdaki ana konunun “ana dizi olarak çargâh makamı mı kabul edilmeli, yoksa rast makamı mı?” olduğunu, Karabey bu konunun toplantı konusu olmasını yadırgadığını, bunun kabule bağlı bir konu olmadığını sözlerine eklemektedir (1956d, s. 120).

3.236. “Hüseyin Sadettin Arel’in 1. Ölüm Yıldönümü Nedeniyle Teknik Üniversitede Yapılan Anma’da Laika Karabey’in Konuşması” Adlı Yazısı

Teknik Üniversite’de yapılan Sadettin Arel’i anma etkinliğindeki konuşmaya yer veren Karabey, Arel için “bütün hayatı günahsız geçmiş fazilet numunesi hocam”, ifadelerini kullanarak, çalışma odasının yazıhanesinde “sevgi insanları birleştirir” yazısının asılı olduğunu ve Arel’in çok büyük bir tevazu sahibi olduğunu ifade etmektedir. Defalarca kendisine resmi görevler teklif edildiğini fakat Arel’in bunları reddettiğini çünkü siyasi hayatı, didinmeyi hiç tercih etmediğini aktarmaktadır (1956e, s. 140).

3.237. “İzmir Radyosu’ndaki Konuşma” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, Arel’in ölüm yıldönümü olması nedeniyle Arel hakkında İzmir Radyosu’nda yaptığı konuşmaya yer vermektedir. Arel’in lisan öğrenme konusundaki yeteneği ve becerisine dikkat çekerek, Fransızca, İngilizce, Almanca, Arapça, Farsça’yı ana dili gibi ve hatta o milletlerin hayranlığını kazanacak derecede iyi olduğunu, ayrıca Latince, İtalyanca, Rumca ve Ermenice’yi iyi konuştuğunu, “Bir dilin edebiyatını bilmeden ve kelimeleri pırlanta gibi yerine oturtmadan o lisanı biliyorum demezdi” şeklindeki yorumlarını paylaşmaktadır (1956e, s. 142).

3.238. “Acı Bir Gün” Adlı Yazısı

Hüseyin Sadettin Arel’i andığı bu yazısında Karabey, Arel’in ölümüyle bir değil birkaç büyük adamı kaybettiğini belirterek, Arel’in arkasında, yolunda yürüyecek şuurlu bir gençlik kitlesi bıraktığını sözlerine eklemektedir (1956e, s. 147).

3.239. “Arel’in 1. ölüm Yılı Münasebetiyle İstanbul Radyosu’ndaki Konuşma” Adlı Yazısı

Karabey, bu anma konuşmasında ilginç bir anısını dile getirmektedir; Hüseyin Sadettin Arel’in bir gün evine büyükçe bir musiki kitabıyla geldiğini ve kendisine kitabı göstererek “buna verdiğim kırk beş liraya acımadım, bana bir şey öğretmedi ona acıdım” dediğini aktarmaktadır (1956e, s. 150-151).

3.240. “Hüseyin Sadettin Arel’i Kaybettik” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Arel’i anma niteliğinde olan bu yazısında Hüseyin Sadettin Arel’in İstanbul Belediye Konservatuvarı’nda ders vermeye başladığı 1943 yılının bir milat olduğunu belirterek, o tarihlerde Konservatuar İcra Heyeti’ne alım yapılacağı duyurulduğu zaman yüzlerce müracaat içinde nota bilenlerin sayısının ancak iki üç kişi olduğunu bugün ise Arel sayesinde nota, nazariyat bilen yüzlerce genç olduğunu sözlerine eklemektedir (1956e, s. 152-153).

3.241. “Aziz Hocam Hüseyin Saddettin Arel” Adlı Yazısı

İzmir Radyosu’nun düzenlediği Arel gecesi konusundaki izlenimlerini aktaran Karabey, Arel’in çocukluğunun İzmir’de geçtiğini belirtmekte, onu küçük yaşta tanıyan İzmir eşrafının “daha çocuk iken büyük bir adam olacağı belliydi” ifadelerini dile getirmektedir. Arel’in babasının harçlıklarıyla daha on iki yaşındayken kitap satın alarak küçük bir kütüphane oluşturduğu, buradaki yabancı dildeki kitap ve mecmuaları babasına tercüme ettiğini belirtmektedir (1956f, s. 166).

3.242. “Türk Musikisi Tek Sesli Kalmaya Mahkûm mudur?” Adlı Yazısı

Türk Musikisi tek sesli midir, konusunu inceleyerek, basit bir anlatımla do majörün mukabili çargâh, la minörün mukabilinin buselik olduğunu ve bunların haricinde on iki tane daha basit makamın olduğunu söyleyen Karabey; “Bir ressamın elinde iki renk olursa mı daha iyi çalışır, on bir renk olursa mı daha muvaffak olur?” diyerek Türk Musikisi’nin tek sesli olmasını, bestekârların melodik zenginliği ön plana çıkaracak besteler yapmasına bağlamaktadır (1956f, s. 170).

3.243. “Konusma Köşesi Yegâh Faslı” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı’nın 22 Nisan 1956’da Şan Sinemasında verdiği ve İstanbul Radyosu tarafından naklen yayınlanan Yegâh Faslı konserine yer vermektedir. Karabey icra heyeti solistlerinin yetersiz bulunarak radyodan çıkarılmış kişiler olduğunu, oysa aynı kişilerin Konservatuar İcra Heyeti’nde bulunduğunu ve bunun bir tezat olduğunu vurgulayarak, her iki kurumda kimin olup olmayacağına aynı kişilerin karar verdiğini belirterek, işin içinden çıkılmasının zor olduğunu söylemektedir. Seyircilerin alkış için sürekli tetikte bir durumda olduğunu belirten Karabey, iskemleleri düzeltmek için sahneye konservatuarın emektar hademesinin çıktığı anda bile yüksek bir alkış sesi duyulduğunu belirtmektedir (1956f, s. 172, 184).

3.244. “Konusma Köşesi Mektep Derdi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, 19 Mayıs Atatürk’ü anma gençlik ve spor bayramı törenleri çerçevesinde Ankara’da iştirak ettiği ve İran Şahı ve eşi şerefine hazırlanan törendeki izlenimlerini aktarmaktadır. Törenin milli musikiyle ilerleyen bölümlerinin çok büyük bir ilgi ve alaka uyandırdığını, musikiye verilen sürelerde konukların bu ilgilerinin dağıldığını dile getirmektedir. Musikinın insanlar üzerinde bu denli tesiri varken memlekette hor görüldüğü, halk tarafından sevilmesine rağmen devlet adamları tarafından gereken ehemmiyetin gösterilmediğini vurgulamaktadır (1956g, s. 196, 216).

3.245. “Tüyler Ürperten Beddua ”Adlı Yazısı

Milliyet Gazetesi yazarı Nejdett Ulunay’ı 20 Nisan 1956 yılında yazdığı bir yazı üzerinden eleştiren Karabey, O vakitler İstanbul radyosunun A stüdyosundaki kartonpiyerin bir yayın esnasında düştüğü, Ulunay’ın bunun üzerine “Ey Allah’ım hazır elin değmişken bu beleşçiler imaretini mütevellisiyle, pilavcısı ile zerdecisiyle ne için tamamen yıkıp kırmadın?” sözü üzerine Laika Karabey, bunu okuyunca tüylerinin ürperdiğini, Müslümanlığını sürekli ön planda gösterme gayreti içinde olan Ulunay’ın böyle bir felaketi dilemesini aklının almadığını dile getirmektedir (1956g, s. 201).

3.246. “Dikkate Alınacak Olaylar” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, İzmir’in Tire ilçesine yaptığı seyahatte hummalı bir musiki faaliyetini aktarmaktadır. Tire’de genel olarak keman düzeninin (sol, re, la, mi) şeklinde akortlandığını, İstanbul ve Ankara’da müzikle hayatını kazanan kemanilerin bile sırf kolaylık olsun diye (do, sol, re, sol) şeklinde akortladıklarını belirtmektedir (1956g, s. 204).

3.247. “Hüseyin Sadettin Arel’in 1. Ölüm Yıldönümü Nedeniyle Teknik Üniversitede Yapılan Anma’da Laika Karabey’in Konuşması” Adlı Yazısı

Hüseyin Sadettin Arel’le tanışmış olmanın ve birlikte çalışma yapmış olmanın kendisi için büyük bir şans olduğunu vurgulayan Karabey, Arel’in ektiği tohumların milli musiki alanında, memleketin her yerinde filiz verdiğini vurgulamakta, Arel’in öğrencilerinin İzmir, İstanbul radyolarında görev aldığını ve bundan İleri Türk Musikisi Derneği olarak büyük gurur duyduklarını belirtmektedir (1956g, s. 205, 216).

3.248. “Yenilik İhtiyacı” Adlı Yazısı

Bu yazısında Hüseyin Sadettin Arel’den bir alıntıyla başlayan Karabey, “Bir iş yapılmaya layıkça en iyi şekilde yapılmaya layıktır” sözleri ile yenilenmenin, araştırmanın bir yaşam ilkesi olması gerektiğini vurgulamaktadır. Hüseyin Sadettin Arel’in Birinci Ölüm Yıldönümü münasebetiyle Radyo’da yapılan bir yayında bir eserin iki sesli bir eserin okunmasına izin verilmediğini vurgulayarak, bunu gerilik ve önyargıya bağladığını belirtmektedir (1956g, s. 214).

3.249. “Kaldırmak Değil İslah Etmek Lazım” Adlı Yazısı

Karabey, Şan Sineması’nda bir Türk Musikisi konseri düzenlendiğine ve Tıp Bayramı sebebiyle icra edilecek konsere seyircinin gelmesine rağmen son anda rektörlük tarafından iptal edildiğine değinerek, Rektörün uzmanlık alanının musiki olmadığını belirtmekte, milli sanata olan önyargıların kendisini derinden üzdüğünü sözlerine eklemektedir (1956g, s. 215-216).

3.250. “Yeni İstanbul’un Mevlid-i Şerif Beste Müsabakası” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 25 Mart 1956 tarihinde *Yeni İstanbul Gazetesi*’nin Süleyman Çelebi’nin mevlidinin bestelenmesi konulu bir yarışma açtığını memnuniyetle karşıladığını aktarmaktadır. Bu işin bir amatör tarafından başarılmasını canı gönülden dilediğini söyleyen Karabey, bir hatırlatma yapmaya ihtiyaç duyarak, vaktiyle Süleyman Çelebi için bir türbe yapılmasına karar verildiğinde mimarların birçok maketle iştirak ettiğini ama seçici kurulun bunları yeterli bulmayarak müsabakanın tekrarına hükmettiğini ve tekrarlanan müsabakada mimar bile olmayan bir amatörün yarışmayı kazandığını okurlarına aktarmaktadır. Bu yarışmanın ise yeni bestekârları Türk Musikisi’ne kazandıracak güzel bir vesile olacağını dile getirmektedir (1956h, s. 237).

3.251. “Tarih Kayıtlarından Kırıntılar” Adlı Yazısı

Musiki tarihindeki notlarını paylaşmaya devam etmektedir. Musikinin hükümdarlar tarafından da önemsendiğini anlattığı bu yazıda Karabey, Padişahın, Hızır İlyas Efendi’nin bir ayeti okumasından memnun kaldığı ve kendisini mabeyn müezzinliğine layık gördüğünü aktarmaktadır (1956h, s. 243).

3.252. “Mecmuamızın Memleket Dışındaki Tesirleri” Adlı Yazısı

Amerika’da ikamet eden Dr. Johanne L. Spector’dan kendisine gelen mektubu yayınlamaktadır. Mektupta Spector *Musiki Mecmuası*’nın kendisine gönderilen bütün sayılarını zevkle okuduğunu ve Türk Musikisi konusunda Amerika’da bir konferans serisi hazırlanabileceği şeklinde görüş ve düşüncelerini dile getirmektedir. Laika Karabey, Spector’a cevabında öncesinde alakası için teşekkür ederek, kendisinin de *Ethno-Musicology Dergisi*’ne abone olmak hatta eski sayılarını da satın almak isteğini dile getirmektedir. Bir başka mektubun da Hollanda’dan Dr. Jaap Kunst’tan geldiğini, Dr. Jaap’ın bir araştırma için Türk Musikisi üzerine yazılmış önemli kitapların ismini öğrenmek istediğini belirterek, kendisine Dr. Suphi Ezgi’nin “*Ameli ve Nazari Türk Musikisi*” adında beş ciltlik eserini ve *Musiki Mecmuası*’nı tavsiye ettiğini vurgulamaktadır (1956h, s. 245-247).

3.253. “Konusma Köşesi Musiki Kültüründen Mahrumuz” Adlı Yazısı

Laika Karabey, musikide genel olarak süregelen bir metotsuzluktan yakınmaktadır. Kompozisyon dersi okumadan kompozitör olanlardan bahsederek, bestekârı hayatta olan eserlerin herkes tarafından farklı okunduğunu bunun sebebinin mektepsizlik olduğunu vurgulamaktadır. Radyoların stajyer olarak aldıkları gençleri eğitmekte yetersiz kaldığını söyleyen Karabey, bilimsel kurallara göre yetişmiş yeni ses icralarının Türk Musikisi’ne kazandırılması gerektiğini belirtmektedir (1956h, s. 228, 248).

3.254. “Konusma Köşesi Hakikat Er Geç Meydana Çıkar” Adlı Yazısı

İzmir’den Erdoğan Paylak isimli okurunun mektubuna yer veren Karabey, okur mektubunda *Milliyet Gazetesi* yazarı Nejdet Ulunay’ı musikinin ilmi konularına hâkim olmadan ahkâm kestiğinin belirtildiği, Laika Karabey’in ise okuruna hak verdiğini söyleyerek bazı eklemelerde bulunduğu görülmektedir. Ulunay’ın Türk Musikisi’nin notaya alınamayacağını iddia ettiğini hatırlatarak, bunun sebebinin Ulunay’ın cehaleti olduğunu vurgulamaktadır (1956ı, s. 260, 278).

3.255. “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler” Adlı Yazısı

Forum Dergisi’nden Bedii Sevin’in bir yazısını yayınlamak tepki göstermektedir. Bu yazıda müziğin ritim, armoni, melodi olmak üzere üç ana ilkedен meydana geldiği, Batı Müziği’nde armoni aşamasının on asır evvel oluştuğu, Osmanlı Müziği’nin daha armoni aşamasında takılıp kaldığını ve bu sebepten geri bir musiki olduğunu savunduğunu belirtmektedir. İlk olarak “Osmanlı Musikisi” diye bir tabir olmadığını Türk Musikisi tabirini kullanılması gerektiğini belirterek, aleyhtarlarının ortak özelliklerinin Türk Musikisi’ni incelememiş olmalarından kaynaklandığını sözlerine eklemektedir (1956ı, s. 268).

3.256. “Türk Musikisi Davası” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Büyük Doğu Gazetesi*’nde yayınlanan bir yazısına yer vermektedir. Memlekette en çok ihmal edilen konunun musiki olduğunu belirterek bazı kimselerin Halk Müziği’ni övdüğünü, Klasik Türk Musikisi’ni ise eleştirdiğini,

Halk Musikisi ile Klasik Türk Musikisi sistemi arasında fark olmadığını vurgulamaktadır (1956ı, s. 269).

3.257. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, bazı hanende ve sazandelerin gazetelerde Türk Musikisi konusunda ilmi bilgileri olmadan röportaj verip yetkileri olmayan konularda ahkâm kestiklerini belirtmektedir. Fakat bunun tersine iyi bir örnek olarak Münir Nureddin Selçuk’un 23 Ekim 1956 tarihli *Akşam Gazetesi*’nde verdiği röportajı çok önemsedğini *Musiki Mecmuası*’nda yayınlayıp tarihe not düşmeyi görev olarak bildiğini aktarmaktadır. Söz konusu röportajda Münir Nureddin Selçuk’un İstanbul Belediye Konservatuarı’nın işleyişi ve konserlerin düzenlenmesi hakkındaki sorulara yanıt verdiğini dile getirmektedir (1956i, s. 324-325, 341-342).

3.258. “Ulunay ve Münir Nureddin Selçuk” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Milliyet Gazetesi* yazarı Nejdet Ulunay’ın Münir Nureddin Selçuk’un *Akşam Gazetesi*’ne verdiği röportajına ithafen “her şeyi kendisi yapmış, koca bir müessesedeki teşkilat, elleri kolları bağlı bir şekilde oturuyorlar” şeklindeki eleştirisine tepki göstererek, Ulunay’ın bir konserin başarısını seyircilerin alkışı ile ölçen bir yaklaşımda olduğunu, bunun tutulabilecek en yanlış yol olduğunu dile getirmektedir (1956i, s. 339).

3.259. “Musiki Tenkidi Böyle mi Yazılır” Adlı Yazısı

Ulunay’ın bir yazısını ele alan Karabey, Ulunay’ın o tarihlerde İstanbul Belediye Konservatuarı’nın “Nihavend-i Kebir Faslı Konserini” ele aldığını ve icra heyeti üyelerinin Nihavend-i Kebir makamını bilmediklerini savunmaktadır. Karabey Ulunay’a, nota bilen icra heyeti üyelerinin Nihavend-i Kebir makamını bilmemesi gibi bir durum olamayacağını söyleyerek, Ulunay’ın nota bilmediği için bunu anlayamayacağını, bir icra heyeti üyesinin notayı deşifre ettikten sonra makamı bilmemek gibi bir durumda kalmayacağını belirtmektedir (1956i, s. 340-341).

3.260. “Konuşma Köşesi Mevlid-i Şerif Müsabakası Münasebetiyle” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Yeni İstanbul Gazetesi*’nin tertip ettiği Mevlid-i Şerif Beste Yarışmasına değinmektedir. Mevlid-i Şerif’in bestecisi Süleyman Dede’nin, dini edebiyatının çok zengin olduğunu, otuz kadar Mevlid yazmış olduğunu belirterek, Süleyman Dede’nin yazdığı Mevlid-i Şerif’in halkın ruhunu yansıttığını, halk nezninde yüksek takdir gördüğünü belirtmiş, bestesinin de ona layık olması gerektiğini sözlerine eklemiştir (1956j, s. 356-357).

3.261. “Tarih Kayıtlarından Kıvrıntılar” Adlı Yazısı

Musiki tarihine dair anıların derlendiği yazı serisine devam eden Karabey, 1324 senesi, Mayıs’ın ikinci pazartesi günü Padişahın Göksu’ya gittiğini, akşam yemeğinden sonra Silahtar İlyas Ağa tarafından Suz-i Dilara makamında eserler icra edildiğini belirtmektedir (1956j, s. 376).

3.262. “Konuşma Köşesi Türk Musikisi’nin Hususiyetleri” Adlı Yazısı

Bu yazısında, Bestekâr İsmail Baha Süreksan’ konu alan ve Süreksan’ın özgün, kendine has bir tarzı olduğunu dile getiren Karabey, “Sandal” adlı şarkısının plağının Almanya ve Fransa’dan istendiğini ama elde böyle bir plak olmadığı için maalesef temin edilmediğini belirtmektedir. Türk Musikisi’nin çok sesliliğini arzu eden bazı müzikseverlerin Sandal şarkısını çok sesli icra etmek için çalışmalar yaptığını vurgulayan Karabey, bundan memnuniyet duyduğunu anlatmaktadır. Ayrıca sazandelerinin çok sesli icraya alışık olmadıklarını, saz arkadaşının la sesi basarken yanındakinin do perdesine basamadığını belirtmektedir (1957a, s. 389,409).

3.263. “Devrim Ocaklarındaki Musiki Toplantısına ait Malumat” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Devrim Ocağının Beyoğlu Şubesi tarafından musiki konulu bir toplantıya davet aldığını ve severek katıldığını belirtmektedir. Buradaki konuşmacıların görüşlerini dinlediği ve bazı notlar tuttuğunu aktararak, ilk olarak Nureddin Şazi Kösemihal’in “Türk Musikisi Arap, Acem ve Yunan etkisinde kalmış

ve ömrünü tamamlamıştır” dediğini, İkinci olarak Bülent Tarkan’ın konuştuğunu aktaran Karabey, Tarkan’ın da kısaca “Türkiye’de yazılmış her eser Türk Musikisi’nin bir parçasıdır” sözlerini söylediğini, üçüncü olarak konuşma yapan Ercüment Berker’in ise ud, tanbur, ney gibi çalgıların Türk bestekârlarına ilham vermekten uzak olduğunu belirttiğini, son olarak kendisinin konuştuğunu dile getirmiş, konuşmasından bazı başlıkları paylaşmıştır. O’na göre, “Halk Musikisi, Klasik Musiki’den ayrı değildir, ikisi de aynı sisteme sahiptirler, Türk Musikisi Türk malıdır, Arap, Acem, Bizans, Yunan iddiaları asılsızdır, Türk ses dizisi asla pentatonik değildir” (1957a, s. 398, 403-407).

3.264. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Hasan Ali Yücel’in 4 Şubat 1957 tarihindeki *Cumhuriyet Gazetesi*’ndeki yazısına tepki gösteren Karabey, Yücel’in katıldığı bir davette dinlediği Batı Müziği Klasiklerinden övgüyle bahsettiğini ve musikinin bir insan topluluğunun yaşama seviyesindeki ayarı gösterdiğini söylediğini vurgularken, Türk Musikisi’nin tek sesli olmasını eleştirmesi üzerine, bunların hayat şartlarına, zevklere bağlı şeyler olduğunu, musiki sistemlerin ani değişimleri kaldırmayacağı yönündeki görüşünü ifade etmektedir (1957b, s. 420).

3.265. “Laika Karabey’in 22 Ocak 1957 salı günü saat 17.30’da Eski Eminönü Halkevinde Verdiği Konferans” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Trabzon Lisesinden Yetişenler Derneğinin Türk Musikisi’ne dair bir konferansında konuşmacı olarak yer aldığını aktarmaktadır. Bu konuşmaya dair bazı notları aktaran Karabey, gazetelerde ve mecmualarda sık sık Türk ve Batı Musikisi’ne dair tartışmalar olduğunu, bu tartışmalarda Türk Musikisi’ne karşı olanların musikiyi eleştirmek yerine kökten yıkılması taraftarı olmalarını acı verici olarak nitelendirmektedir. Laika Karabey “Türklere ne Bizanslar ne Araplar, ne de Büyük İskender musiki vermemiştir, Türk Musikisi öz be öz Türk’ün kendi musikisidir” açıklamasını yapmaktadır (1957b, s. 435-438).

3.266. “Konuşma Köşesi Pesendine Faslı’na Ait Tenkit Yazıları” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın o günlerde şehir tiyatrosu binasında verilen “Pesendine Faslı” başlıklı konseri üzerine basındaki bazı musiki eleştirmenlerinin yazılarını aktaran Karabey, *Milliyet Gazetesi*’ndeki yazısında Nejdet Ulunay’ın, Hüsnü Tüzüner’in Santur taksimini beğendiğini, 3. Selim’in Ağır semaisinde şefin usulü veremediğini, Gülseren Güvenli isimli genç solistin nüans yapmadığı takdirde daha iyi okuduğunu yazmaktadır. *Yeni Sabah Gazetesi*’ndeki yazısında, Azmi Nihad’ın, salonun çok dolu olmasını memnuniyetle karşıladığını aktararak, Türk Musikisi’ne karşı kötü maksatlı eleştirilere rağmen halk nazarında musikiye rağbetin her geçen gün yükseldiğini dile getirdiğini ifade etmektedir. Laika Karabey, bu yazılardan sonra kendi görüşünü paylaşarak, bu kişilerin okurlarına güzel çalındı, güzel okundu, salon doluydu gibi gözlemlerin dışında teknik ve ilmi hiçbir bilgi vermediklerini dile getirmektedir (1957c, s. 4-5, 22-23).

3.267. “Laika Karabey’in 22 Ocak 1957 Salı Günü Saat 17.30’da Eski Eminönü Halkevinde Verdiği Konferans” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Trabzon Lisesinden Yetişenler Derneği’nin düzenlediği Türk Musikisi Konferansı’nda yaptığı konuşmadan kesitler vermeye devam etmektedir. Karabey, Türklerin tarih boyunca musikiye çok önem veren bir millet olduğunu, bunun en iyi örneklerinin mehter ve mızıka takımları olduğunu söyleyerek, Türk Musikisi’nin ömrünü bitirmediğini, tam aksine gerçek hayatına yeni başladığını dile getirerek, Batı Musikisi’nin tüm unsurlarıyla Türk Musikisi’nin içinde olduğu görüşünü tekrarlamaktadır (1957c, s. 12-14).

3.268. “Laika Karabey’in İkinci Konferansı” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Trabzon Lisesinden Yetişenler Derneğinin Türk Musikisi konulu konferansında yaptığı konuşmasından parçalar sunarak, herkesin terakki ve hislerine hürmet etmenin lazım geldiğini, her türlü hakaret karşısında bitaraf olmayıp ısrarla milli sanatımızı kötülemeye çalışanlara karşı olunması gerektiğini dile getirmektedir (1957c, s. 25).

3.269. “Kuşma Köşesi Peyami Safa’ya” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Peyami Safa’nın 27 Şubat 1957 tarihindeki *Milliyet Gazetesi*’nde yayınlanan Alaturka mı, Orta doğu mu, Türk m ? yazısına tepki göstermektedir. Peyami Safa’nın yazısında alaturka müziğinin bir Ortadoğu Müziği olduğunu savunduğunu, Bağdat Konservatuari’nda Türk Sanatk rının talebe yetiştirebildiğini, hiçbir Avrupa Konservatuari’nda alaturkanın öğretilmediğini belirttiğini vurgulamaktadır. Laika Karabey yazara; “Nazariyatın hangi kısmını biliyor ki Türk Musikisi’ni küçümsüyor, Batı Musikisi’nin sistemi bütün ihtiyaını ile Türk Musikisi’nin bir köşesinde yer almıştır” diyerek yazarın görüşlerini eleştirmektedir (1957d, s. 36-37, 57).

3.270. “Laika Karabey’in İkinci Konferansı” Adlı Yazısı

Yazısında, Trabzon Lisesinden Yetişenler Derneği’nin düzenlediği Türk Musikisi konferansında yaptığı konuşmayı aktarmaya devam eden Laika Karabey, burada Türk Musikisi’nin Bizans uygarlığından alındığını söyleyenlerin ellerinde hiçbir kanıt olmadığını vurgulayarak, bu yorumda bulunanların ellerinde Bizans müziğine ait bir tek satır nota, tek sayfa malumat olmadığı halde böyle suçlamaya varan bir iddiayı nasıl ortaya attıklarını anlamadığını ve bunun milli sanat d  manlığından başka bir Şey olmadığını ifade etmektedir (1957d, s. 45-46, 55).

3.271. “İstanbul Radyosunda Arel için Ku  ma” Adlı Yazısı

Hüseyin Sadettin Arel’in ikinci ölüm yild n m  münasebeti ile Laika Karabey’in İstanbul Radyosu’nda 6 Mayıs 1957 tarihinde yaptığı konuşmaya yer verilmektedir. Karabey bu konuşmasında Arel’in sadece musiki alim ve bestekârı değil büyük bir Türk d   n r , kıymetli bir hukukçu ve mükemmel bir gazeteci olduğunu hatırlatmaktadır. Arel’le ilgili sayısız hatıralarından birini aktararak,  stadın kırk be  yıl devam eden cumartesi toplantılarının birine Amerikalı bir bilim insanı Mr. Martiner Graves’in de katıldığını ve Arel’in konuşma esnasında kendisine “Siz kelimeleri bir kuyumcu titizliğinde i liyor ve sanatkârane bir edayla oturtuyorsunuz” dediğini gururla dile getirmektedir (1957e, s. 68).

3.272. “Hüseyin Sadettin Arel’in 2. ölüm yılı” Adlı Yazısı

Laika Karabey, büyük Usta Arel’in ölümünün ikinci yılında Arel’i yazılarıyla anmaya devam etmektedir. Karabey, Arel’in güzel özellikleri hakkında bilgi vermektedir (1957e, s. 88-89).

3.273. “Musikimize Yeni Bir Saadet Güneşi” Adlı Yazısı

Memlekette her safhada bir gelişme ve çeşitli spor ve sağlık alanlarında ilerleme olmasına rağmen tek bir mevzunun öksüz kalmışcasına kendisine uzatılacak eli beklediğini ve bu alanın da maalesef musiki olduğunu dile getiren Karabey, Türkiye’de üç adet radyo istasyonu olduğunu fakat bunlar için gerekli olan eleman istihdamını karşılayacak bir müessesenin bulunmadığını öne sürmektedir. O, İstanbul Radyosu’nda musiki konusunda alınan stajyerlerin devlete hayli masraflı olduklarını, aradan üç yıl geçmesine rağmen yayınlarda kayda değer bir ilerleme olmadığını belirtmektedir. Ankara Radyosu’nun Türk Musikisi parçalarını zaman zaman orkestraya çok sesli olarak çaldırdığını, teknik hatalar olsa da bunların ileride düzelebilecek güzel teşebbüsler olduğunu öne sürerken, İstanbul Radyosu’nun iki sesli okumalara müsaade etmemesini tutarsızlık olarak vurgulamaktadır (1957f, s. 100-101, 121).

3.274. “Dini Musiki” Adlı Yazısı

Bu yazısında ihmal edilen musiki faaliyetlerinden birisinin de Dini Musiki olduğunu dile getiren ve dini eserlerin radyolarda çalınıp söylenmediğini vurgulayan Karabey, bu duruma tepki göstermektedir. İstanbul Belediye Konservatuvarı Tasnif Heyetinin bu konularda yetersiz kaldığını belirterek heyetin çalışmalarının daha yoğun olmasını istediğini belirten Karabey, Türk Musikisi’nde arşivcilik geleneğinin çok zayıf olduğunu ama buna rağmen günümüze ulaşan Dini Musiki eserlerinin Batı Musikisi’ne kıyasla daha zengin olduğunu, bu kıymetli eserlerin yetkin kişilerce çok sesli olarak icra edilmesi gerektiğine işaret eder (1957f, s. 107, 121).

3.275. Eminönü Halkevinde Verilen bir Konferans” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Trabzon Lisesinden Yetişenler Derneğinin Türk Musikisi Konferansı’nda yaptığı konuşmayı paylaşmaktadır. Karabey, burada katılımcılara Sultan Mecid zamanında Mızıkay-i Hümayun’a uzman danışman olarak getirilen Donizetti’nin bestelediği Şevkefza makamındaki peşrevi dinlettikten sonra yine Şevkefza makamında Numan Ağa’nın bestelediği peşrevi dinletip katılımcılara; “Donizetti’nin bestekârlık kudreti Numan Ağa’dan aşağı değildir. İki eser arasındaki fark ise muhit, aile, görgü, kabiliyet gibi farklılardır’ diyerek, musikide milliyet yoktur” sözünün doğru kabul edilemeyeceğini dile getirmektedir (1957f, s. 118-120).

3.276. “Konuşma Köşesi Örnek Alınacak Bir Faaliyet” Adlı Yazısı

İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’nda çalışmalar sırasında kendilerini Kandıra Ortaokul Müdürü Mehmet Ali Gençoğlu isimli bir kişinin ziyaret ettiğini ve hazırladıkları konsere davet edildiğini aktaran Karabey daveti nezaketen kabul edip konsere katıldığını, sazende ve hanendelerin uyumunu, konser için seçilen eserlerin kalitesini çok beğendiğini belirterek, Kandıra Musiki Topluluğunun, Arel’i bir idol olarak gördüklerini ve bunun da kendisini gururlandırdığını dile getirmektedir (1957g, s. 132-133).

3.277. “Şükran Borcu” Adlı Yazısı

Karabey bu yazısında, dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri’ye teşekkür etmektedir. Senelerden beri İleri Türk Musikisi Konservatuvarı’na çalışmaları için bir yer temin edilmediğini belirten Karabey, Tevfik İleri sayesinde iki aydır Atatürk Erkek Lisesi’nde çalışmalarını üç büyük salon içeren bir katta sürdürdüklerine değinen Karabey, büyük Atatürk’ün adını taşıyan bu resmi kurumda manen de çok huzurlu olduklarına değinmektedir (Karabey, 1957h, s. 167-168).

3.278. “Konuşma Köşesi Hep Aynı Terane” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Türk Musikisi hakkında görüşler sunulduğunu, yazılar yazıldığını ama bunlardan yararlı bir netice çıkmadığını aktarmaktadır. Washington’dan Türk Musikisi hakkında konferans vermek üzere Amerika’ya davet

edildiğini ve bunun üzerine kararlaştırdıklarını belirten Karabey, bunun Türk Musikisi için faydalı olabileceğini, Türk Musikisi'nin belki de bu vesileyle kıymet bilen çevrelerce tanınma fırsatı bulabileceğini belirtmektedir (1957i, s. 196-197).

3.279. “Konuşma Köşesi Hastalığı Teşhis Lazım” Adlı Yazısı

Bu yazısında, İsmail Hakkı Tonguç'un bir yazısında aktardıklarını dile getiren Karabey, Tonguç'un yazısında teneffüste mandolin ya da keman çalan bir öğrenciye nöbetçi öğretmen tarafından kızılıp çalgısının parçalanması olayını dile getirdiğini öne sürerken, bunu bir musiki kültürü olmamasına bağlamaktadır. Yahya Kemal'in bir beyiti ile durumu özetlemektedir; “Çok insan anlayamaz eski musikimizden ve ondan anlamayan bir şey anlamaz bizden” (1957i, s. 228-229).

3.280. “Konuşma Köşesi Yabancılardan Gelen İltifat” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Türk Musikisi'ne kendi halkımızdan çok yabancı aydınlardan ilgi ve iltifat geldiğini, bizzat yaşadığı örneklerle açıklamaktadır. Amerikalı Doktor Mr. Edelman'ın İstanbul seyahati sırasında yirmi gün kendisinde kaldığını ve tanbur derslerine başladığını aktarmaktadır. Ayrıca kendisiyle iletişime geçen Amerikalı Filolog Profesör Mrs Garbell'in Türk musikisini çok kudretli bulduğunu belirtmektedir. Laika Karabey dünya turu sırasında Meksikalı doktor Julia Baker'in misafirleri olduğunu ve ona tanbur dinlettiklerini ekleyerek, Baker'in dinlediği müzik karşısında hissettiklerini, neşe ve heyecan olarak özetlediğini aktarmaktadır (1957j, s. 260, 281).

3.281. “Fazilet ve İlme Düşmanlık” Adlı Yazısı

Okurlarından kendisine gelen telefon konuşmalarında *Milliyet Gazetesi* yazarı Ulunay'ın Arel'i hedef alan yazısı hakkında serzenişte bulunduklarını aktaran Karabey, Ulunay'ın (Refi Cevat Ulunay) çok ciddiye alınması gereken birisi olmadığı ve yazılarını okumadığını belirterek, eleştirel bir dille Arel hakkındaki olumsuz yazıların toplumda hiçbir karşılığı olmadığına emin olduğunu dile getirmektedir (1957j, s. 265-266).

3.282. “Konuşma Köşesi Sahipsiz Musiki” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Ankara Radyosu’nun yönetiminde bulunan Sıdkı Yırcalı’ya seslenerek, son zamanların özgün, kudretli bir bestekârına ait Buselik eserinin Ankara Radyosu tarafından okunamaz diyerek reddedilmesine tepki göstermektedir. Radyonun Buselik makamındaki şarkıya sol-do sesleriyle başlanmasını gerekçe gösterdiğini belirten Karabey, musikinin mektepsiz olmasının böyle önlenemez sonuçlara yol açtığını, hiç nota bilmeyen insanların önemli koltukları işgal ettiğini dile getirmektedir. Ayrıca New York Üniversitesi Profesörü Dr. Spector’un Türkiye’ye bir ziyareti esnasında uğradığını, bir kongrede göstereceği Türk Musikisi eserlerini kıymetle ele aldığını ve niçin Türk Musikisi’yle ilgili konferans, toplantı vb etkinliklerin olmadığını sorduğunu ve bu duruma rağmen Karabey’i takdir ettiğini vurgulamaktadır (1957k, s. 292-294, 310-313).

3.283. “Konuşma Köşesi Samimiyetsizlik Numunesi” Adlı Yazısı

22 Ocak 1948 tarihinde *Cumhuriyet Gazetesi*’nde yer alan bir yazıyı ele alan Karabey, yazıda 1945 yılında kurulan İstanbul Filarmoni Derneği’nin 100. Konserine değinilerek on iki yıl gibi kısa bir sürede derneğin müzik dünyasında çok önemli bir yer edindiğine değinilen, yazıda ayrıca derneğin kurucularından Cemal Reşit Rey, Afif Tektaş ve Frumet Tektaş’tan övgülerle bahsedildiğini belirtmektedir. Karabey, yazının genel hatlarıyla iyi niyetli ama eksik olduğunu vurgulayarak, Filarmoni derneğinin kuruluşunda gerekli olan orkestra masraflarının dernek tarafından karşılanamadığını, bu sırada devreye Arel’in girdiğini hatırlatmaktadır. Arel’in derneğin kuruluş aşamasında dönemin İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı Lütü Kırdar’la görüştüğünü ve pek çok sorunun Lütü Kırdar’ın Arel’e olan güveni sayesinde aşıldığını önemle belirtmektedir (1958a, s. 356, 378).

3.284. “Konuşma Köşesi Musikimize Gösterilen Alâka ve Ankara Konseri” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, İleri Türk Musikisi Konservatuvarı olarak 1 Mart 1958’de Ankara’daki Türk Ocağı salonunda bir konser verdiklerini, katılımın ve takdirin yüksek bir konser olması sebebiyle duyduğu memnuniyeti paylaşmaktadır. Daha

önceki yazılarında yabancıların Türk Musikisi'ne ilgilerinden memnuniyetle bahseden Karabey yine kendi yaşadıklarından örnekler vermeye devam etmektedir. Amerikalı bir gencin tıp tahsilini bitirdikten sonra müzikolog olma arzusunu duyduğunu ve ihtisasını Türk Musikisi üzerine yapma isteği üzerine İstanbul Belediye Konservatuvarına, İstanbul Radyo Müdürlüğü'ne ve İstanbul Valisi'ne, bu konuda yardım isteyen dilekçeler yazdığını fakat bunlardan hiçbir sonuç alamadığını üzülerek aktarmaktadır. Bu gencin daha sonra kendisiyle irtibata geçtiğini belirten Karabey, kendisine misafir olduğunu, tanbur öğrenmeye başladığını ve dört beş ay gibi kısa bir sürede bu sazın tekniğini öğrendiğini ve iyi bir seviyeye geldiğini belirterek, bu vesileyle kendi aydınlarımızın aksine yabancıların Türk Musikisi'ne ilgilerinin çok daha yoğun ve bilinçli olduğunu vurgulamaktadır (1958b, s. 6-8, 26).

3.285. “İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Derneği Niçin ve Nasıl Teşekkül Etti” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Ankara'da verdikleri konser münasebeti ile kendilerine konservatuar ve dernek hakkında birçok soru sorulduğunu bu yazıda bunlara cevap vereceğini söylemektedir. Öncelikle İleri Türk Musikisi Konservatuvarı'nın mektepsizlik sorunu yüzünden kurulduğunu, nazariyat derslerinin başında Arel'in bulunduğunu vurgulamaktadır. Öncelikle bu derslerin Arel'in evinde verildiğini fakat ilginin artması sebebiyle Konservatuar'ın kurulduğunu belirterek, ayrıca Konservatuar'ın ismindeki “İleri” ifadesinin musiki eğitiminin bugünkü ihtiyacını karşılamadığını düşüncesinden kaynaklandığını, kendilerine bir hedef maksadıyla “İleri” ismini koyduklarını ifade etmektedir (1958c, s. 36-37).

3.286. “Büyük İnsan Hüseyin Sadettin Arel'in Ölümünün 3. Yılı Münasebetiyle İstanbul Radyosu için Hazırlanan ve Okunamayan Yazı” Adlı Yazısı

Bu yazısında üç yıl önce vefat eden İleri Türk Musikisi Konservatuvarı'nın kurucusu Hüseyin Sadettin Arel'i anan Karabey, Arel'in beş yaşında müzik eğitimine başladığını ve yaşamı boyunca Türk Musikisi'ni çok sesli hale getirmek için yapılan çalışmalarda öncü olduğunu belirterek, Arel'in öğrencilerine “Musiki kültürle yürür, kültürsüz bestekâr, herkese hitap edemez” dediğini ve en az bir yabancı dil

öğrenmeleri gerektiğini tavsiye ettiğini vurgulamaktadır. Laika Karabey, Arel'in en büyük hayalinin bir Türk operası ve senfonisi bestelemek olduğunu ama ömrünün buna vefa etmediğini üzümlere dile getirmektedir (1958d, s. 72-73).

3.287. “Seyahat Mektupları 1 Hollanda” Adlı Yazısı

Merkezi Hollanda Amsterdam'da bulunan bir Müzik Cemiyetinin Türk Musikisi hakkında bir dizi konferans vermek üzere Karabey'i davet etmesi üzerine, bu davete katıldığını belirtmektedir. Laika Karabey, üniversite içindeki “Tropen Museum” adlı kurumu gezdiğini ve burada gördüklerine hayran kaldığını belirterek, kuruma geldiği zaman her yerde Türk Musikisi plakları ve dokümanları gördüğünü ve bunu kendisi için hazırladıklarını düşündüğünü fakat bunların sürekli dinledikleri müzikler arasında yer aldığını öğrendikten sonra duyduğu yanıtın memnun olduğunu ifade etmektedir (1958e, s. 101).

3.288. “Seyahat Mektupları 2” Adlı Yazısı

Konferans vermek üzere gittiği Hollanda'daki izlenimlerini aktaran Karabey, Şark Müzikleri üzerine etütler yapan Boran Van Lamsveerde'nin evine davet edildiğini ve ricaları üzerine onlara tanbur çaldığını, onların da bu icrayı ses kayıt cihazı ile kaydettiklerini belirtmektedir. Laika Karabey oradaki sohbetlerde bazı Türk Musikisi kavramlarının Bulgarlara ait olduğu gibi yanlış bilinen bilgileri de elinden geldiğince düzeltmeye çalıştığını vurgulamaktadır. Karabey, Hollanda'nın ikliminin soğuk fakat insanların çok sıcakkanlı olduklarını belirterek, yurtdışı gezilerine Hollanda'dan sonra Amerika ile devam ettiğini, burada Müzik Profesörü Dr. Spector'ın evinde misafir kaldığını ve buradaki zamanın neredeyse tamamının müzikle geçtiğini anlatmaktadır. Karabey 28 Mayıs Perşembe günü üniversitede konferansı olduğunu, toplantıya Türk konsolosunun da katılmasından duyduğu memnuniyeti paylaşarak, yabancıların Türk Musikisi'ne olan ilgilerinin her zaman canlı olduğunu ama maalesef Türk milletinin kendi musikisine uzak olduğunu konusuna değinmektedir (1958f, s. 131-136).

3.289. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Amerika seyahati boyunca orada yaşayan Türklerin kendisine yakınlık göstermediğini aktarmaktadır. Kendisine Türkiye’den gönderilen bir gazetede ki yazıyı okurlarıyla paylaşan Karabey, *Hakimiyet Gazetesi*’nin 26 Haziran 1958 tarihli sayısında Ferit Sıdal imzalı bir yazıyı ele alan Karabey, yazarın Türk Musikisinin ana hatlarını bilmeden yargılara vardığını belirterek, kendisinin milli sanatı dünyaya tanıtmak için haftalardır yabancı ülkelerde olduğunu ama yurda dönüp baktığı zaman faydasız tartışmaların devam ettiği yönündeki düşüncesini iletmektedir (1958f, s. 136-137, 157).

3.290. “Seyahat Mektupları 3 Amerika” Adlı Yazısı

Amerika’daki izlenimlerini ve çalışmalarını aktarmaya devam eden Karabey, Amerika’da yaşayan Türkler arasında yakın bir bağ olmadığını gözlemlediğini, burada kaldığı süre içinde Kurban Bayramının idrak edildiğini fakat kimsenin birbirinin bayramını kutlamadığını dile getirirken, Kolombiya Üniversitesinde çeşitli milletlerin musikilerinin ayrı ayrı Profesörler tarafından ders olarak okutulduğunu, bunların arasında Yemen, Afrika, Endonezya olduğunu fakat Türk Musikisi’nin olmadığını bildirmektedir (1958g, s. 163-164, 206).

3.291. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, daha önceki sayıda *Musiki Mecmuası*’nda yayınlanmış olan Mehmet Soğuksulu’nun yazısında kullandığı ifadelere tepki göstermektedir. Soğuksulu’nun bir opera sanatçısının günde en az altı saat disiplin içinde çalıştığını yazmasına karşı Karabey’in disiplinin eksik olabileceğini çünkü kimsenin altı saat çalışacak bir okulunun olmadığını ifade etmektedir. Soğuksulu’nun Türk Musikisi için alaturka tabirini kullanmasına da tepki gösteren Karabey, tek başına bu ifadenin bile bir küçümseme barındırdığını söyleyerek, Türk Musikisi’nin dünya normlarında dikkat çekecek sanat kalitesi yüksek eserler meydana getirmesi gerektiğini ifade etmektedir (1958g, s. 179-180).

3.292. “Tarihe Geçmesi Lazım Gelen Sözler - Modern Türk Musikisi”

Adlı Yazısı

16 Haziran 1958’de *Milliyet Gazetesi*’nde yayınlanan Bülent Tarcan imzalı bir yazıya yer veren Karabey, bu yazıda müzik alanında yeterli teknik elemanın olmamasının eleştirildiğini, bir bestekârın eserlerini neşrettiği zaman notayı kopyalayacak müzisyen bulmasının çok zor olduğunu dile getirildiğini belirtmektedir. Karabey yazara hak verdiğini ve bu sözlerin yıllardır boğuştukları gerçekler olduğunu ifade etmektedir. Karabey, genel olarak Türk Musikisi saz icracılarının metoda bağlı olmadıklarını ve bunun da sebebinin mektepsizlik olduğunu vurgulamaktadır (1958g, s. 181-182).

3.293. “Seyahat Mektupları 4” Adlı Yazısı

Konferans ve incelemelerde bulunmak üzere Amerika’da bulunan Laika Karabey buradaki izlenimlerini aktarmaktadır. 18 Temmuz 1958 akşamında bir İspanyol Balesi gösterisi izlediğini yaklaşık altmış bin biletli seyircinin olduğu gecede birçok insanın bilet bulamayıp geri dönüşüne, biraz da gıpta ettiğini aktarmaktadır. Laika Karabey daha sonra Türk sefirliğindeki bir toplantıda New York’ta bir Türk cemiyetinin açılacağı haberini aldığını ve bundan memnuniyet duyduğunu belirterek, Amerika seyahati boyunca küçük topluluklarda, kütüphanelerde, sanat evlerinde konferanslar verdiğini, gerektiğinde tanbur çalarak örnekler sunduğunu ve bunların hayli ilgi topladığını belirterek bu durumu Türk Musikisi’nin zenginliğine bağlamaktadır (1958h, s. 227-229).

3.294. “Seyahat Mektupları 5” Adlı Yazısı

Amerika izlenimlerini aktardığı yazısında Laika Karabey, Washington’a geçtiğini dile getirmektedir. Yabancı bir memleket olmasına rağmen insanlarla kaynaşmanın kolay olduğunu, bunun da musiki sayesinde olduğunu belirtmektedir. Kendisini Washington Tren İstasyonunda Mr. Liethenwanger’in karşıladığını ve Türkçe olarak “Tanburunuzu görüyorum hoş geldiniz Bayan Karabey” denmesinden çok mutlu olduğunu söyleyerek, okula geçtikleri sırada burada Mr Liethenwanger’in öğrencileri olan anaokulu çağındaki çocuklara rica üzerine tanbur çaldığını

çocukların sazın sesinden çok etkilendiklerini aktarmaktadır. Laika Karabey günün kalan zamanında National Museum’u gezdiklerini, orada bulunan dünyanın her yerinden gelmiş sazların içindeki Türk sazlarının ve hatta girişteki Selçuklu kapısının çok ilgi gördüğünü vurgulamaktadır (1958i, s. 259-262).

3.295. “New York’ta Mevlid Kandili Merasimi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Washington’dan New York’a döndüğü 26 Eylül Cuma günü tesadüf eseri Mevlid Kandili Merasimi ’ne rast gelmesi üzerine Birleşmiş Milletler Delegasyon Başkanı Sefir Seyfullah Esin’in eşi Emel Esin tarafından Washington’daki Camide bir dini merasim tertip edildiğini aktarmaktadır. Laika Karabey tesadüf eseri New York’ta bulunan İrfan Doğrusöz’ün de katılımıyla bu özel gece için kendilerinin de katkı verip bazı dini eserler meşk ettiklerini aktarmaktadır (1958i, s. 281-282).

3.296. “Seyahat Mektupları 6 Waldorf Astoria’da Türk Müziği” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, Türkiye’nin Birleşmiş Milletler Elçisi Seyfullah Esin’in eşi Emel Esin tarafından önceki ay New York’ta yaptıkları bir dinletinin Birleşmiş Milletler Cemiyetinin kuruluşunun yıl dönümünde Waldorf Astoria’da da bir benzerinin sunumu konusunda kendilerinden ricada bulunulduğunu ve bunu memnuniyetle karşıladıklarını aktarmaktadır. Bu konser için seçtikleri eserleri ise Sadettin Arel’in Nihavend Peşrevi, İtrî’nin Segah Yörük Semaisi ve Dede Efendi’nin “Yine Bir Gülnihal” adlı Rast bestesi olarak sıralarken, konser salonunda yaklaşık bin kişilik bir dinleyici topluluğu olduğunu ve Türk Musikisi’nin çok rağbet gördüğünü dile getirmektedir (1958i, s. 291-293).

3.297. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Arel’in “Musikimiz bir gün yabancı memleketlerden ilgi görecektir, onlar bizim sistemi inceleyip kullanacaklar, biz de malımızı seve seve takdirle alacağız” sözleri üzerine Karabey, bu sözün doğruluğu kanıtlanıncasına Amerika’da bulunduğu süre içerisinde pek çok konferans ve konser daveti aldığını ve bunların çoğuna zamanının

yetmediğini ve programı uymadığı için katılamadığını belirtmektedir (1958i, s. 295-298).

3.298. “Amerika Mektupları” Adlı Yazısı

Laika Karabey, sekiz aylık seyahati sırasında muhtelif milletlerin musiki icralarına şahit olduğunu, bunların zenginlik olarak Türk Musikisi’nden geri oldukları halde okullaşma ve çalışma prensipleri açısından ileri düzeyde olduklarını üzüntüyle gözlemlediğini aktarmaktadır. Türklerde sığ tartışmaların hala bitmediğini vurgulayan Karabey, Atatürk üzerinden musiki tartışması yapıldığını oysa “Ne Mutlu Türküm Diyene” vecizini söyleyen bir liderin milli sanatını sevmediği gibi bir yargının, kesinlikle yanlış olduğunu dile getirmektedir (1959a, s. 323-324).

3.299. “Amerika Mektupları Türk Musikisine Yabancıların Alâkası” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Amerika seyahatinin son günlerine doğru Emel Esin aracılığıyla dünyaca tanınmış ünlü Orkestra Şefi Stokowski’nin kendisinden bir Türk Musikisi dinleme arzusunu iletmesi üzerine bundan memnuniyet duyduğunu ve kabul ettiğini aktarmaktadır. Bir yemek davetinde Hüzzam Mevlevi Peşrevi’ni Stokowski’ye icra ettiğini yazan Laika Karabey, ünlü şefin bu eserle ve ses sistemiyle çok yakından ilgilendiğini belirterek, Şef Stotowski’nin bu dinletiden çok memnun kaldığını ve önümüzdeki yıl Metropolitan Müzesinde yapılacak Türk sergisi için kendisini davet ettiklerini gururla aktarmaktadır (1959b, s. 355-356).

3.300. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Milliyet Gazetesi*’ndeki Refi Cevat Ulunay imzalı bir yazıya tepki göstermektedir. Ulunay özetle musikinin milliyetini araştırırken tekniği değil sanatkârı, işlenen motifleri ele almak gerektiğini, aksi takdirde Arap Musikisi ile Türk Musikisi arasında bir fark kalmayacağını vurgulamaktadır. Karabey bu sığ tartışmaların artık geride kaldığını bugün pek çok bestekârın uluslararası alanda tanındığını ve musikinin bir gelişme döneminin içinde olduğunu belirtmektedir. Yazısının sonunda uluslararası alanda tanınan Ayla Erduran, Suna Kan, Ayşegül

Sarıca, İdil Biret, Gülseren Sadak, Cemal Reşit Rey, Ferhan Onak, Orhan Gülek gibi Türk müzisyenlerin isimlerini paylaşmaktadır (1959b, s. 359-361).

3.301. “Konuşma Köşesi Münekkidi Tenkit” Adlı Yazısı

Laika Karabey, dönemin *Milliyet Gazetesi* Yazarı Refi Cevat Ulunay’a tepki göstermektedir. Bu yazıda İstanbul Belediye Konservatuarı’nın Şan Tiyatrosunda Pazar günü verdiği konseri değerlendirirken kullanılmış olan bazı teknik terimler Laika Karabey’i rahatsız etmektedir. Ulunay’ın Şark Musikisi’nde notanın çok gerekmediği şeklindeki yaklaşımına Karabey, yazarın kendisinin nota bilmediği için herkesi öyle sandığını belirterek, rahatsızlığını dile getirmektedir (1959c, s. 7-8).

3.302. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Amerika seyahati boyunca çok ilgi ve takdir gördüğünü ama bu iltifatları kendisine mal etmediğini, Türk Musikisi’nin zenginliğine bağladığını belirten Karabey, musikinin bir lisan ve bir ilim olduğunu, Türk Musiki ’sinin yabancı musikilere göre daha zengin olduğunun bilimsel bir gerçek olduğunun altını çizmektedir. Türk Musikisi’nin kendi memleketinde her yerden neredeyse kovulduğunu, çoğu yerde kulak dolgunluğu ile yapılan icralara dönüştüğünü dile getiren Karabey, kendilerine yapılan bir eleştiriye de bu yazısında yer vererek “Konservatuvarınızın isminde ileri sıfatı var, neden çok sesli icralara yönelmiyorsunuz?” sorularına cevap olarak, bu işin gönüllülerle olmayacak kadar çalışma ve disiplin isteyen bir iş olduğunu, bu çalışmaların bir sisteme oturması için hayatını musikiden kazanan donanımlı elemanlara ihtiyaç duyulduğunu dile getirmektedir (1959d, s. 37-40).

3.303. “New York’ta Türk Gecesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, New York ziyareti esnasında Birleşmiş Milletler Türkiye Temsilciliği tarafından tertiplenen Türk gecesinin detaylarını aktarmaktadır. Konserde Adnan Saygun’un Oratoryosunun yabancı şeflerin orkestralarında bambaşka bir ruh haline bürünmüş ve çok iyi icra edilmiş olduğunu söyleyen Karabey, ayrıca Yunus Emre Divan’ının da icra edildiği bölümde İngilizce sözlerle icra edilen bölümlerde duygu yoğunluğunun çok arttığını ifade etmektedir. Laika

Karabey konserden sonra bir yemek daveti olduğunu ve her milletten bine yakın insanın bu harika konser vesilesiyle kaynaşp, sohbet ettiğini belirtmektedir (1959e, s. 76-78, 89).

3.304. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Karabey, kendisine gelen bir okur mektubuna yer vermektedir. Celal Selek isimli bir okurun mektubunda İzmir’de bir tiyatro mektebinin açılacağı haberini veren gazete haberini ele alarak kendisine hitaben “öz ve milli musikimizin tedrisatını yapabileceğiniz bir mektebe kavuşmanızı dilerim” diyerek sevgilerini sunduğunu belirtmektedir. Laika Karabey bunun üzerine New York’ta konser verdiği sırada orada bulunan Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Celal Yardımcı’nın “Yurda dönünce temas edelim, artık bu musikin mektebini açalım” dediğini, fakat artık Sayın Yardımcı’nın görevde olmadığını belirterek, bunun şahıs davası değil memleket davası olduğunu, ilgili makamların bu konuyla meşgul olmaları gerektiğini vurgulamaktadır (1959f, s. 195-196).

3.305. “Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı

20 Kasım 1959 akşamında Saray Sinemasında gerçekleştirilen Münir Nureddin Selçuk konseri hakkındaki izlenimlerinden bahseden Karabey, Münir Nureddin Selçuk’un yarım asıra dayanan bir musiki geçmişi olduğunu, herkes tarafından bestekâr ve solist olarak kabul ve hürmet gördüğünü, musikiye bir katkısının da sahne adabı, sahneye hakimiyet konularında olduğunu belirtmektedir. Dinleyiciler tarafından coşkun sevgi seli ve hayranlıkla karşılandığını aktaran Karabey, sanatçının en büyük ilham kaynağının halkın sevgisi olduğu görüşünü vurgulamaktadır (1959g, s. 229).

3.306. “Hicaz Fash” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Amerika seyahati sırasında tanıştığı kongre üyesi ve sanat tarihçisi Gruhe ve eşinin İstanbul’da olduğunu ve bir Türk Musikisi konseri dinlemeyi çok arzu ettiklerini öğrenmesi üzerine kendi programlarında bir konser olmadığı için misafirleri ile beraber Belediye Konservatuarı’nın Hicaz Fash Konseri’ne gittiklerini aktarmaktadır. Konserin nadide eserler ihtiva ettiğini ve

Amerikalı konukların memnun kaldığını dile getirmektedir. Laika Karabey konseri hazırlayan Münir Nureddin Selçuk’a teşekkür ederken gözlemlediği bir hususu aktarmaktadır. Karabey konserlerin sonuna doğru coşkulu, neşeli eserler seçmenin artık bir gelenek olduğunu, Hicaz Faslı Konseri’nde son eserlerin Hüzam makamında seçilmesinin, konserin coşkulu bir finalle sonlanmasının önüne geçtiğini dile getirmektedir (1959g, s. 243, 250).

3.307. “Konuşma Köşesi Süreksan Mektebi” Adlı Yazısı

Bestekâr İsmail Baha Süreksan’ın Ankara’daki evini hafta sonları bir musiki mektebi haline getirmesinden duyduğu mutluluğu dile getiren Karabey, musikinin artık neredeyse sadece meyhanelerde barınabildiği bir dönemde İsmail Baha Süreksan ve eşi Hamiyet Süreksan’ın hiçbir menfaat gözetmeksizin bir ay Batı Musikisi ve bir ay Türk Musikisi şeklinde olmak üzere gençlere eğitim verdiklerini belirterek, böyle bir çaba içine girdikleri ve sonuç aldıkları için Süreksan Ailesine teşekkürlerini dile getirmektedir (1959h, s. 258-260).

3.308. “Genç İstidatlar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bu yazısını İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Derneği öğrencisi Fırat Kızıltuğ’a ayırmaktadır. Kızıltuğ’un önceleri koroya korist olarak katıldığını söyleyen Karabey, viyolonsel çalmak istediğini söylemesi üzerine kendisine bir bas kemençe temin ettiğini ve Kızıltuğ’un kısa sürede bu sazı kusursuz icra edecek noktaya geldiğini belirtmektedir. Karabey musiki ilminde gelişmenin ve öğrenmenin hiç bitmemesi gerektiğini, bir hanende ve sazendenin çok çalışması gerektiğini, bunun en iyi örneklerinden birisi olarak Fırat Kızıltuğ olduğuna işaret etmektedir (1959h, s. 270).

3.309. “Konuşma Köşesi Musikimizin İfade Kudreti Hakkında Bir Kaç Söz” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, İsmail Baha Süreksan’ın o dönem Ankara’da verdiği bir konser öncesinde seyirciye hitaben okuduğu sözlerinden bahsetmektedir. İsmail Baha Süreksan’ın insanın sözcüklerle anlatabilmek konusunda kısıtlı kaldığı bazı hisleri konusunda en yüce tercüme aracının musiki olduğunu, yabancıların Türk

Musikisi hakkında derinlemesine fikirlere sahip olmadıklarını söylediğini “Bizler Londra’da bir sokak müzisyeninden dinlediğimiz bir mızıka ile nasıl İngiliz Musikisi hakkında fikir sahibi olmuyorsak onlar da bizim gazino, müzikhol gibi yerlerde dinledikleri müzik ile bizim hakkımızda bir yargıya varmamalıdır” şeklindeki görüşlerini aktarmaktadır (1960a, s. 323-324).

3.310. “Konuşma Köşesi Ankara Yolculuğu” Adlı Yazısı

Bu yazısında trenle gerçekleştirdiği Ankara seyahati izlenimlerini aktaran Karabey, hoş bir tesadüf eseri Prof. Sadi Irmak ve iki Alman genç ile seyahat ettiklerini söylemekte, Alman gençlerin Türkiye’nin tarihi ve doğal güzelliklerini filme almak için geldiklerini ve bunların Alman halkının turizm ve gezi ihtiyaçları için değerlendireceğini duymaktan mutlu olduğunu belirtmektedir. Daha sonra sohbetin musikiye geldiğini öne süren Karabey, genç Almanların “sizin musikiniz ruha, batı musikisi akla hitap ediyor diyerek Türk Musikisi’nin zenginliğini övdüklerini, o ana kadar tanıdığı, sohbet ettiği yabancı aydınların hiç birinin Türk Musikisi hakkında olumsuz bir görüş belirtmediğini vurgulamaktadır. Yazısında o dönem *Hakimiyet Gazetesi*’nde yayınlanan Nuri Sami Koral imzalı bir yazıyı paylaşarak, Eski Klasik Türk Musikisi ve Halk Musikisi diye bir ayrıma gidilip Halk Musikisinin, halkın büyük bir kesimi tarafından severek dinlenildiği ve icra edildiğini Eski Klasik Türk Musikisi’nin ise büyük şehirlerde küçük zümreler tarafından sevildiği yönündeki görüşünü aktarmaktadır. Laika Karabey, bu görüşlere itiraz ederek öncelikle teknik olarak iki müziğin birbirinden ayrı olmadığını aynı ses sistemi üzerine kurulduğunu ifade etmektedir (1960b, s. 355-357).

3.311. “Konuşma Köşesi Küçümsenmeyecek Şahsi Teşebbüs ve Gayretler” Adlı Yazısı

Türk Musikisi’ndeki arşivleme sorunlarına değinen Karabey, bir bestecinin eserinin birden fazla icracı tarafından, farklı icra edilmesine gerekçe olarak notaların besteci tarafından yazılıp basılmamasını göstermektedir. Yazının kaleme alındığı günlerde bir müteşebbis olan Rahmi Kalaycıoğlu’nun repertuar kitapları oluşturmaya başladığını aktaran Karabey, Kalaycıoğlu’nun bu çabalarının takdire şayan olduğunu

ve bu yayınların her musikişinasın kütüphanesinde bulunması gerektiğini ifade etmektedir (1960c, s. 387).

3.312. “Konuşma Köşesi Büyük Arel’in Ölümünün 5. yılı Münasebetiyle” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bu yazısını beşinci ölüm yıldönümü olan Hüseyin Sadettin Arel’e ayırmaktadır. Arel’in Türk Musikisi’ni polifonik hale getirmek için bilimsel çabalar gösterdiğini ve bunda da sonuç aldığını belirten Laika Karabey, Arel’in soprano, alto, tenor, bas, kontrbas olmak üzere oluşturduğu kemençe beşlisi için eser yazdığına işaret etmektedir (1960d, s. 453-454).

3.313. “Konuşma Köşesi Alaturka ve Alafranga davası” Adlı Yazısı

31 Mayıs 1960 tarihinde *Medeniyet Gazetesi*’nde çıkan bir yazıyı aktaran Karabey, Burhanettin imzası ile çıkan yazıda, artık Türk Müziği’nin Yenidünya’da tanınır hale geldiğini, Türk Müziği’ne has özgün melodilerle yapılan çok sesli eserlerin dünya müziğinde önemli bir yer tutmaya başladığına işaret etmektedir. Yazarın günümüzde artık musikinin bir ilim olduğu kadar bir propaganda ve döviz elde etme aracı olduğunu da vurguladığını belirterek, yazarın fikirlerinin çoğuna katıldığını ve böyle bir yazı okumaktan dolayı memnun olduğunu ifade etmektedir (1960e, s. 483-484).

3.314. “Mecmuamız 12. Yılıni İdrak Ederken” Adlı Yazısı

Karabey, bu yazısını on ikinci yılını dolduran *Musiki Mecmuası*’na ayırmaktadır. İleri Türk Musikisi Konservatuarı’nın yayın organı olan *Musiki Mecmuası*’nın sağlam adımlarla kimseden maddi bir yardım almadan on iki yıldır sessiz sedasız gelişmeler kaydederek ilerlediğini ve varlığını güçlenerek sürdürdüğünü paylaşmaktadır. Bu iki kurumunda kurucusunun Hüseyin Sadettin Arel olduğunu belirten Karabey, Arel’i yâd ederek şükranlarını sunmaktadır (1960f, s. 515).

3.315. “Konuşma Köşesi Cahit Tanyol’un Her İki Yazısına Cevap” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 12 Aralık 1959’da *Cumhuriyet Gazetesi*’nde yayınlanan Prof. Cahit Tanyol imzalı bir yazıyı aktarmaktadır. Yazıda, İstanbul şehrinin hak ettiği bir konservatuarın artık kurulması gerektiği, Cumhuriyet dönemi ile başlayan aydınlanma çalışmalarından nasibini en az alan bilim dalının müzik olduğunun ifade edildiğini, nüfusun artık iki milyona dayandığını bir şehrin salt imar değil, sanat yönünden de gelişmesi gerektiğini ve bunun için yapılacak ilk çalışmalardan birisinin bir Konservatuar kurmak olduğu gibi görüş ve tavsiyelerin olduğu yazıya genel olarak katıldığını belirterek, Konservatuarın, Belediyenin elinde olması nedeniyle liyakatsiz kişilerin görev başında olduğunu öne sürerken, eline bir tavsiye mektubu alan herkesin icra heyetine kabul edildiğini belirtmektedir. Laika Karabey musikide inkılâbın devletle, belediyeyle değil, yarının dehaları gençlerle inşa edileceğini dehanın da ilacının ilim olduğunu vurgulamaktadır (1960f, s. 518-519, 536-537).

3.316. “Konuşma Köşesi Bir Okuyucumuzdan Aldığım Mektuba ‘Köşem’den Cevap Vermeyi Tercih Ettim” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, İhsan Yüce adlı *Musiki Mecmuası* okurunun mektubuna yer vermektedir. Mektupta Fransız heykeltıraş ve ressam Dubois’nın aynı zamanda musikişinas olduğu, kiliselerde görev aldığı daha sonra Konservatuar’da armoni ve kompozisyon öğretmeni olduğu gibi bilgiler verildiğini belirtmektedir. Laika Karabey Türk Musikisi’ne candan ilgi duyan gençlerin, sanatın ve ilmin her alanına meraklı olan bu mektubun sahibi İhsan Yüce gibi gençler olduğunu vurgulamaktadır (1960, s. 547).

3.317. “Faydalı Bilgiler” Adlı Yazısı

Laika Karabey, müzik tarihine ait bir takım bilgileri paylaşmaktadır. 1911 senesinde İngiltere’de yayınlanan bir yazıda o zamana kadar yazılmış operaların tam olarak neşredildiği, bunların sayısının ikibinsekizyüzonbeş kadar olduğunu aktarmaktadır. Karabey Türk Musikisi’nin yazılı tarihinin 17. yy. sonlarına doğru

başladığını fakat canlı bir musiki hayatının bu tarihten önce de var olduğunu belirtmektedir (1960g, s. 550-551).

3.318. “Konuşma Köşesi Faruk Yener’e” Adlı Yazısı

Dönemin *Tercüman Gazetesi* yazarı Faruk Yener’i eleştiren Karabey, daha önce Faruk Yener’in yayınlarından faydalanmak üzere kendisinden *Musiki Mecmuası*’nın tüm koleksiyonunu satın aldığını daha sonra ise Hüseyin Sadettin Arel’den bazı makaleler talep ettiğini ifade etmekte, bu yayınların hepsinin Faruk Yener’e gönderildiğini fakat Yener’in yine de Türk Musikisi karşıtı yazılar yazmaya devam edip önyargılarından kurtulamadığını dile getirmektedir. Faruk Yener’in en büyük hatasının, Sanat Musikisi’ni yerip Halk Musikisi’ni övmek olduğunu, teknik olarak iki müziğin birbirinden hiçbir farkı olmadığını belirterek, Yener’i eleştirmektedir (1960h, s. 581, 602).

3.319. “Okuyucu Mektuplarına Cevaplar” Adlı Yazısı

Bu yazısında bir okurunun dini musiki ile ilgili sorusunu yanıtlayan Karabey, “Müslümanlıkta musikiye yer yoktur” diyenlerin büyük bir yanlışta olduklarını belirterek, İmam Gazali, Şehabattin Sührevendi, Ebu Talip Mekki gibi İslam düşünürlerinin dini musiki lehinde birçok sözleri olduğunu belirtmektedir. Laika Karabey, Amerika’daki konserleri esnasında Salât-ı Ümmiye ve Tekbiri okudukları zaman yabancılardan oluşan dinleyici topluluğunun hayranlık içinde kaldığını belirtmektedir (1960h, s. 598).

3.320. “Konuşma Köşesi Yeni Çıkan Bir Dergideki Yazı Münasebetiyle” Adlı Yazısı

Laika Karabey, ismini vermediği bir dergide yayınlanan imzasız bir yazıdan alıntı yapmaktadır. Yazıda özetle, o dönem yeniden seçilen Türk kültür derneklerinin merkez yönetim kurulu üyelerinin çoğundan memnun olmayan bir sitem sezilmekte olduğunu, yönetim kurulundaki tek müzikçi “kız sandalı kalbim gibi oynatma dümende” şarkısının bestecisi denilerek *Musiki Mecmuası*’nın yazarlarından bestekâr İsmail Baha Süreksan’ın hedef alındığını söylemektedir. Laika Karabey İsmail Baha Süreksan’ın önemli bir müzik adamı ve bestekâr olmasının yanı sıra umumi kültürü,

mesleği, içtimai seviyesi gibi meziyetlerinin saymakla bitmeyecek kadar çok olduğunu yazdığı bir yazıya imzasını atmayan Bay x'in hangi salahiyetle İsmail Baha Süreksan'ı küçük göstermeye çalıştığını anlamadığını dile getiren Laika Karabey yazısını “peşin hükümlü olmak, affedilmez suçlarımızdan birisidir” diyerek sonlandırmaktadır (1960ı, s. 612-613, 634-635).

3.321. “Bir Konser Tenkidi Tahir Fash” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuarı'nın 30 Ekim 1960 Pazar günü Şan Sinemasında Münir Nureddin Selçuk yönetiminde verdiği Tahir Fashlı adlı konser hakkındaki izlenimlerini aktaran Karabey, programda Konservatuar konseri olarak bildirilen konserin aslında Konservatuar değil on beş günde bir konser veren yarı amatör, yarı profesyonel bir konser heyeti olduğunu belirtmektedir. Konserde Münir Nureddin Selçuk'un çok nadide eserler seçtiğinin altını çizerek, Tahir makamı tiz sesleri ihtiva ettiği için korodaki kadın seslerinin biraz kulağı tırmaladığını, konserin alkıştan sonra Harbiye Marşı ile bittiğini vurgulamaktadır (1960i, s. 646-647, 667).

3.322. “Konya’da Mevlana Haftası” Adlı Yazısı

Konya’da katıldığı Şeb-i Aruz törenindeki izlenimlerinden bahseden Karabey, Törenin Turizm Derneği Başkanı Fethi Ferit Oğuz'un konuşmasıyla açıldığını aktarmakta, onun ardından Ordinaryus Profesör Sadi Irmak, Dr Ritter, Behçet Kemal Çağlar ve Abdalbaki Gökpınarlı'nın konuşma yaptığını ifade etmektedir. Dede Efendi'nin Neva ayininden sonra Kuran okunduğunu ve otuz beş kişilik heyetle sema gösterisi yapıldığını belirtmektedir (1960j, s. 678).

3.323. “Konser Tenkidleri Beyati Fash” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı'nın Münir Nureddin Selçuk yönetiminde verdiği Beyati Fashlı Konseri hakkındaki izlenimlerini aktarmaktadır. Laika Karabey ilk olarak saz heyetinde bir bezginlik, yılgınlık gözlemlediğini söyleyerek, eser sonlarında eserin bittiğini vurgulayacak tonlamaların yapılmadığını belirtmektedir. Laika Karabey saz heyetinin içerisindeki kudümün akordunun olmadığını “bozuk düzen kudüm tokmaklarını salladı durdu” sözleriyle dile

getirmektedir. Eleştiri yapılırken kendisine küsüldüğünü belirten Karabey, akortsuz bir saz karşısında sessiz kalamayacağını belirtmektedir (1961a, s. 707-708).

3.324. “Münir Nureddin Konseri” Adlı Yazısı

Laika Karabey, o dönem Saray Sinemasında düzenlenen Münir Nurettin Selçuk Konseri hakkındaki izlenimlerine yer vermektedir. Konserin düzenlendiği akşam İstanbul’da yoğun bir tipi olduğunu belirten Karabey, konser günü konuştuğu Münir Nureddin’in “Hava beni üzüyor, tipi herkesi ürküten bir hava muhalefetidir” dediğini ve ona karşılık “Üzülme hayranların yine sana koşar, saatlerce sokakta kalmayı göze alır” dediğini belirterek, Karabey yanılmadığını ve konserin yine seyirci ile dolup taşıdığını aktarırken, dinleyicinin Münir Nureddin Selçuk’a olan bu yoğun ilgisini onun her konserinde seyirciye duyduğu saygıdan kaynaklandığını, Selçuk’un repertuar seçimi, sahneye getirdiği yenilikler gibi pek çok unsurun bunda etkili olduğunu belirtmektedir (1961a, s. 709-711).

3.325. “Nişabürek Fashı” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın Kemal Gürses tarafından idare edilen Nişaburek fashı konserindeki izlenimlerini aktaran Karabey, ilk olarak Kemal Gürses’in koroyu çok iyi idare ettiğini saz semailerindeki idaresini çok beğendiğini ifade ederken, burada da Münir Nurettin Selçuk’un kendisine yol açtığını ve çok doğru bir karar verdiğini belirtmektedir. Laika Karabey bazı eserlerin icrasında erkek seslerinin bir oktav pesten okumasının doğru olmadığını belirterek kulağa hoş gelmediğini ifade etmekte ve bir hatırasında söz etmektedir. Bir konser eleştirisinde Tanburi Necdet Yaşar için; “Taksitle çalışıyor, sekiz, on nağmelik perde icrası gerektiren bölümlerde, tek perde üzerinde duruyor” diye yazdığını, başka bir gün Necdet Yaşar’ın yanına gelip “O konser için yazdıklarınızda haklısınız ama o gün çok yakın bir akrabamın cenazesi vardı, vazife için gelip hiç çalışmamıştım” söylediğini ekleyerek, bunun üzerine Necdet Yaşar’dan özür dilediğini ve kendisine taziyelerde bulunduğunu belirtmektedir (1961a, s. 711-713).

3.326. “Konusma Köşesi Baba Oğul” Adlı Yazısı

Bu yazıda Karabey, 22 Eylül 1960 tarihinde *Dünya Gazetesi*’nde çıkan Fethi Kopuz imzalı bir yazıya tepki göstermektedir. Yazıda, Türk Musikisi’nin artık besteci yetiştiremediği, dolayısıyla fonksiyonunu kaybetmiş olduğu gibi iddiaların yer aldığını, ayrıca Türk Musikisi’nin radyolardaki yayınının azaltılması ve dinleyicinin Batı Müziği’ne özendirilmesi gibi sözlerin bulunduğunu belirtmektedir. Laika Karabey, bu satırları okuyunca içinin sızladığını, verecek yanıt bulamadığını ifade ederek, satırları yazanın Türk Musikisi’ne bir ömür vermiş, yüzlerce talebe yetiştirmiş olan Fahri Kopuz’un oğlu olan Fethi Kopuz olmasına ayrıca üzüldüğünü vurgulamaktadır (1961b, s. 739-741).

3.327. “Konser Tenkitleri Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı

Yazısında, o günlerde Saray Sinemasında izlediği Münir Nureddin Selçuk Konseri hakkındaki izlenimlerini aktaran Karabey, Münir Nureddin’in seyirci topluluğunun çok münevver insanlardan oluştuğunu bunun Selçuk’un konser verme adabından kaynaklandığını belirtmektedir. Karabey Münir Nureddin’in konser programlarını hazırlarken yıllardır üç unsura çok dikkat ettiğini belirterek, eserlerini klasik eserler, herkesin seveceği fantezi parçalar ve halk türküleri arasından seçtiğini ve dinleyiciden karşılığını aldığını belirtmektedir. Konseri çok beğendiğini söyleyen Karabey, İstanbul Radyosu’nun bu konseri canlı olarak yayınlamamasına anlam veremediğini ifade etmektedir (1961b, s. 742-743).

3.328. “Uşşak Fash” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Belediye Konservatuvarı Şefi Kemal Gürses yönetimindeki Uşşak faslından oluşan konseri çok beğendiğini söylemektedir. Kemal Gürses’in fasıl idaresini çok düzgün yaptığını ifade eden Karabey, artık İstanbul Radyosunda Kemal Gürses’e vazife verilmesi gerektiğini, orada şeflik görevi yapanların Gürses’ten daha ehil kişiler olmadığını dile getirmektedir. Konserde solist olarak görev alan Feriha Tunceli’yi de çok beğendiğini ve seçtiği zor eserlerin hakkından başarıyla geldiğini belirten Karabey Tunceli’nin ilk derslerini İleri Türk

Musikisi Konservatuari'ndan alması nedeniyle kendisini dinlerken iftihar ettiğini vurgulamaktadır (1961b, s. 743-745).

3.329. “Segâh Faslı” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, İstanbul Belediye Konservatuari'nın Segâh Faslı konserini ele almaktadır. Kemani Hakkı Derman'ın taksimini çok beğendiğini belirten Karabey, Derman'ın pürüzsüz bir yay tekniği ile duyarak ve hissederek icrada bulunduğunu ve diğer sazandelere örnek olması gerektiğini ifade etmektedir (1961b, s. 745-747).

3.330. “Yahya Kemal'i Anma Konseri” Adlı Yazısı

Laika Karabey, o günlerde ölüm yıldönümü olan şair Yahya Kemal Beyatlı için İstanbul Belediye Konservatuari'nın düzenlediği konseri ele almaktadır. Karabey, böyle bir konser düzenlenmesinden memnuniyet duyduğunu belirtmektedir. Konseri izlemek için salondaki yerlerine oturduklarında ellerindeki notlarda program hakkında detayları belirten bir bilgi olmamasını eleştirerek, şiirleri okuyan ve konuşmalar tertip edenlerin isimlerinin programda yazmamasının büyük bir eksiklik olduğunu dile getirmektedir. Karabey konser sırasında sazlar tarafından icra edilen Nihavend oyun havasında aksaklıklar meydana geldiğini, Şef Münir Nureddin Selçuk ve Kemani Hakkı Derman'ın gayretleriyle durumun kısa sürede toparlandığını sözlerine eklemektedir. Karabey bu konserin de radyodan yayınlanmadığını belirterek eleştirisini dile getirmektedir (1961b, s. 747-749).

3.331. “Konuşma Köşesi Musikimizin Acınacak Hali” Adlı Yazısı

Musikimize kendi insanlarımızdan çok yabancıların ilgi gösterdiği vurgulayan Karabey, Arnavutköy Kız Koleji Müzik Öğretmeni Mr. Hofmann'ın *Musiki Mecmuası* aboneliği olduğunu ve her sayı ile çok yakından ilgilenip içerikleri araştırdığına bizzat tanık olduğunu ifade etmektedir. Üç yıl kadar önce kendisini Amerikalı Danny Edelman isimli bir gencin ziyaret ettiğini ve Türk musikisi, özellikle tanbur konularında ön araştırmalar yaptığını daha sonra üç yıl Türkiye'de kalıp Türk Musikisi öğrendiğini ve ABD'ye gidip tezini yazdığını aktarmaktadır. Laika Karabey bir konservatuar kurulması halinde tüm çalışmaların, yayınların

burada toparlanacağını ve bunun artık bir tercih değil zorunluluk olduğunu tekrar tekrar söylemeyi görev bilmektedir (1961c, s. 6-7).

3.332. “Hasan Ali Yücel ve Musikimiz” Adlı Yazısı

O günlerde hayatını kaybeden eski Milli Eğitim Bakanlarından olan Hasan Ali Yücel’den söz eden Karabey, zaman zaman kendisiyle musiki konularında tartıştıklarını fakat Yücel’in kültürlü ve samimi bir insan olduğunu onunla tartışmanın bile keyifli olduğunu aktarmaktadır. Okurlarının huzurunda bu kayba üzüldüğünü ve Hasan Ali Yücel’e rahmet dilediğini ifade etmektedir (1961c, s. 10, 28).

3.333. “Mahur Fash” Adlı Yazısı

Yazısında İstanbul Belediye Konservatuvarı tarafından icra edilen Mahur Fash Konseri hakkındaki izlenimlerini aktaran Karabey, Mahur makamının hırçın ve dik karakterli bir makam olduğunu ve bu yüzden mehter marşlarının genellikle Mahur makamında bestelendiğini belirtmektedir. Konseri dinlerken “tek sesli bir müzik için elli kişilik bir ekibe ihtiyaç yok” diye ister istemez düşündüğünü, bu yapılamıyorsa bile Koro Şefi’nin öncelik alarak saz eserlerini, solistleri, taksimleri, tekdüzelikten kurtaracak ve izleyicinin ilgisini her daim canlı tutacak şekilde planlaması gerektiğini vurgulamaktadır (1961c, s. 14, 27).

3.334. “Musikimiz Üzerine” Adlı Yazısı

Laika Karabey, *Yeni İstiklal Gazetesi*’nde kaleme aldığı bir yazıyı yayınlamaktadır. Karabey bu yazısında bir türlü değişmeyen önyargılarla boğuştuğundan söz ettiği Türk Musikisi’nin yerli bir sanat dalı olmadığı, yabancılardan alındığı, Türk Musikisi’nin Türk Halk Musikisi olduğu gibi yanlışlıkların olduğunu ifade etmektedir. Yine bunların yanında Türk Musikisi’nin nazariyatının öğrenilmesinin ve öğretilmesinin zor olduğu gibi önyargıların da tamamen yanlış olduğunu belirtmektedir. Karabey, Türk Musikisi’nin en az 6000 yıllık mazisi olduğunu, Türk dili kadar milli olduğunu ve Türklerin ele geçirdikleri yerlerdeki milletleri etkileyerek onların musiki anlayışı değiştirdiklerini bu durumun ise bilimsel bir gerçek olduğunu sözlerine eklemektedir (1961d, s. 35-36).

3.335. “Konuşma Köşesi İki Felsefe” Adlı Yazısı

Bir radyo çalışanının kendisi için konser eleştirilerinde herkesi gücendirdiğini, Yorgo Bacanos ve Necdet Yaşar’ın ateş püskürdüğü şeklindeki sitemlerin kulağına geldiğini yazısında dile getiren Karabey, bunu duyduğu zaman güldüğünü ve “ben dalkavuk değilim” diyerek cevap verdiğini belirtmektedir. Yorgo Bacanos’u bir konserde taksimi çok fazla uzattığı için eleştirdiğini yine olsa aynı şekilde yazacağını ifade etmektedir. Necdet Yaşar’ı ise her konserde aynı performansta olmadığı için eleştirdiğini ifade eden Karabey, dostları ve yakın çevresi tarafından açık sözlü olarak bilindiğini bu huyundan vazgeçmeyeceğini ayrıca eleştiriyi musikini gelişmesi için faydalı gördüğünü vurgulamaktadır (1961d, s. 42).

3.336. “İsmail Baha Sürelsan Okulu” Adlı Yazısı

O günlerde Ankara’da bulunduğunu ve hoş bir tesadüf eseri Bestekâr İsmail Baha Sürelsan’ın Dil Tarih Fakültesinde konferansı olduğunu duyunca sevinçle salondaki kalabalığa dahil olduğunu yazısında aktaran Karabey, İsmail Baha Sürelsan’ın evinin hususi bir konservatuar olduğunu, hiçbir maddi menfaat talep edilmeksizin Sürelsan’ın evinde nazariyat ve saz dersleri dahil musiki toplantıları yapıldığını dile getirmektedir. Laika Karabey, Sürelsan ve öğrencilerinin artık emin adımlarla bir ekol olma yoluna doğru gittiklerini belirtmektedir (1961d, s. 44-45).

3.337. “Konuşma Köşesi Musiki Faaliyetimiz Hakkında bir Fikir” Adlı Yazısı

Laika Karabey, o günlerde musiki çevrelerince tartışılan bir konuyu gündemine almaktadır. Bazı çevrelerce İstanbul Belediye Konservatuarının İcra Heyeti kadrosunun Belediye’ye ekonomik olarak fazla yük olmaya başladığını bir yeterlilik imtihanı yapılarak kadro sayısının azaltılması gerektiği tartışmalarının olduğunu, icra heyeti üyelerinin zaten bu kadrolara gelirken imtihandan geçtiklerini, imtihan yapılmasının kadro istikrarını bozacağı yönündeki görüşlerini dile getirmektedir. Karabey İstanbul Radyosu’nda daha önce yapılan imtihanlarda çok yanlış bir yöntem seçildiğini, konservatuarın da bu hataya düşmemesi gerektiğini belirterek, normal bir imtihanın tarihinin önceden belli olduğunu, kurul karşısına

alınıp düzeyin ölçülmesi gerekirken burada imtihan olanın haberi bile olmadan eldeki ses kayıtlarından karar verildiğini ve bunun da hiç de iyi niyetli bir yaklaşım olmadığını vurgulamaktadır (1961e, s. 72-73).

3.338. “Konser Tenkitleri Ferahfeza Konseri” Adlı Yazısı

Karabey bu yazısında, İstanbul Belediye Konservatuarı’nın Şef Kemal Gürses yönetiminde verdiği Ferahfeza Konseri hakkındaki izlenimlerini aktarmaktadır. Koristlerin kullandıkları mikrofonların radyo mikrofonu olduğunu, yüksek sesle okudukları takdirde radyo yayınında seslerin kulağı rahatsız ettiğini, düşük sesle okuduklarında ise salonun her tarafına sesin sağlıklı bir şekilde yayılmadığını belirterek, bunun önüne geçmek için de koristlerin olduğu bölüme bir tane salon mikrofonu konulması gerektiğini vurgulayan Karabey, bu konser için solist Hasan Mutlucan’a ayrı bir bölüm açarak, kendisinin emsalsiz bir bas sese sahip olduğunu belirtmekte ve çok sesli bir musikide Hasan Mutlucan gibi seslerin el üstünde taşınacağını belirterek övgüsünü dile getirmektedir (1961e, s. 85-86).

3.339. “Belediye Konservatuarı Konseri” Adlı Yazısı

Laika Karabey, 2 Nisan 1961 Belediye Konservatuvarının Münir Nureddin Selçuk yönetiminde Şan sinemasında verdiği konser hakkında izlenimlerini aktarmaktadır. Laika Karabey musikinin mektepsizlik, programsızlık gibi sıkıntılarının olduğunu, on beş günde bir verilen bir konserde bile sazların biraz kalıp dışına çıkınca zorlandığını ifade etmektedir. Karabey ayrıca şarkıların zemin-nakarat,-meyan,-nakarat duvarından aşılıp serbest formda eserler de bestelenmesi gerektiğini sözlerine eklemektedir (1961e, s. 86-87, 91).

3.340. “Bir Davet Dolayısı İle” Adlı Yazısı

Karabey, mecmuanın bu bölümünde kendisine Amerikan Müzikoloji Derneği tarafından bir konferans vermesi için gönderilen davetiyeyi yayınlamaktadır. Karabey döviz güçlükleri ile bu yıl katılamayacağını, sonraki yıl Türk Müziği ile ilgili bir rapor hazırlayıp orada olacağını belirtmektedir (1961e, s. 89-90).

3.341. “Mevsimin Son Konseri” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarı’nın 21 Mayıs 1961’de Şan Sinemasında Münir Nureddin Selçuk idaresinde verdiği konser hakkında izlenimlerini aktarmaktadır. Laika Karabey konserin hemen başındaki icrada Benli Hasan Ağa’nın Rast Peşrevi sırasında sazların bir bütünlük sağlayamadığını, hatta yaylıların neredeyse birbirine hiç bakmadıklarını ifade etmektedir. ‘Tanburlar ayrı, kemanlar ayrı, bu milli sanatın çilesi hala dolmadı mı ?’ diye sitem eden Karabey, son zamanlarda Halk Musikisi’nin övülerek Türk Musikisi’nin yerin dibine sokulma çabalarının yoğunlaştığına işaret ederken, oysa bu iki musikinin de sistem olarak birbirinin aynısı olduğunu hatırlatmaktadır. Karabey konserin en güzel bölümünün Münir Nureddin Selçuk’un kendisinin okuduğu “Allı Yemeni” türküsü olduğunu, seyircinin bu bölümü memnuniyetle dinlediğini vurgulamaktadır (1961f, s. 101, 127).

3.342. “Konuşma Köşesi Mektep İhtiyacı Açık Bir Hakikattir” Adlı Yazısı

İstanbul Ansiklopedisi’nde Zeki Arifoğlu imzalı bir yazıyı ele almaktadır. Yazıda özetle, kanunun geleneksel icra yönteminin mandalsız olduğu, gerekli olan çeyrek sesleri, bemol ve diyezleri, sol elin başparmağındaki tırnak yardımıyla elde edilebileceği, şedlerde mandalın aciz kalabileceği gibi iddiaların yer aldığını vurgulayan Karabey, bu ifadelere tepki göstererek, Türk musikisinde çeyrek ses diye bir kavram olmadığını bunu bir ansiklopedide yayınlamanın büyük bir teknik yanılğı olduğunu belirtmektedir. Tırnakla farklı ses elde etme konusuna ise cevap vermenin kendisine saçma gelen bu yazıyı ciddiye almak olarak anlaşılabileceğini söyleyerek, her zaman vurgu yaptığı mektepsizlik eksikliğini bu yazı vesilesiyle yeniden yinelemektedir (1961g, s. 131, 157).

3.343. “Dikkat Çeken Bir Hukuki Teşebbüs” Adlı Yazısı

Karabey, münevver gençler tarafından dayanışma ruhu ile kurulan İzmir Musiki Cemiyeti’nin bir konserde, dinleyicilere konser programı yerine Bestekâr Hafız Ahmet Mükerrrem Akıncı’nın özgeçmişinin dağıtılmasını takdire şayan

bulduğunu belirterek, tebrikleri ile beraber Mecmua’da bu çabalarını desteklediğini vurgulamaktadır (1961g, s. 142).

3.344. “Radyolarımızdan Bir Kaç Temenni” Adlı Yazısı

Laika Karabey, o dönem *Kudret Gazetesi*’nde yayınlanan Halide Nusret Zorlutuna’nın bir yazısını ele almaktadır. Yazıdaki radyonun sadece haberleri duyurmak, insanlara keyifli vakitler geçirtmek gibi görevlerinin olmadığını, radyonun insanlara ve özellikle gençlere sevgi, saygı, iyilik, fazilet gibi konularda eğitici öğretici yayınlar yapması gerektiği vurgusu doğrultusunda Karabey, radyoların aynı şekilde Türk Musikisi’ne gereken özeni göstermediğini vurgulayarak, bir eserin birden fazla solist tarafından farklı şekillerde okunduğunu, radyodaki okuyucuların prozodi hataları yaptıklarını vurgulamaktadır (1961h, s. 163-164, 187).

3.345. “Konuşma Köşesi Bir Mektuba Cevaplarım” Adlı Yazısı

9 Temmuz 1961 tarihinde aldığını bir okur mektubunda kendisine bazı soruların yöneltildiğini açıklamaktadır Karabey, metinde özetle; Türk Musikisi ile Batı’ya açılmak, ters bemol ve üç çizgili diyez gibi işaretlerle mümkün mü diye sorulmasının ardından, Türk Musikisi’ndeki makam çeşitliliğinin abartıldığı, ayrıca Uşşak makamındaki küçük değişikliklerle Hüseyini, Beyati makamlarının yapıldığı, bu makamların yeniden ele alınılıp sadeleştirilmesi gerektiği gibi konulara da yer verildiğini belirtmektedir. Karabey mektuba cevap olarak Batılı insanların şekle değil ilme baktığını söyleyerek, makam konusundaki abartılı çeşitlilik iddiasına da bir derece hak verebileceğini ifade etmektedir. Ayrıca Karabey, Muhayyer ile Tahir makamı arasında hiçbir fark olmamasına rağmen bunların farklı makamlar olarak adlandırılmasının eskiden “yeni makam buldum” diyen bestecilere, padişahın altın bağışlamanın da etkisi olabileceğini vurgulamaktadır (1961h, s.168-169, 186).

3.346. “Türk Musikisi’nden Biyografiler “Ali Bey” Adlı Yazısı

Karabey, musiki müntesipleri arasında yer alan Kel Ali Bey’in Enderunlu Ali Bey olarak bilindiğini, Ali Bey’in babasının Anadolu’da kadı olduğunu, oğlunu saç tedavisi için İstanbul’a gönderdiğini, tedavi edildiği müessesenin ezanlarını okurken sesinin güzelliği ile dikkat çektiğini, Enderun’a alınıp burada dersler aldığını,

Meşhur “Derdimi Arz Etmeğe Ol Şuha Bir Dem Bulamadım” şarkısının da Ali Bey’e ait olduğunu ifade etmektedir. Sanatkârların hiçbir zaman hakiki bir alaka görmediğini ifade eden Karabey, Ali Bey’in de senelerce maddi sıkıntı çektiği, hayatının 1897 yılında sonlandığını ifade etmektedir (1961h, s. 171).

3.347. “Radyo Tasarısı Hakkında” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Radyosu’nun işleyişi ile ilgili yeni bir tasarı yayınladığını, kendisinin basın mensubu, radyonun eski hocası hatta şeflerinden birisi olduğu halde bu tasarımı kendisine göndermemiş olmamalarından dolayı sitem etmektedir. Sonradan talep ettiği tasarımı yine haftalar sonra edinebildiğini söyleyerek, Radyoda önemli kararların kurul azaları tarafından verildiğini, kurul azalarının kimler olduğunun ise bilinmediğini vurgulamaktadır. Kurul azalarının Radyoda sınavları artırdığını söyleyen Karabey, “Türk Musikisi’nde ilim ve metod herkes için aynı olamıyor, sözgelimi her yaylı sahibi yayını gelişi güzel kullanıyor, kurul neye göre karar verecek” diyerek eleştirel bir şekilde kaygısını aktarırken, son olarak kurula çok fazla yük ve sorumluluk verildiğini, ileri bir zamanda kişiler değiştiği zaman, bunun daha büyük sorunlara yol açabileceğini ifade etmektedir (1961ı, s. 195-197).

3.348. “Bir Yazara Sorularımız” Adlı Yazısı

17 Ağustos 1961 tarihinde *Dünya Gazetesi*’nde yayınlanan Nurullah Berk imzalı bir yazıya tepki gösteren Karabey, yazıda özetle; alaturka müziğin, toplum üzerindeki zararlı etkisinin olduğunu, bu müziğin insanları gam ve hüzne sevk ettiği gibi iddiaların yer aldığını, Nurullah Berk’in alaturka diye tabir ettiği Klasik Türk Musikisi için tek sesli, karşıtlığı olmayan, artık yeni besteler yapılmayan Arap ve Bizans karışımı plastik bir müzik dalı gibi tabirler kullandığını ifade etmektedir. Laika Karabey yazar Nurullah Berk’e yönelik olarak öncelikle neden alaturka tabirini kullandığını, sonra da Arap ve Bizans karışımı olduğuna hangi teknik bilgisiyle karar verdiğini sorarak, yazarın bilmediği konularda yargılara varmasını eleştirmektedir (1961i, s. 227-229, 253).

3.349. “Hicazkâr Faslı” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuvarı’nın 22 Ekim Pazar günü Şan sinemasında verdiği konser hakkındaki izlenimlerini aktaran Karabey, konserde Tanburi Ali Bey ve Tahir Ağa gibi önemli bestekârların şimdiye kadar az icra edilmiş olan eserlerinin seçilip çalınmasını önemli bularak takdir ettiğini ifade etmektedir. Daha önce değindiği gibi seslerin daha baskın olduğu sazların sesinin az duyulduğu eleştirisini dile getirirken, konserin ikinci kısmının Nevin Karındaş ve Recep Birgit adlı solistlere ayrıldığını, her iki solisti de çok beğendiğini özellikle Nevin Karındaş’ın İsmail Baha Süreksan’a ait olan Sandal şarkısındaki icrasını takdir ettiğini vurgulamaktadır (1961j, s. 264-265).

3.350. “Şehnaz Faslı” Adlı Yazısı

Bu yazısında Laika Karabey, 5 Kasım 1961 tarihli Kemal Gürses yönetimindeki Şan Sinemasında verilen konser hakkındaki izlenimlerini ifade etmektedir. Laika Karabey, sazlar arasında bulunan kudümün vuruşlarının çok sert olduğunu ve öne çıktığını dile getirirken, Niyazi Sayın’ın ney taksimini çok beğendiğini, sanki doğuştan neyzen olan efendi, çelebi bir genç olduğu izlenimini edindiğini söylemektedir. Daha sonra sahneye çıkan solist Feriha Tunceli’nin her zamanki gibi çok başarılı olduğunu vurgulayan Karabey, Tunceli’nin tavır sahibi ve heceleri bölmeyen bir üsluba sahip olduğunu belirtmektedir (1961j, s. 268-269).

3.351. “Tanburi Ali Bey” Adlı Yazısı

Karabey, Tanburi Ali Bey’in Hafız Bekir Efendinin oğlu olup 1836’da Midilli’de doğduğunu, çok üretken bir bestekâr olmasına rağmen, günümüze pek az bir eserinin gelebildiğini, Suz-i Dil Faslı’nın sevildiğini, 1890 Temmuz ayında talebeleri ile ders halindeyken “ben kendimi iyi hissetmiyorum, siz devam edin biraz dinleneyim” dedikten sonra vefat ettiğini, zamanın en iyi tanbur üstadı olduğunu vurgulamaktadır (1961j, s. 270).

3.352. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

İstanbul Radyosu komisyonunun kaldırılmasını ele alarak, daha önceki yazılarında bu kurulun yetkin kişilerden oluşmadığını defalarca yazdığını ve haklı çıktığını aktaran Karabey, bu kurulun imtihan heyeti olarak görevlerini layıkıyla yapmadığını belirtmekte, sınav komisyonunun sınav yapacağı sanatçıyı, karşısına alarak dinlemediğini, nazari bilgisini ölçmediğini, onun yerine eldeki bazı teyp kayıtlarını bahane ederek birçok değerli sanatçıyı, radyodan uzaklaştırdığını ifade etmektedir. Karabey milli sanatın yetkin olmayan insanların elinden kurtarılması gerektiğini söyleyerek, yeni oluşturulacak kurulun, buna göre seçilmesini umduğunu belirtmektedir (1962a, s. 325-327, 350).

3.353. “Aziz Efendi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bir okurunun “Aziz Efendi ile Aziz Dede aynı şahsiyetler mi?” diye sorması üzerine bu iki şahsiyetin ayrı insanlar olduğunu belirterek ve kısaca tanıtmaktadır. Medeni Aziz Efendi’nin 1840 yılında Medine’de doğduğunu 1895 yılında Bebek’teki evinde vefat ettiğini, pek çok talebe yetiştirip tanbur ve lavta çaldığını, en bilinen eserleri arasında; “Sislendi Hava Tarf-ı Çemenzarı Nem Aldı” ve “Kendine Niçin Emsal Ararsın” adlı bestelerinin olduğunu belirtmektedir. Aziz Dede’nin ise 1935 Üsküdar’da doğduğunu, Hicaz Peşrevi, Uşşak, Segâh Saz Semaileri gibi ölümsüz eserlerinin olduğunu, 7 Mart 1905’de vefat ettiğini belirtmektedir (Karabey, 1962a, s. 332, 350).

3.354. “Konuşma Köşesi Şark Musiki Cemiyeti” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Şark Musiki Cemiyeti’nin neden dağıldığını aktarmaktadır. Şark Musiki cemiyetinin ilk başlarda çok büyük yokluklar içerisinde kurulduğunu belirterek, her öğrencinin iskemlesini kendisinin getirdiğini, sınıfın ısınmasından da öğrencilerin sorumlu olduğunu ifade etmektedir. Şark Musiki Cemiyeti’nin ilk başlardaki dayanışma ruhuyla çok başarılı konserler verdiğini söyleyen Karabey, daha sonraları bölünmelerin had safhaya çıktığını ve kurumun dağılma notasına geldiğini vurgulamakta, bu gruplaşmalar için Mesut Cemil’i sorumlu tutarak, onun her devrin adamı olduğunu, hususi kararnamelerle Bağdat’ta

bulunmasına rağmen üç yıl maaşını aksatmadan aldığını öne sürmektedir (1962b, s. 357-358).

3.355. “Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı

Laika Karabey, Münir Nureddin Selçuk’un saray sinemasında verdiği konser hakkındaki izlenimlerini aktarmaktadır. Laika Karabey Münir Nureddin’in program hazırlarken bazı kaidelere riayet ettiğini ve bunlardan asla ödün vermediğini belirtmektedir. Bunları; klasik, abide gibi eserlerle başlamak, şen şakrak oyun havalarını ihmal etmemek, yenilikler ortaya koymak olarak sıralamaktadır. Bu tavrın münevver dinleyiciler tarafından konserlerin çok dolu geçmesi ve ilgi ile izlenmesine sebep olduğunu öne sürmektedir. Konserin ikinci bölümünün Münir Nureddin’in talebeleri içinden seçilen solistlere ayrıldığını söyleyen Karabey, bunların içinde “Rindlerin Akşamı” nı söyleyen Tülay İlgi’yi çok başarılı bulduğunu, kendisini solistlik yolunda güzel bir istikbal beklediğini ifade etmektedir. Konserin sonunda Endülüs’de Raks’ın tekrar istenmesine hem sevindiğini hem de Münir Nureddin yoruluyor diye üzüldüğünü ifade etmektedir (1962b, s. 363-364).

3.356. “Lale Oraloğlu - Uyuyan Prens” Adlı Yazısı

Bu yazısını dönemin sevilen film ve sahne sanatçısı Lale Oraloğlu’na ayırmaktadır Karabey, 1962 yılında Beyoğlu’ndaki Baro Han’ının bodrum katını Şehrazat pavyonundan beş yıllığına kiralayıp Oraloğlu tiyatrosunu kuran Lale Oraloğlu’nun, İstanbul Edebiyat Fakültesi İngiliz Filolojisi bölümü ve İstanbul Konservatuvarı Şan ve Piyano bölümünde eğitim gördüğünü, 1951’den bu yana otuza yakın filmde rol aldığını, 1957’de Cannes ve Venedik’te, 1961’de Berlin’deki milletlerarası festivallerde davetli olarak Türkiye’yi temsil ettiğini ifade etmektedir (1962b, s. 380-381).

3.357. “Konuşma Köşesi” Adlı Yazısı

Bu yazısında Laika Karabey, *Musiki Mecmuası*’nın 167. sayısında Mahmut Öngören’in kaleme aldığı ‘Radyolarımızda Türk Musikisi’ başlıklı bir yazıyı aktarmaktadır. Yazıda özetle; Sanatçıya yol gösterecek akımlar, sanatçıların faydalanacağı yardımlar, Radyo İdareleri tarafından genellikle karşılanmadığını,

Türk Musikisi'nde devletin olanakları olmadığı görüşü dile getirilmektedir. Laika Karabey bu görüşe katıldığını radyoların artık neredeyse bir iki kişinin merkezi haline geldiğini ifade etmektedir Buna bir örnek olarak radyonun bir programını köşesinde yayınlamaktadır: Bir Türkü Öğrenelim – Mesut Cemil, Türkçe tangolar – çalanlar – Mesut Cemil, Sohbet saati: Konuşan – Mesut Cemil, Klasik koro – idare eden – Mesut Cemil, Trio – çalanlar – Mesut Cemil, Filanın programı – çalanlar – Saide Çelen - Mesut Cemil, İmtihan heyeti: Mesut Cemil, Komisyon azası: Mesut Cemil, Karagöz programı – def çalan – Mesut Cemil, Saz eserleri – kemençe – Mesut Cemil, Tambur soloları çalan – Mesut Cemil (1962c, s. 3-4).

3.358. “İstek Üzerine Açılan Bir Yardım Kampanyası” Adlı Yazısı

Laika Karabey 19 Mart 1962 tarihinde Lale Oraloğlu tiyatrosunda verdikleri konserden sonra dinleyicilere *Musiki Mecmuası*'nı dağıttıklarını, mecmuanın içine bir de yazı ilıştirdiklerini aktarmaktadır. Bu yazıda İleri Türk Musikisi Konservatuvarı'nın devlet tarafından herhangi bir himaye görmediğini, öğretmenlerin ve öğrencilerin fedakârlıkları ile yol almaya çalıştıklarını, imkanı olan müzikseverlerin derneğe bağış yapabilecekleri bildirmektedir. Bunun üzerine Karabey bazı kadirşinas insanlardan bağışlar geldiğini ve kurumu adına buna çok mutlu olduğunu paylaşmaktadır (1962d, s.74).

3.359. “Münir Nureddin Selçuk Konseri” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Münir Nureddin Selçuk'un Saray sinemasında verdiği konseri ele almaktadır. İtri'nin klasik eserleri ile başlayan konserin dinleyicileri mest ettiğini söyleyen Karabey, Münir Nureddin Selçuk konserlerinin kar, yağmur, fırtına hava muhalefedinin olduğu günlerde bile dolu olduğunu söyleyerek “Ne mutlu Münir’e” ifadesini kullanmaktadır. Konserde klasik kemençe taksimi icrasında bulunan eski öğrencisi Cüneyd Orhon'u dinlerken çok heyecanlanıp mutlu olduğunu, Orhon'un harika bir taksim yaptığını ifade etmektedir (1962d, s. 89-90).

3.360. “Dr. Suphi Ezgi - Bir Âlim ve Bestekârimızı Kaybettik” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bu yazısını o günlerde yaşamını yitiren (12 Nisan 1962) Dr. Suphi Ezgi’ye ayırmaktadır. Musiki ile meşgul olurken tahsilini ihmal etmeyen Suphi Ezgi’nin Tıp Fakültesini bitirip 1892 senesinde Bingazi’ye yüzbaşı olarak gittiğini, İtalyan Harbine katılıp yirmi sene orada kaldıktan sonra İstiklal Harbi sırasında memleketin muhtelif yerlerinde hekimliğe devam ettiğini, 700’den fazla esere sahip olduğunu belirtirken, Rauf Yekta ve Hüseyin Sadettin Arel’den sonra Suphi Ezgi’yi de kaybettiklerini, gidenlerin yerinin asla dolmayacağını sözlerine eklemektedir (1962d, s. 91-92).

3.361. “İbretle Okuyalım” Adlı Yazısı

Mecmua idaresine ‘Refah Mücadelesinde İsrail’ isimli bir düzenli yayın geldiğini bu yayını biraz kıskandığını itiraf eden Karabey, kitaptan yazısına aldığı bir bölümde özetle; İsrail’in müzik olarak çok bereketli bir yıl geçirdiğini, Milletlerarası İsrail Müzik Festivali, Pablo Calas Viyolonsel Yarışması çerçevesinde Dünya’nın dört bir yanından müzisyenlerin İsrail’e geldiğini belirterek, İsrail Filarmoni Orkestrası’nın yirmi beş bin abonesi olduğu ve sürekli İsrail’i gezerek kapalı gişe konserler düzenlendiği bilgilerinin bu kitapta yer aldığını dile getirmektedir. Kitapta ayrıca nüfusa oranla en çok kitap basıp, ithal edilen ülkenin İsrail olduğu iddiasının da yer aldığını vurgulamaktadır (1962e, s. 101-102, 122).

3.362. “İkili Konser” Adlı Yazısı

Laika Karabey, kendi kendine yetişen gençler olarak takdim ettiği İnci Atalay ve Ahmet Çağa’nın Saray sinemasındaki konseri hakkındaki izlenimlerini aktarmaktadır. Ahmet Çağa’nın kuvvetli gür bir sesi olduğunu, İnci Atalay’ında çok kıvrak bir hançereye sahip olduğunu aktaran Karabey, konserin çok kaliteli olduğunu ve salonda gerçek bir sanat havası estiğini belirterek, bu tür konserlerin çok gerekli olduğu hatta sıkça tekrarlanması gerektiğini vurgulayarak emeği geçenlere teşekkür etmektedir (1962e, s. 103, 122).

3.363. “Dikkat Çekmesi Lazım Teşebbüsler” Adlı Yazısı

Karabey, o tarihlerde Ordu ilinde kurulan Ordu Musiki Cemiyetini ele almaktadır. Buradaki koristlerin *Musiki Mecmuası* okudukları ve buradaki nazari bilgilerden faydalandıklarını belirten Karabey, bununla gurur duyduklarını dile getirmektedir. Cemiyetin fedakâr hocası olarak tanımladığı Kemal Aksay’ın kendilerinden çalgı metodları talep ettiğini, memnuniyetle bu isteği yerine getirdiklerini vurgulamaktadır (1962e, s. 105-106).

3.364. “Dr. Suphi Ezgi” Adlı Yazısı

Geçen aylarda hayatını kaybeden Dr. Suphi Ezgi’nin İstanbul Belediye Konservatuvarı’na nasıl girdiğini anlatan Karabey, İstanbul Valisi Mahittin Üstündağ’ın bir toplantı esnasında Hüseyin Sadettin Arel’e ilmi heyette gevşeklik gördüğünden bahsederek o heyeti kaldıracağını söylemiş, bunun üzerine Arel’in “Kaldırmayınız, Suphi Ezgi’yi o göreve tayin ederseniz isabetli olur, çok başarılı olur” diye tavsiyede bulunduğunu, Vali’nin bu tavsiyeye uyduğunu aktaran Karabey, bu vesileyle Suphi Ezgi ve Arel’in Türk Musikisi’ne ne büyük hizmetler yaptığının bir kez daha altını çizmektedir (1962e, s. 124-125).

3.365. “Konuşma Köşesi Dikkatle Okuyalım” Adlı Yazısı

Bu yazısında, Vasfi Rıza Zobu’nun *Atatürk* adlı kitabındaki bir hatırasını aktaran Karabey, bu hatıralarda Atatürk’ün eşlik ettiği şarkı ve türkülerde bazen usul vurduğunu, genellikle de kelimelerin şarkılardaki manalarının vurgusuna göre tonlamalarda bulunduğunu ve tatlı bir ses tonu olduğunun belirtildiğini ifade etmektedir. Fakat Vasfi Rıza Zobu Atatürk’ün Türk Musikisi’nin aleyhine, Batı müziğinin lehine sözler söylediği rivayetinden sonra Türk Musikisi’nin kökünden inkâr edildiğini, davetlerde artık okunmadığını, konservatuarlardan neredeyse kökünün kazındığını aktarmaktadır. Yıllar sonra Vasfi Rıza Zobu Ankara’daki Marmara Köşkü’nde bir davette Atatürk’ün sofrasında bulunduğunu, mecliste sözün bir ara musikiye geldiğini ve Atatürk’ün şu sözleri söylediğini vurgulamaktadır; “Ne yazık ki benim sözlerimi yanlış anladılar, ben demek istedim ki bizim seve seve dinlediğimiz Türk bestelerini onlara da dinletmenin bir yolu bulunsun, biz de Türk

Musikisi'ni milletler arası bir musiki haline getirelim" diyerek tartışmalara açıklık getirdiğini belirtmektedir. Laika Karabey, bu alıntıyı hatırlattıktan sonra Türk Musikisi Konservatuarları ve Enstitüleri açmanın vazife ve borç olduğunu vurgulamaktadır (1962f, s. 131-132, 152).

3.366. "Mevsimin Son Konseri" Adlı Yazısı

Laika Karabey, İstanbul Belediye Konservatuarının Münir Nureddin Selçuk yönetiminde verdiği yılın son konseri hakkındaki izlenimlerini aktarmaktadır. Konserin birinci bölümünün klasik eserlerden oluştuğunu ve takdir topladığını ifade ederken, koro heyetinde çok kaliteli erkek sesleri olduğunu eğer birçok seslilik denemesi olursa bu grupların çok başarılı olacağına inandığını ifade etmektedir. İkinci bölümdeki sololarda Recep Birgit ve İnci Atalay'ın performanslarını çok beğendiğini de vurgulamaktadır (1962f, s. 150-152).

3.367. "Bir İzah" Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, bir okurunun sorusuna yanıt vermektedir. "Biz Alude-i Sagar-ı Badeyiz" adlı eserin Baki Süha Edipoğlu'nun bir kitabında İtri'ye, Dr. Suphi Ezgi'nin kitabında ise Hafız Post'a ait olduğunun yazıldığını, bunların hangisinin doğru olduğunun sorulduğunu belirterek, bu soruya Baki Süha Edipoğlu'nun musikişinas sayılmayacağını, başka kaynaklardan yararlandığını tahmin ettiğini, oysa Dr. Suphi Ezgi'nin çok titiz bir araştırmacı olduğunu öne sürerken, bu yüzden doğrusunun Hafız Post olduğu yanıtını vermektedir. Bazen aynı güftelerin başka bestekârlar tarafından bestelendiği için böyle küçük yanlış anlamalar olabileceğini de ifade etmektedir (1962f, s. 153-154).

3.368. "Basın -Yayın ve Turizm Vekili ve Umum Müdürüne Açık Mektup" Adlı Yazısı

Karabey, mektupla yetkililere seslendiğini belirttiği bu yazısında radyolardaki aksaklıklara değinmelerine, hatta radyoların açıkça istismar edildiğini yazmalarına rağmen hala bir yetkili tarafından aranmadıklarını ve kendilerinden bilgi istenmediğini aktararak yetkililere sitemde bulunmaktadır (1962g, s. 163).

3.369. “Konusma Köşesi” Adlı Yazısı

Laika Karabey, o dönem *Cumhuriyet Gazetesi*’nde yayınlanan Cahit Tanyol imzalı bir yazıya tepki göstermektedir. Yazıda özetle; Dünyanın biyoloji, felsefe dışında güzel sanatlarda da çok yollar kat ettiğinin, Rus eserlerinin, ABD’de ayakta alkışlandığının, Türk Musikisi’nin ise hala alaturkanın düm tek’leri ile uğraştığının ifade edildiğini belirterek, Cahit Tanyol’un Türk milli varlıklarını ilmen bilmediğini, bilmediği her şeyi de “düm tek” diyerek küçük göstermeye çalıştığını vurgulamaktadır (1962g, s. 164-165).

3.370. “Bir Türk Musikisi Enstitüsü Açılması Münasebetiyle” Adlı Yazısı

İstanbul Belediye Konservatuarı’na bağlı bir Türk Musikisi Enstitüsü açılması teşebbüsünü duyurarak, bu durumu takdirle karşıladığını vurgulayan Karabey, Türk Musikisi’nin asla kanunla yasak edilmediğini, bir kesimin kendi öz sanatını gerici olarak gösterme çabası yüzünden bu güne kadar mektepsiz kaldığını düşündüğünü, bu yeni gelişmeden çok memnun olduğunu belirtmektedir (1962h, s. 195-196).

3.371. “Konusma Köşesi Yanlış Fikirlerle Cevap” Adlı Yazısı

Bu yazısında Laika Karabey, Faruk Güvenç’in bir yazısını ele almaktadır. Yazıda özetle; Divan Musikisi’nin Bach’ların Mozart’ların çağında sanatsal değeri çok yüksek bir musiki olduğu “ne zamanki 1830’lu yıllarda Avrupalılaşma sevdasına düştük musikimiz o zaman geri kaldı” şeklinde bir görüş belirtildiğini ifade etmektedir. Karabey bazı yazarların sık sık Divan Musikisi’ne övgüler yapmayı artık abarttıklarını aktararak, “O zaman ki atalarımız o günün zevkiyle ölmez eserler yaratmıştır, ruhları şad olsun biz de artık bugünün zevkiyle ölümsüz eserler yaratabilmeliyiz” diyerek serzenişini dile getirmektedir. Türk Musikisi’nin kendi kendisini yenileme yeteneğinden yoksun olmadığını da ekleyerek, böyle olduğunu düşünenlerin, bu musikin zenginliğinin farkında olmadıklarını aktarmaktadır (1962i, s. 227-228).

3.372. “Genç İstidatlar” Adlı Yazısı

Laika Karabey, İleri Türk Musikisi Konservatuarı Derneğinin “minik öğrencisi” olarak takdim ettiği Cevdet Keresteci adlı bir genci tanıtarak, derneğe kanun sazını öğrenmek için anneannesi tarafından getirilen minik Cevdet’in henüz ikinci, üçüncü derslerde mızrap vuruşlarının istenilen şekle getirdiği ve bu küçük çocuğun içindeki musiki sevgisinin kendisine kıvanç verdiğini, milli sanatın geleceği için umutlandığını ifade etmektedir (19621, s. 251).

4. SANAT OLAYI DERGİSİNDEKİ YAZILARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Sanat Olayı Dergisindeki “Sümer Musikisi” Yazısı

Sümer Musikisi ile Türk Musikisi arasında form ve sazlar bakımından benzerliğin dikkati çektiğini, Hüseyin Sadettin Arel’in müzik tarihi konulu bir konferansta bu konuyu ayrıntılarıyla incelediğini belirten Laika Karabey, Sümerlilerin dünyaya yazı, mektup, mahkeme, kitap, musiki, kalem gibi birçok yenilikleri getirdiği, Alman Sümerolog Hammel’in Sümer dilinin iki yüz kök kelimesini ele alarak, bu kelimelerin Türkçe olduğunu ve altı bin yıldır hala Türkçe de var olduklarını belirttiğini ileri sürmektedir. Karabey, musikide kullanılmış birçok sazın Sümerceden günümüze gelen adları ile günümüz Türkçesinde ve diğer dillerde yaşadığını da belirtmektedir. Sümerlilerin ibadet ve dini tören sırasında musikiye önem verdiklerini, ilk zamanlarda sade bir şekilde dua edildiğini, ilahiye bazen flüt, çifte boru ya da kutsal davulun eşlik ettiğini, daha sonra kalabalık bir saz heyetiyle bir koro tarafından dört ya da daha çok ilahi okunarak ibadet edilmeye başlandığını ifade etmektedir. Karabey Dr. Ebeling’in M.Ö. 9 ya da 8. yüzyıla ait Sümer ve Akad şarkıları için bir liste tespit ettiğini, bu listede pek çok ibadet duaları, halk türküleri ve aşk neşideleri gibi eserlerin o çağın musiki eserlerinin zenginliğini gösterdiğini, başka bir şaşırtıcı örneğin de M.Ö. 297 de yazılmış bir ilahi metni yazıtı olduğunu belirtmektedir. Diğer bir araştırmada Francis Galpin’in M.Ö. 2800 yıllarına ait bir mezarda bir Sümer Flütünün tespit edildiğini, seslerinin do-re-mi-fadiyez-sol-la-si olduğunu dile getirmektedir. Sümer ve Türk Musikisi arasındaki benzerliğin ise ölçü hususunda olduğunu, tabletlerdeki yazım şeklinde ölçü çizgisinin olmadığını, buna

örnek olarak Türklerde de Kuran, Ezan, Kamet ve Mevlid'in usulsüz okunması konusundaki benzerliğine dikkati çekmektedir (1981, s. 48-49).

4.2. Sanat Olayı Dergisinde Yazdığı “Türk Musikisi” Adlı Yazısı

Türk Musikisi'nin 14. yy.'daki melodik zenginliğin bugünkü musikide bulunmadığını, Türk Musikisi'ni bestecilerin geliştirdiğini ve bir görevleri de yenilikler kaydetmek olduğunu ifade eden Laika Karabey, günümüzde ulusal musikide çoğunlukla geçici parçalar bestelendiğini bunun temel sebebinin eğitim eksikliği olduğunu, oysa tarihte musikiye çok önem verilerek birçok nota şeklinin kullanıldığını vurgulamaktadır. Karabey, Hatay Türkleri'nin musikide çok ileri gittiğini ve Hatay Türkleri'nin kullandığı ve çoğu unutulmuş olan Tanbur-i Türki, Nây-i, Tanbur, Kemençe, Gıjık, Pipa gibi sazları kullandıklarını ifade etmektedir. Batı Müziğindeki yenilik arayışındaki bestecilerin, majör ve minör sınırları aşmak için yollar aradığını, bunlar arasında atonal musiki sistemine rastlanıldığını ifade etmektedir. Karabey, 1931 yılında İstanbul Belediye Konservatuvarı'nın geliştirilmesi için davet edilen Viyana Yüksek Musiki Okulu Başkanı Profosör Joseph Marx'ın, Eminönü Halk Evinde verdiği konferansta, Türk Musikisi'nde Batı Tekniği kullanılmasını önerdiği, sanatın akıl işi olduğunu, her ulusun kendine özgü sanatını yadırgamayıp, tat alması ve benimsemesi gerektiğini, Türk Musikisi'nin yüzyıllarca Avrupa'nın etkisinden uzak kalarak geliştiği bu durumun hem meziyeti hem de sakıncasının olduğunu, meziyetinin, orijinalliğini koruduğunu, sakıncasının ise armoniden yoksun olduğu için birçok sazla kuvvetli dahi çalınsa kendi karakterini koruduğunu belirterek, Türk Musikisi'nin Batı'ya, Batı Musikisi'nin de doğuya doğru adım atarsa ulusal musikinin karakteri bozulmadan, beraberliğin meydana gelebileceğini ifade etmektedir. Türk Musikisi'nin gerek ulusal kaynaklardan, gerekse Avrupa kaynaklarından güç alarak büyümesi gerektiğini belirterek, bu konuşmanın ardından elli yıl geçtiğini, kuşkusuz gelişmeler kaydedildiğini ancak genç nesilden çok daha fazla beklentisi olduğunu önemle vurgulamaktadır.⁷⁵

⁷⁵ <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/138965>, (20.04.2021).

5. TÜRK SANATI DERGİSİNDEKİ YAZISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1 “Sanatta Milliyet” Adlı Yazısı

Laika Karabey, bazı kişilerin sanatta milliyetin olmadığını, sanatın milletler arası bir varlık olduğunu düşündüklerini dile getirerek bu görüşe katılmadığını beyan etmektedir. Bu düşüncesine örnek olarak, Türk Musikisi’nde Çargâh ve Buselik makamlarının, Batı Musikisinde majör ve minör modlarına eşit olduğunu, fakat birbirleri arasında hiçbir benzerlik bulunmadığını söyleyerek, her milletin ayrı bir sanat şekli olduğunu vurgulamaktadır. Diğer taraftan Muzika-i Humâyun’a mütehasıs olarak getirilen Donizetti’nin Şevkefza Peşrevi ile Numan Ağa’nın Şevkefza Peşrevlerinin bir olmadığını da ifade etmektedir. Birbirlerinden aşağı değerlendirilmediklerini fakat muhit, aile, görgü, gelenek gibi milliyet ayrılığının doğurduğu hususiyetin, bu duruma farklılık getirdiğini belirtmektedir. Bu sebeple Alman besteci Beethoven, İtalyan besteci Giuseppe Verdi gibi her sanatçının, kendi milletine mensup bir şekilde değerlendirilmesinin gerektiğini, her milletin kendine mahsus kültürü arasına dahil bulunan musikisinde milliyetin var olduğunun altını çizmektedir (1958, s. 7).

6. TÜRK YURDU DERGİSİNDEKİ YAZILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

6.1. “Mevlana” Adlı Yazısı

Bu yazısında Karabey, Mevlana’nın Peygamber olmadığını fakat kitabının olduğu, kitabın insanlara fikir verdiğini, bütün keşiflerin, buluş ve düşünceden doğduğunu ifade etmektedir. Mevlana’da düşüncenin şiir, sema ve musikiye dayandığını, bu üç güzel unsurun insanı her şeyden uzak tuttuğu ve musikiyi arayan insanın, her şeyi bulduğunu öne sürmektedir. Mevlevilikte musikinin, onu aşk ve düşünce unsuru olarak tanımasından doğduğunu belirterek, Mevlana’nın ney için söylediklerinden çıkan anlamlarında, onun musikiye olan sevgisini ifade ettiğini vurgulamıştır. O devirde çalınan rebab sazına Mevlana’nın bir tel ilave ettiğini belirterek, rebabın bir ruh sazı olduğunu, Mesnevi’de de rebab sazı ile Allah’ın

niyazlarını yaptığını ifade etmektedir. Mevlana'nın, musiki aşkı olmayan, bu sesi duymayan kimse için "yok olsun" dediğini de dile getirmektedir. Karabey, Mevlevi ayinlerine İtri'nin Naat-ı Mevlana'sıyla başladığını ve merasimlerde daima Naat okunduğunu vurgulamaktadır. Karabey, Ayin-i Şerif'e değinerek bir Ayin-i Şerif bestelemenin kolay olmadığını, yaratma kudreti, musiki bilgisi ve Mevlana'yı anlamak gerektiğini, bilhassa Mesneviye nüfuz etmenin şart olduğunu vurgulamaktadır. Ne yazık ki 17. yy.'da yaşayan Köçek Mustafa Dede ve daha sonra da İtri tarafından bestelenen ayinlerden başka notaların bilinmediğini belirterek, elde bulunan ayinlerin kırk dört adet olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca Laika Karabey, Hüseyin Sadettin Arel'in elli Ayin-i Şerif bestelediğini ve Arel'in kendisine musiki dersi vermediğini, aynı zamanda Mesnevi ve Mevlana'yı tanıttığını, o havayı teneffüs ettirmiş olduğunu vurgulamaktadır (1964, s. 90-91) .

6.2. "Yunus Emre" Adlı Yazısı

Karabey, Yunus Emre'nin yurt dışında hayranlarının fazla olduğunu belirterek, yapmış olduğu bir Ankara gezisi sırasında yabancı misafirlerin Yunus Emre'nin mezarını görmek istediklerini belirtmektedir. Her büyük insana olduğu gibi Yunus Emre'ye de bir takım iftiraların atıldığını, bazı ilim adamlarının Yunus Emre'nin ümmi olduğunu söylediğini, Köprülü Fuat Bey Yunus Emre için elde mevcut bütün belgelere göre Yunus Emre'yi ümmi bir derviş addetmenin yanlış olduğunu belirterek, Yunus'un divanındaki mısralarının onun Arapça Kuran, Tefsir, Hadis, Felsefe, Tarih ile ne kadar meşgul olduğunu gösterdiği, o devirde kendi dilinden başka iki dil bilene ümmi denilmeyeceğini ifade etmektedir. Karabey, bazı ilim adamlarının da Yunus'un Mevlana'dan etkilendiğini düşündüklerini, halbuki Yunus Emre'nin yaratıcı bir dahi olduğunu, Mevlana'dan üstün tarafının kendi dilini bir musiki ahengi içinde kullanmış ve yaşatmış olması olarak açıklamaktadır. Karabey, Yunus Emre'nin büyük bir Türk şair ve filozof olduğunu, sadece bir halk şairi olmadığını, halktan, hayattan ayrılmamış, zamanın bilgilerini hazmetmiş olgun bir insan olarak, mezarının bile bilinmeyişinin, doğum ve ölüm tarihlerinin meçhul oluşunun, bunun bir göstergesi olduğuna işaret etmektedir (1966, s. 47-48).

7. YENİ İSTANBUL GAZETESİ'NDE YAYINLANAN YAZININ DEĞERLENDİRMESİ

7.1. “İstanbul Radyosunda Bir Konser” Adlı Yazısı

Karabey'in İleri Türk Musikisi Konservatuvarı'nın 2 Aralık 1949'daki konseri ile ilgili gazete haberinde yayınlanan bu yazısında, Konser programının Sadettin Arel, İsmail Dede Efendi, Rahmi Bey, Tanburi Mustafa Çavuş gibi bestecilerinin eserlerinden oluştuğunu, programda Ord. Prof. Salih Murat Uzdilek'in yaptığı konuşmaya yer vererek, uzun zamandır gizli tutulan, Ahmet Irsoy ve Suphi Ezgi tarafından notaya alınan Hisarbuselik Faslı'nın programa konulmasından duyduğu memnuniyeti aktarmaktadır⁷⁶ (Bkz. Şekil 52).

Şekil 52. Yeni İstanbul adlı gazetede yayınlanan İstanbul Radyosunda Bir Konser adlı yazısı⁷⁷

8. DİĞER YAZILARI

Karabey bu bölümde kendi el yazısıyla yazdığı notları ve hangi gazete dergi vb. yayımlandığını tespit edemediğimiz yazıları bulunmaktadır.

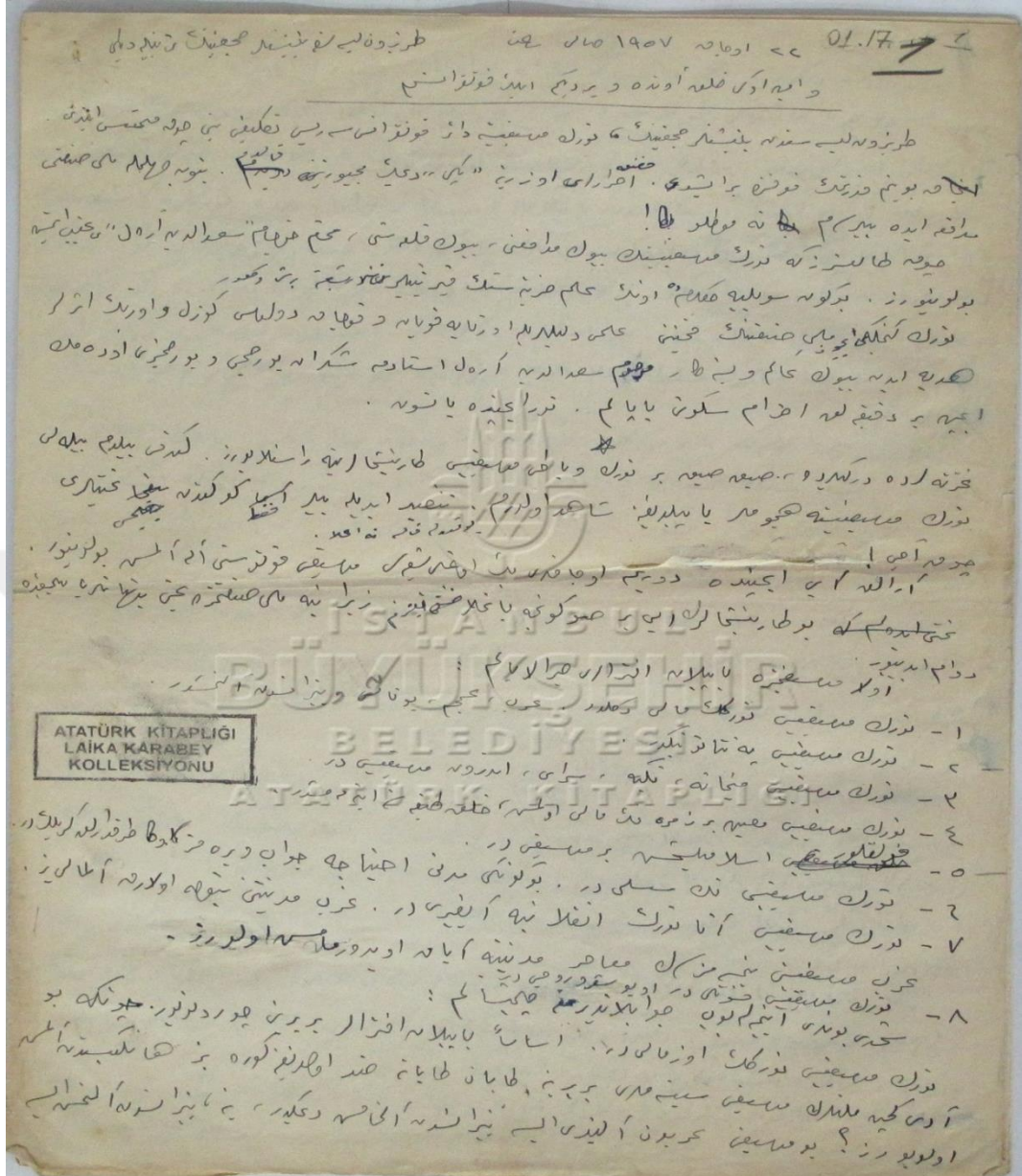
8.1. Laika Karabey'in 1957-1958 yıllarında Eminönü halk evinde verdiği Türk Musikisi hakkındaki konferansa ait kendi el yazısıyla yazdığı notların değerlendirilmesi

Laika Karabey'in 1957-1958 yıllarında Eminönü halk evinde verdiği Türk Musikisi hakkındaki konferansa ait kendi el yazısıyla yazdığı notlarda Türk Musikisi

⁷⁶ <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/177422>, (25.04.2021).

⁷⁷ <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/177422>, (25.04.2021).

hakkında bilgiler vermektedir. Karabey'in Trabzon Lisesinden Yetişenler Derneği'nin Türk Musikisine dair konferansındaki, Osmanlıca notlarının tek nüshası aşağıdaki şekilde verilmektedir (Bkz. Şekil 53). Karabey, *Musiki Mecmuası*'nda Türkçe açıklamalarıyla yer verdiği yazısında, gazete ve dergilerde Türk- Batı Müziği tartışmalarının duyduğu üzüntüyü ve Türk Musikisi ile ilgili kötü yorumları sıralayarak, Türk Musikisinin Türk'ün olmadığı, Türk Musikisi'nin saray, meyhane musikisi olduğu, halk tabakasına inemediği, tek sesli olduğu, Atatürk'ün İnkılabına aykırı olduğu, kasvetli olduğu, pentatonik olduğu gibi yanlış söylemlere dikkat çekmektedir. Tüm bu söylenenlerin aksine Türklerin, Hakanların ve Büyük Liderlerin önünde konser vermelerinin bir gelenek olduğunu, buna “nevbet” denildiğini, musikiye verdikleri önemin hükümdarlık payesine kadar yükseldiği ve hükümdarın payesine göre kapıda nevbet vurulduğunu ifade etmektedir. Ayrıca Karabey Askeri Mızıkânın Avrupa'ya Türklerden geçtiğini belirtmiştir. Karabey, İbni Bibi'nin Selçuknamesinde Selçuk Türklerinin musikiye verdikleri önemin izah edildiği, en eski Türk sazının kopuz olduğunu ve bunu Meragali Abdülkadir'in de izah ettiğini vurgulayarak, bu kadar örnek dururken “Türklerin musikisi yoktur” kanaatine sahip olmanın mümkün olmadığını savunmaktadır (1957b, s. 435-438). Laika Karabey ayrıca musikimizin Bizans uygarlığından alındığını söyleyenlerin ellerinde hiçbir kanıt olmadığını vurgulayarak, bu iftirada bulunanların ellerinde Bizans müziğine ait bir tek satır nota, tek sayfa malumat bile olmadığı halde nasıl böyle suçlamaya varan bir iddia ortaya attıklarını anlamadığını ve bunun milli sanat düşmanlığından başka bir şey olmadığını ifade etmektedir. (1957d, s. 45-46, 55) Karabey Batı Müziği'nin imkanlarının çok daha fazlasının Türk Musikisi'nin içinde olduğunu, hem akli hem de hissiyle Türk Müziği'ne bağlı olduğunu ifade etmektedir. Musiki sisteminin ilerlemesi, ifade kudretinin gelişmesi için gereken vasıtalarla sahip olunması gerektiğini, eksik olanın çokseslilik olduğunu, makamların her türlü duyguya elverişli olduğunu ve Batı'dan fikir alınması gerektiğini, Konservatuarlarda her iki müziğin de öğretilmesinin önemini vurgulamaktadır (1957c, s. 12-14). Laika Karabey, Atatürk bugün hayatta olsaydı milli sanatı başıbozukluktan kurtaracağını öne sürerken Türk Musikisi'ni Türk'e karşı müdafaa etmek zorunda olmaktan duyduğu üzüntüyü, eleştirel bir şekilde ifade etmektedir (1957f, s. 120).

Şekil 53. Laika Karabey'in 1957-1958 yıllarında Eminönü halk evinde verdiği Türk Musikisi hakkındaki konferansa ait kendi el yazısıyla yazdığı notlar⁷⁸

⁷⁸ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000017, (05.02.2021).

8.2. “Bestekâr Rahmi Bey” Başlıklı Yazısının Değerlendirilmesi

Karabey, Rahmi Bey’in vefatından iki gün önce musiki cemiyetine geldiğini, güftesinin de kendisine ait olduğu bir şarkı yaptığını, Karabey’in eseri notaya almasını istediğini, Karabey ise yazdığını fakat sadece sözlerini hatırladığını ifade etmektedir. Rahmi Bey’in yüzlerce eserinin olmadığını, fakat bir şarkısının bile ihmal edilmeyeceğini vurgulayarak, kendisinin ondan çokça faydalandığını, bestekârın eserlerinin doğru bir şekilde neşredilerek bir sonraki nesle bırakmayı borç bildiğini notaların itina ile yazılıp külliyat halinde sunulacağını dile getirmektedir⁷⁹. Bu eserlerden biri de Rahmi Bey’in Hisar Buselik makamındaki “Bir nev-i civansın şuh-i cihansın” adlı eseri olup, Türk Musikisi repertuarına, Laika Karabey tarafından kazandırılmıştır (Bkz. Şekil 54).

Şekil 54. Laika Karabey’in Bestekâr Rahmi Bey hakkındaki yazısı⁸⁰

⁷⁹ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000028, (25.01.2021).

⁸⁰ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000028, (25.01.2021).

8.3 “Hamparsum” Notası Başlıklı Yazısının Değerlendirilmesi

Karabey, bir müzisyen arkadaşının ve aldığı iki mektupta dile getirilen Hamparsum notasının sadece Refik Fersan’ın okuyabildiğini, ondan başka kimsenin okuyamadığının düşünülmesi üzerine bu sözlerini kaleme aldığını belirtmektedir. Hamparsum notasının 19.asırda yaşamış olan Hamparsum Ağa tarafından tertip edilmiş bir nota sistemi olduğunu, sistemde yedi türlü işaret kullanıldığını ve bu işaretler üzerinde değişiklikler yapılmak üzere gerek diyez ve bemollü sesler, gerekse tiz tarafındaki perdelerin gösterildiğini ifade etmektedir. Türk Musikisi’nde oktavın yirmi dört parçaya bölünmüşken Hamparsum notasında on dört parçaya bölündüğünü, Türk Musikisi’nin kullandığı perdelerden on tanesi için işaret olmadığını ve bu sebeple birçok noksanlık oluştuğunu ve eserlerin doğru yazımına uygun olmadığını vurgulamaktadır. Laika Karabey, Hamparsum notasının bir zamanlar revaçta iken Türk Musikisi’nin kusursuz yazılabildiğini görünce rağbetten düştüğünü de belirtmektedir. Hamparsum notasının öğreniminin kolay olduğunu Hüseyin Sadettin Arel’in Cahit Atasoy’a çok kısa bir zamanda öğrettiğini vurgulayarak bu sebeple Refik Fersan ile ilgili haber yapanları eleştirerek, onun böyle bir söz söylemeyeceğine işaret etmiştir. Karabey’e göre Hamparsum notasının Türk Musikisi’ndeki rolü, tercemesi yapılırken eksikliklerin göz ardı edilmemesi gerekliliğidir. Dr Suphi Ezgi’nin kırk sene önce eksik işaretli Hamparsum notasının bütün sırlarını keşfettiğini belirterek, Hamparsum notasını bilen bir bestekârın Türk Musikisi atmosferine girmesi için Türk Musikisi’nin bütün vasıfları ve mevcut eserler hakkında bilgi ve ihtisas sahibi olarak daha sonra çok sesli eserler meydana getirilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Türk Musikisi’nde yenilikçi bir hareketin Batı müziğini iyi bilmeden oluşmayacağını belirterek, Sadettin Arel’in “Batı Musikisi’ni sevdiğim için Türk Musikisi’ni seviyorum” sözünün aslında Batı Müziği’nin ihtişamını seviyorum ama Türk Musikisi Batı’nın tüm unsurlarını taşıyıp daha zengin vasıtalarla sahip olduğu için Türk Musikisini daha fazla seviyorum manasına geldiğini önemle vurgulamaktadır⁸¹ (Bkz. Şekil 55).

⁸¹ <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/175113>, (25.03.2021).

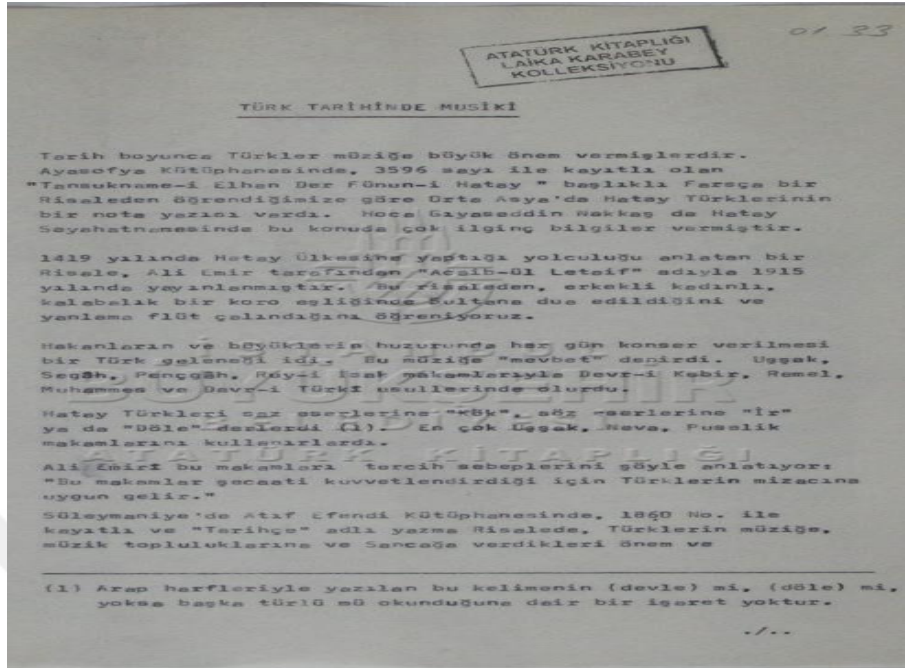
Şekil 55. Gazetenin Günün Meseleleri köşesindeki Hamparsum notası adlı yazısı ⁸²

8.4 “Türk Tarihi’nde Musiki” Adlı Yazısının Değerlendirilmesi

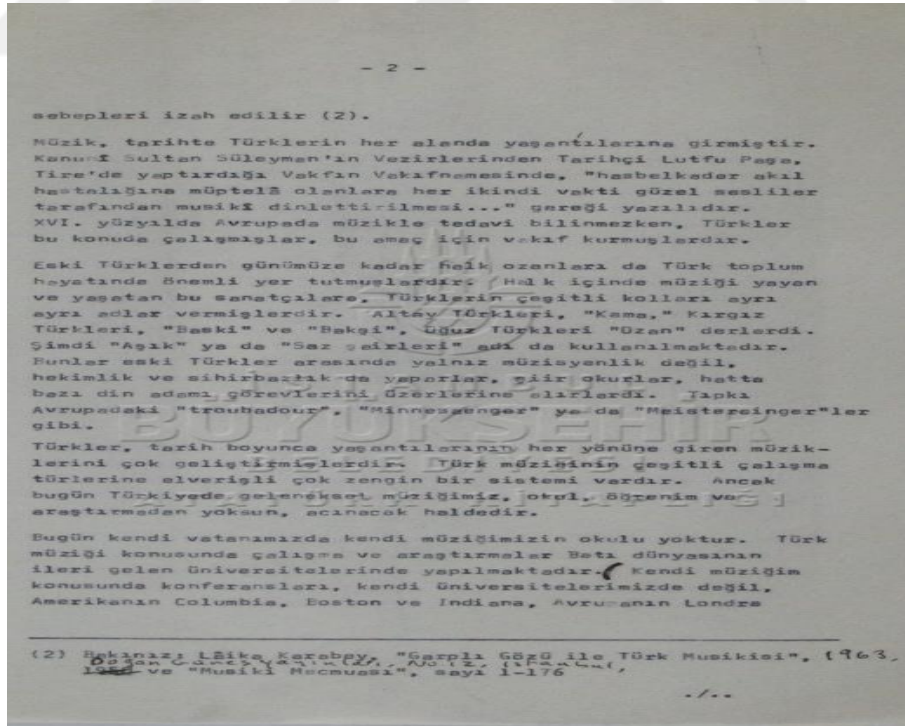
Karabey, Türklerin tarih boyunca müziğe önem verdiklerinin bir göstergesi olarak, Hoca Giyaseddin Nakkaş’ın *Hatay Seyahatnamesi*’nde 1419 yılında Hatay’a yaptığı yolculuğu anlatan bir risaleye işaret etmektedir. Ali Emir tarafından Acaib-ül Letaif adıyla 1915 yılında yayınlanan risalede erkekli kadınlı, kalabalık bir koro eşliğinde Sultan’a dua edildiği ve yanlama flüt çalındığını belirtmektedir. Hakanların ve büyüklerin huzurunda her gün bir konser verilmesinin bir Türk geleneği olduğunu, Uşşak, Segah, Pençgah, Ruy-i Irak makamlarıyla Devr-i Kebir, Remel, Muhammes, ve Devr-i Türki usullerinin kullanılmış olduğunu ifade etmektedir. Hatay Türklerinin saz eserlerine ‘Kök’, söz eserlerine ‘İr’ ya da ‘Döle’ dendiğini, en çok Uşak, Neva, Buselik makamlarının kullanıldığını belirterek, müziğin Türklerin her alanda yaşantılarına girdiğini, XVI. yüzyılda Avrupa’da müzik ile tedavi bilinmezken, Türklerin bu amaç için vakıf kurduklarını belirtmektedir. Karabey, Türk Müziği’nin okulsuzluğu konusunu yine vurgularken, Türk Müziği konusunda çalışma ve araştırmaların Batı’da ileri gelen üniversitelerde yapıldığını, verdiği konferansları Türkiye’de değil de Avrupa ve Amerika’nın çeşitli yerlerinde

⁸² <http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/175113>, (25.03.2021).

verebilmesinden duyduğu üzüntüyü ifade ederek, bilimsiz sanatın olmayacağını altını önemle çizmektedir⁸³ (Bkz. Şekil 56-58).

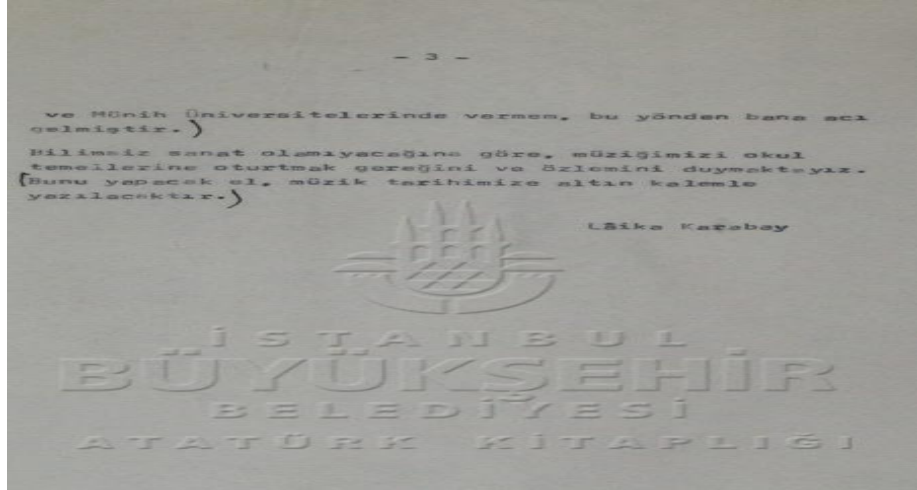
Şekil 56. Laika Karabey'in Türk Tarihinde Musiki adlı yazısı⁸⁴

Şekil 57. Laika Karabey'in Türk Tarihinde Musiki adlı yazısı (devam)⁸⁵

⁸³ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000033

⁸⁴ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000033

Şekil 58. Laika Karabey'in Türk Tarihinde Musiki adlı yazısı (devam)⁸⁶

Yazar kimliği bağlamında ele aldığımız Laika Karabey'in Türk Müziğine bu anlamda katkısı besteci ve icracı yönüne oranla daha fazla olmuştur. Dikkati çeken hususlardan biri yazmış olduğu tek kitabı *Garplı Gözüyle Türk Musikisi*'dir. *Musiki Mecmuası*'nda yayınlamış olduğu 372 adet yazısı değerlendirilerek kronolojik olarak verilmiştir. Bunun dışında gazetelerde ve dergilerde yayınlanmış olan yazıları ele alınmıştır. Yazılarında eğitici vasıflarını sıklıkla gördüğümüz Karabey'in üzerinde en sık durduğu husus Türk Musikisi'ni müdafahası olmuştur. Dünya müziklerinden örnekleri de ele alması sadece Türk Musikisi kültürüne hakim olmadığını göstermektedir. Eleştiri yazılarının temel noktasında Türk Musikisi'ne gereken özenin gösterilmemesi, kişilere yönelik eleştirisinde ana etken olmuştur. Bunun dışında Türk Müzik Tarihi ile ilgili bilgilere sıkça yer verdiğini gördüğümüz Karabey'in Türk ve Batı Müziği'nin tarih sürecindeki değerlendirmeleri dikkati çekmektedir. Karabey her iki müziğinde benzer, ortak ve farklı yönlerini değerlendirerek çıkarım yaptığı yazılarında değişim ve gelişimin önemini dile getirmektedir.

⁸⁵ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000033, (24.01.2021).

⁸⁶ İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000033, (24.01.2021).

SONUÇ

Laika Karabey, Türk Musikisi'nin birçok yönüyle ciddi şekilde ilgilenmiş, bu kapsamda, önemli katkılarda bulunmuş, kadın kimliğiyle 20. yy.'ın önemli figürleri arasında yer almıştır. Çalışmamız bağlamında birçok kimlikle karşımıza çıkan Karabey'in neredeyse tek gayesinin Türk Musikisi'ni ileriye götürecek çalışmalar yapılmasına destek olmak ve kendi çalışmalarıyla da buna örnek teşkil etmek olduğunu söyleyebiliriz. Giriş bölümünde içinde yetiştiği döneme işaret etmesi açısından Türk Müziği'nin en azından 19. yy. sonundan itibaren olan durumuna bakmak, bu doğrultuda en eski dönemlerden itibaren genel bir bilgi sunmak gerekli görülmüştür. Birinci bölümde tezin yol gösterici temel kaynaklarından biri Atatürk Kitaplığı'ndaki Laika Karabey Evrakı Kataloğu olmuştur. Laika Karabey'in Özel Koleksiyonu, İstanbul Büyük Şehir Belediyesi'ne bağış yoluyla intikal etmiştir. Koleksiyon'da Karabey'e Hüseyin Sadettin Arel tarafından devredilen evrakları, eserlerin bestecileri tarafından verilmiş el yazısı notalar ile bizzat kendisinin ulaştığı notalar mevcuttur. Burada bulunan özel evrakları bize Karabey hakkında geniş bir yelpazede bilgi sağlamıştır. Katalog'ta on dört malzeme başlığı adı altında, Karabey'in kendi notaları, özel evrak ve fotoğrafları, hediye edilen notalar, Hüseyin Sadettin Arel'e ait özel evrak ve fotoğraflar, kaset, plak ve ses bantları, yabancı müzik kitapları, yerli müzik kitapları ve defterleri, musiki ile ilgili makale ve röportajlar, *Musiki Mecmuası* parçaları, Hüseyin Sadettin Arel'in matbu besteleri, TRT Müzik Dairesi yayını notalar, İstanbul Radyosu ve Kütüphanesi yayını notalar, İstanbul Belediyesi Konservatuar Müdürlüğü yayını notalar, diğer el yazısı ve matbu notalar şeklinde verilmiştir. Nota arşivinin ağırlıklı olduğunu gördüğümüz koleksiyonun araştırmacılara kolaylık sağlayabilecek bir tasnifle verilmiş olması önem arz etmektedir. Birinci bölümde Karabey'in hayatı ile ilgili bilgiler verilerek, Türk Musikisi'ndeki yeri ve önemine değinilmiştir. Türk Musikisi Vakfı'nın kurucuları arasında olması ve Arel'in İleri Türk Musikisi Konservatuarı'nın imza yetkisini vermesi, yöneticilik vasfına dikkati çekmektedir. Karabey'in *Hürriyet*, *Dünya*, *Tercüman* gibi dönemin ünlü gazetelerinde haber olması, medyanın da takip ettiği bir müzisyen olduğunu göstermektedir. TRT ve Basın Kartı sahibi olması basın ve yayın organlarında da etkin olduğunu işaret etmektedir.

Bestecilik yönündeki katkısının nispeten yazarlık ve icracılığına göre daha az olduğu görülse de saptamış olduğumuz on dokuz adet eseri ile Türk Musikisi Repertuarı'na katkısı olduğu görülmektedir. Eserlerinin tespitinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kataloğu esas alınmıştır. Kendi el yazısıyla yazdığı eserlerin bilgisayar ortamında daha okunaklı olarak yeniden notaya alınması sağlanmıştır. Bestecilik yönüne bakıldığında Karabey'in en çok eserinin şarkı formunda olduğunu görmekteyiz. "Harim-i vuslatından ayrılırken başlıyor hicran" adlı Uşşak eserin güfte ve bestesini kendisi yazmıştır. Hicaz, Zavil, Suzidil ve Saba makamlarında birer Peşrev, Hümayun ve Şehnaz Buselik makamlarında birer Saz Semaisi bestelemiş ve on bir adet şarkı formunda eseri tespit edilmiştir. Bu eserlerinde Hicaz, Uşşak, Kürdili Hicazkâr, Yegâh, Rast, Şehnaz, Nihavend, Segâh, Hicaz, Hümayun, Saba, Suz-i Dil, Şehnaz Buselik makamlarını kullandığı görülmektedir. Güftesi Mustafa Cahit Atasoy'a ait olan "Bir hoş bilirim" adlı sözlü eserini ise çok sesli olarak yazmıştır. Bursa'nın ufak tefek taşları adlı eseri ise oldukça dikkat çekicidir. Bu kapsamda söz konusu arşiv belgesi incelendiğinde sağ üst kısımda Laika Karabey'in, alt kısımda ise R. Şengüler'in adının yazılı olduğu görülür. Arşivdeki ilgili evraktan yola çıkarak bu türkü notası Karabey'in eserleri arasında verilmiş olmasına rağmen gerçekte kendisinin "notaya alan", "derleyen" kimliğine de işaret edebileceği gibi, kendisi tarafından, bir etkinlikte icra edilmek üzere veya eğitim amacıyla yazılmış da olabilir. Öte yandan icracılık boyutunda, tanbur icracılığı esas alınmış ve bu doğrultuda gerek görüşmelerden gerekse çeşitli yayınlardan elde edilen belgelerin yanı sıra yurt içi ve yurt dışı etkinliklerine yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde yazar kimliği üzerinde durulmuştur. Tesbit edebildiğimiz tek kitabı olan *Garplı Gözüyle Türk Musikisi*'nde değindiği başlıklar arasında Tarihi Malumat, Sümer Türklerinde Musiki, Türklerin Musikiye verdiği önem, Türk Musikisi Sistemi ve Batı Musikisi ile ortak nitelikleri, üstünlükleri, Folklor ile Klasik Musiki Münasebetleri ve bu konulara ait nota örneklerini ele almaktadır. Bunun yanı sıra *ABC* ve *Yeni İstanbul* gazetelerindeki, *Musiki Mecmuası*, *Sanat Olayı Dergisi*, *Türk Sanatı Dergisi* ve *Türk Yurdu Dergisi*'ndeki yazılarının yanı sıra menşei belli olmayan kaynaklardaki yazıları değerlendirilmiştir. Bu yayınlar arasında *Musiki Mecmuası*'ndaki yazılarının nicelik açısından oldukça fazla olduğu görülmektedir. Bu kaynaklarda genel olarak çeşitli seyahat notlarının yanı sıra, müzik teorisi, müzik

tarihi, çalgı bilim, müzik kurumları, özel ve resmi kurumlar, müzik eğitimi, müzik siyaseti, müzik eleştirisi ve konser yorumları kapsamındaki yazıları sadece Türk Musikisi değil, Batı Müziği hakkında da yüksek bir birikime sahip olduğunu gösterir niteliktedir.

Karabey, tüm musiki bilgisini kendisinden miras aldığını söylediği Sadettin Arel'den makalelerinde sıkça söz etmiş, *Musiki Mecmuası*'nı sekiz yıl Arel ile, sekiz yılda tek başına idare ederken yazılarında Hüseyin Sadettin Arel'i takip etmiştir. Karabey, Arel'in sadece Türk Musikisi'ne değil Batı Musikisi'ne de vakıf olduğuna, dikkat çekmektedir. Mecmuayı Arel'den sonra tek başına yürütmeyi bir vazife olarak bilmiş ve benimsemiştir. Tek kadın yazar olarak *Musiki Mecmuası*'nda uzun yıllar yer almıştır. Karabey'e göre *Musiki Mecmuası*'nın Türkiye'nin her köşesine ulaşması Türk Musikisi'nin daha fazla yayılmasını sağlayacaktır. İleri Türk Müziği Konservatuvarı'nın kurulması ve gelişmesi için de yoğun çabalar içine girmiştir.

Her milletin kendine mahsus kültürünün önemine de değinen Karabey, müzik kültürünü yaşatmanın kültürel mirasa sahip çıkarak gerçekleştirilebileceğini sıkça vurgulamaktadır. Türk Musikisi'nin makam, üslup ve ölçü bakımından oldukça zengin bir yapıya sahip olduğunu, Batı'nın disiplini ile bütünleşerek daha zengin bir müzik kültürünü açığa çıkarmanın mümkün olduğunu vurgulamaktadır. Musikide ilerleyememenin sebebinin de, donanımlı bestekârların az olması olarak aktarmaktadır. Karabey'in yazılarında bir diğer tespitimiz ise hükümetlerin Türk Musikisi'nin ilerlemesi konusunda yardımların olması gerekliliğidir. Maddi zorlukların musiki çalışmalarının her safhasında ortaya çıkan önemli bir sorun olduğunu çoğu yazısında ifade etmektedir. Laika Karabey, ayrıca çocukların musiki öğrenmesinin önemine de işaret etmektedir. Yazılarında Türklerin tarih boyunca musikiye çok önem veren bir millet olduğunu ifade eden Karabey, Türk kültürünün devamlılığını sağlamanın milli bir vazife olarak görülmesi gerektiğine işaret eder. Pek çok bestekârın uluslararası alanda tanındığını ve musikinin duraklama değil ilerleme döneminin de olduğunu ve Türk müzisyenlerle gurur duyduğu anlaşılmaktadır. Musikinin bir tercih değil zorunluluk olması konusundaki fikri yazılarının temel ögesi niteliğindedir. Radyoların Türk Musikisi'ne gereken özeni göstermediğini de sıkça vurgulayan Karabey'in icracıların nitelikli kişilerden oluşmak zorunda olduğunu belirtmektedir. Türk Müziği konserlerine dinleyici olarak

ta katılmış olan Karabey'in, Münir Nurettin Selçuk yönetimindeki konserleri başarılı bulunduğu görülür. Yazılarında sıkça değindiği hususlardan biri de Türk Musikisi'nin dönemin diğer bazı yazarları tarafından yanlış ve eksik bilgilerle değerlendirilmesi olmuştur. Peyami Safa, Mesut Cemil, Adnan Saygun gibi isimler hakkındaki görüşlerine de yazılarında yer vermiştir. Eğitici yazılarında dönem bestecileri, tanbur, ney, klasik kemençe icrası ve teknik bilgilere değinmiştir. Nazari bilgilerini de oldukça yoğun bir şekilde kullanırken, bu konudaki birikimini de Arel'e borçlu olduğunun altını çizmektedir. Laika Karabey, çalgı eğitimi ve öğretiminde de etkili olmuştur. Bu durum gerek tanbur eğitimi ile ilgili yazılarında, gerekse bu kapsamdaki yurt içi ve yurt dışı konserlerinde görülmektedir.

İleri Türk Musikisi Konservatuari'nın kademeli olarak geçirdiği kuruluş aşamalarına, ihtiyaç, eksiklik ve yeniliklerine de bazı yazılarında yer veren Karabey'in mektep ve ilmin önemi konusundaki çabası dikkat çekmektedir. Yurt dışında vermiş olduğu konser ve seminerlerini de yazılarında sıkça dile getiren Karabey'in duyduğu en önemli rahatsızlıklardan biri Türk Musikisi'ne karşı yabancıların daha ilgili ve istekli olmasıdır. Bunun neticesinde "Türk'e karşı Türk Musikisini savunmak" düşüncesi çoğu yazısının ana zeminini oluşturur. Karşılaştığımız bir diğer husus ise Türk Müziği'nin çok sesliliği meselesidir. Karabey, Türk Musikisi'nin Batı'dan daha fazla donanım ve zenginliğe sahip olduğunu, Batı Müziği içeriğinin Türk Musikisi sistemi içinde zaten yer aldığını ifade etmektedir. Türk Musikisi'nin çok sesli olabileceğini, fakat bunun için eğitim alanlarının yetersiz olduğunu ve bu hususta İleri Türk Müziği Konservatuari'nın varlığının bu açığı giderme de büyük bir rol oynadığını belirtmektedir. Uzman kişilerle yapılmış olan ise teze katkı sağlamıştır. Laika Karabey'i tanıma olanağı bulmuş olan, Ali Şenozan, Suphi İdrisoğlu, Refik Hakan Talu ve Özgen Gürbüz'den onun icracı, besteci ve yazarlık kimlikleri hakkında bilgiler elde edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Ak, Şahin, Ahmet, (2009), *Türk Musiki Tarihi*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Akdoğu, Onur, (1993), *Türk Musikisi Nazariyatı Dersleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Atasoy, Mustafa, Cahit, (1999), “Kültür ve Medeniyet Açısından Osmanlılar Dönemindeki Türk Musikisi”, *Osmanlı Ansiklopedisi*, C. 10, Ankara.
- Aydın, Yılmaz, (2003), *Türk Beşleri*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Behar, Cem, (1987), *Klasik Türk Musikisi Üzerine Denemeler*, Bağlam Yayınları, İstanbul.
- Deniz, Ünsal, (2019), “Konser Salonlarından Radyo Stüdyolarına (1927): Cumhuriyet döneminin İlk Türk Musikisi Radyo Sanatçıları ve İlk Radyo Konserleri”, *Motif Akademi Halk Bilim Dergisi*, Cilt 12, S. 27, ss. 813-832.
- Esen Biçer, Beste, (2019), “Türk Müziği İcralarında Modernizmin Etkileri”, Yücel, H. ve Oter, S.T, (Ed.), *Müzik Kültürüne Dair Çeşitli Görüşler I* içinde, Eğitim Yayınevi, Konya, ss. 134-141.
- Güçtekin, Nuri, (2020), “İstanbul Maarif Sicilleri’nde gına-musiki muallimlerine ait biyografiler (1894-1931)”, *Rast Müzikoloji Dergisi*, Cilt. 8, Sayı.2, ss. 2421-2423.
- Karabey, Laika, (1948a), “Üstadlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 1, ss. 2, 27, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948b), “Çifte Hüviyetler” *Musiki Mecmuası*, S. 2, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948c), “Bilmeden” *Musiki Mecmuası*, S. 3, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948d), “Ne Zaman” *Musiki Mecmuası*, S. 4, ss. 8-9 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948e), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 5, ss. 5-6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948f), “Manevi Zevk”, *Musiki Mecmuası*, S. 6, ss. 8-9. Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948g), “Bir Hakikat”, *Musiki Mecmuası*, S. 7, ss. 6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, 1948h, “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 8, ss. 8-9, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948ı), “İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Hakkında”, *Musiki Mecmuası*, S. 9, ss. 7-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1948i), “Acaba Neden” *Musiki Mecmuası*, S. 10, ss. 9-11, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949a), “Olaylar”, *Musiki Mecmuası*, S. 11, ss. 20, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949a), Nazariyatı Neden ve Nasıl Sevdim”, *Musiki Mecmuası*, S. 11, ss. 9-11, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949b), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 12, ss. 9, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949c), “Ferehnâk Ferahnâktır, Eviç’te Eviçdir”, *Musiki Mecmuası*, S. 13, ss. 9-10, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949c), “Merhum Udi Nevres Bey”, *Musiki Mecmuası*, S. 13, ss. 20, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949d), “Asıl Garip Olan Kendileridir”, *Musiki Mecmuası*, S. 14, ss. 7, 10, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949e), “Konuşma Köşesi İtri”, *Musiki Mecmuası*, S. 15, ss. 8-9, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949f), “Çargâh Makamı Tekin Değil midir?”, *Musiki Mecmuası*, S. 16, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949g), “Tebdil-i Makam”, *Musiki Mecmuası*, S. 17, ss. 7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949h), “Doğru ilim, İğri İlim”, *Musiki Mecmuası*, S. 18, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949ı), “Keyfe Göre Kitap ”, *Musiki Mecmuası*, S. 19, ss. 6-7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949i), “Tanburi Hikmet Bey”, *Musiki Mecmuası*, S. 19, ss. 21-22, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949i), “İlme Düşmanlık”, *Musiki Mecmuası*, S. 20, ss. 5-7, 20, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1949j), “Beste-Nigâr Muamması”, *Musiki Mecmuası*, S. 21, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1949k), “ Musikimize Yersiz bir Düşmanlık”, *Musiki Mecmuası*, S. 22, ss. 6-7, 24, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950a), “İşitilmemiş Bir İddia”, *Musiki Mecmuası*, S. 23, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950b), “Acayip Bir Ders Kitabı”, *Musiki Mecmuası*, S. 24, ss. 6-9, 20 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950b), “Musiki Tarihinden Parçalar”, *Musiki Mecmuası*, S. 24, ss. 23, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950c), “Radyoda Türk Musikisi için Şef Arıyormuş”, *Musiki Mecmuası*, S. 25, ss. 21-22, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950c), “Tanbur Kılavuzu”, *Musiki Mecmuası*, S. 25, ss. 19, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950c), “Yanlışlar Silsilesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 25, ss. 6-7, 24, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950d), “Tanbur Kılavuzu”, *Musiki Mecmuası* S. 26, ss. 21 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950d), “Tükenmez Yanlışlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 26, ss. 5-6 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950e), “İstanbul Radyosu’nun Faaliyeti”, *Musiki Mecmuası*, S. 27, ss. 21, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950e), “Klasik Türk Musikisi Hangi Musikidir”, *Musiki Mecmuası* S. 27, ss. 5-6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950e), “Türk Musikisi Tarihinden Parçalar”, *Musiki Mecmuası*, S. 27, ss. 19, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950e), “Türk Musikisi’nde Taksim ve Gazel”, *Musiki Mecmuası*, S. 27, ss. 20, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950f), “Bestekârlık Sıfatı ”, *Musiki Mecmuası*, S. 28, ss. 10, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950f), “Musiki Nasıl Dinlenir” S. 28, ss. 24, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950f), “Tanbur Kılavuzu”, *Musiki Mecmuası*, S. 28, ss. 21. Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950f), “Yeni Makam İcat Etmek Hevesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 28, ss. 5-6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1950g), “İğneli Sözler Karşısında”, *Musiki Mecmuası*, S. 29, ss. 5-7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950g), “Müzikalite Nedir”, *Musiki Mecmuası*, S. 29, ss. 22, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950g), “Tanbur Kılavuzu” ,*Musiki Mecmuası*, S. 29, ss. 21 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950h), “ Tanbur Kılavuzu”, *Musiki Mecmuası*, S. 30, ss. 24. Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950h), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 30, ss. 20-21, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950h), Hücumlara Mukabele”, *Musiki Mecmuası*, S. 30, ss. 5-8, 19-20, 22, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950ı), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 31, ss. 21, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950ı), “Bilgisizce Bir Hücumla Cevap” *Musiki Mecmuası*, S. 31, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950ı), “Musikimiz Hakkında Bir Temenni”, *Musiki Mecmuası*, S. 31, ss. 23. Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950ı), “Türk Musikisi’nde Yaşama Kabiliyeti”, *Musiki Mecmuası*, S. 31, ss. 22, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950i), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 32, ss. 23-24, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950i), “Bilgisizlik Örnekleri”, *Musiki Mecmuası*, S. 32, ss. 6-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950i), “Musiki Tarihinden Parçalar ”, *Musiki Mecmuası*, S. 32, ss. 21-24. Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950j), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 33, ss. 23, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950j), “Yakışsız Tecavüzler”, *Musiki Mecmuası*, S. 33, ss. 6-8 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950k), “ Basit Makamlarda En Mühim Notalar”, *Musiki Mecmuası*, S. 34, ss. 10, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950k), “Düzen Meselesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 34, ss. 6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1950k), “Konuşma Köşesi Genç İstidatlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 34, ss. 5-6 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1950k), “Ney Çeşitlerine Dair”, *Musiki Mecmuası*, S. 34, ss. 19, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951a), “300 Küsur Sene Öncesinden Kalan Nota Mecmuasına Dair”, *Musiki Mecmuası*, S. 35, ss. 5, 8. Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951a), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 35, ss. 22 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951a), “Muhabese Adabı”, *Musiki Mecmuası*, S. 35, ss. 10 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951b), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 36, ss. 10, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951b), “Musikimiz Hakkında Bir Temenni”, *Musiki Mecmuası*, S. 36, ss. 8-9, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951b), “Nezaketsiz Hücumlara Nezaketli Cevap” , *Musiki Mecmuası*, S. 36, ss. 5-7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951c), “Mecmuamız Dört Yaşına Girerken”, *Musiki Mecmuası*, S. 37, ss. 3-4, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951c), “Noksanlarımız”, *Musiki Mecmuası*, S. 37, ss. 5-7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951c), “Mark Twain ve Musikimiz” *Musiki Mecmuası*, S. 37, ss. 7-9, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951c), “Faydalı Bilgiler”, *Musiki Mecmuası*, S. 37,ss. 25, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951d), “Türk Musikisi’nde İlerleme Adımlarına Dair”, *Musiki Mecmuası*, S. 38, s. 10, 19-21, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951d), “Türklerde Musiki”, *Musiki Mecmuası*, S. 38, ss. 6-7, 24 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951e), “Bir Kadir biliş örneği”, *Musiki Mecmuası*, S. 39, ss. 10, 22, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951e), “Faydalı Bilgiler”, *Musiki Mecmuası*, S. 39, ss. 20, 23, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951e), “İstanbul Konservatuari’nda Islahat”, *Musiki Mecmuası*, S. 39, ss. 19, 23, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1951e), “Sanatta Milliyet”, *Musiki Mecmuası*, S. 39, ss. 5-6, 24 Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951f), “Ansiklopedi Makalesi Böyle mi Olur”, *Musiki Mecmuası*, S. 40, ss. 5-7, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951f), “Acemi Avukat”, *Musiki Mecmuası*, S. 40, ss. 21, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951f), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 40, ss. 22, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951f), “Tarih Huzurunda Vazifeye Davet”, *Musiki Mecmuası*, S. 40, ss. 20, 23, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951g), “Bestekâr Leyla Saz Hanımın Resmi ve Tercümeihali”, *Musiki Mecmuası*, S. 41, ss. 23-24, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951g), “Milli Ne Varsa Hepsine Düşman” *Musiki Mecmuası*, S. 41, ss. 6-8, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951h), “Asırlar Boyunca Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 42, ss. 22, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951h), “Milli Eğitim Bakanlığı’na Açık Mektup”, *Musiki Mecmuası*, S. 42, ss. 3-4, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951h), “Nota Yazısındaki İhmallerimiz”, *Musiki Mecmuası*, S. 42, ss. 5-6, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951ı), “ Sanat Namına Teşekkür”, *Musiki Mecmuası*, S. 43, ss. 3, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951ı), “İleri Türk Musiki Konservatuarı’nda İmtihanlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 43, ss. 19-20, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951ı), “Konuşma Köşesi Münekkidlere Dair”, *Musiki Mecmuası*, S. 43, ss. 6-7, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951ı), “Yerinde Kullanılmayan Kelimeler”, *Musiki Mecmuası*, S. 43, ss. 3 Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951ı), “Denizde Su Yokmuş”, *Musiki Mecmuası*, S. 44, ss. 6-7 Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951ı), “Yerinde Kullanılmayan Sözler”, *Musiki Mecmuası*, S. 44, ss. 9-10, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951j), “Konuşma Köşesi, Makam, Âvaze, Şube, Terkiib”, *Musiki Mecmuası*, S. 45, ss. 7-9, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1951j), “Samimi Olanlara Hakikati Kabul Ettirebiliriz”, *Musiki Mecmuası*, S. 45, ss. 19-20. Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951k), “Çifte Hüviyetliler”, *Musiki Mecmuası*, S. 46, ss. 19, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951k), “Musikimize Dair Bir Macera”, *Musiki Mecmuası*, S. 46, ss. 8, 19, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1951k), “Yeni ilmi Kurulun Faaliyetlerine Dair”, *Musiki Mecmuası*, S. 46, ss. 20-22, 26, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952a), “Musikimizin İlerletilmesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 47, ss. 6-7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952b), “Alaylılar”, *Musiki Mecmuası*, S. 48, ss. 6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952b), “Kemençe Hakkında”, *Musiki Mecmuası*, S. 48, ss. 25-26, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952b), “Okuyucuların Alakalandıkları İki Mesele”, *Musiki Mecmuası*, S. 48, ss. 5, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952b), “Yeni Bir İلمي Kurulun Faaliyeti”, *Musiki Mecmuası*, S. 48, ss. 7-8 Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952c), “Bir Şükran Borcu” S. 49, ss. 6-7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952c), “Mecmuamız Beş Yaşına Girerken”, *Musiki Mecmuası*, S. 49, ss. 3-4, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952c), “Musikimizi Canlandırabilecek Bir Anket Hakkında”, *Musiki Mecmuası*, S. 49, ss. 8-9, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952d), “Keman Yayı Başları”, *Musiki Mecmuası*, S. 50, ss. 42, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952d), “Türk Musikisine Hücumlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 50, ss. 39-40, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952e), Nezaketsizlik Örnekleri, *Musiki Mecmuası*, S. 51, ss.71, 74, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952f), “Bir Safsatacının Hücumlarına Mukabele”, *Musiki Mecmuası*, S. 52, ss. 102-106, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952g), “Safsatalara Cevap”, *Musiki Mecmuası*, S. 53, ss. 135-138, 156, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1952h), “Doktorlarımızın Musikişinaslığı”, *Musiki Mecmuası*, S. 54, ss. 185, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952h), “Musikimizin Saadet Güneşi”, *Musiki Mecmuası*, S. 54, ss. 166-168, 170, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952h), “Oratoryo Nedir”, *Musiki Mecmuası*, S. 54, ss. 184, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952ı), “Haremli Selamlıklı Konser”, *Musiki Mecmuası*, S. 55, ss. 218, 219, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952ı), “İstanbul Belediye Konservatuarı’nın Tarihçesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 55, ss. 217, 219, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952ı), “Türk Musikisi’ni Sever Görünen Burhan Feleğin Türk Musikisi’ne Zararları” *Musiki Mecmuası*, S. 55, ss. 198-200, 220, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952i), “İlimsiz Bir Yazıya Cevap”, *Musiki Mecmuası*, S. 56, ss. 230-231, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952i), “Zaruri Cevaplar Serisinden”, *Musiki Mecmuası*, S. 56, ss. 231, 247, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952i), “Münakaşadan Çıkan Neticeler”, *Musiki Mecmuası*, S. 56, ss. 247-248, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952j), “Musikide Neşe ve Hüzün”, *Musiki Mecmuası*, S. 57, ss. 266, 283, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952j), “Musikimiz İçin Acı Bir Kayıp”, *Musiki Mecmuası*, S. 57, ss. 259-261, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952j), “Yabancıardan Gelen Kadirşinaslık”, *Musiki Mecmuası*, S. 57, ss. 263-264, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952k), “Bir İtiraf”, *Musiki Mecmuası*, S. 58, ss. 289-290, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952k), “Mesut Cemil Jübilesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 58, ss. 311-312, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1952k), “*Musiki Mecmuası*’nda Yeni Simalar Neden Görülmüyor”, *Musiki Mecmuası*, S. 58, ss. 290-291, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953a), “Bir Münekkidi Tenkid”, *Musiki Mecmuası*, S. 59, ss. 321-324, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1953a), “Selenler, Mücennepler”, *Musiki Mecmuası*, S. 59, ss. 343-344, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika (Ocak), (1953a), “Belediye Konservatuari’nın Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 59, ss. 327-328, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953b), “Şark Musiki Cemiyeti Nasıl Teşekkül Etti”, *Musiki Mecmuası*, S. 60, ss. 356-360, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953b), “Yine Münekkidi Tenkid”, *Musiki Mecmuası*, S. 60, ss. 353-355, 375, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika (Mart), (1953c), “Belediye Konservatuari’nın 1953 Programına Dair”, *Musiki Mecmuası*, S. 61, ss. 7-9, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953c), “Münekkidi Tenkid Bahsine Zeyl”, *Musiki Mecmuası*, S. 61, ss. 25-26, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953c), “Türk Musikisi Tek Sesli Değildir”, *Musiki Mecmuası*, S. 61, ss. 23-24, 27, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953c), “Türk ve Batı Musikileri’ne Kısa Bir Bakış”, *Musiki Mecmuası*, S. 61, ss. 5-6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953d), “Bazı Hakikatleri Aydınlatmak İçin”, *Musiki Mecmuası*, S. 62, ss. 56, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953d), “Konuşma Köşesi Belediye Konservatuari’nın Bütçesi Hakkında Birkaç Düşünce”, *Musiki Mecmuası*, S. 62, ss. 35-36, 42, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953d), “Okul ve Musiki”, *Musiki Mecmuası*, S. 62, ss. 41-42, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953d), “Türk Musikisi’ne Taraftarlık Gericilik midir?” *Musiki Mecmuası*, S. 62, ss. 55, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953e), “Fatih Devri Musikisi Hakkında Kısa Bir Hülase” *Musiki Mecmuası*, S. 63-64-65, ss. 92-93, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953e), “Fatihin 500. Yıldönümü Sebebiyle”, *Musiki Mecmuası*, S. 63-64-65, ss. 76-77, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953f), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 66, ss. 160-161, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953f), “Seyahatteki Musiki Hatıraları”, *Musiki Mecmuası*, S. 66, ss. 157,162, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1953f), “Kasvetli Musiki”, *Musiki Mecmuası*, S. 66, ss. 175, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953g), “Şaşılacak Bir Dönellik Örneği”, *Musiki Mecmuası*, S. 67, ss. 187-190, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953g), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 67, ss. 209-210, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953h) “İki Müstesna Kabiliyet Hakkında”, *Musiki Mecmuası*, S. 68, ss. 224-225, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953h), “Yenilik İddiaları Etrafında”, *Musiki Mecmuası*, S. 68, ss. 220-224, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953i), “Bir Seyahatin Musiki İntibaları”, *Musiki Mecmuası*, S. 69, ss. 271, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953i), “Sözüm Ona Yenilikler”, *Musiki Mecmuası*, S. 69, ss. 252, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika (Aralık), (1953i), “Güzel Bir Kararın Çirkin Tabiatı”, *Musiki Mecmuası*, S. 70, ss. 283-284, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953i), “Donizetti ve Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 70, ss. 288-289, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1953i), “Evcara Faslı Etrafında”, *Musiki Mecmuası*, S. 70, ss. 287-288, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954a), “Hakikat Er geç Kendini Tanıtır”, *Musiki Mecmuası*, S. 71, ss. 318-320, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954a), “Konservatuar’ın Yakın Tarihinden Bir Yaprak”, *Musiki Mecmuası*, S. 71, ss. 339-341, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954a), “Merhum Veli Kanık”, *Musiki Mecmuası*, S. 71, ss. 321, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954a), “Muanni Bir Cehalet” *Musiki Mecmuası*, S. 71, ss. 336-337, 341, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954a), “Tuhaftır Hal-i Âlem”, *Musiki Mecmuası*, S.71, ss.322, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954b), “Belediye Konservatuarı’nda Kımıldanma İhtiyacı”, *Musiki Mecmuası*, S. 72, ss. 368, 372, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954b), “Cehaletin Mantıklısı Müreccahtır”, *Musiki Mecmuası*, S. 72, ss. 369, 372, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1954b), “Türk Musikisi’ni Müdafaa Etmek Onu Sevenlerin Borcudur”, *Musiki Mecmuası*, S. 72, ss. 348-349, 354, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954b), “Vali’ye Açık Mektup”, *Musiki Mecmuası*, S. 72, ss. 372, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954c), “Mecmuamız Yedi Yaşına Basarken”, *Musiki Mecmuası*, S. 73, ss. 3, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954c), “Gafletler Silsilesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 73, ss. 7-10, 26, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954c), “Türk Musikisinde Çok Seslilik Yolları” *Musiki Mecmuası*, S. 73, ss. 5-6, 23, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954d), “Dört Telli Kemençe Hakkında”, *Musiki Mecmuası*, S. 74, ss. 56, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954d), “İstanbul Belediye Konservatuarı” *Musiki Mecmuası*, S. 74, ss. 57-58, 60, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954d), “Musikide Prozodi”, *Musiki Mecmuası*, S. 74, ss. 35-36, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954e), “Bülent Ecevit’e Cevap”, *Musiki Mecmuası*, S. 75, ss. 67-68, 90, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954e), “Maestro Edgar Manas Jübilesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 75, ss. 74, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954e), sayı:75, “İstanbul Belediye Konservatuarı Etrafında”, *Musiki Mecmuası*, S. 75, ss. 69-71, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954f), “Bir Cahile Cevap”, *Musiki Mecmuası*, S. 76, ss. 99-101, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954f), “Dört Telli Kemençe Üzerine”, *Musiki Mecmuası*, S. 76, ss. 123, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954f), “Saadet Güneşi Batmak Üzere”, *Musiki Mecmuası*, S. 76, ss. 120-121, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954f), “Türk Musikisinin Bir Düşmanı ”, *Musiki Mecmuası*, S. 76, ss. 104, 117, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954g), “Musiki Terbiyesine Dair”, *Musiki Mecmuası*, S. 77, ss. 133-134, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1954g), “Hüzne İhtiyak”, *Musiki Mecmuası*, S. 77, ss. 135, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954g), “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar”, *Musiki Mecmuası*, S. 77, ss. 152,155, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954g), “Türk Musikisi’nin Çilesi” , *Musiki Mecmuası*, S. 77, ss. 134, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954h), “Anma Vazifemiz”, *Musiki Mecmuası*, S. 78, ss. 169, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954h), “İlkin Nezaket Sonra Tecavüz”, *Musiki Mecmuası*, S. 78, ss. 184, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954h), “Mevki Sahipleri ve Musiki”, *Musiki Mecmuası*, S. 78, ss. 165-166, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika (Ağustos), (1954h), “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler”, *Musiki Mecmuası*, S. 78, ss. 167, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954h), “Muhterem Ziya Gökalp ve Musikimiz”, *Musiki Mecmuası*, S. 78, ss. 170, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954ı), “Amerika Birleşik Kuvvetleri Bandosu”, *Musiki Mecmuası*, S. 79, ss. 201, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954ı), “İlim Cimrileri”, *Musiki Mecmuası*, S. 79, ss. 197-199, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954i), “Konuşma Köşesi Dikkate Değer Bir Mektup”, *Musiki Mecmuası*, S. 80, ss. 228-229, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954i), “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar”, *Musiki Mecmuası*, S. 80, ss. 232, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954j), “Ben Olsam Ne Yapardım”, *Musiki Mecmuası*, S. 81, ss. 279, 284, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954j), “Kıbrıs Hatıraları”, *Musiki Mecmuası*, S. 81, ss. 280, 284, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954j), “Konuşma Köşesi İstanbul Radyosunda Islahat”, *Musiki Mecmuası*, S. 81, ss. 260-261, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954j), “Musiki Tarihinden Notlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 81, ss. 264, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954j), “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar”, *Musiki Mecmuası*, S. 81, ss. 282, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1954k), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 82, ss. 297-298, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954k), “Musikimiz ve Burhan Felek”, *Musiki Mecmuası*, S. 82, ss. 312-313, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1954k), “Kıbrıs Hatıraları”, *Musiki Mecmuası*, S. 82, ss. 291-292, 313, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955a), “Arazpar – Puselik Muamması”, *Musiki Mecmuası*, S. 83, ss. 324, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955a), “Kıbrıs Radyosu’nda Konuştuklarım”, S. 83, ss. 345, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955a), “Mektepsiz Musiki”, *Musiki Mecmuası*, S. 83, ss. 330, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955a), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 83, ss. 346, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955a), “Musiki Tarihi’nin Kırıntı Torbası”, *Musiki Mecmuası*, S. 83, ss. 326-327, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955a), “Tarihi Kayıtlar Münasebetiyle”, *Musiki Mecmuası*, S. 83, ss. 323-324, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955a), “Yegâh Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 83, ss. 327, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955b), “Armoni”, *Musiki Mecmuası*, S. 84, ss. 377-378, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955b), “Kıbrıs Radyosu’ndaki İkinci Konuşma”, *Musiki Mecmuası*, S. 84, ss. 355-356, 360, 376, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955b), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 84, ss. 375-376, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955c), “Armoni”, *Musiki Mecmuası*, S. 85, ss. 405, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955c), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 85, ss. 392-393, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955c), “Yersiz Telaş Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 85, ss. 388-390, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955d), “Konuşma Köşesi Maarif Vekâleti ve Mecmuamız”, *Musiki Mecmuası*, S. 86, ss. 418-420, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1955d), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 86, ss. 432, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955d), “Münevver Gençlik ve Musikimiz”, *Musiki Mecmuası*, S. 86, ss. 415-416, 433-435, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955e), “Radyo Çalışmaları ve Stajyerler”, *Musiki Mecmuası*, S. 87, ss. 443, 448, 463, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955g), “Musiki Tarihinden Notlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 89, ss. 517-519, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955h), “Kıbrıs Radyosu’ndaki Konuşmalar”, *Musiki Mecmuası*, S. 90, ss. 527-532, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955i), “Musiki Tarihinden Notlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 91, ss. 560-562, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955i), “Konuşma Köşesi Hasan Ali’nin Yazısına Cevap”, *Musiki Mecmuası*, S. 92, ss. 584-586, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955i), “Musiki Tarihinden Notlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 92, ss. 597-598, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955j), “Konuşma Köşesi Belki Bir İşiten Olur”, *Musiki Mecmuası*, S. 93, ss. 612-614, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955j), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 93, ss. 625-626, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955j), “Rehavi Faslı”, S. 93, ss. 628, *Musiki Mecmuası*, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955j), “Bir Mütcevaze Cevap”, *Musiki Mecmuası*, S. 93, ss. 630, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955k), “Bize Bizden Başka Büyük Düşman Olamaz”, *Musiki Mecmuası*, S. 94, ss. 648, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955k), “Konuşma Köşesi Neden”, *Musiki Mecmuası*, S. 94, ss. 640-641, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955k), “Musiki Tarihinden Notlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 94, ss. 646-647, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955k), “Şehnaz Buselik Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 94, ss. 642-654, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956a), “Konuşma Köşesi Maarif Vekilinin Dikkat Nazarına”, *Musiki Mecmuası*, S. 95, ss. 3, 5-6, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1956a), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 95, ss. 11-12, 25, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956a), “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler”, *Musiki Mecmuası*, S. 95, ss. 19-20, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956a), “Tarihi Kayıtlardan Kırıntılar”, *Musiki Mecmuası*, S. 95, ss. 21, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956b), “Konuşma Köşesi Memlekete ve Milli Sanata Muzır Kalem”, *Musiki Mecmuası*, S. 96, ss. 38, 46, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956b), “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler”, *Musiki Mecmuası*, S. 96, ss. 40-41, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956c), “Konuşma Köşesi Belediye Konservatuvarı Hakkında”, *Musiki Mecmuası*, S. 97, ss. 68, 88, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956c), “Musiki Tarihi Notlarından”, *Musiki Mecmuası*, S. 97, ss. 74-75, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956c), “Tarihe Mal Olan İki Konferans”, S. 97, ss. 70-76, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956d), “Cevapsız Kalmaya Mahkûm Sorular”, *Musiki Mecmuası*, S. 98, ss. 120, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956e), “Acı Bir Gün”, *Musiki Mecmuası*, S. 99, ss. 147, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956e), “Arel’in 1. ölüm Yılı Münasebetiyle İstanbul Radyosundaki Konuşma”, *Musiki Mecmuası*, S. 99, ss. 150-151, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956e), “Hüseyin Sadettin Arel’i Kaybettik”, *Musiki Mecmuası*, S. 99, ss. 152-153, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956e), “Hüseyin Sadettin Arel’in 1. Ölüm Yıldönümü Nedeniyle Teknik Üniversitede Yapılan Anmada Laika Karabey’in Konuşması”, *Musiki Mecmuası*, S. 99, ss. 140, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956e), “İzmir Radyosundaki Konuşma”, *Musiki Mecmuası*, S. 99, ss. 142, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956f), “Aziz Hocam Hüseyin Saddettin Arel”, *Musiki Mecmuası*, S. 100, ss. 166, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956f), “Konuşma Köşesi Yegâh Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 100, ss. 172, 184, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1956f), “Türk Musikisi Tek Sesli Kalmaya Mahkûm mudur?”, *Musiki Mecmuası*, S. 100, ss. 170, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956g), “Dikkate Alınacak Olaylar”, *Musiki Mecmuası*, S. 101, ss. 204, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956g), “Hüseyin Sadettin Arel’in 1. Ölüm Yıldönümü Nedeniyle Teknik Üniversitede Yapılan Anmada Laika Karabey’in Konuşması”, *Musiki Mecmuası*, S. 101, ss. 205, 216, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956g), “Kaldırmak Değil Islah Etmek Lazım”, *Musiki Mecmuası*, S. 101, ss. 215-216, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956g), “Konuşma Köşesi Mektep Derdi”, *Musiki Mecmuası*, S. 101, ss. 196, 216, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956g), “Yenilik İhtiyacı”, *Musiki Mecmuası*, S. 101, ss. 214, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956h), “Konuşma Köşesi Musiki Kültüründen Mahrumuz” *Musiki Mecmuası*, S. 102, ss. 228, 248, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956h), “Tarih Kayıtlarından Kırıntılar”, *Musiki Mecmuası*, S. 102, ss. 243, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956h), “Mecmuamızın Memleket Dışındaki Tesirleri”, *Musiki Mecmuası*, S. 102, ss. 245-247, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956h), “Yeni İstanbul’un Mevlid-i Şerif Beste Müsabakası”, *Musiki Mecmuası*, S. 102, ss. 237, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956ı), “Konuşma Köşesi Hakikat Er Geç Meydana Çıkar”, *Musiki Mecmuası*, S. 103, ss. 260, 278, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956ı), “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler”, *Musiki Mecmuası*, S. 103, ss. 268, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956ı), “Türk Musikisi Davası”, *Musiki Mecmuası*, S. 103, ss. 269, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956i), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 105, ss. 324-325, 341-342, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956i), “Musiki Tenkidi Böyle mi Yazılır”, *Musiki Mecmuası*, S. 105, ss. 340-341, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956i), “Ulunay ve Münir Nureddin Selçuk”, *Musiki Mecmuası*, S. 105, ss. 339, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1956j), “Konuşma Köşesi Mevlid-i Şerif Müsabakası Münasebetiyle”, *Musiki Mecmuası*, S. 106, ss. 356-357, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1956j), “Tarih Kayıtlarından Kırıntılar”, *Musiki Mecmuası*, S. 106, ss. 376, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957a), “Devrim Ocaklarındaki Musiki Toplantısına ait Malumat”, S. 107, ss. 398, 403-407, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957a), “Konuşma Köşesi Türk Musikisi’nin Hususiyetleri”, *Musiki Mecmuası*, S. 107, ss. 389, 409, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957b), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 108, ss. 420, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957b), “Laika Karabey’in 22 Ocak 1957 Salı Günü Saat 17.30’da Eski Eminönü Halkevinde Verdiği Konferans”, *Musiki Mecmuası*, S. 108, ss. 435-438, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957c), “Konuşma Köşesi Pesendine Faslına Ait Tenkit Yazıları”, *Musiki Mecmuası*, S. 109, ss. 22-23, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957c), “Laika Karabey’in 22 Ocak 1957 salı günü saat 17.30’da Eski Eminönü Halkevinde Verdiği Konferans”, *Musiki Mecmuası*, S. 109, ss. 12-14, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957c), “Laika Karabey’in İkinci Konferansı”, *Musiki Mecmuası*, S. 109, ss. 25, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957d), “Konuşma Köşesi Peyami Safa’ya”, *Musiki Mecmuası*, S. 110, ss. 36-37, 57, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957d), “Laika Karabey’in İkinci Konferansı”, *Musiki Mecmuası*, S. 110, ss. 45-46, 55, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957e), “Hüseyin Sadettin Arel’in 2. ölüm yılı”, *Musiki Mecmuası*, S. 111, ss. 88-89, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957e), “İstanbul Radyosu’nda Arel için Konuşma”, *Musiki Mecmuası*, S. 111, ss. 68, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957f), “Dini Musiki”, *Musiki Mecmuası*, S. 112, ss. 107-121, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957f), “Musikimize Yeni Bir Saadet Güneşi”, *Musiki Mecmuası*, S. 112, ss. 100-101, 121, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957f), Eminönü Halkevi’nde Verilen bir Konferans”, *Musiki Mecmuası*, S. 112, ss. 118-120, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1957g), “Konuşma Köşesi Örnek Alınacak Bir Faaliyet”, *Musiki Mecmuası*, S. 113, ss. 132-133, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957h), “Şükran Borcu”, *Musiki Mecmuası*, S. 114, ss. 167-168, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957ı), “Konuşma Köşesi Hep Aynı Terane”, *Musiki Mecmuası*, S. 115, ss. 196-197, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957i) “Konuşma Köşesi Hastalığı Teşhis Lazım”, S. 116, ss. 228-229, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957j), “Fazilet ve İlme Düşmanlık”, *Musiki Mecmuası*, S. 117, ss. 265-266, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957j), “Konuşma Köşesi Yabancıardan Gelen İltifat”, *Musiki Mecmuası*, S. 117, ss. 260, 281, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1957k), “Konuşma Köşesi Sahipsiz Musiki”, *Musiki Mecmuası*, S. 118, ss. 292-294, 310-313, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958), “Sanat’ta Milliyet”, *Türk Sanatı Dergisi*, S. 2, ss. 7
- Karabey, Laika, (1958a), “Konuşma Köşesi Samimiyetsizlik Numunesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 120, ss. 356, 378, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958b), “Konuşma Köşesi Musikimize Gösterilen Alâka ve Ankara Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 121, ss. 6-8,26, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958c), İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Derneği Niçin ve Nasıl Teşekkül Etti”, *Musiki Mecmuası*, S. 122, ss. 36-37, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958d), “Büyük İnsan Hüseyin Sadettin Arel’in Ölümünün 3. Yılı Münasebetiyle İstanbul Radyosu için Hazırlanan ve Okunamayan Yazı”, *Musiki Mecmuası*, S. 123, ss. 72-73, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958e), “Seyahat Mektupları 1 Hollanda”, *Musiki Mecmuası*, S. 124, ss. 101, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958f), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 125, ss. 137, 157, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958f), “Seyahat Mektupları 2 Hollanda”, *Musiki Mecmuası*, S. 125, ss. 131-136, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1955f), “İstanbul Radyosu’nda Konuşma, Büyük İnsan Hüseyin Sadeddin Arel”, *Musiki Mecmuası*, S. 88, ss. 478, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1958g), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 126-127, ss. 179-180, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958g), “Seyahat Mektupları 3 “Amerika”, *Musiki Mecmuası*, S. 126-127, ss. 163-164,206, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958g), “Tarihe Geçmesi Lazım Sözler, Modern Türk Musikisi”, *Musiki Mecmuası*, S. 126-127, ss. 181-182, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958h), “Seyahat Mektupları 4”, *Musiki Mecmuası*, S. 128, ss. 227-229, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958ı), “Newyork’ta Mevlid Kandili Merasimi”, *Musiki Mecmuası*, S. 129, ss. 281-282, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958i), “Seyahat Mektupları 5”, *Musiki Mecmuası*, S. 129, ss. 259-262, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958i), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 130, ss. 295-298, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1958i), “Seyahat Mektupları 6 “Waldorf Astoria’da Türk Müziği”, *Musiki Mecmuası*, S. 130, ss. 291-293, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959a), “Amerika Mektupları”, *Musiki Mecmuası*, S. 131, ss. 323-324, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959b), “Amerika Mektupları Türk Musikisi’ne Yabancıların Alâkası, *Musiki Mecmuası*, S. 132, ss. 355-356, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959b), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 132, ss. 359-361, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959c), “Konuşma Köşesi Münekkidi Tenkit”, *Musiki Mecmuası*, S. 133, ss. 7-8, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959d), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 134, ss. 37-40, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959e), “New York’ta Türk Gecesi”, S. 135, ss. 76-78,89, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959f), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 139, ss. 195-196, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959g), “Hicaz Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 140, ss. 243-250, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1959g), "Münir Nureddin Selçuk Konseri", *Musiki Mecmuası*, S. 140, ss. 229, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959h), "Genç İstidatlar", *Musiki Mecmuası*, S. 141, ss. 270, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1959h), "Konuşma Köşesi Süreksan Mektebi", *Musiki Mecmuası*, S. 141, ss. 258-260, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960a), "Konuşma Köşesi Musikimizin İfade Kudreti Hakkında Bir Kaç Söz", *Musiki Mecmuası*, S. 143, ss. 323-324, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960b), "Konuşma Köşesi Ankara Yolculuğu", *Musiki Mecmuası*, S. 144, ss. 355-357, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960c), "Konuşma Köşesi Küçümsenmeyecek Şahsi Teşebbüs ve Gayretler", *Musiki Mecmuası*, S. 145, ss. 387, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960d), "Konuşma Köşesi Büyük Arel'in Ölümünün 5. yılı Münasebetiyle", *Musiki Mecmuası*, S. 147, ss. 453-454, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960e) "Konuşma Köşesi Alaturka ve Alafranga Davası", *Musiki Mecmuası*, S. 148, ss. 483-484, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960f), "Mecmuamız 12. Yılını İdrak Ederken", *Musiki Mecmuası*, S. 149, ss. 515, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960f), Konuşma Köşesi Cahit Tanyol'un Her İki Yazısına Cevap", *Musiki Mecmuası*, S. 149, ss. 518-519, 536-537, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960g), "Faydalı Bilgiler", *Musiki Mecmuası*, S. 150, ss. 550-551, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960g), "Konuşma Köşesi Bir Okuyucumuzdan Aldığım Mektuba 'Köşem'den Cevap Vermeyi Tercih Ettim", *Musiki Mecmuası*, S. 150, ss. 547, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960h), "Konuşma Köşesi Faruk Yener'e", *Musiki Mecmuası*, S. 151, ss. 581,602, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960h), "Okuyucu Mektuplarına Cevaplar", *Musiki Mecmuası*, S. 151, ss. 598, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960ı), "Konuşma Köşesi Yeni Çıkan Bir Dergideki Yazı Münasebetiyle", *Musiki Mecmuası*, S. 152, ss. 612-613, 634-635, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1960i), “Bir Konser Tenkidi”, *Musiki Mecmuası*, S. 153, ss. 646-647, 667, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1960j), “Konya’da Mevlana Haftası”, *Musiki Mecmuası*, S. 154, ss. 678, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961a), “Konser Tenkidleri Beyati Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 155, ss. 707-708, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961a), “Münir Nureddin Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 155, ss. 709-711, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961a), “Nişabürek Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 155, ss. 711-713, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961b), “Konser Tenkitleri Münir Nureddin Selçuk Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 156, ss. 742-743, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961b), “Konuşma Köşesi Baba Oğul”, *Musiki Mecmuası*, S. 156, ss. 739-741, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961b), “Segâh Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 156, ss. 745-747, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961b), “Uşşak Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 156, ss. 743-745, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961b), “Yahya Kemal’i Anma Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 156, ss. 747-749, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961c), “Hasan Ali Yücel ve Musikimiz”, *Musiki Mecmuası*, S. 157, ss. 10, 28, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961c), “Konuşma Köşesi Musikimizin Acınacak Hali”, S. 157, ss. 6-7, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961c), “Mahur Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 157, ss. 14, 27, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961d), “İsmail Baha Süreksan Okulu”, *Musiki Mecmuası*, S. 158, ss. 44-45, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961d), “Konuşma Köşesi İki Felsefe”, *Musiki Mecmuası*, S. 158, ss. 42, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961d), “Musikimiz Üzerine”, *Musiki Mecmuası*, S. 158, ss. 35-36, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961e), “Belediye Konservatuvarı Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 159, ss. 86-87, 91, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1961e), “Bir Davet Dolayısı İle”, *Musiki Mecmuası*, S. 159, ss. 89-90, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961e), “Konser Tenkitleri Ferahfeza Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 159, ss. 85-86, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961e), “Konuşma Köşesi Musiki Faaliyetimiz Hakkında bir Fikir”, *Musiki Mecmuası*, S. 159, ss. 72-73, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961f), “Mevsimin Son Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 160, ss. 101,127, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961g), “Dikkat Çeken Bir Hukuki Teşebbüs”, *Musiki Mecmuası*, S. 161, ss. 142, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961g), “Konuşma Köşesi Mektep İhtiyacı Açık Bir Hakikattir”, *Musiki Mecmuası*, S. 161, ss. 131,157, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961h), “Konuşma Köşesi Bir Mektuba Cevaplarım”, *Musiki Mecmuası*, S. 162, ss. 168-169, 186, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961h), “Radyolarımızdan Bir Kaç Temenni”, *Musiki Mecmuası*, S. 162, ss. 163-164, 187, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961h), “Türk Musikisi’nden Biyografiler “Ali Bey”, *Musiki Mecmuası*, S. 162, ss. 171, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961ı), “Radyo Tasarısı Hakkında”, *Musiki Mecmuası*, S. 163, ss. 195-197, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961i), “Bir Yazara Sorularımız”, *Musiki Mecmuası*, S. 164, ss. 227-229, 253, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961j), “Hicazkâr Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 165, ss. 264-265, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961j), “Şehnaz Faslı”, *Musiki Mecmuası*, S. 165, ss. 268-269, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1961j), “Tanburi Ali Bey”, *Musiki Mecmuası*, S. 165, ss. 270, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962a), “Aziz Efendi”, S. 167, ss. 332, 350, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962a), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 167, ss. 325-327, 350, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962b), “Konuşma Köşesi Şark Musiki Cemiyeti”, *Musiki Mecmuası*, S. 168, ss. 357-358, Hüsniyat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1962b), “Lale Oraloğlu - Uyuyan Prens”, *Musiki Mecmuası*, S. 168, ss. 380-381, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962b), “Münir Nureddin Selçuk Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 168, ss. 363-364, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962c), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 169, ss. 3-4, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962d), “Dr. Suphi Ezgi - Bir Alim ve Bestekarımızı Kaybettik” , *Musiki Mecmuası*, S. 171, ss. 91-92, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962d), “İstek Üzerine Açılan Bir Yardım Kampanyası”, *Musiki Mecmuası*, S. 171, ss. 74, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962d), “Münir Nureddin Selçuk Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 171, ss. 89-90, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962e), “Dikkat Çekmesi Lazım Teşebbüsler”, *Musiki Mecmuası*, S. 172, ss. 105-106, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962e), “Dr. Suphi Ezgi”, *Musiki Mecmuası*, S. 172, ss. 124-125, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962e), “İbretle Okuyalım”, *Musiki Mecmuası*, S. 172, ss. 101-102, 122, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962e), “İkili Konser”, *Musiki Mecmuası*, S. 172, ss. 103,122, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962f), “Bir İzah”, *Musiki Mecmuası*, S. 173, ss. 153-154, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962f), “Konuşma Köşesi Dikkatle Okuyalım”, *Musiki Mecmuası*, S. 173, ss. 131-132, 152, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962f), “Mevsimin Son Konseri”, *Musiki Mecmuası*, S. 173, ss. 150-152, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962g), “Basın -Yayın ve Turizm Vekili ve Umum Müdürüne Açık Mektup”, *Musiki Mecmuası*, S. 174, ss. 163, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962g), “Konuşma Köşesi”, *Musiki Mecmuası*, S. 174, ss. 164-165, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962h), “Bir Türk Musikisi Enstitüsü Açılması Münasebetiyle”, *Musiki Mecmuası*, S. 175, ss. 195-196, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1962ı), “Genç İstidatlar”, *Musiki Mecmuası*, S. 176, ss. 251, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul.

- Karabey, Laika, (1962ı), “Konuşma Köşesi Yanlış Fikirlerle Cevap”, *Musiki Mecmuası*, S. 176, ss. 227-228, Hüsniyatıyat Basımevi, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1963), *Garplı Gözüyle Türk Musiki*, Doğan Güneş Yayınları, İstanbul.
- Karabey, Laika, (1964), “Mevlana Musiki”, *Türk Yurdu Dergisi*, Cilt 3, S. 8-9-10, ss. 90-91.
- Karabey, Laika, (1966), “Yunus Emre”, *Türk Yurdu Dergisi*, Cilt 5, S. 319, ss. 47-48.
- Karabey, Laika, (1981), “Sümer Musikisi”, *Sanat Olayı Dergisi*, S. 12, ss. 48-49
- Katoğlu, Murat, (1990), “Cumhuriyet Türkiye’inde Eğitim Kültür Sanat”, *Çağdaş Türkiye Tarihi 4*, Cem Yayınevi, İstanbul.
- Özalp, Mehmet Nazmi, (2000), *Türk Musikisi Tarihi I-II*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul
- Özalp, Nazmi, (1986), *Türk Musikisi Tarihi, Derleme C. I-II*, Ankara: TRT Müzik Dairesi Başkanlığı.
- Özcan, Nuri, (1999), “Ahmet Irsoy”, *İslam Ansiklopedisi*, C. 19, ss. 131-132, İstanbul.
- Özcan, Nuri, (2011), “Mesut Cemil Tel”, *İslam Ansiklopedisi*, C. 40, ss. 392-393, İstanbul.
- Öztuna, Yılmaz, (1976), “Rauf Yekta Bey”, *Türk Musikisi Ansiklopedisi II*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Öztuna, Yılmaz, (1986), *Sadeddin Arel*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Paçacı, Gönül, (1994b), “Darülelhan ve Türk Musikisinin Gelişimi II”, *Tarih ve Toplum*, S. 122, ss. 17-23, İstanbul.
- Sanal, Haydar, (1991), “Hüseyin Sadettin Arel”, *İslam Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul.
- Uçar Ayhan, Gül Abdullah (2005). *Atatürk Kitaplığı, Laika Karabey Evrakı Kataloğu*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü Yayınları, İstanbul.
- Uludağ, Süleyman, (1999), *Musiki ve Sema*, Marifet Yayınları, İstanbul.
- Yıldırım Tuncay, (2016), “Musiki Mecmuası Özelinde Cumhuriyet Dönemi Müzik Sosyolojisi (1-10. Sayılar)” *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, C. 5, S. 8, ss. 3268-3287.

Kişisel Görüşmeler

Gürbüz, Özgen, Kişisel Görüşme, 19 Kasım 2020.

İdrisoğlu, Suphi, Kişisel Görüşme, 21 Ekim 2020.

Şenozan, Ali, Kişisel Görüşme, 22 Ekim 2020.

Talu, Hakan, Refik, Kişisel Görüşme, 1 Ekim 2020.

Arşiv Belgeleri

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000018 (20.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000032 (21.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000010 (25.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000003 (25.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000004 (25.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000005 (15.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000006 (16.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000030 (16.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000012 (18.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000008 (25.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000011 (26.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000026 (26.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000009 (30.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000023 (30.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000025 (01.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000019 (01.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000001 (05.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000022 (05.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000021 (06.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000034 (06.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000024 (08.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000041 (08.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000050 (08.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000044 (10.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000013 (10.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000014 (11.05.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000051 (22.02.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000058 (12.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000065 (25.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000064 (21.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000052 (30.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000061 (24.02.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000055 (11.02.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000035 (15.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000040 (17.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000045 (22.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000059 (25.03.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000063 (3.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000036 (10.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000066 (10.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000027 (15.04.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000020 (02.02.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000017 (05.02.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000028 (25.01.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000033 (24.01.2021).

İBB Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-kaynaklar, Laika Karabey Evrakı, no: LKE-A000007 (24.01.2021).

İnternet Kaynakları

<http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/150896> (20.02.2021).

<https://www.youtube.com/watch?v=PDh8Yt0oX78> (10.03.2021).

<http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/169670> (20.03.2021).

<http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/175113> (25.03.2021).

<http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/138965> (20.04.2021).

<http://openaccess.marmara.edu.tr/handle/11424/177422> (25.04.2021).

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı : Cihan ÜNVER ÇABUK

Eğitim Durumu:

Lisans : Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar
Fakültesi, Müzik Bölümü, 2007

Yüksek Lisans : Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı,
2011